

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

BERETNING 1975–76

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

BERETNING 1975–76

KØBENHAVN 1977

Statens trykningskontor
Un 08,3-131

Handelshøjskolen i København

Fabrikvej 7, 2000 København F.

Julius Thomsens Plads 10, 1925 København V.

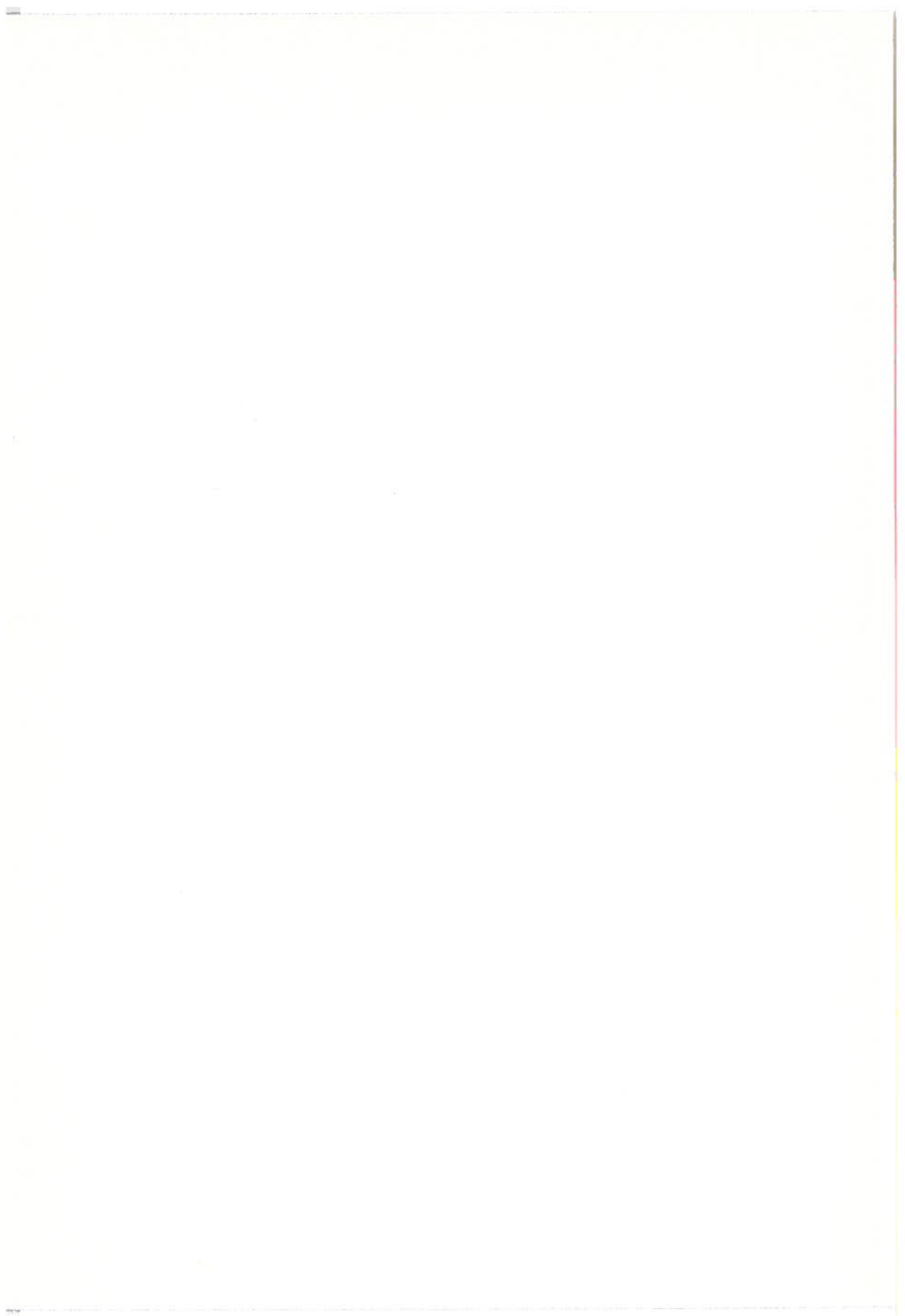
Howitzvej 60, 2000 København F.

Rosenørns Allé 9, 1970 København V.

Handelshøjskolen i København blev oprettet i 1917 af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse med det formål:

At bidrage til udforskningen af de økonomiske love og vekselvirkningsforhold, der er af afgørende betydning for erhvervslivets vilkår, og at give alle dem, der gennem en teoretisk uddannelse forud for eller sideløbende med deres praktiske uddannelse søger at dygtiggøre sig til ledende stillinger inden for erhvervslivet, et omfattende indblik i den viden og erkendelse, som den økonomiske forskning er nået til, og en grundig opøvelse i metode og selvstændig tænkning, således at de får de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage i løsningen af de opgaver, det praktiske liv stiller dem overfor.

I medfør af lov af 26. maj 1965 blev Handelshøjskolen i København pr. 1. august 1965 omdannet til en selvejende institution, hvis driftsudgifter fuldtud dækkes af statskassen.

Indhold

I. Beretningsåret i hovedtræk	7
II. De organisatoriske rammer om højskolens virksomhed	12
III. De kollektive ledelsesorganer	20
IV. Lærerstab og administration	50
V. Censorer	79
VI. Studerende og eksaminer	85
VII. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad.....	104
VIII. Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium	108
IX. Tietgenprisopgaver.....	113
X. Handelshøjskolens bibliotek	117
XI. Handelshøjskolens EDB-center	120
XII. Handelshøjskolens AV-Afdeling	123
XIII. Institutter	124
XIV. Højskolens økonomi	175
XV. Højskolens lokaler.....	177
XVI. Stipendier og studielån	178
XVII. De Studerendes Råd	179
XVIII. Organisationer med tilknytning til højskolen	185

I. Beretningsåret i hovedtræk

I beretningsåret har højskolens aktivitet været præget af en kraftig tilgang til vore studier inden for både de sproglige og de økonomiske fagområder. Det samme var tilfældet i de nærmest forudgående år.

Ved undervisningsårets begyndelse var der tilmeldt godt 2500 nye studerende, hvoraf omkring 1000 til sprogstudiernes dag- og aftenhold.

Man kan undre sig over, at de senere års stærke vækst i nytilgangen ikke forlængst har sprængt højskolens kapacitetsmæssige rammer. Forklaringen er blandt andet, at et betydeligt frafald gør sig gældende allerede i løbet af det første studieår på såvel økonomi- som sprogstudierne og i særlig grad for deltidsstudierne.

Deltidsstudierne gennemføres jævnsides med erhvervmæssig beskæftigelse, hvilket naturligvis er stærkt belastende for et i forvejen krævende studium, hvor der ikke er de muligheder for individuel vejledning og kontakt, som er særligt påkrævede for deltidsstuderende. Man må også regne med, at deltidsstudierne tiltrækker mange med udsigten til at erhverve sig en supplerende erhvervmæssig kompetence inden for en overskuelig periode, men uden at de pågældende helt er klar over de strenge krav, som skal efterleves for at gennemføre et studium under disse betingelser. De forlader hurtigt systemet og medfører i virkeligheden kun en forholdsvis ringe belastning af højskolens undervisningsmæssige kapacitet.

Modgående tendenser gør sig imidlertid gældende i fordelingen af studerende på forskellige undervisningstrin og medvirker til at anspænde kapaciteten kraftigt. Således er der på de økonomiske dagstudier en voksende tilbøjelighed hos H. A.-kandidaterne til at fortsætte studierne. Ca. 80-90 % af en H. A.-kandidatårgang fortsætter nu til cand. merc.-niveauet.

Måske betyder den herskende lavkonjunktur med ringere beskæftigelsesmuligheder noget for denne tilbøjelighed, men også under andre omstændigheder må man nok regne med, at flertallet af H. A.-studerende vil have en cand. merc.-uddannelse og derfor indstiller sig på en 5-6 årig studietid ved Handelshøjskolen. Lignende forhold gør sig gældende på sprogstudierne, hvor både den voksende tilgang og en stigende overgangsprocent fra et studietrin til det næste bevirker et voksende pres på undervisningskapaciteten.

Højskolen befinder sig altså i en udvikling, hvor vi foruden en øget tilgang til grundstudierne må regne med forskydninger i bestanden af studerende over mod de uddannelsesstrin, der kræver en særlig indsats af lærerkapacitet, kvalitativt som kvantitativt.

Til belysning heraf kan det nævnes, at i løbet af 10-året 1966 til 1976 er bestanden af studerende ved Handelshøjskolen godt og vel fordoblet, medens antallet af studerende, der befinder sig på de senere studietrin, er vokset relativt langt stærkere.

Presset fra et voksende studentertal og trykket fra knappe ressourcer, blandt andet i form af bevillinger til faste lærer- og forskerstillinger, har skabt betydelige problemer med hensyn til at yde en forsvarlig, for ikke at tale om en hensigtsmæssig undervisning.

Højskolen har søgt at løse problemerne hen ad vejen. Karakteristisk for udviklingen i studieformerne i løbet af disse år har på den ene side været en stærk stigning i antallet af parallelle undervisningshold på samme studietrin og på den anden side en vækst i holdstørrelserne, som på nogle områder har ført til en udpræget storholdsundervisning.

Undervisning på et stort antal parallelhold gør sig især gældende inden for sprogstudierne samt i grundundervisningen på økonomiafdelingen, således for H. A.-studiets første år og for første del af H. D.-studierne. Derimod er storholdsundervisningen alene taget i brug på økonomiafdelingen, hvor den i betænkelig grad praktiseres på H. A.-studiets 2. og 3. år og inden for forskellige af H. D.-specialstudierne.

Med den givne knaphed på faste lærere har det været en forudsætning for at gennemføre undervisning på et stort antal parallelhold og for i det hele taget at klare de undervisningsmæssige forpligtelser, at højskolen kunne inddrage et stort antal deltidslærere i undervisningen. Der har da også i 10-års perioden fundet en meget kraftig forskydning sted i retning af en vækst i antallet af deltidslærere på bekostning af antal faste lærere inden for både sprog- og økonomistudierne. Den overvejende del af undervisningen på de økonomiske grundstudier varetages således af deltidslærere.

Den udstrakte anvendelse af deltidslærere, som overvejende rekrutteres fra erhvervslivet og den statslige administration, indebærer nogle ikke uvæsentlige fordele med hensyn til at sikre jordforbindelsen til de erhvervspraktiske problemer i undervisningen. På den anden side medfører de nævnte forskydninger i lærerkorpset stigende vanskeligheder af såvel administrativ som pædagogisk karakter for undervisningens tilrettelæggelse og for sikring af grunduddannelsens homogene karakter.

Mange af vore faste lærere er derfor i de senere år blevet stærkt bebyrdet med administrative og pædagogiske opgaver i forbindelse med tilrettelæggelse af holdundervisning, instruktion af deltidslærere m.v. for blot at klare den mest nødtørftige samordning af uddannelserne.

De problemer, som den stedfundne ekspansion medfører for højskolen, vil nok ikke blive mindre i de kommende år. Derfor må nye muligheder overvejes for at tilvejebringe den fleksibilitet i undervisningskapaciteten, som er en forudsætning for at bevare og forbedre standarden i højskolens uddannelser.

Med henblik herpå har konsistorium i juni 1976 nedsat et udvalg med den særlige opgave at udarbejde forslag om et sammenhængende didaktisk udviklingsprogram over en periode af ca. tre år. Udvalget forventes at fremsætte sine forslag inden udgangen af 1976, således at det nødvendige bevillingsmæssige grundlag søges fremskaffet for iværksættelse af det foreslåede udviklingsprogram i løbet af foråret 1977.

Også spørgsmålet om studiernes indhold er til debat på højskolen.

Den økonomiske afdeling nedsatte allerede forrige år forskellige udvalg, der skulle overveje ændringer i studiestrukturen og i studiernes indhold samt mulighederne for overbygning fra en linie til en anden. Disse udvalg har arbejdet med sådanne spørgsmål som en modulopbygning af studierne, mulighederne for tilvalgsfag, ændringer i H. A.- og cand. merc.-uddannelserne, muligheder for at tilbyde efteruddannelsesprogrammer etc. For at få en samlet drøftelse af de forskellige forslag og lægge rammerne for en færdiggørelse af udvalgenes arbejde i løbet af 1977, afholdes i efteråret 1976 en fælles konference mellem udvalgene om en koordinering af bestræbelserne.

Højskolens kapacitetsmæssige problemer viser sig også på andre områder. Det var således klart, at den fortsatte tilstrømning til højskolens studier, som måtte forudses også

for undervisningsåret 1976/77, ville stille krav om nye lokaler til både undervisnings- og kontorbrug. Konsistorium har nedsat et lokaleudvalg, hvis opgave i første omgang har været at finde egnede lokaliteter til afhjælpning af højskolens kortfristede pladsbehov. I samarbejde med undervisningsministeriet lykkedes det umiddelbart inden det nye undervisningsårs begyndelse at få bevilling fra finansudvalget til at indgå et lejemål om 3120 m² lokaleareal i ejendommen Nansensgade 19.

Lokalerne i Nansensgade indrettes til såvel undervisnings- som til institutformål. Ved flytning af nogle økonomiske institutter de fra hidtidige bygninger til Nansensgade bliver der samtidig skabt mulighed for at indrette flere egnede undervisningslokaler på Howitzvej og Julius Thomsens Plads, hvor også en tiltrængt udvidelse af kantinefaciliteterne kan gennemføres.

Selv om et påtrængende behov for lokaler dermed er blevet imødekommet, vil næppe nogen vurdere højskolens nuværende lokalesituation som en optimal løsning af beliggenhedsproblemerne, hverken set fra de studerendes synspunkt eller fra læreres og forskeres. Undervisning og forskning vil foregå på fem forskellige steder i byen. Det tværfaglige samarbejde mellem højskolens institutter om undervisnings- og forskningsproblemer støder på store vanskeligheder på grund af de geografiske afstande, som forhindrer mulighederne for at skabe det nødvendige fælles milieu for institutterne.

Det er derfor også lokaleudvalgets opgave at finde frem til muligheder for en mere egnet udbygning af højskolen på længere sigt, herunder at undersøge mulighederne for at samle Handelshøjskolen på ét sted.

Styrelsesloven trådte først reelt i kraft hos os den 1. februar sidste år. Lærere, studerende og det administrative personale har i det forløbne år skullet lære at leve med de nye spilleregler og ved hjælp af disse prøve at få de mange kollegiale organer til at fungere – og helst fungere tilfredsstillende gennem et godt demokratisk samarbejde i lovens ånd.

En sådan indlæringsproces tager tid, og det kan ikke undgås, at der undervejs bliver rivninger, når meningene skal bøjes mod hinanden. Det er en krævende opgave at leve sig ind i den kompetence- og ansvarsfordeling, som reglerne tilsiger – endside at gennemføre den meget tunge procedure og informationsproces, som sagerne skal igennem.

Der er uklarheder og mangler i styrelsesloven, særligt vedrørende kompetencefordelingen mellem nævn og fakulteter og vedrørende ansvaret for institutternes forsknings- og anden faglige virksomhed. Det må forventes, at den revision af loven, som skal gennemføres, retter op på disse væsentlige punkter for højskolens administration og faglige aktivitet.

Højskolen har haft et godt samarbejde med direktoratet for de videregående uddannelser i beretningsåret. Direktoratet og forskellige ministerielle udvalg har fremsendt en række betænkninger til udtalelse, og har dermed bidraget betydeligt til den intense mødevirksomhed, som har præget de kollegiale organers arbejde.

Det drejer sig om så væsentlige problemer som vilkårene for forskningsvirksomheden på de højere læreanstalter og forslag om en central styring af undervisnings- og forskningsaktiviteten ved hjælp af særlige budgetteringsnormer for hvert af disse områder.

Efter højskolens mening må der være en nøje sammenhæng mellem forskning og undervisning på de højere læreanstalter. Forskningen må inddrages i undervisningen, således at den enkelte forskers overvejelser og resultater direkte er med til at bestemme det

videnskabelige milieu for undervisningen, som er en forudsætning for den højere uddannelse.

Der må derfor også være en snæver budgetmæssig sammenhæng mellem bevillingerne til undervisning og forskning, og det er vanskeligt at se, hvorledes man kan differentiere mellem forskellige former for forskning, således som det forudsættes i de modeller for budgetteringsnormer, som er foreslået.

Imidlertid må man nu afvente resultaterne af de forsøg på anvendelse af modellerne, som er igangsat på forskellige læreanstalter. Når man betænker de store forskelle, der alene inden for Handelshøjskolens uddannelser er i studenter/lærer forholdstallet mellem forskellige studieretninger og studietrin, er det vor erfaring, at sådanne normalt kun kan anvendes som meget grove gennemsnitsstørrelser. Der vil under alle omstændigheder blive behov for, at problemerne også vurderes individuelt for hver læreanstalt.

Af vidtrækkende betydning for de højere læreanstalters aktivitet og udvikling, er loven om adgangsregulering ved videregående uddannelser, som blev vedtaget af Folketinget den 4. juni 1976. Grundlaget for lovforslaget er en dimensionering af de videregående uddannelser, som skal gennemføres ved fastlæggelse af en totalramme for tilgangen til de længerevarende videregående uddannelser, indførelse af adgangsrammer for disse uddannelser fra 1977, en geografisk fordeling af optagelsespladser øst og vest for Storebælt samt en reduktion af tilgangen til blandt andet humaniora, samfundsfag og sociologistudierne, medens tilgangen til de erhvervsøkonomiske og erhvervspragtede grunduddannelser skal forøges. Desuden skal der tilvejebringes tilbud om korte, videregående uddannelser med erhvervsigte, ligesom der skal etableres tilbud til en større del af befolkningen om deltagelse i de højere læreanstalters undervisning i enkelte fag.

Det vil i det kommende år blive en vigtig opgave for højskolens forskellige kollegiale organer at behandle disse vidtrækkende reformforslag og søge at få dem tilpasset til de særlige forhold, som gør sig gældende for højskolens studier, blandt andet på deltidsstudiernes område.

Et vigtigt led i ministeriets planer for en bedre tilpasning af de højere uddannelser til erhvervslivets behov er etablering af en formaliseret kontakt- og informationsvirksomhed fra uddannelsesinstitutionen til omverdenen. Det er et felt, som højskolen ikke har opdyrket tilstrækkeligt. Årsberetningen redegør ganske vist for de forskellige institutters aktivitet og publikationer, men denne form for information henvender sig nok hovedsagelig til en begrænset kreds af ligesindede. Enkelte institutter udgiver endvidere løbende skrifter om den aktivitet og de forskningsproblemer, som man arbejder med ved de pågældende institutter.

Der er imidlertid behov for en mere samlet og organiseret indsats, som over for en bredere kreds kan redegøre for vor virksomhed. Konsistorium har nedsat et udvalg, der vil fremkomme med forslag herom i nær fremtid.

Årets Tietgen-Prisopgave, der udskrives af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, blev besvaret af adjunkt, cand. merc. Jens Oluf Elling M. B. A., som har foretaget en analyse af finansieringsadfærden i danske industriselskaber med henblik på at opstille beskrivelses- og forklaringsmodeller, der kan danne udgangspunkt for videre empiriske studier af virksomhedens finansieringsforhold. Afhandlingen blev belønnet med guldmedalje.

Et ledigt professorat i international virksomhedsøkonomi blev efter opslag og bedøm-

melse af et fagkyndigt udvalg besat med lektor, dr. merc. Frode Slipsager, der er ansat ved institut for udenrigshandel. Det fagkyndige udvalgs indstilling findes inde i beretningen.

Højskolen har fortsat nogle ledige professorater ubesat, men det er lykkedes at få undervisningsministeriets godkendelse til at udnytte disse stillinger til midlertidig ansættelse af gæsteprofessorer. Professor Ernst Goldschmidt, Københavns Universitet, er således indtil 1. september 1976 tilknyttet institut for organisation og arbejds sociologi som gæsteprofessor. Det andet gæsteprofessorat er besat af professor Börje Langefors, Stockholm, der fungerer som leder af et center for informationsforskning.

Ved støtte fra Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse vil professor Börje Langefors' gæsteprofessorat kunne forlænges med yderligere et år fra september 1976.

Foreningen har også støttet en række andre aktiviteter med penge, herunder en række studierejser for både studerende og lærere.

I det forløbne år mistede vi en højt anset kollega, da professor Hakon Stangerup afgik ved døden den 22. juli 1976.

Hakon Stangerup blev tilknyttet højskolen i januar 1951 og udnævnt til professor 1. januar 1961 ved en nyoprettet lærestol i kulturhistorie. Som professor i kulturhistorie og som leder af institut for presseforskning udfoldede Hakon Stangerup lige til det sidste en usædvanlig flittig og produktiv forsknings- og skribentvirksomhed, hvis resultater i en række af litterære arbejder blev højt værdsat, også uden for højskolens og landets grænser.

II. De organisatoriske rammer om højskolens virksomhed

Nedenfor gengives de love og de bekendtgørelser, der er blevet udfærdiget henholdsvis trådt i kraft, i løbet af beretningsperioden.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 597 af 3. december 1975.

Bekendtgørelse om ansættelse i professorstillinger, videnskabelig adjunkt/lektorstillinger og eksterne lektorater ved de højere uddannelsesinstitutioner under undervisningsministeriet

I henhold til § 2, stk. 3, nr. 4, i lov nr. 362 af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner fastsætter undervisningsministeren følgende:

§ 1. Ansættelse i de af denne bekendtgørelse omfattede stillinger er betinget af, at den pågældende har bestået afsluttende universitetseksamen eller har afgangseksamen fra en anden højere uddannelsesinstitution eller en dermed ligestillet uddannelse.

Stk. 2. Ansættelsessager behandles i overensstemmelse med nedenstående regler og under iagttagelse af de herfor i øvrigt fastsatte bestemmelser, herunder bestemmelserne i den enkelte institutions statut.

§ 2. Ledige stillinger skal opslås, medmindre der i medfør af andre bestemmelser kan ses bort herfra, jf. § 16. Det skal ved opslag af en tidligere besat stilling overvejes, om stillingens indhold skal være uændret.

Stk. 2. Opslag af ledige stillinger skal med de afvigelser, der følger af ansættelsesforholdene for overenskomstansatte adjunkter/lektorer og eksterne lektorer m. fl., ske i overensstemmelse med reglerne for tjenestemandstillinger i staten, jf. for tiden økonomi- og budgetministeriets bekendtgørelse nr. 401 af 2. juli 1973 om opslag af tjenestemandstillinger i staten. Der skal i forbindelse hermed gives oplysning om stillingens indhold samt krav til kvalifikationer og til dokumentation heraf. Det skal desuden af opslaget fremgå, at bedømmelsesudvalgets indstilling i sin helhed vil blive tilsendt samtlige ansøgere.

Stk. 3. Ved omklassificering af en stilling eller stillinger, der i forvejen er besat og kun udgør en del af en stillingsgruppe, foretages, jf. førnævnte bekendtgørelse om opslag af tjenestemandstillinger i staten, internt opslag, der må bringes til kundskab for alle, som kan komme i betragtning i denne sammenhæng.

§ 3. Efter ansøgningsfristens udløb nedsættes et fagkyndigt udvalg (bedømmelsesudvalg) til bedømmelse af ansøgernes kvalifikationer. Et af udvalgets medlemmer udpeges samtidig til formand.

Stk. 2. Såfremt to eller flere stillinger er opslået samtidig inden for samme hovedområde eller faggruppe og med samme stillingsbeskrivelse, kan ansøgningerne behandles af samme bedømmelsesudvalg.

Stk. 3. Bedømmelsesudvalget skal bestå af 3 eller 5 medlemmer, og mindst ét medlem skal tilhøre vedkommende hovedområde eller faggruppe på institutionen, medmindre ganske særlige forhold gør sig gældende. For så vidt angår de øvrige medlemmer kan det besluttes at anmode fagkyndige, der ikke er ansat ved institutionen, om at indtræde i udvalget. Ved besættelse af professorater skal der dog, når udvalget er på tre medlemmer, være mindst én, og når udvalget er på fem medlemmer, være mindst to udefrakommende fagkyndige. Ingen andre end de fagkyndige medlemmer kan deltage i udvalgets arbejde.

Stk. 4. Ingen kan vælges til medlem af et bedømmelsesudvalg, når der foreligger omstændigheder, der er egnet til at vække tvivl om den pågældendes upartiskhed.

Stk. 5. Til bedømmelse af ansøgere til et professorat kan kun indtræde professorer eller personer, der må anses for at besidde faglig indsigt på et tilsvarende niveau. Den professor, der fratræder stillingen, kan ikke indtræde som medlem af bedømmelsesudvalget, medmindre de særlige krav om fagkyndighed nødvendiggør dette. Konsistorium eller dets budget- og forretningsudvalg skal i så fald forud meddele sit samtykke.

Stk. 6. Til bedømmelse af ansøgere til adjunkt/lektorstillinger eller til eksterne lektorer må kun indtræde professorer eller lektorer eller personer, der må anses for at besidde faglig indsigt på et tilsvarende niveau. Adjunkter kan ikke uden godkendelse fra konsistorium eller dets budget- og forretningsudvalg indtræde i bedømmelsesudvalg.

Stk. 7. Umiddelbart efter, at der er truffet beslutning om sammensætningen af bedømmelsesudvalget, meddeles dette til ansøgerne, og der fastsættes en frist på mindst 8 og højst 14 dage, inden for hvilken ansøgerne skriftligt kan gøre indsigelse. Eventuelle indsigelser behandles snarest herefter.

§ 4. I forbindelse med nedsættelsen af bedømmelsesudvalget fastsættes en frist, inden for hvilken udvalget skal afgive sin skriftlige indstilling.

Stk. 2. Formanden for udvalget skal instruere medlemmerne om de for udvalgets arbejde fastsatte bestemmelser og kan i øvrigt give sådan vejledning, som han anser for nødvendig.

Stk. 3. Finder udvalget efter en – eventuelt foreløbig – gennemgang af ansøgningerne og de i øvrigt foreliggende oplysninger, at der er grund til at antage, at der ved fornyet opslag vil fremkomme ansøgninger fra mere kvalificerede ansøgere, kan udvalget fremsætte forslag herom. Følges denne indstilling, skal det af det fornyede opslag fremgå, at de tidligere indgivne ansøgninger vil blive taget i betragtning, medmindre de tilbagekaldes.

Stk. 4. Udvalget kan i særlige tilfælde bestemme, at ansøgerne skal have lejlighed til at indsende supplerende videnskabeligt materiale til bedømmelse. Der skal i så fald fastsættes en frist herfor, som alle ansøgere underrettes om.

§ 5. Indebærer stillingen undervisningsforpligtelse, sendes der samtidig med nedsættelsen af bedømmelsesudvalget kopier af de indkomne ansøgninger, uden bilag vedrørende den videnskabelige produktion, til det eller de berørte studienævn med henblik på at give studienævnet lejlighed til, inden for en passende frist, at udtale sig om ansøgernes undervisningsmæssige kvalifikationer. Bedømmelsesudvalget underrettes om den fastsatte frist. Ønsker studienævnet at afgive en udtalelse, skal den afgives i en passende objektiv form og skal indeholde oplysning om det grundlag, hvorpå den bygger. Udtale-

lelsen, der sendes til bedømmelsesudvalgets formand, indgår i dette udvalgs bedømmelse og ledsager dets indstilling.

§ 6. Er den ledige stilling et professorat, skal bedømmelsen munde ud i en begrundet udtalelse om, hvorvidt den enkelte ansøger kan anses for kvalificeret til professoratet.

Stk. 2. Er den ledige stilling en adjunkt/lektorstilling eller et eksternt lektorat, kan udvalget for så vidt angår de ansøgere, der efter et enigt udvalgs opfattelse ikke er kvalificerede til stillingen, indskrænke sig til at anføre dette med en kort angivelse af, hvilke krav ansøgerne ikke opfylder. For de øvrige ansøgere skal der afgives en begrundet udtalelse om, hvorvidt den enkelte ansøger kan anses for kvalificeret til stillingen.

§ 7. Må det efter bedømmelsen af de enkelte ansøgere antages, at ansøgerne eller nogle af disse opfylder kvalifikationskravene, afgiver bedømmelsesudvalget på dette grundlag en motiveret indstilling om, hvem af ansøgerne der ud fra en samlet vurdering bør foretrækkes ved besættelsen af stillingen. Indstillingen må ikke offentliggøres uden skriftligt samtykke fra ansøgerne.

Stk. 2. Er den ledige stilling en adjunkt/lektorstilling, og opfylder den, der indstilles, i øvrigt betingelserne for det, kan udvalget – på grundlag af den herfor foreskrevne kvalifikationsbedømmelse – yderligere afgive en motiveret indstilling om, at den pågældende ansættes som lektor uden forudgående adjunktansættelse, eller henstille, at der, såfremt indstillingen om ansættelse følges, nedsættes et særligt fagkyndigt udvalg til bedømmelse af lektorkvalifikationerne, jf. § 17.

§ 8. Bedømmelsesudvalgets indstilling skal affattes i en passende objektiv form, og det skal tilstræbes, at der ved indstillingen tilvejebringes et tilfredsstillende beslutningsgrundlag også for de medlemmer af det besluttende kollegiale organ, der ikke er fagkyndige inden for vedkommende område.

Stk. 2. Udvalgets indstilling kan enten være en énstemmig indstilling eller indstilling fra flertal og/eller mindretal. Er der meningsforskelle mellem udvalgets medlemmer, skal dette klart fremgå af udvalgets indstilling.

§ 9. Bedømmelsesudvalget afgiver sin indstilling bilagt med eventuelle udtalelser fra studienævn til vedkommende kollegiale organ. Formanden for dette organ sender herefter indstillingen og eventuelle udtalelser fra studienævn til ansøgerne, medmindre det skønnes, at materialet ikke opfylder de formelle krav i denne bekendtgørelse og derfor bør sendes tilbage til omarbejdelse eller supplerings i bedømmelsesudvalget og/eller studienævnet. Det meddeles ansøgerne, at det er en forudsætning for, at de gøres bekendt med indstillingen, at denne for så vidt angår medansøgere ikke offentliggøres uden deres skriftlige samtykke. Inden for en frist, der fastsættes af formanden, og som ikke kan være kortere end 8 dage, kan ansøgerne skriftligt fremføre deres bemærkninger. Når fristen er udløbet, og efter at bedømmelsesudvalget og om fornødent tillige studienævnet har haft lejlighed til at kommentere eventuelle bemærkninger fra ansøgerne, afgives sagen til behandling med det foreliggende materiale.

§ 10. Ved sagens behandling indbydes de medlemmer af bedømmelsesudvalget, der ikke i forvejen er valgte medlemmer af vedkommende kollegiale organ, til at deltage i forhandlingerne, dog uden stemmeret.

§ 11. Fører sagens behandling til, at indstillingen eller en udtalelse fra et studienævn ikke kan antages at opfylde kravene i §§ 4-8, kan sagen tilbagesendes med henblik på en omarbejdelse eller supplerung. Ansøgerne skal have lejlighed til at fremsætte bemærkninger til den ændrede indstilling i overensstemmelse med reglerne i § 9.

§ 12. Beslutning om ansættelse af en ansøger kan kun træffes, såfremt den pågældende af et flertal af bedømmelsesudvalgets medlemmer er anset for kvalificeret til at komme i betragtning ved besættelse af stillingen, jf. § 6, og desuden – eftersom udvalget består af 3 eller 5 medlemmer – af mindst et medlem, respektive to medlemmer af udvalget er indstillet til ansættelse, jf. stk. 4 om mindretalsindstillinger.

Stk. 2. Til forkastelse af et bedømmelsesudvalgs énstemmige indstilling kræves, at 2/3 af samtlige stemmeberettigede medlemmer stemmer herfor. Forkastes indstillingen, kan stillingen ikke besættes på det foreliggende grundlag, og der må da i henhold til § 13 tages stilling til, hvorledes der skal forholdes.

Stk. 3. En flertalsindstilling kan vedtages eller forkastet ved almindelig stemmeflerhed blandt de fremmødte. Forkastes flertalsindstillingen, kan det under opfyldelse af de i stk. 1 og 4 anførte krav vedtages at følge en mindretalsindstilling. Sker dette ikke, skal der i medfør af § 13 tages stilling til, hvorledes der skal forholdes.

Stk. 4. Til vedtagelse af en mindretalsindstilling kræves, ud over det i stk. 1 anførte, at 3/4 af samtlige stemmeberettigede medlemmer stemmer herfor.

Stk. 5. Er ansøgningerne til to eller flere stillinger i henhold til § 3, stk. 2, blevet behandlet af samme bedømmelsesudvalg, stemmes der om besættelsen af hver stilling for sig.

Stk. 6. Et udvalgs eventuelle indstilling om lektoransættelse uden forudgående adjunktansættelse eller om nedsættelse af et særligt udvalg til bedømmelse af dette spørgsmål kan vedtages eller forkastes ved almindelig stemmeflerhed blandt de fremmødte, uanset om indstillingen måtte være énstemmig.

§ 13. Kan der ikke i henhold til § 12 træffes nogen beslutning om ansættelse, og har bedømmelsesudvalget bestået af 3 medlemmer, kan det bestemmes, at udvalget udvides med 2 medlemmer med henblik på fornyet behandling af sagen. Ønskes denne fremgangsmåde ikke anvendt, eller har udvalget oprindeligt været på 5 medlemmer, skal der træffes bestemmelse om, hvorvidt stillingen skal oplås på ny, eller hvorvidt stillingen ikke for tiden skal søges besat eller skal besættes foreløbig ved konstitution eller funktion. Der afgives indberetning herom til rektor.

Stk. 2. Såfremt bedømmelsesudvalget udvides, finder foranstående regler for disse udvalg tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Såfremt der trods fornyet behandling i et udvidet bedømmelsesudvalg ikke kan træffes beslutning om ansættelse eller indstilling om ansættelse, skal der træffes bestemmelse om, hvorvidt stillingen skal oplås på ny, eller hvorvidt stillingen ikke for tiden skal søges besat eller skal besættes foreløbig ved konstitution eller funktion. Der indgives indberetning herom til rektor.

Stk. 4. Såfremt den person, der indstilles til ansættelse, frasiger sig stillingen eller fra-træder efter mindre end 3 måneders ansættelse, og såfremt der i indstillingen fra det fagkyndige udvalg er indstillet flere kvalificerede ansøgere, kan det besluttes at lade det bedømmelsesudvalg, der oprindeligt afgav indstilling, afgive fornyet indstilling på grund-

lag af de ansøgninger, der forelå i forbindelse med opslaget af stillingen. I så fald skal ansøgerne underrettes herom.

§ 14. Beslutning om konstitution i et professorat eller funktion i en adjunkt/lektorstilling eller i et eksternt lektorat træffes i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler om ansættelse, for så vidt perioden strækker sig ud over 6 måneder. Undervisningsministeriet kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra denne bestemmelse.

I tilfælde af korterevarende konstitution eller funktion afgør vedkommende institution, om der skal foretages opslag og nedsættes bedømmelsesudvalg m.v.

§ 15. Beslutningen om besættelse af stillingen afgives til rektor, der påser, at beslutningen er i overensstemmelse med gældende regler.

Stk. 2. Må den trufne beslutning anses for at være i overensstemmelse med gældende regler, og er ansættelseskompetencen ikke henlagt til vedkommende institution, videregendes sagens akter, bortset fra den indsendte videnskabelige produktion, til undervisningsministeriet med indstilling om ansættelse.

Stk. 3. For øvrige stillingers vedkommende foretages ansættelse af rektor.

§ 16. Besættelse af en stilling som professor kan i ganske særlige tilfælde ske uden opslag.

Stk. 2. Såfremt der fremsættes forslag om besættelse af et professorat med en bestemt person uden opslag, kan det kollegiale organ, der træffer afgørelse om indstilling til ansættelse, beslutte at nedsætte et fagkyndigt udvalg, der skal overveje, om der er grund til at besætte stillingen uden opslag, eller om stillingen bør besættes på normal måde.

Stk. 3. Udvalget skal bestå af 3 eller 5 medlemmer, som vælges i overensstemmelse med de i § 3 fastsatte bestemmelser.

Stk. 4. Udvalget kan afgive indstilling om besættelse uden opslag, når det må antages, at stillingen på fuldt forsvarlig måde kan besættes med den foreslåede person. Dennes kvalifikationer skal i så fald efter udvalgets skøn være tilstrækkeligt godtgjort forud, enten ved virksomhed i en tilsvarende eller beslægtet stilling eller på anden måde, og da således at han må anses for at være andre, der kunne komme i betragtning, klart overlegen. Indstillingen skal være begrundet jf. tillige § 8, stk. 1.

Stk. 5. Forinden udvalget afgiver sin indstilling, skal der gives studienævnet lejlighed til at udtale sig om den pågældendes undervisningsmæssige kvalifikationer, jf. § 5. Studienævnets eventuelle udtalelse sendes til bedømmelsesudvalget, indgår i dets bedømmelse og ledsager dets indstilling.

Stk. 6. Til vedtagelse af en indstilling om besættelse uden opslag kræves det, at bedømmelsesudvalgets indstilling er énstemmig, og at mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede medlemmer af vedkommende kollegiale organ stemmer for indstillingen.

§ 17. Til afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt en adjunkt i overensstemmelse med de gældende regler kan overgå til lektoransættelse, nedsættes et fagkyndigt udvalg på 3 medlemmer. Bestemmelserne i § 3, stk. 1, 4, 6 og 7, samt § 4, stk. 1, og § 8 finder herved tilsvarende anvendelse. Såfremt der er knyttet undervisningsforpligtelse til stillingen, skal studienævnet have lejlighed til at udtale sig om de undervisningsmæssige kvalifikationer, jf. § 5. Studienævnets eventuelle udtalelse sendes til bedømmelsesudvalget, indgår i dets bedømmelse og ledsager dets indstilling.

Stk. 2. Er bedømmelsesudvalgets udtalelse positiv, afgives der indstilling til rektor om, at den pågældende ansættes som lektor. En indstilling kan dog, inden den sendes videre til rektor, sendes tilbage til udvalget og/eller studienævnet til uddybning eller præcisering.

§ 18. Såfremt der tildeles en institution stillinger i lønramme 35 med henblik på oprykning hertil at lektorer, der opfylder de fastsatte betingelser, opslås stillingerne blandt de i betragtning kommende lektorer, jf. § 2, stk. 3. Der nedsættes i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser herom inden for hvert enkelt berørt fagområde fagkyndige udvalg på 3 eller 5 medlemmer til bedømmelse af de indkomne ansøgninger. På grundlag af de afgivne bedømmelser afgøres det herefter ved almindelig stemmeflerhed, hvem der skal indstilles til oprykning ved fordelingen af disse stillinger.

§ 19. Foranstående bestemmelser finder anvendelse ved besættelse af stillinger ved de lægevidenskabelige hovedområders kliniske undervisning med de modifikationer, der følger af stillingernes særlige karakter, og de mellem undervisningsministeriet og en kommune/ amtskommune aftalte regler.

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft ved kundgørelse i Lovtidende.

Stk. 2. Følgende bestemmelser ophæves:

Anordning nr. 23 af 5. februar 1953 og anordning nr. 287 af 5. juli 1966 samt bekendtgørelse nr. 155 af 19. april 1971 om ansættelse af professorer ved Københavns Universitet.

Anordning nr. 266 af 24. september 1953 om ansættelse af professorer ved Danmarks Tandlægehøjskole.

Bekendtgørelse nr. 427 af 26. august 1969 om ansættelse af professorer ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

Bekendtgørelse nr. 124 af 28. marts 1960 om ansættelse af lærere og forskningsmedarbejdere ved handelshøjskoler og bekendtgørelse nr. 21 af 26. januar 1966 for så vidt angår opretholdelse af bekendtgørelse nr. 124 af 28. marts 1960.

Undervisningsministeriet, den 3. december 1975.

Ritt Bjerregaard.

/E. Paludan-Müller.

Lov nr. 315 af 10. juni 1976.

Lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Undervisningsministeren bemyndiges til med virkning fra efterårssemestret 1977 at fastsætte regler om adgangsregulering ved universiteter, universitetscentre og højere læreanstalter, der er omfattet af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner. Adgangsreguleringen sker på grundlag af en årlig fastsættelse af maksimale optagelsestal for de enkelte uddannelser.

Stk. 2. For den lægevidenskabelige kandidatuddannelse kan der fastsættes regler som nævnt i stk. 1 med virkning fra efterårssemestret 1976.

§ 2. Undervisningsministeren bemyndiges ligeledes til at fastsætte regler om adgang-regulering ved institutioner med videregående uddannelser, der henhører under undervisningsministeriet og ikke er omfattet af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

§ 3. For institutioner med videregående uddannelser uden for undervisningsministeriets område bemyndiges vedkommende minister til at fastsætte tilsvarende regler om adgang-regulering.

§ 4. Loven gælder i forhold til såvel offentlige institutioner som private institutioner, der modtager offentligt tilskud.

§ 5. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 6. Loven gælder ikke i forhold til institutioner på Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som lendsdelenes særlige forhold tilsiger.

Givet på Christiansborg slot, den 10. juni 1976.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

Margrethe R.

/Ritt Bjerregaard.

Lov nr. 328 af 10. juni 1976.

Lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1.

I lov nr. 362 af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 3, indsættes efter nr. 5:

»Forinden undervisningsministeren fastsætter disse regler, skal de berørte institutioner have lejlighed til at udtale sig, såfremt forslagene ikke hidrører fra disse.«

2. § 9, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Ud fra landsplanmæssige hensyn opretter og nedlægger undervisningsministeren institutioner efter indstilling eller indhentet udtalelse fra konsistorium.«

3. § 20, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Valg til konsistorium foregår altid som forholdstalsvalg. Repræsentanterne for de enkelte valggrupper i de råd, der er nævnt i §§ 11 og 12, træffer for hvert valg inden for deres område afgørelse om den valgmåde, der skal finde anvendelse. Dog skal der afholdes forholdstalsvalg, hvis krav herom fremsættes af én af repræsentanterne eller af et antal valgberettigede inden for en valggruppe svarende til en fjerdedel af antallet af valgberettigede for hvert mandat. Der kan indgås liste- og/eller valgforbund mellem grupper og/eller kandidater.«

4. § 20, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Repræsentanterne for de enkelte valggrupper i konsistorium og i de i §§ 11 og 12 nævnte råd træffer for hvert valg inden for deres område afgørelse om en eventuel opdeling af de valgberettigede i repræsentationsområder. Såfremt det inden for en valggruppe kræves af én af repræsentanterne eller et antal valgberettigede svarende til en fjerdedel af antallet af valgberettigede for hvert mandat, skal hvert område ved forholdstalsvalg være på enten 3 mandater eller et antal deleligt med 3. Kan antallet af mandater ikke deles med 3, holdes valget uden repræsentationsområdeopdeling. Ved mandatfordelingen imellem repræsentationsområderne kan der tages hensyn til såvel antallet af valgberettigede inden for området som til interessen i, at faglige eller andre anskuelser er repræsenterede.«

5. § 20, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Begæringen efter stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, 2. pkt., skal senest 30 dage før valgets afholdelse af enten én af repræsentanterne eller af 5 valgberettigede skriftligt indgives til rektor og skal i sidste tilfælde være ledsaget af personlige underskrifter fra det antal personer, der er nævnt i stk. 2 og 3.«

6. § 33 affattes således:

»Til varetagelse af de studerendes interesser kan undervisningsministeren af statskassen yde tilskud til de studenterorganisationer, der er repræsenteret i konsistorium.«

Stk. 2. Fordelingen af tilskuddene foretages på grundlag af studentergruppernes andel af de samlede afgivne studenterstemmer til valg til konsistorium.«

§ 2.

Loven har virkning fra 1. august 1976.

Givet på Christiansborg slot, den 10. juni 1976.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

Margrethe R.

/Ritt Bjerregaard.

III. De kollektive ledelsesorganer

Grundlaget for ledelsen af Handelshøjskolen i København er lov af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner samt statut for Handelshøjskolen i København af 22. november 1974.

I henhold til statuttens § 2 ledes Handelshøjskolen af rektor i forbindelse med de i statuten omhandlede organer, nemlig styrelsesrådet, konsistorium, fakultetsråd, institutråd og studienævn.

I det følgende skal der gives en oversigt over disse organers opgaver og sammensætning. Endvidere skal der gives en oversigt over andre udvalg, som i beretningsperioden har fungeret nedsat af de kollektive ledelsesorganer.

A. STYRELSESRÅDET

Styrelsesrådet består af 11 medlemmer, af hvilke Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse vælger 6 medlemmer som en alsidig repræsentation for erhvervslivet. De studerende ved Handelshøjskolen vælger for et år ad gangen 2 medlemmer og de teknisk/administrative medarbejdere vælger for 3 år ad gangen 1 medlem. Rektor og prorektor er fødte medlemmer af styrelsesrådet. I denne del af beretningsperioden havde styrelsesrådet følgende sammensætning:

Direktør Johannes Andersen, 1.8.75–1.1.76 direktør Eric A. F. Beyer, kreditforeningsdirektør Erik Haunstrup Clemmensen, direktør Knud Green-Andersen, bankdirektør H. Maegaard Nielsen (formand), grosserer Klavs Olsen, bankdirektør Hans Paaschburg fra 1.1.76, sekretær Marly Arnoldus, stud. ling. merc. Karen Larsen, stud. merc. Lars Ive fra 1.8.75–1.1.76, fra 1.1.76 stud. merc. Henrik Løhr.

Som fødte medlemmer deltog rektor, professor Carl E. Sørensen og prorektor, afdelingsleder Gert Engel. Højskolens administrator er sekretær for styrelsesrådet.

Styrelsesrådet har i beretningsperioden afholdt 3 møder.

B. KONSISTORIUM

Ifølge statuttens § 16 er konsistorium højskolens øverste kollegiale organ. Det afgør sager, der vedrører højskolen som helhed, herunder fordeling af højskolens bevillinger efter indstilling fra konsistoriums budget- og forretningsudvalg, oprettelse og ledelse af institutter samt ændringer af disses fagområder efter indstilling fra et fakultetsråd, fastsættelse af institutrådernes sammensætning efter indstilling fra fakultetsrådet, fastsættelse af fakultetsstudienævnets medlemstal og sammensætning, planlægning af højskolens udbygning, herunder optagelse af nye aktiviteter, oprettelse og nedlæggelse af professorater efter indstilling fra det økonomiske- og/eller det sproglige fakultetsråd samt sager i

øvrigt, som i henhold til gældende retsregler kræver konsistoriums udtalelse eller beslutning.

I beretningsperioden bestod konsistorium af følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap
Overbibliotekar Per Boesen
Afdelingsleder Gert Engel (prorektor)
Administrator Poul Flindhardt
Lektor Ejvind Damsgård Hansen
Translatør Svend Hansen
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Lektor Orla Nielsen
Advokat Mogens Philip (til 1.12.1975)
Afdelingsleder Jacques Qvistgaard
Professor Jens Rasmussen (dekan)
Lektor Sven Sorgenfrey
Afdelingsleder Lauge Stetting (dekan)
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Adjunktvikar Jan Kofod Winther (fra 1.12.1975)
Assistent Lise Abildgaard
Assistent Lis Langen
Forskningsbibliotekar Annette Bohn Winkel
Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen
E. A.-studerende Ellen-Marie Bentsen (fra 1.12.1975)
E. G.-studerende Karen F. Jensen (fra 1.12.1975)
H. D.-studerende Finn Kistrup
Stud. ling. merc. Karen Larsen (til 1.12.1975)
Cand. merc.-studerende Jørgen Madsen
H. A.-studerende Birgit Nielsen
E. G.-studerende Iben Nørhede (til 1.12.1975)

Fødte medlemmer af konsistorium er rektor, der tillige er formand, samt prorektor og dekanerne for de to fakultetsråd. Administrator og overbibliotekaren deltager i konsistoriums møder uden stemmeret.

Som sekretær for konsistorium har rektor beskikket administrator Poul Flindhardt.

Konsistoriums budget- og forretningsudvalg bestod i beretningsperioden af følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel, lektor Orla Nielsen, rektor, professor Carl E. Sørensen (formand), forskningsbibliotekar Annette Bohn Winkel, cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen, stud. ling. merc. Karen Larsen (til 18.12.75), H. A.-studerende Birgit Nielsen (fra 18.12.76), fuldmægtig Jørgen Andersen (sekretær). Rektor er født medlem af udvalget. Administrator, dekanen for det erhvervsøkonomiske fakultet og dekanen for det erhvervsproglige fakultet deltager i udvalgets møder uden stemmeret.

Budget- og forretningsudvalget udarbejder, blandt andet på grundlag af forslag fra hovedområderne, højskolens samlede budgetforslag. Udvalget træffer endvidere afgørelse af sager, som efter konsistoriums bemyndigelse er henlagt til udvalget.

C. FAKULTETSRÅDENE

Ifølge statuttens § 24 afgør fakultetsrådet alle sager, som vedrører hovedområdet som helhed, samt sager der vedrører kompetencefordelingen mellem institutråd indbyrdes og mellem institutråd og studienævn. I forlængelse heraf træffer fakultetsrådet afgørelse vedrørende fordeling af de tildelte ressourcer mellem de enkelte fag, institutter og studienævn; stillingsopslag, stillingsbesættelse og afskedigelse for så vidt angår heltidsbeskæftigede lærere samt videnskabelige medarbejdere, eksterne lektorer samt ansættelse af gæsteprogessorer; tildeling af kandidat- og seniorstipendiat m.v.; tjenestefritagelse udover en måneds varighed for heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere samt eksterne lektorer; antagelse og konferering af doktordisputatser; tildeling af licentiatgrader; forslag til og bedømmelse af prisopgaver. Fakultetsrådet indstiller til konsistorium vedrørende ændring af højskolens statut; ændring af hovedområdets sammensætning; oprettelse og nedlæggelse af institutter samt ændring af disses fagområde; vedrørende institutrådernes sammensætning; oprettelse og nedlæggelse af professorater samt tildeling af æresdoktorgrader. Vedrørende fakultetsrådets øvrige opgaver henvises til statuttens bestemmelser.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd

I perioden 1. august til medio december 1975 havde det erhvervsøkonomiske fakultetsråd følgende sammensætning:

Professor Ejler Alkjær
Professor Egil Fivelsdal
Undervisningsassistent Gudrun Sveistrup Jacobsen
Professor Erik Johnsen
Lektor Lars Lund
Lektor Niels Chr. Nielsen
Lektor Jørgen Kai Olsen
Professor Otto Ottesen
Lektor Hjalte Rasmussen
Lektor Flemming Rasmussen
Undervisningsassistent Erik Ryge
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Cand. merc.-studerende Niels Bechsgaard
H. A.-studerende Else Hammerich
Cand. merc.-studerende Jan Jannsen
Cand. merc.-studerende Hans Munck
H. D.-studerende Jens Erik Parsby
H. D.-studerende Gert Poder
Assistent Greta Andersen
Assistent Lisa Borges
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde Budget- og forretningsudvalget følgende sammensætning:

Professor Egil Fivelsdal

Cand. merc.-studerende Hans Munck
Lektor Jørgen Kai Olsen
H. D.-studerende Jens Erik Parsby
Assistent Grethe Bundgård Povlsen
Lektor Flemming Rasmussen
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde det erhvervsøkonomiske fakultetsråd følgende sammensætning:

Professor Ejler Alkjær
Professor Egil Fivelsdal
Undervisningsassistent Gudrun Sveistrup Jacobsen
Professor Erik Johnsen
Lektor Lars Lund
Lektor Niels Chr. Nielsen
Lektor Jørgen Kai Olsen
Professor Otto Ottesen
Lektor Hjalte Rasmussen
Lektor Flemming Rasmussen
Undervisningsassistent Jens Carsten Nielsen
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
H. A.-studerende Niels Aggergaard
Assistent Greta Andersen
Cand. merc.-studerende Helge Billington
H. D.-studerende Mads Bjerre
Assistent Lisa Borges
H. D.-studerende Finn Kistrup
Cand. merc.-studerende Hans Munck
H. A.-studerende Ottar Nakken
Assistent Grethe Bundgaard Povlsen
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 nedsatte fakultetsrådet et Budget- og forretningsudvalg bestående af 7 medlemmer:

Assistent Greta Andersen
Professor Egil Fivelsdal
H. A.-studerende Eva Holt
Cand. merc.-studerende Hans Munck
Professor Otto Ottesen
Lektor Flemming Rasmussen
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

Det erhvervsproglige fakultetsråd

I perioden 1. august til medio december 1975 havde det erhvervsproglige fakultetsråd følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø
Lektor Søren Kaas Andersen
Undervisningsassistent Gudrun Bjørnø
Stud. ling. merc. Lise Damsgaard
Assistent Hanne Flensholt
Lektor Inge Gorm Hansen
Lektor Hélène Holm
Stud. ling. merc. Helle Kiilerich-Hansen
Stud. ling. merc. Sonja Hvalkoff
Stud. ling. merc. Jørgen Høedt
Stud. ling. merc. Britt Larsen
Assistent Vibeke Maaløe
Assistent Elna Oberleitner
Lektor Erik Otto
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen (dekan)
Lektor Poul Rosbach
Lektor Helge Schwarz
Lektor Halvor Søeborg
Undervisningsassistent Erna Sølling
Stud. ling. merc. Lisbeth K. A. Sørensen
Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde Budget- og forretningsudvalget følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø (formand)
Lektor Søren Kaas Andersen
Assistent Hanne Flensholt
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Stud. ling. merc. Agnete Nørgaard
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen
Sekretær: assistent Hanne Flensholt

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde det erhvervsproglige fakultetsråd følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø
Lektor Søren Kaas Andersen
Assistent Hanne Flensholt
Lektor Inge Gorm Hansen
Lektor Hélène Holm
Undervisningsassistent Pierre Hyllested
Stud. ling. merc. Birte Nørgaard Jensen

Stud. ling. merc. Janne Knudsen
Stud. ling. merc. Karen Larsen
Assistent Vibeke Maaløe
Stud. ling. merc. Hanne Parmo Nielsen
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Stud. ling. merc. Agnete Nørgaard
Assistent Elna Oberleitner
Lektor Erik Otto
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen (formand)
Lektor Poul Rosbach
Lektor Helge Schwarz
Lektor Halvor Søeborg
Undervisningsassistent Lillian Werdelin
Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde Budget- og forretningsudvalget følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø (formand)
Lektor Søren Kaas Andersen
Assistent Hanne Flensholt
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Stud. ling. merc. Agnete Nørgaard
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen
Sekretær: assistent Hanne Flensholt

Fakultetsstudienævnene

Ifølge § 49–§ 54 i statuten har fakultetsstudienævnet følgende opgaver og beføjelser: Fastlæggelse af kompetence mellem fakultetsstudienævnet og de øvrige studienævn indbyrdes; alle spørgsmål om generelle regler for eksamen, karaktergivning, undervisning og studieordninger inden for rammerne af gældende bekendtgørelser efter høring af de(t) berørte fagstudienævn; forslag til bekendtgørelse om adgangsbetingelser, eksamen m.v. efter indstilling fra de(t) berørte fagstudienævn; afgørelse af ankesager i forbindelse med dispensationer for studie- og eksamensordninger; afgørelse i forbindelse med ankesager ved besættelse af stillinger som undervisningsassistenter; udarbejdelse af opgørelser over behovet for bevillinger i forbindelse med Handelshøjskolens undervisningsmæssige aktiviteter.

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn følgende sammensætning:

Adjunkt Cato Baldwinsson
Lektor Hans Engstrøm
Lektor Knud Hansen
Lektor Kjeld Hemmingsen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

Lektor Steffen Jørgensen
Adjunkt Preben Melander
Lektor J. C. Ry Nielsen
Lektor Frode Slipsager
Lektor Oluf Aagaard
H. D.-studerende Poul Andersen
H. D.-studerende Palle Conrad
H. A.-studerende Niels Dabelstein
H. D.-studerende Karsten Iversen
H. D.-studerende Finn Kistrup
Cand. merc.-studerende Bent Larsen
H. A.-studerende Birgit Nielsen
H. D.-studerende Henrik Pade
Cand. merc.-studerende Finn Steffensen
Cand. merc.-studerende Rolf Tvedt (formand)
Sekretær: fuldmægtig Keld Møller

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn følgende sammensætning:

H. D.-studerende Erhardt Andersen
Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen
Adjunkt Cato Baldvinsson
Lektor Hans Engstrøm
H. D.-studerende John Forslund
Lektor Hans Gullestrup
Lektor Kjeld Hemmingsen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Lektor Steffen Jørgensen
Lektor John Kjær
Cand. merc.-studerende Bent Larsen
H. D.-studerende Knud Lauritzen
H. D.-studerende Jo Lyager
Adjunkt Preben Melander
H. A.-studerende Birgit Nielsen
H. A.-studerende Frank Olsen
H. D.-studerende Gert Poder
Cand. merc.-studerende Leif Scharling
Professor Frode Slipsager (formand)
Sekretærer: fuldmægtig Keld Møller/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

Det erhvervsproglige fakultetsstudienævn

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde det erhvervsproglige fakultetsstudienævn følgende sammensætning:

Lektor Liselotte Brøndlund
Stud. ling. merc. Ulla Hansen

Lektor Jørgen Jensen
Stud. ling. merc. Karen Larsen (formand)
Stud. ling. merc. Hanne Parmo Nielsen
Stud. ling. merc. Annete Schlütter
Lektor Sven Sorgenfrey
Lektor Dorte Westrup
Sekretær: fulgmægtig Per Boje Jensen

I perioden fra medio december 1975 til 31. juli 1976 havde det erhvervsproglige fakultetsstudienævn følgende sammensætning:

Stud. ling. merc. Ulla Hansen
Stud. ling. merc. Hanne Parmo Nielsen
Stud. ling. merc. Jørgen Chr. Nielsen
Lektor Niels Henning Pedersen
Lektor Jacques Qvistgaard
Lektor Poul Rosbach
Lektor Sven Sorgenfrey (formand)
Stud. ling. merc. Kim Steffen Nielsen
Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

D. FAGSTUDIENÆVNE

Ifølge statuttens § 56–60 har fagstudienævne fået tillagt følgende opgaver og beføjelser: Tilrettelæggelse af undervisningen og afholdelsen af eksaminer; udarbejdelse og ajourføring af studieordninger og studievejledninger; ansættelse af undervisningsassistenter; udtalelser i forbindelse med oprettelse og nedlæggelse af lærerstillinger; udarbejdelse af bevillingsbehov i forbindelse med aktiviteterne henhørende under fagstudienævne; disponering over personale og pengebevillinger som er stillet til rådighed for studienævnet.

H. A.-studienævnet

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde H. A.-studienævnet følgende sammensætning:

H. A.-studerende Niels Bechsgaard
H. A.-studerende Niels Dabelstein
H. A.-studerende Kjeld Danneskjold-Samsøe
Lektor Per Ellervik
H. A.-studerende Torben S. Erlund
Lektor V. Thorsgaard Jacobsen (formand)
Lektor Svend Marker-Larsen
H. A.-studerende Birgit Nielsen
Adjunkt Jens Overø
Lektor Oluf Aagaard
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde H. A.-studienævnet følgende sammensætning:

H. A.-studerende Niels Dabelstein (formand)

H. A.-studerende Kjeld Danneskjold-Samsøe

Lektor Per Ellervik

Forskningsadjunkt Bjarne Herskin

Lektor V. Thorsgaard Jacobsen

H. A.-studerende Frank Jensen

H. A.-studerende Birgit Nielsen

Lektor Svend Marker-Larsen

H. A.-studerende Ottar Nakken

Adjunkt Jens Overø

Sekretærer: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

Cand. merc.-studienævnet

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde cand. merc.-studienævnet følgende sammensætning:

Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen

Cand. merc.-studerende Helge Billington

Lektor Søren Christensen

Adjunkt Kjeld Arnth Jørgensen

Cand. merc.-studerende Bent Larsen

Adjunkt Hanne Hartvig Larsen

Lektor Flemming Rasmussen

Lektor Frode Slipsager (formand)

Cand. merc.-studerende Finn Steffensen

Cand. merc.-studerende Anders Ussing

Sekretær: fuldmægtig Keld Møller

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde cand. merc.-studienævnet følgende sammensætning:

Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen

Cand. merc.-studerende Helge Billington

Lektor Søren Christensen

Lektor Kjeld Arnth Jørgensen

Adjunkt Hanne Hartvig Larsen

Cand. merc.-studerende Torben Anker Lilliegreen

Lektor Flemming Rasmussen (formand)

Cand. merc.-studerende Henrik Torsten Løhr Schambye

Professor Frode Slipsager

Cand. merc.-studerende Hans Olaf Vestergaard Petersen

Sekretærer: fuldmægtig Keld Møller/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

Studienævnet for H. D. 1. del

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde H. D. 1. dels studienævn følgende sammensætning:

H. D.-studerende Erik Frøkjær
Lektor Kjeld Hemmingsen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Lektor Steffen Jørgensen
H. D.-studerende Kell Moll Niemann
Afdelingsleder Henning Kjølby
Lektor Leif Kristensen (formand)
H. D.-studerende Gert Poder
H. D.-studerende Finn Kistrup
H. D.-studerende Peter Wolff
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde H. D. 1. dels studienævn følgende sammensætning:

H. D.-studerende Mads Bjerre
Adjunkt Jørgen Henriksen
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
H. D.-studerende Peter Johnsen
Lektor Steffen Jørgensen
Afdelingsleder Henning Kjølby
H. D.-studerende Hanne Krebs
Lektor Leif Kristensen
H. D.-studerende Christian Philipsen (formand)
H. D.-studerende Gert Poder
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H. D. 2. del – Afsætningsøkonomi

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for afsætningsøkonomi følgende sammensætning:

H. D.-studerende Niels Bruun
Lektor Cai F. Christensen
H. D.-studerende Erik Lysholm Christensen
Lektor Hans Engstrøm (formand)
Adjunkt Stig Ingebrigtsen
H. D.-studerende Flemming F. Nielsen
Adjunkt Hanne Hartvig Larsen
H. D.-studerende Torsten Nørgaard
H. D.-studerende William Plaskett
Professor Arne Rasmussen
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for afsætnings-
økonomi følgende sammensætning:

Lektor Cai F. Christensen

Lektor Hans Engstrøm (formand)

H. D.-studerende Jannik Friis

Adjunkt Stig Ingebrigtsen

H. D.-studerende Carsten Jelund

Adjunkt Hanne Hartvig Larsen

H. D.-studerende Jo Lyager

Professor Arne Rasmussen

H. D.-studerende Jørgen Stilling

H. D.-studerende Steen V. Weis

Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H. D. 2. del – Finansiering

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for finansiering
følgende sammensætning:

Adjunkt Cato Baldvinsson

Adjunkt Henning Holten (formand)

H. D.-studerende Lars Jensen

H. D.-studerende Henrik Pade

H. D.-studerende Svend Poulsen

Undervisningsassistent Flemming Tamstorff

Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for finansiering
følgende sammensætning:

Adjunkt Cato Baldvinsson

H. D.-studerende John Forslund

Adjunkt Henning Holten (formand)

H. D.-studerende Jane Lewinsky

H. D.-studerende Svend Poulsen

Undervisningsassistent Flemming Tamstorff

Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H. D. 2. del – Forsikring

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for forsikring
følgende sammensætning:

Undervisningsassistent Erik Damm

H. D.-studerende Søren Frandsen

Afdelingsleder Knud Hansen (formand)

H. D.-studerende Bent Hauchsgaard

H.D.-studerende Kaj Jensen

Lektor John Kjær

Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for forsikring følgende sammensætning:

Undervisningsassistent Erik Damm
H. D.-studerende J. Hansborg
Afdelingsleder Knud Hansen (formand)
H. D.-studerende Kaj Jensen
H. D.-studerende Leon Kauffmann
Lektor John Kjær
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H. D. 2. del – Organisation

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for organisation følgende sammensætning:

Lektor Flemming Agersnap
Lektor Britt-Mari Blegvad (formand)
Forskningsstipendiat Finn Borum
H. D.-studerende Jørgen Christensen
H. D.-studerende Palle Conrad
H. D.-studerende Gorm Holsteen Jessen
Lektor J. C. Ry Nielsen
H. D.-studerende Jens Erik Parsby
H. D.-studerende Hans-Erik Them Sørensen
Lektor Oluf Aagaard
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for organisation følgende sammensætning:

Lektor Flemming Agersnap
Lektor Britt-Mari Blegvad (formand)
Forskningsstipendiat Finn Borum
H. D.-studerende Jørgen Christensen
H. D.-studerende Palle Conrad
H. D.-studerende Anders Skou Hansen
H. D.-studerende Finn Kistrup
H. D.-studerende Jens G. Markussen
Lektor J. C. Ry Nielsen
Lektor Oluf Aagaard
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H. D. 2. del – Regnskabsvæsen

I perioden 1. august 1975 til medio december 1976 havde studienævnet for regnskabsvæsen følgende sammensætning:

H. D.-studerende Mogens Daniel Bruun
Lektor Dennis Clausen

H. D.-studerende K. S. Edelman
Lektor Erik Hansen
H. D.-studerende Carsten Iversen
Lektor Henning Kirkegaard (formand)
Adjunkt Preben Melander
H. D.-studerende Birthe Qvistgaard
H. D.-studerende Poul Wisniewski
Lektor Zakken Worre
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for regnskabsvæsen følgende sammensætning:

H. D.-studerende Erhardt Andersen
Adjunkt Jens Oluf Elling
Lektor Erik Hansen (formand)
H. D.-studerende Carsten Iversen
H. D.-studerende Steffen Jørgensen
H. D.-studerende Henrik Krogh-Jensen
Adjunkt Preben Melander
Forskningsstipendiat Ulrik Gorm Møller
Forskningsstipendiat Peter Neergaard
H. D.-studerende Poul Wisniewski
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for H. D. 2. del – Udenrigshandel

I perioden 1. august 1975 til medio december 1976 havde studienævnet for udenrigshandel følgende sammensætning:

H. D.-studerende Ole Born
H. D.-studerende Steen Bøttiger
H. D.-studerende Søren Jensen
Lektor Poul Schultz
Lektor Frode Slipsager
Afdelingsleder Lauge Stetting
H. D.-studerende Carsten Sørig
H. D.-studerende Kirsten Tougaard
Lektor Harald Vestergaard (formand)
Lektor Ole Wiberg
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for udenrigshandel følgende sammensætning:

H. D.-studerende Ole Born
H. D.-studerende Steen Bøttiger
H. D.-studerende Søren Jensen
Lektor Poul Schultz

Professor Frode Slipsager
Afdelingsleder Lauge Stetting
H. D.-studerende Carsten Sørig
H. D.-studerende Kirsten Tougaard
Lektor Harald Vestergaard (formand)
Lektor Ole Wiberg
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for Revision og Skatteret

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for revision og skatteret følgende sammensætning:

H. D.-studerende Poul Andersen
H. D.-studerende Ebbe Drehn Hansen
H. D.-studerende Jette Hvilso
Adjunkt Claus Jensen
H. D.-studerende Kjeld Jensen
Lektor Poul Olsen (formand)
Lektor Robert Sloth Pedersen
Lektor Orla G. Petersen
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for revision og skatteret følgende sammensætning:

H. D.-studerende Ole Broberg
Adjunkt Claus Jensen
H. D.-studerende Ole Møgelgaard
Lektor Poul Olsen
Lektor Robert Sloth Pedersen (formand)
Lektor Orla G. Petersen
H. D.-studerende Ejvind Bisted Olsen
H. D.-studerende Bjørn Poulsen
Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

Studienævnet for grundstudierne (E. G.)

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde E. G.-studienævnet følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø (formand)
E. G.-studerende Ellen-Marie Bentsen
Lektor Liselotte Brøndlund
E. G.-studerende Freddy Christensen
Lektor Anne Dueholm
Lektor Finn Hagen Jespersen
E. G.-studerende Anne Marie Ludvigsen
E. G.-studerende Kristine Morrissette

Lektor Niels Henning Pedersen
E. G.-studerende Annette Schlütter
Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for E. G.-studiet følgende sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø (formand)
E. G.-studerende Marianne Bach
Lektor Liselotte Brøndlund
Lektor Anne Dueholm
E. G.-studerende Birgit Jørgensen
Lektor Niels Henning Pedersen
E. G.-studerende Annette Schlütter
E. G.-studerende Kim Steffen-Nielsen
E. G.-studerende Lisbeth K. A. Sørensen
Handelsfaglærer Inger Vikelsøe
Sekretærer: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen/assistent Hanne Flensholt

Studienævnet for E. A./E. D.-studierne

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for E. A./E. D.-studiet følgende sammensætning:

Lektor Inge Baaring
E. D.-studerende Finn Juel Hansen
Lektor Finn Messell
E. D.-studerende Inge Müller
E. A.-studerende Hanne Parmo Nielsen (formand)
E. A.-studerende Jette Pøhlsgaard
Lektor Halvor Søeborg
Lektor Dorte Westrup
Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for E. A./E. D.-studiet følgende sammensætning:

E. A.-studerende Ellen-Marie Bentsen
Lektor Frede Boje
E. A.-studerende Åse Frederiksen
E. A.-studerende Peter Jørgensen
E. A.-studerende Hanne Parmo Nielsen (formand)
Lektor Sven Sorgenfrey
Lektor Halvor Søeborg
Lektor Dorte Westrup
Sekretærer: assistent Hanne Flensholt/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

Studienævnet for det erhvervsproglige kandidatstudium (E. K.)

I perioden 1. august 1975 til medio december 1975 havde studienævnet for E. K.-studiet følgende sammensætning:

E. K.-studerende Jesper Hansen
E. K.-studerende Ulla Hansen
Afdelingsleder Jørgen Jensen (formand)
E. K.-studerende Bente Olsen
E. K.-studerende Lis Lentz Olsen
afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Lektor Poul Rosbach
Lektor Karen Stetting
Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

I perioden medio december 1975 til 31. juli 1976 havde studienævnet for E. K.-studiet følgende sammensætning:

E. K.-studerende Lise Damsgaard
E. K.-studerende Ulla Hansen
Afdelingsleder Jørgen Jensen (formand)
E. K.-studerende Marie-Louise Møller Petersen
E. K.-studerende Jette Pøhlsgaard
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Lektor Poul Rosbach
Lektor Karen Stetting
Sekretærer: assistent Hanne Flensholt/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

E. ANDRE UDVALG

I beretningsperioden har følgende udvalg været nedsat af de styrende organer. Disse udvalgs opgaver og sammensætninger er anført nedenfor.

1. Biblioteksudvalget

Udvalget er nedsat af konsistorium.

Udvalget har til opgave at beskæftige sig med bibliotekets budgetforslag, bibliotekets indkøbspolitik og bibliotekets forbrugsservice.

Udvalget har følgende medlemmer:
Forskningsbibliotekar Hanne Abrahams
Overbibliotekar Per Boesen (formand)
Professor Egil Fivelsdal
Assistent Inge Gotthardt Petersen
H. A.-studerende Anders Skou Hansen
Translatør Sv. Hansen
Stud. ling. merc. Hannah Mia Hendriksen (fra 1.1.1976)
Bibliotekar Birgitte Lauritsen
Direktør Børge Rasmussen

Lektor, cand. mag. Poul Rosbach (fra 1.1.1976)
Lektor Sv. Sorgenfrey (til 31.12.1975)
Forskningsbibliotekar, cand. phil. Annette Winkel

2. Det økonomiske bogudvalg

Udvalget er nedsat under biblioteksudvalget.

Udvalget har til opgave at rådgive biblioteksudvalget med hensyn til gennemførelse af den mest hensigtsmæssige anskaffelsespolitik.

Udvalget har følgende medlemmer:

Forskningsbibliotekar Hanne Abrahams
Adjunkt Peder Aderhold
Overbibliotekar Per Boesen
Seniorstipendiat Finn Borum
Adjunkt Jens Bjerregaard Christensen
Forskningsstipendiat Jens O. Elling
Adjunkt Lars Grønholdt
Lektor Finn Hagen Jespersen
Lektor John Kjær
Lektor Mogens Eggert Møller
Forskningsbibliotekar Helge Pedersen
Seniorstipendiat Flemming Poulfelt
Professor Arne Rasmussen
Adjunkt Kaj Svarrer
Lektor Elisabeth Thuesen
Lektor Ole Wiberg
Forskningsbibliotekar Kjeld Wiene

3. Det sproglige bogudvalg

Udvalget er nedsat af biblioteksudvalget.

Udvalget har til opgave at rådgive biblioteksudvalget med henblik på gennemførelsen af den mest hensigtsmæssige anskaffelsespolitik.

Udvalget har følgende medlemmer:

Overbibliotekar Per Boesen
Lektor Frede Boje
Lektor Birgitte Friis
Stud. ling. merc. Hannah Mia Hendriksen
Professor Bengt Jürgensen
Lektor Flemming Koue
Adjunktvikar Niels Krogh-Hansen
Lektor Paul Monrad
Lektor Niels Henning Pedersen
Stud. ling. merc. Birgitte Weigand

4. Konsistoriums EDB-udvalg

Udvalget er nedsat af konsistorium den 21. august 1975.

Udvalget har til opgave at rådgive konsistorium med hensyn til fordeling af budgetmidler til EDB-centret.

Udvalget har følgende medlemmer:

Overbibliotekar Per Boesen

Seniorstipendiat Finn Borum

Afdelingsleder Gert Engel (formand)

Administrator Poul Flindhardt

Afdelingsleder Peter Kierkegaard-Hansen

5. Udvalget vedrørende datamatisk center

Udvalget er nedsat af konsistorium den 24. maj 1976.

Udvalget har til opgave nærmere at analysere konsekvenserne af oprettelsen af et datamatisk center ved højskolen, såvel økonomisk som personalemæssigt, med henblik på at aflægge rapport herom til konsistorium i løbet af efteråret 1976.

Udvalget har følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel

Professor Erik Johnsen

Afdelingsleder Jacques Qvistgaard

Afdelingsleder Lauge Stetting

H. A.-studerende Niels Dabelstein

6. Kantineudvalget

Udvalget er gennedsat den 22. januar 1976.

Udvalget har til opgave at følge driften af højskolens kantiner.

Udvalget har følgende medlemmer:

Stud. ling. merc. Marianne Bach (fra 25.4.1976)

Administrator Poul Flindhardt

Afdelingsleder Jørgen Jensen

Cand. merc.-studerende Henrik Løhr Schambye

Stud. ling. merc. Kristine Morrissette (til 25.4.1976)

Assistent I. Gotthardt Petersen

Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)

7. Udvalget vedrørende kapacitetsrammer og adgangsregulering

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 22. april 1976.

Udvalget har til opgave at vurdere direktoratets planer om kapacitetsrammer og adgangsregulering samt tage stilling til arbejdsmarkedsforanstaltninger.

Udvalget har følgende medlemmer:

Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen

Lektor Ejvind Damsgård Hansen
H. A.-studerende Birgit Nielsen
Afdelingsleder Jacques Qvistgaard
Assistent Svend Ratved
Fagleder, lektor Sven Sorgenfrey
Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)

8. Kontakt- og informationsudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 24. maj 1976.

Udvalget har til opgave at stille forslag til konsistorium om de fremgangsmåder, højskolen bør følge for at

- 1) informere offentligheden om højskolens forsknings- og uddannelsesvirksomhed, f.eks. gennem en »højskoleavis« eller andre »media«.
- 2) informere højskolens lærere, studerende og tap'ere om a) forsknings- og uddannelsesvirksomheden på højskolen, eventuelt gennem samme »avis« eller »media« til overvindelse af højskolens interne kommunikationsproblemer og b) aktiviteter uden for højskolen af umiddelbar betydning for det daglige arbejde.

Udvalget har følgende medlemmer:
Professor Torben Agersnap (formand)
Administrator Poul Flindhardt
Lektor Ejvind Damsgård Hansen
H. A.-studerende Birgit Nielsen
Sekretær Grethe Bundgård Povlsen
Lektor Karen Stetting
Forskningsbibliotekar Annette Winkel

9. Lokaleressourceudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 18. september 1975.

Udvalget har til opgave at stille forslag om:
en langsigtet løsning, der søger at samle hele højskolen,
løsning af de akutte ressourceproblemer,
forbedring af Julius Thomsens Plads 10.

Udvalget har følgende medlemmer:
Assistent Herbert Christy
Afdelingsleder Gert Engel
Administrator Poul Flindhardt (tilforordnet)
Afdelingsleder Lauge Stetting
Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

10. Revisorudvalget

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fakultetsråd i foråret 1976.

Udvalget har til opgave at drøfte og fremsætte forslag til fakultetsrådet vedrørende Handelshøjskolens revisoruddannelser og den dertil hørende forsknings institut- og bemandingsmæssige forhold.

Udvalget har følgende medlemmer:

H. D.-studerende Erhardt Andersen

H. D.-studerende Ole Broberg

Cand. merc.-studerende Bent Larsen

Cand. merc.-studerende Torben Lilliegreen

Lektor Poul Olsen

Lektor Robert Sloth Pedersen

Lektor Flemming Rasmussen

Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)

Professor Zakken Worre

11. Reproudvalget

Udvalget blev nedsat af konsistorium den 26. februar 1976.

Udvalget har til opgave at rådgive konsistorium i forbindelse med udbygning og udnyttelse af reproduktionsafdelingernes ressourcer.

Udvalget har følgende medlemmer:

Seniorstipendiat Finn Borum (formand)

Assistent Herbert Christy

Reproduktionsleder Holger Nielsen

Afdelingsleder Jacques Qvistgaard

Assistent Aase Thiim

12. Valgudvalget

Udvalget blev nedsat den 22. januar 1976.

Udvalget har til opgave at forestå valg til de styrende organer på Handelshøjskolen.

Udvalget har følgende medlemmer:

H. A.-studerende Niels Aggergaard

H. A.-studerende Niels Dabelstein

Fulgmægtig Mogens Nørager-Nielsen (formand)

Lektor Hjalte Rasmussen

Fagleder, lektor Sven Sorgenfrey

Assistent Solveig Streyffert

Sekretær: H. D.-studerende Niels Aggergaard

13. Stipendieudvalget

Udvalget er nedsat af konsistorium.

Udvalget har til opgave at træffe afgørelse om fordelingen af de legat- og lånemidler, der stilles til rådighed for højskolens studerende, herunder også administrationen af Statens Uddannelsesstøtte.

Udvalget har følgende medlemmer:

Lektor Jørgen Alsø

Lektor J. C. Ry Nielsen

Rektor, professor Carl E. Sørensen

Stud. ling. merc. Helle Kiilerich-Hansen

Stud. ling. merc. Marianne Bach

Cand. merc.-studerende Peter Weinberger

Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

14. Handelshøjskolens studiefond

Udvalget er nedsat af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse.

Udvalget har til opgave at råde over midler stillet til rådighed af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse til anvendelse ved ydelse af lån til studerende, der ikke ad anden vej har kunnet få fornøden støtte til studierne gennemførelse.

Udvalget har følgende medlemmer:

H. A.-studerende Thorkild Enevoldsen

Direktør Knud Green-Andersen (formand)

Lektor J. C. Ry Nielsen

Rektor, professor Carl E. Sørensen

15. Handelshøjskolens samarbejdsudvalg

Udvalget, som er oprettet i medfør af økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 16. februar 1972 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner, havde ved beretningsperiodens udgang følgende sammensætning:

Assistent Lise Abildgaard

Professor Torben Agersnap

Overbibliotekar Per Boesen

Lektor Hans Engstrøm

Assistent Hanne Flensholt

Administrator Poul Flindhardt

Sekretær Winnie Kindler

Sekretær Liza Klöcker-Larsen

Fuldmægtig Kjeld K. Lykke (sekretær)

Skolebetjent Frode Paulsen

Assistent Inge Gotthardt Petersen

Assistent Svend Ratved

Lektor Vagn K. Sandberg

Lektor Helge Schwarz

Rektor, professor Carl E. Sørensen (formand)
Cand. mag. Lillian Werdelin
Forskningsbibliotekar Annette Bohn Winkel

16. Didaktikudvalget for den sproglige afdeling

Udvalget blev oprindeligt nedsat af det sproglige fagråd, men henhører i dag under det erhvervsproglige fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave

at tilrettelægge og gennemføre almen-didaktiske kurser med henblik på lærernes grund- og efteruddannelse samt stemmeprøver og stemmetræning,
at medvirke ved fagdidaktiske kurser,
at fremme arbejdet i studie- og projektgrupper, der søger at udvikle og afprøve nye metoder og midler med henblik på Højskolens undervisningsaktiviteter,
at behandle de i forbindelse med løsningen af ovenstående opgaver, nødvendige budgetforslag.

Udvalget har følgende medlemmer:

E. A.-studerende Ellen-Marie Bentsen
Lektor Frede Boje
E. K.-studerende Merete Deletaille
E. K.-studerende Nina Hamerik
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Lektor Helge Schwarz (formand)
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

17. Bestyrelsen for terminologiafdelingen

Bestyrelsen er nedsat af det erhvervsproglige fakultetsråd.

Bestyrelsen har til opgave at være ansvarlig for afdelingens økonomi og generelle aktiviteter. Den behandler budgetter og projektplaner for afdelingens forskning og undervisning og drager omsorg for, at planlagte opgaver i forbindelse med informations-, dokumentations- og konsulentvirksomhed gennemføres.

Bestyrelsen har følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel (formand)
Professor Max Gorosch
Lektor Inge Gorm Hansen
Assistent Elna Oberleitner
Lektor Jacques Qvistgaard
E. A.-studerende Lise Damsgaard
E. A.-studerende Keld Mortensen

18. Udvalget til afholdelse af erhvervsproglige konferencer

Udvalget er nedsat af det erhvervsproglige fakultetsråd.

Udvalget har til opgave at planlægge og forestå afholdelse af erhvervsproglige konfe-

rener, hvortil indbydes repræsentanter fra udvalgte sektorer inden for såvel det offentlige som erhvervslivet med henblik på en drøftelse af behovet for og anvendelsen af Handelshøjskolens sproglige dimittender.

Udvalget har følgende medlemmer:

Assistent Johanne Andersen
Lektor Knud Løwert
Lektor Meta Pedersen
Professor Jens Rasmussen (formand)
Lektor Halvor Søeborg
E. A.-studerende Lise Damsgaard

19. Udvalg til tilrettelæggelse af undervisning i valgfri fag på sprogstudierne

Udvalget blev oprindeligt nedsat af det erhvervsproglige fagråd og henhører i dag under de erhvervsproglige fagstudienævn.

Udvalget har til opgave at rådgive med hensyn til udbud af kurser inden for de valgfri fag.

Udvalget har følgende medlemmer:

Prorektor, afdelingsleder Gert Engel
Fuldmægtig Mogens Nørgaer-Nielsen (kommitteret for de erhvervsøkonomiske fag)
Professor Jens Rasmussen
Lektor Karen Stetting (kommitteret for sproglige og kulturelle fag)
4 studerende

20. Opgaveudvalg

Udvalgene blev oprindeligt nedsat af det erhvervsproglige fagråd og henhører i dag under de erhvervsproglige fagstudienævn.

Udvalgene har til opgave at tilvejebringe eksamensopgaver.

Udvalgene har følgende medlemmer:

Engelsk

Lektor Edna Seear Christensen
Lektor H. Svane Knudsen
Lektor Sven Sorgenfrey
Lektor Tyge Stavnstrup

Fransk og italiensk

Lektor Aase Baillais
Lektor Birthe Langballe
Lektor Jacques Qvistgaard

Spansk

Afdelingsleder Jørgen Jensen

Lektor H. Søeborg
Lektor Ellen Sundbo

Tysk

Lektor P. Gunderskov
Lektor E. Bjørn Hansen
Lektor Meta Pedersen
Lektor P. Rosbach

21. Udvalget vedrørende EDB

Udvalget blev nedsat af det erhvervsøkonomiske fagråd den 1. april 1971, og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsråd.

Udvalget har til opgave at være rådgivende for ledelsen af Handelshøjskolens EDB-center og tage initiativ til, at de i Undervisningsrådet den 3. november 1969 truffede beslutninger angående den fremtidige udbygning af forskning og undervisning på databehandlings- og systemanalysens område realiseres. Herunder påhviler det udvalget, at overveje den fremtidige organisatoriske opbygning af denne undervisning og forskning.

Udvalget havde i beretningsperioden følgende medlemmer:

Forskningsstipendiat Finn Borum
Stud. merc. Palle Bruun
Afdelingsleder Gert Engel
Lektor Søren Heede
Stud. merc. Lars Ive
Assistent Kaj Jensen
Professor Erik Johnsen (formand)
Afdelingsleder P. Kierkegaard-Hansen
Lektor John Kjær
Lektor Jørgen Kai Olsen
Lektor Flemming Rasmussen
Amanuensis Bjarne Sloth Jensen
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

Udvalget har den 23. februar 1976 afgivet en endelig indstilling til det økonomiske fakultetsråd vedrørende organisation af EDB-forskningen og -undervisningen.

Udvalget har anbefalet, at der ved det økonomiske fakultet, direkte under det økonomiske fakultetsråd etableres et center med to, adskilte center-afdelinger, en EDB-afdeling og en informationsforsknings-afdeling. Disse to afdelinger er foreslået etableret med selvstændigt budget for hver afdeling.

Udvalget har herefter betragtet sit arbejde som afsluttet.

22. Didaktikudvalget for den økonomiske afdeling

Udvalget blev oprindeligt nedsat af det erhvervsøkonomiske fagråd, men henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave
at fremme og koordinere den pædagogiske udvikling ved den økonomiske afdeling, med baggrund i den almene udvikling inden for det pædagogiske område, samt at tilrettelægge og gennemføre almene pædagogiske og fagdidaktiske kurser, introduktionskurser og kurser i studieteknik,
at iværksætte en pædagogisk forskning, som tager sigte på Højskolens undervisningsaktiviteter,
at vurdere nye undervisningsmodeller og i givet fald at fremme deres indføring i undervisningen,
at behandle sager vedrørende ansættelse af faglig pædagogiske konsulenter og tekniske assistenter, og
at behandle de i forbindelse med løsningen af ovenstående opgaver nødvendigt budgetforslag.

Udvalget har følgende medlemmer:
H. A.-studerende Kirsten Flodgaard
Lektor V. Thorsgaard Jacobsen
Cand. merc.-studerende Bent Larsen
Adjunkt Aage Nedergaard (associeret)
Lektor J. C. Ry Nielsen
H. D.-studerende Jørgen Ternskov
Lektor Oluf Aagaard (formand)
Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

23 Udvalget vedrørende uddannelse i management

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsråd.

Udvalget har til opgave at overveje mulighederne for etablering af en efteruddannelse på virksomhedslederniveau.

Udvalget har følgende medlemmer:
Professor Torben Agersnap
Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen
Administrator Poul Flindhardt
Sekretær Winnie Kindler
Professor Jan Kobbernagel (formand)
Adjunktvikar Jan Winther Kofod
Cand. merc.-studerende Hans Munck
Adjunkt Aage Nedergaard
H. A.-studerende Birgit Nielsen
Adjunkt Jørgen Lindgaard Pedersen
Afdelingsleder Lauge Stetting
Rektor, professor Carl E. Sørensen
Adjunkt Jens Aaris Thisted
Cand. merc.-studerende Rolf Tvedt
Sekretær: fuldmægtig Keld Møller

Udvalget er i beretningsperioden blevet nedlagt og erstattet af nedenstående udvalg vedrørende Institut for Ledelsesforskning.

24. Udvalget vedrørende Institut for Ledelsesforskning

Udvalget blev nedsat af det erhvervsøkonomiske fakultetsråd i foråret 1976.

Udvalget har til opgave at overveje mulighederne for og føre tilsyn med efteruddannelsesaktiviteterne etableret ved Institut for Ledelsesforskning.

Udvalget har følgende medlemmer:

Cand. merc.-studerende Helge Billington

Assistent Lisa Borges

Professor Egil Fivelsdal

Professor Erik Johnsen

Cand. merc.-studerende Hans Munck

Professor Otto Ottesen

Lektor Flemming Rasmussen

25. Udvalget vedrørende H. A.-studiet i Sønderborg

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 10. september 1973 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave

at behandle sager vedrørende stillingsbesættelse ved H. A.-studiet i Sønderborg, herunder nedsættelse af bedømmelsesudvalg, samt på grundlag heraf at afgive indstillinger til fakultetsråd til videre foranstaltning.

at være rådgivende for H. A.-studiet i Sønderborg i studieforhold herunder ændringer i H. A.-studiets struktur,

at formidle et fagligt samarbejde inden for forskning og undervisning mellem Handelshøjskolen i København og Handelshøjskoleafdelingen i Sønderborg.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Bjarke Fog

Lektor Hans Gullestrup

Lektor Søren Heede

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

Direktør O. Loff

Afdelingsleder Axel Schultz-Nielsen

Professor Frode Slipsager (formand)

Sekretærer: fuldmægtig Keld Møller/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

26. Udvalget vedrørende undervisningen i erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H. A.-studiet

Udvalget blev nedsat af Institut for Nationaløkonomi og Institut for Trafik-, Turist- og Beliggenhedsforskning i 1971 og henhører i dag under H. A.-studienævnet.

Udvalget har følgende medlemmer:

Lektor H. Duelund Nielsen (formand)

Lektor T. Skjøtt-Larsen (sekretær)

27. Udvalget vedrørende H. D. 1. del

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at overveje og stille forslag angående fagkreds og undervisningsformer ved det nuværende H. D.-studium. Endvidere skal udvalget gøre sig overvejelser angående H. D.-basisuddannelse.

Udvalget har følgende medlemmer:

H. A.-studerende Elsebeth Hammerich

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

Professor Jan Kobbarnagel

Lektor Leif Kristensen

H. D.-studerende Kell Moll Niemann

H. D.-studerende Claus Otto Pedersen

H. D.-studerende Gert Poder

Lektor Zakken Worre (formand)

Sekretær: fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen

28. Udvalget vedrørende H. D. 2. del

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at overveje og stille forslag vedrørende modulopdeling af fagudbudet på H. D. 2. dels studierne. Endvidere skal udvalget overveje, om der bør søges etableret nye H. D. specialer samt overveje studieforløb og eksamenskrav for studerende, der kommer fra dagstudierne, og som ønsker at læse H. D.

Udvalget har følgende medlemmer:

Adjunkt Cato Baldvinsson

H. D.-studerende Jørgen Christensen

Lektor Hans Engstrøm

H. D.-studerende John Forslund

H. D.-studerende Karsten Iversen

Seniorstipendiat Finn Junge-Jensen

Lektor John Kjær

H. D.-studerende Jo Lyager

H. D.-studerende Jørgen Madsen

Adjunkt Preben Melander

H. D.-studerende Jens E. Parsby

Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)

Sekretær: Mogens Nørager-Nielsen

29. Eksamensudvalget

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave i videste forstand at behandle spørgsmål angående eksamensordninger ved Handelshøjskolens studier.

Udvalget har følgende medlemmer:

Lektor Flemming Agersnap

Lektor V. Thorsgaard Jacobsen

Cand. merc.-studerende Carsten Kaspersen

H. A.-studerende Birgit Nielsen

H. D.-studerende Gert Poder

Lektor Harald Vestergaard

Sekretær: fuldmægtig Per Boje Jensen

30. Udvalget for Overbygningsuddannelser på dagstudiet

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at overveje og stille forslag om, hvordan fagkreds og undervisningsformer kan udformes inden for et 3-årigt studieforløb efter gennemført basisuddannelse. Endvidere skal udvalget overveje og stille forslag om udformningen af den interne og den eksterne evaluering til cand. merc.-eksamen, samt hvordan studieforløb og eksamenskrav kan udformes for H. D.'ere, der ønsker at læse til cand. merc.

Udvalget har følgende medlemmer:

H. D.-studerende Thomas Skovsted Andersen

Forskningsstipendiat Jørgen Frode Bakka

H. A.-studerende Freddie Bentsen

Cand. merc.-studerende Helge Billington

Lektor Niels Bjørn-Andersen

Lektor Jens Fejø

Administrator Poul Flindhardt

Lektor V. Thorsgaard Jacobsen

Lektor Kjeld Arnth Jørgensen

Lektor Steffen Jørgensen

Cand. merc.-studerende Bent Larsen

H. A.-studerende Birgit Nielsen

Lektor Niels Chr. Nielsen

Cand. merc.-studerende Hans Olav Vestergaard Pedersen

Professor Frode Slipsager

Sekretærer: fuldmægtig Keld Møller/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

31. Udvalget vedrørende H. A.-studiet i Ålborg

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 21. juni 1971 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til formål at følge udviklingen af H. A.-studiet ved Ålborg Universitetscenter herunder specielt afviklingen af overgangsstudiet.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Bjarke Fog

Lektor Hans Gullestrup

Lektor Søren Heede

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

H. A.-studerende Jens Ravn Jensen

Lektor Preben Sander Kristensen

Lektor Flemming Larsen

H. A.-studerende Gustav Palludan

H. A.-studerende Olaf V. Petersen

H. A.-studerende Bjørn Skelsager

Professor Frode Slipsager (formand)

Lektor Olav Juel Sørensen

Professor Zakken Worre

Sekretærer: fuldmægtig Keld Møller/fuldmægtig Kjeld K. Lykke

32. Udvalget vedrørende H. A.-uddannelsen

Udvalget blev nedsat af det økonomiske fagråd den 4. november 1974 og henhører i dag under det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn.

Udvalget har til opgave at stille forslag om et nyt H. A.-studium.

Udvalget har følgende medlemmer:

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen (formand)

Cand. merc.-studerende Carsten Kaspersen

H. A.-studerende Ottar Nakken

H. A.-studerende Birgit Nielsen

Lektor Orla Nielsen

Professor Frode Slipsager

Sekretær: fuldmægtig T. Kristoffersen

33. Efteruddannelsesudvalget

Udvalget blev nedsat af det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn den 5. maj 1976.

Udvalget har til opgave at føre kontrol med og fremkomme med ideer til efteruddannelsesaktiviteter inden for det erhvervsøkonomiske område.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap

H. D.-studerende Svend Erik Andersen

Cand. merc.-studerende Karl Johan Rude Andersen

Forskningsstipendiat Jørgen Frode Bakka (formand)

H. D.-studerende Palle Conrad

Lektor Stig Ingebrigtsen

H. A.-studerende Bjarne Jensen

H. D.-studerende Søren Jensen

Adjunkt Kjeld Arnth Jørgensen

Adjunkt Jens Aaris Thisted
Lektor Harald Vestergaard
Sekretær: fuldmægtig Kjeld K. Lykke

IV. Lærerstab og administration

1. Lærerstabens sammensætning

Ved udgangen af undervisningsåret 1975/76 var der, jf. nedennævnte oversigt -- ved højskolen ansat 19 professorer, hvoraf en som rektor, 10 docenter, afdelingsledere og fagledere, 33 lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi, 4 adjunkter uden forskningspligt i sprog, 4 fastansatte lærere i maskinskrivning og steno­grafi, 54 lektorer, 29 adjunkter, 18 forskningsstipendiater, 12 eksterne lektorer samt 427 undervisningsassistenter.

2. Fortegnelse over højskolens lærere og forskningsmedarbejdere ved udgangen af undervisningsåret 1975/76

Professorer:

Torben Agersnap, organisation og arbejds­sociologi, udnævnt 1/3 1969,
Ejler Alkjær, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/12 1957,
Egil Fivelsdal, organisations­sociologi, udnævnt 1/10 1973,
dr. polit. Bjarke Fog, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/10 1958,
dr. jur. Verner Goldschmidt (gæsteprofessor fra 1/1 1976),
fil. dr. Max Gorosch, spansk, udnævnt 1/1 1969,
Palle Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1953,
dr. polit. Ernst Lykke Jensen, teoretisk statistik, udnævnt 1/6 1963,
ekon. dr. Erik Johnsen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/9 1969,
Bengt Jürgensen, engelsk, udnævnt 1/4 1973,
Jan Kobbernagel, erhvervsret, udnævnt 1/4 1949,
dr. jur. Ole Lando, erhvervsret, udnævnt 1/2 1963,
Børje Langefors (gæsteprofessor fra 15/2 1976),
Knud Lüttichau, nationaløkonomi, udnævnt 1/4 1974,
Poul Milhøj, nationaløkonomi, udnævnt 1/1 1963,
Otto Ottesen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/5 1974,
ekon. dr. Arne Rasmussen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/6 1961,
dr. phil. Jens Rasmussen, fransk, udnævnt 1/2 1965,
Frode Slipsager, international virksomhedsøkonomi, udnævnt 1/4 1976,
dr. phil. Hakon Stangerup, kulturhistorie, udnævnt 1/1 1961, (afgået v. døden 22/7-1976),
Carl E. Sørensen (konstitueret), finansiering, udnævnt 1/9 1963.

Docenter, afdelingsledere og fagledere:

Afdelingsleder, cand. mag. Gert Engel, tysk, udnævnt 1/3 1969,
afdelingsleder, cand. polit. Knud Hansen, forsikring, udnævnt 1/4 1968,

afdelingsleder, translator Jørgen Jensen, spansk, udnævnt 1/8 1969,
afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, nationaløkonomi, udnævnt 1/1 1969,
lektor, cand. stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen, EDB, udnævnt 15/11 1970,
afdelingsleder, cand. oecon. Henning Kjølby, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, udnævnt 1/8 1970,
afdelingsleder, cand. mag. Jacques J. Qvistgaard, fransk, udnævnt 1/1 1969,
fagleder, cand. mag. Sven Sorgenfrey, engelsk, udnævnt 1/8 1970,
afdelingsleder, cand. polit. Lauge Stetting, udenrigshandel, udnævnt 1/4 1968,
docent, dr. phil. Aage Aagesen, erhvervsgeografi, udnævnt 1/8 1948.

Adjunkter/lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi:

Lektorer

Translator Jørgen Aslø, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Aase Baillais, fransk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Paul Bay, engelsk, udnævnt 1/8 1946,
cand. mag. Frede Boje, tysk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Liselotte Brøndlund, tysk, udnævnt 1/8 1974,
translator Edna Seear Christensen, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Anne Dueholm, fransk og russisk, udnævnt 1/8 1974,
lektor, cand. art. Birgitte Friis, fransk, udnævnt 1/9 1975,
translator Pauli Gunderskov, tysk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Erling Bjørn Hansen, tysk, udnævnt 1/8 1961,
translator Hélène Holm, fransk, udnævnt 1/8 1974,
Finn Hagen Jespersen H. A., regnskabslære, erhvervslære og samfundsøkonomi, udnævnt 1/4 1967,
lektor, cand. art. Hans Peter Jørgensen, tysk, udnævnt 1/9 1975,
translator Harald Svane Knudsen, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translator Villy Knudsen, fransk, udnævnt 1/8 1974, (fratrådt 31/12 1975),
translator Flemming Koue, tysk, udnævnt 1/8 1974,
translator Birthe Langballe, fransk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Børge Larsen, engelsk, udnævnt 1/3 1969
translator Aase Lenstrup, fransk, udnævnt 1/1 1973,
cand. mag. Inge Livbjerg, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translator, cand. jur. et mag. Erik Juul Lund, fransk, udnævnt 1/4 1968, (orlov),
translator Knud Løwert, engelsk, udnævnt 1/8 1956,
cand. mag. Finn Messell, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translator Paul Monrad, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
Erik Otto H. A., regnskabslære, erhvervslære og samfundsøkonomi, udnævnt 1/8 1955,
translator Niels Henning Pedersen H. D., spansk, udnævnt 1/8 1974,
cand. mag. Poul Rosbach, tysk, udnævnt 1/8 1959,
translator Vagn K. Sandberg, engelsk, udnævnt 1/8 1971,
cand. mag. Tyge Stavstrup, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
translator Ellen Sundbo, spansk, udnævnt 1/8 1972,
translator Halvor Søeborg, spansk, udnævnt 1/9 1959,
translator Walter Thornfield, tysk, udnævnt 1/8 1959,
cand. art. Dorte Westrup, fransk og italiensk, udnævnt 1/8 1974.

Adjunkter

Cand. interpret. Helen Fogh, engelsk, udnævnt 1/9 1975,
translatør, cand. ling. merc. Helle Pals Frandsen, engelsk, udnævnt 1/9 1973,
cand. jur. Niels Krogh-Hansen, udnævnt 1/9 1975,
translatør Theis Riiber, tysk, udnævnt 1/1 1975.

Fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi:

Handelsfaglærer Erna Larsen, udnævnt 1/1 1963,
handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen, udnævnt 1/8 1967,
handelsfaglærer Lise Saxov E. A., udnævnt 1/8 1970,
handelsfaglærer Inger Vikelsøe, udnævnt 1/10 1966.

Amanuensisgruppen:

Lektorer

Cand. oecon. Flemming Agersnap, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/8 1973,
cand. mag. Søren Kaas Andersen, spansk, udnævnt 1/8 1974,
lic. merc. Niels Bjørn-Andersen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/8 1973,
jur. lic. Britt-Mari Persson Blegvad, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/8 1973,
cand. ling. merc. Inge Baaring, tysk, udnævnt 15/9 1974,
cand. polit. Cai F. Christensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Søren Christensen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Dennis Clausen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Per Ellervik, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/8 1974,
cand. merc. Harald Gjessing Enderud, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/7
1974,
cand. polit. Hans Engstrøm H. A., afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
translatør, cand. jur. Ebbe Falck, tysk, udnævnt 1/8 1974,
cand. jur. Jens Fejø, europæisk markedsrret, udnævnt 1/11 1974,
cand. mag. Preben Fink-Jensen, fransk, udnævnt 1/8 1974, orlov, (fratrådt 1/6 1976),
lic. merc. Hans Gullestrup, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. E. Damsgård Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Erik Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
cand. ling. merc. Inge Gorm Hansen, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
lic. merc. Søren Heede, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
sivilingeniør Tore Jacob Hegland, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/7 1974,
cand. jur. Kjeld Hemmingsen, erhvervsret, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Stig Ingebrigtsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/5 1976,
cand. polit. V. Thorsgaard Jacobsen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/9 1975,
cand. merc. Steffen Jørgensen, teoretisk statistik, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Henning Kirkegård, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
lic. merc. John Hejn Kjær, forsikring, udnævnt 1/8 1973,
mag. art. Ulf Kjær-Hansen, presseforskning, udnævnt 1/8 1973,
cand. merc. Leif Kristensen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Lars Lund, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1973,
cand. polit. Svend Marker-Larsen, nationaløkonomi, udnævnt 1/2 1975,

cand. jur. Mogens Eggert Møller, skatteret, udnævnt 1/8 1973,
 cand. oecon. Helmer Duelund Nielsen, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1973,
 cand. polit. Jens Carl Ry Nielsen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/8 1973,
 cand. oecon. Niels Chr. Nielsen, finansiering, udnævnt 1/2 1975,
 lic. merc. Orla Nielsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/8 1973,
 cand. merc. Jørgen Kai Olsen, teoretisk statistik, udnævnt 1/8 1973,
 cand. jur. Poul Olsen, skatteret, udnævnt 1/8 1973,
 cand. merc. Jens Overø, teoretisk statistik, udnævnt 1/4 1976,
 translator Meta Pedersen, tysk, udnævnt 1/8 1974,
 statsaut. revisor, cand. merc. Robert Sloth Pedersen, erhvervsret, udnævnt 1/8 1973,
 cand. polit. Orla G. Petersen, skatteret, udnævnt 1/8 1973,
 civilingeniør Flemming Rasmussen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1973,
 cand. jur. Hjalte Rasmussen, europæisk markedsret, udnævnt 1/4 1975,
 lic. merc. Stig Evan Ree, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/1 1976,
 cand. merc. Poul Schultz, udenrigshandel, udnævnt 1/8 1973,
 cand. mag. Helle Lykke Schwarz, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
 Norman M. Shine B. A., engelsk, udnævnt 1/8 1974,
 lic. merc. Tage Skjøtt-Larsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, udnævnt 1/8
 1973,
 cand. mag. Karen Stetting, engelsk, udnævnt 1/8 1974,
 cand. jur. Elisabeth Thuesen, europæisk markedsret, udnævnt 1/8 1973,
 cand. polit. Harald Vestergaard H. D., udenrigshandel, udnævnt 1/8 1973,
 cand. merc. Ole Wiberg M. S., udenrigshandel, udnævnt 1/8 1973,
 cand. psych. Oluf Aagaard, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/8 1973.

Adjunker

Dr. Peter Aderhold, trafikforskning, udnævnt 1/3 1975,
 cand. merc. Cato Anthoni Baldvinsson, finansiering, udnævnt 1/9 1973, (fratrådt 31/8
 1976),
 cand. polit. Jens Bjerregaard Christensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, udnævnt
 15/8 1974,
 cand. ling. merc. Gunhild Dyrberg, fransk, udnævnt 1/8 1974,
 lic. merc. Jens Oluf Elling, regnskabsvæsen, udnævnt 1/10 1975,
 cand. ling. merc. Lena Flugger, engelsk, udnævnt 1/9 1975,
 cand. merc. Lars Peter Grønholdt, teoretisk statistik, udnævnt 1/7 1974,
 cand. merc. Peter Morell Hansen, trafikforskning, udnævnt 15/2 1974, (fratrådt 15/2
 1975),
 cand. jur. Jørgen Henriksen, erhvervsret, udnævnt 15/5 1974,
 civilingeniør Tage Henriksen, EDB-centret, udnævnt 1/7 1971,
 cand. polit. Frans Hesse, finansiering, udnævnt 1/11 1975,
 cand. polit. Henning Holten, finansiering og kreditvæsen, udnævnt 1/3 1973,
 statsaut. revisor Claus Jensen, erhvervsret/revision, udnævnt 1/7 1974,
 translator Bente Kristensen, tysk, udnævnt 1/9 1973,
 Flemming Larsen H. A., teoretisk statistik, udnævnt 1/10 1974,
 cand. merc. Hanne Hartvig Larsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/12 1973,
 cand. phil. Lita Lundquist, fransk, udnævnt 1/9 1975,

cand. phil. Hanne Martinet, fransk, udnævnt 1/9 1975,
Preben Melander H. A. og H. D., regnskabsvæsen, udnævnt 1/3 1974,
cand. merc. Johannes Mouritsen, finansiering, udnævnt 1/11 1975, (orlov),
cand. pæd. Aage Nedergaard, ledelsesforskning udnævnt 15/11 1975,
civilingeniør Gert Bechlund Nielsen, EDB-centret, udnævnt 1/1 1972,
cand. merc. Ole Stenvinkel Nilsson, teoretisk statistik, udnævnt 1/9 1973,
cand. oecon. Jørgen Lindgaard Pedersen, ledelsesforskning, udnævnt 15/9 1975,
cand. ling. merc. Heribert Picht, spansk, udnævnt 1/9 1975,
cand. polit. Henrik Schaumburg-Müller, udenrigshandel, udnævnt 1/1 1976,
cand. merc. Kaj Clausen Svarrer, finansiering og kreditvæsen, udnævnt 1/10 1973,
cand. merc. Jens Aaris Thisted, ledelsesforskning, udnævnt 1/9 1973,
cand. ling. merc. Karen Thrysoe, engelsk, udnævnt 1/9 1975.

Forskningsstipendiater:

Mag. scient. soc. Ib Andersen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/5 1972,
(seniorstipendiat),
cand. merc. Jørgen Frode Bakka, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/10 1975,
lic. merc. Finn Borum, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/9 1971, (senior-
stipendiat),
socialrådgiver Peter Duus Hansen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/10 1973,
(seniorstipendiat),
civilingeniør Ove Hedegaard, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/8 1971, (seniorstipendiat),
cand. psych. Bjarne K. Herskin, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/2 1971,
(seniorstipendiat),
cand. merc. Erik Holm-Petersen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, udnævnt 1/3 1975,
cand. ling. merc. Bente Horneman, tysk, udnævnt 1/9 1975,
cand. oecon. Bjarne Sloth Jensen, nationaløkonomi, udnævnt 15/10 1973,
cand. merc. Poul-Erik Daugaard Jensen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt
1/12 1974,
Finn Junge-Jensen M. B. A., organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/6 1972,
(seniorstipendiat),
cand. merc. Ulrik Gorm Møller, regnskabsvæsen, udnævnt 1/1 1975,
cand. merc. Peter Neergaard M. S., regnskabsvæsen, udnævnt 1/1 1973,
(seniorstipendiat),
cand. merc. Michael Pettersson, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/7 1975,
cand. merc. Flemming Poulfelt, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/4 1973, (seniorstipendiat),
akademiingeniør Jens Schou-Christensen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/1 1975,
cand. polit. Jens Erik Torp, udenrigshandel, udnævnt 15/2 1975,
mag. scient. soc. Ann Westenholz, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/11 1974.

Eksterne lektorer:

Overbibliotekar, cand. polit. Per Boesen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/11 1949,
dr. phil. Klaus Bohnen, tysk, udnævnt 1/1 1975,
mag. art. Vera Böiken, amerikanske realia, udnævnt 1/3 1976,
cand. mag. Lisbeth Falster Jakobsen, tysk oversættelse og stilistik, udnævnt 1/9 1975,

amanuensis ved Københavns Universitet, cand. mag. Oleg Koefoed, fransk, udnævnt 1/8 1966,
cand. phil. Ghani Merad-Boudia, fransk oversættelsesfærdighed, udnævnt 1/9 1975,
kontorchef, cand. scient. pol. Jørgen Nue Møller, organisation og arbejds sociologi,
udnævnt 1/8 1973,
redaktør Peter Olufsen H. D., reklamens teknik, udnævnt 1/8 1957,
translatør Vibeke Pentz-Møller, spansk, udnævnt 1/1 1975,
cand. jur. Ditlev Tamm, italiensk juridisk sprog, udnævnt 1/9 1975,
cand. mag. Bent Weidberg, tysk litteratur/tekstlæsning, udnævnt 1/9 1975,
translatør Svend Vesterli, engelsk, udnævnt 1/1 1975.

Undervisningsassistenter:

Økonomiske studier

Cand. merc. Lone Abel, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/10 1971,
lektor, mag. scient. soc. Erik Albrechtsen, organisation og arbejds sociologi, ansat
1/9 1972,
vicedirektør, cand. jur. Viggo K. Albrechtsen, erhvervsret, ansat 1/9 1965,
cand. merc. Poul Almlund, teoretisk statistik, ansat 1/9 1975,
planlægningschef, cand. oecon. Bent Andersen, organisation og arbejds sociologi, ansat
1/9 1966,
akademiingeniør Flemming Andersen H. A., teoretisk statistik, ansat 1/9 1969,
civilingeniør Henning Lervad Andersen, regnskabsvæsen, ansat 1/2 1975,
Karl Johan Rude Andersen H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,
underdirektør, cand. jur. Kurt Andersen, erhvervsret, ansat 1/10 1969,
ekspeditionssekretær, cand. polit. Lars K. Andersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1969,
cand. polit. Ole Mølgaard Andersen, udenrigshandel, ansat 1/9 1975,
cand. polit. Otto Andersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
cand. merc. Peer Andersen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1969,
systemudviklingschef, lic. techn. Per Klitgaard Andersen, regnskabsvæsen, ansat
1/12 1970,
statsautoriseret revisor Leif Andreasen, revision/skatteret, ansat efteråret 1972,
advokat Johan A. Asmussen, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
statsautoriseret revisor Steen Bache, revision, ansat efteråret 1973,
advokat Per Banke, erhvervsret (Slagelse), ansat 1/9 1971,
fuldmægtig, cand. polit. Lise Bartholdy, nationaløkonomi, ansat 1/9 1973,
juridisk konsulent, cand. jur. Peer Bentzen-Møller, erhvervsret, ansat 1/2 1970,
professor, dr. jur. Agnete Weis Bentzon, organisation og arbejds sociologi, ansat
1/9 1962,
fuldmægtig, cand. jur. Anne Bertore, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
Helge Billington H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,
konsulent, cand. merc. Gunnar Messmann Birk, erhvervsøkonomi, ansat 15/9 1975,
fuldmægtig, cand. polit. Hans Henrik Bjerling, finansiering og kreditvæsen, national-
økonomi, ansat 1/9 1970,
advokat Niels Bjerre M. C. J., erhvervsret, ansat 1/9 1972,
kontorchef, cand. merc. Torkil Bo, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
kontorchef, cand. jur. Per Borum, skatteret, ansat 1/9 1975,

cand. merc. Benny Breinholst, teoretisk statistik, ansat 1/9 1970,
 mag. scient. soc. Jens Brinch, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/12 1972,
 cand. polit. Peter Brixtofte, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/9 1975,
 sekretær, cand. polit. Henning Kristiansen Brogaard, nationaløkonomi, ansat 1/9 1965,
 konsulent Peter Brunkel H. D., afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
 programmerarbejder, cand. polit. Ole Bruus, nationaløkonomi, ansat 1/9 1974,
 chefkonsulent, cand. oecon. John Bøndergaard, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
 cand. merc. Kjell Caspersen, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
 kommunaldirektør Flemming Christensen H. D., organisation og arbejds sociologi,
 ansat 15/2 1973, (fratrådt 31/8 1976),
 afdelingsleder, cand. merc. Flemming F. E. Christensen, regnskabsvæsen, ansat
 1/9 1970,
 afdelingsleder, cand. merc. Kjeld Lykke Christensen, erhvervsøkonomi, ansat 1/3 1973,
 fuldmægtig, cand. merc. Per Christensen, organisation og arbejds sociologi,
 regnskabsvæsen, ansat 1/9 1967,
 konsulent, cand. merc. Sverre Riis Christensen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
 fuldmægtig, cand. polit. Uffe Holm Christensen, nationaløkonomi, ansat 15/9 1975,
 analysekonsulent, cand. merc. Finn Birger Christiansen, afsætningsøkonomi, ansat
 1/9 1974,
 kontorchef, cand. polit. H. H. Egeblad Christoffersen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
 ansat 1/9 1969,
 cand. merc. Jens Christoffersen, databehandling, ansat 1/9 1975,
 cand. merc. Svend Åge Ørnfeldt Clausen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1973,
 direktør Finn Clement H. D., organisation og arbejds sociologi, ansat 15/9 1974,
 cand. polit. Frank Dahlgaard, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1974,
 underdirektør, cand. jur. Erik Damm H. D., forsikring, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
 ingeniør Henrik Davidsen H. D., erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1974,
 konsulent, cand. merc. John S. Dueholm, teoretisk statistik, ansat 1/9 1975,
 økonomidirektør, cand. oecon. Niels Jørgen Ebbensgaard, organisation og arbejds-
 sociologi, ansat 1/1 1962, (fratrådt 30/6 1976),
 Henriette Bruun Eiby H. A., teoretisk statistik, ansat 1/8 1975 (instructor),
 referent, cand. polit. Bjørn Einersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1969,
 sekretær, cand. polit. Tom Elkær-Hansen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
 advokat Jørgen Elmer, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
 produktchef, ingeniør Erik Rask Eriksen, organisation og arbejds sociologi, ansat
 15/5 1974,
 civilingeniør Nina Esmark H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/10 1974,
 cand. merc. Kirsten Fahrenholtz, turistøkonomi, ansat 1/11 1973,
 sekretær, cand. polit. Erling Faurbye, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1971,
 administrator, cand. merc. Poul Flindhardt, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
 cand. scient. Lars Frank H. D., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1975,
 konsulent Ulf Frausing, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
 EDB-chef, cand. polyt. Bent Frederiksen, forsikring (databehandling), ansat 1/9 1969,
 cand. polit. Kjeld Ahrenkiel Frederiksen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 15/9 1975,
 afdelingsleder Poul-Henning Friborg H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1972,

adjunkt, cand. merc. Hans Friis, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1967,
 direktør Peter Friis H. D., organisation og arbejdssociologi, ansat 1/8 1972,
 statsautoriseret revisor Stig Frohn, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
 forskningsleder, cand. polit. Anders From, teoretisk statistik, ansat 1/9 1964,
 cand. jur. Kirsten Gamst-Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1969,
 direktør Poul Gilbe, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1976,
 fuldmægtig, cand. oecon. Jens Goul, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1970,
 cand. polit. Karen Gredal, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1954,
 Engilbert Gudmundsson H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,
 direktør Steffen Gulmann H. D., afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1971,
 lektor, cand. polit. Jens Gunst, nationaløkonomi, ansat 1/9 1972,
 fuldmægtig, cand. polit. Niels Hjorth Hald, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1972,
 cand. merc. Bjarne Hallander, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/10 1974,
 Steffen Hallgren H. D. & H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
 revisor, cand. merc. Albert Hansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,
 fuldmægtig, cand. polit. Bjarne Franklin Hansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1973,
 cand. merc. Claus Hellmann Hansen M. S., organisation og arbejdssociologi, ansat
 1/9 1973,
 cheføkonom, cand. polit. H. O. Thustrup Hansen, nationaløkonomi, ansat 1/3 1970,
 direktør, cand. merc. H. P. Hansen, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
 advokat Hans Peter Drisdal Hansen, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
 adjunkt, cand. merc. Jens Allin Hansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1973,
 sekretariatschef, advokat Mogens Vilstrup Hansen, erhvervsret, ansat 1/12 1971,
 direktør Niels Flemming Hansen H. A., erhvervsøkonomi, ansat 1/12 1974,
 cand. merc. Per Villum Hansen, erhvervsøkonomi, teoretisk statistik, ansat 1/9 1972,
 sekretær, cand. polit. P. Gorm Hansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1969,
 cand. merc. Peter Morell Hansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/2 1975,
 forskningsassistent, cand. merc. Preben West Hansen, organisation og arbejdssociologi,
 ansat 1/9 1975,
 translator Svend Hansen, engelsk, ansat 1/8 1967,
 fuldmægtig, cand. polit. Henrik Hassenkam, organisation og arbejdssociologi, ansat
 1/12 1973,
 advokat Hans Henrik Haume, erhvervsret, ansat 1/9 1970,
 sekretær, cand. scient. pol. Ib Haurum, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/2 1974,
 uddannelsesleder, cand. merc. Ole Heger, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1967,
 kontorchef, cand. merc. Lars C. Helweg-Larsen, regnskabsvæsen, erhvervsøkonomi,
 ansat 1/9 1966,
 lic. merc. Steen Hemmingsen H. D., erhvervsøkonomi, organisation og arbejdssociologi,
 ansat 1/9 1971,
 cand. merc. Bent Friborg Henningsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1973,
 fuldmægtig, cand. polit. Ove Per Henningsen, organisation og arbejdssociologi,
 ansat 1/2 1971,
 cand. merc. Peter Stærmosse Henningsen, datamatik, regnskabsvæsen, organisation og
 arbejdssociologi, ansat 1/8 1969,
 ekspeditionssekretær, cand. jur. Jan Hinze, skatteret,

mag. scient. Jan Hjarnø, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1975,
 cand. polit. Christian Hjorth-Andersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1974,
 fuldmægtig, cand. polit. Niels Hoffmeyer, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1974,
 konsulent, cand. merc. Erik Hollesen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1965,
 adjunkt, cand. merc. Flemming R. Holm, erhvervsøkonomi (Slagelse), ansat 1/9 1969,
 landsretssagfører Henrik Holm, erhvervsret, ansat 1/9 1957,
 direktionssekretær, cand. merc. Søren Holm, organisation og arbejds sociologi, ansat
 1/9 1975,
 Gulla Holten H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,
 afdelingschef, cand. merc. Oskar Houmann, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1959,
 cand. merc. Steen Hvid, almen økonomi, ansat 1/9 1975,
 kontorchef, cand. oecon. Henry Høgh, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1966,
 statsautoriseret revisor Kjeld Højfeldt, revision/skatte ret, ansat 1972,
 cand. stat., lic. merc. Agnar Höskuldsson, teoretisk statistik, ansat 1/4 1973,
 cand. polit. H. Høst-Madsen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1966,
 cand. scient, pol. Marius Trane Ibsen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1974,
 cand. merc. Claus Vang Ipsen, trafik-, turist og beliggenhedsforskning, ansat 1/9 1972,
 konsulent, cand. polit. Gudrun Sveistrup Jacobsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
 matematik, nationaløkonomi, ansat 1/9 1960,
 cand. merc. Jes Thorup Jelsmark, erhvervsøkonomi, ansat 15/9 1975,
 cand. merc. Arne Engskov Jensen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1973,
 prokurist Bjarne Jensen H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
 cand. oecon. Chr. Færch Jensen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
 cand. merc. Geert Neugebauer Jensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 27/9 1971,
 cand. polit. Hans Jørgen Jensen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1975,
 cand. merc. Henning Lindhardt Jensen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1972,
 forstander, cand. merc. Holger Jensen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1966,
 konsulent, cand. merc. Jens Karl Jensen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1973,
 fuldmægtig, cand. merc. Jørgen Dan Jensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1970,
 kontorchef, cand. merc. Sven Chr. Jensen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1972,
 konsulent Tage Dalsgaard Jensen H. D., organisation og arbejds sociologi, ansat
 1/9 1971,
 fuldmægtig, cand. polit. Torben Jerlach, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1974,
 statsautoriseret revisor A. Runge Johansen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1976,
 cand. merc. Niels Kjærsgaard Johansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/10 1975,
 forskningssekretær, cand. merc. Uffe B. Johansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/3 1972,
 civilingeniør Svend Johnsen H. D., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1971,
 statsautoriseret revisor Torben Juncker, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
 uddannelseskonsulent, cand. jur. Carl Jørgensen, organisation og arbejds sociologi,
 ansat 1/1 1963,
 civilingeniør Erik Jørgensen, matematik, ansat 1/9 1962,
 prokurist, cand. oecon. Jørn Jørgensen, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/9 1971,

fuldmægtig, cand. oecon. Knud Jørgensen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/2 1974,

adjunkt, cand. merc. Kurt Jørgensen, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1966,

cand. merc. Torben Beck Jørgensen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/3 1972,

generalsekretær Carsten Winther Caspersen H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,

produktchef, cand. merc. Johan Kielland, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,

cand. polit. Kjeld Elsig Kjeldsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 15/9 1975,

professor Søren Kjeldsen-Kragh, udenrigshandel, ansat 1/2 1973,

konsulent, civilingeniør Georg Johannes Kjær, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1960,

EDB-programmør Torben Kjær, programmering, ansat 1/9 1974,

fuldmægtig, cand. merc. Jens Kjærsgaard, almen økonomi, ansat 1/9 1975,

landsretssagfører Niels Th. Kjølbye, revision, udenrigshandel, ansat 1/9 1959,

cand. polit. Finn Knudsen, nationaløkonomi, ansat 1/1 1966,

fuldmægtig, cand. merc. Frantz Buch Knudsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, ansat 1/1 1976,

direktør Hans Knudsen H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1971,

sekretær, cand. oecon. Jørn Føns Knudsen, erhvervsøkonomi, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1968,

cand. jur. Hanne Koktvedgaard, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1967,

statsautoriseret revisor Henrik Bagge Kolding, revision/skatteret, ansat 1/9 1974,

direktør, cand. merc. Knud Kongstad, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,

administrator, cand. merc. Helge R. T. Krausing, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1966,

cand. merc. Kristian Kreiner, organisation og arbejds sociologi, ansat 15/11 1974,

vice direktør, cand. polit. Bent Kristiansen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1967,

cand. oecon. Thorkild Kristiansen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1974,

revisor, cand. merc. Torben Krog, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,

statsautoriseret revisor K. J. Krogsgaard, skatteret, ansat 1/2 1975,

civilingeniør Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/4 1974,

fuldmægtig, cand. jur. Margrethe Kähler, organisation og arbejds sociologi, ansat 15/1 1974,

Bent Larsen H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,

lic. merc. Erik Bøje Larsen, organisation og arbejds sociologi, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1969,

cand. merc. Finn Saksø Larsen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1975,

fuldmægtig, cand. polit. Henrik Holt Larsen M. S., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1972,

konsulent, cand. merc. Jørgen Larsen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1976,

fuldmægtig, cand. polit. Lars-Bjørn Larsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1972,

sekretær, cand. polit. Niels M. Larsen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1969,

civilingeniør Erik Lassen H. D., erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1973,

marketingchef, cand. merc. Martin Lauth Lauridsen M. B. A., afsætningsøkonomi erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1970,

lektor, cand. polit. Niels Lauritzen, nationaløkonomi, ansat 15/9 1975,

ekspeditionssekretær, cand. jur. Vagn L. Laustsen, skatteret,

advokat Jesper Lett, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
 advokat Ulrik Lett, erhvervsret, ansat 1/12 1969,
 direktør, cand. polit. Bent Lillelund, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
 systemprogrammør, civilingeniør Paul Lindgreen, erhvervsøkonomi, ansat 1/2 1973,
 afdelingschef, cand. polit. Ebbe Merrild Loiborg, nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
 underdirektør, cand. merc. Jens Christian Lorenzen, finansiering, ansat 1/3 1976,
 statsautoriseret revisor Allan Lucas, revision/skatteret, ansat 1/1 1974,
 produktchef, cand. merc. Kjeld Lucas, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1973,
 afdelingsleder, cand. polyt. Andreas Lund, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1976,
 Erik Lund H. A., teoretisk statistik, ansat 1/9 1973,
 cand. merc. Kai Lund, nationaløkonomi, organisation og arbejds sociologi, ansat
 1/9 1974,
 underdirektør Kaj Ulrik Lund H. D., organisation og arbejds sociologi, regnskabsvæsen,
 ansat 1/4 1969,
 advokat Knud Lundblad, erhvervsret, ansat 20/1 1967,
 cand. polit. Svend Erik Lundgren, erhvervsøkonomi, ansat 1/11 1973,
 cand. polit. Sven Lundtorp, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1970,
 cand. polit. Søren Lyngsø, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1974,
 sekretær, cand. polit. Ellen Margrethe Løj, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1974,
 cand. merc. Carsten Lønfeldt, teoretisk statistik, ansat 1/9 1972,
 organisationschef, cand. merc. John Madsen, erhvervsøkonomi, organisation og arbejds-
 sociologi, ansat 1/9 1968,
 revisor Jørgen Madsen H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1974,
 fuldmægtig, cand. polit. Kai Stanley Madsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1971,
 kontorchef, cand. jur. Karl Kristian Madsen, organisation og arbejds sociologi, ansat
 1/9 1971,
 underdirektør, cand. oecon. Lars Skov Madsen, erhvervsøkonomi, organisation og
 arbejds sociologi, ansat 1/9 1959,
 cand. jur. Gunver Maltesen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
 fuldmægtig, cand. merc. Peter Mehlbye, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/1 1974,
 akademiingeniør Jørgen Meyer, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1971,
 sekretær, cand. polit. Palle Mikkelsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1967,
 stud. scient. Ole Monrad, databehandling, ansat 1/1 1976,
 prokurist, cand. oecon. Finn Junker Mortensen, finansiering og kreditvæsen, ansat
 1/3 1976,
 Hans Munck H. A., almen økonomi, ansat 1/9 1975,
 planlægningschef Peter Müller H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/1 1972,
 finansbogholder Benny Møller H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/1 1972,
 sekretær, cand. merc. Jens Møller, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning, ansat
 1/1 1976,
 advokat Jesper Ove Møller-Andersen, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
 kontorchef, cand. merc. Hans Neergaard, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1966,
 revisor, cand. merc. Erik Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
 landsretssagfører Feodor Nielsen L. L. M., erhvervsret, ansat 1/9 1958,

sekretær, cand. oecon. Hans Munk Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/10 1973,
cand. merc. Hans Richter Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
kontorchef J. Kjelde Mors Nielsen H. D., finansiering og kreditvæsen, ansat 12/3 1973,
lic. merc. Jan Aarsø Nielsen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
cand. merc. Jens Carsten Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/11 1974,
cand. merc. Kurt Anker Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1976,
regnskabschef Leif Nielsen H. D. & H. D., organisation og arbejdssociologi, ansat
1/9 1969,
adjunkt, cand. merc. Merete Grønlund Nielsen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1970,
cand. merc. Morten Nielsen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
chefkonsulent, cand. merc. Niels Strange Nielsen, organisation og arbejdssociologi,
regnskabsvæsen, ansat 1/9 1968,
konsulent, cand. merc. Preben Krogh Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat
1/9 1965,
cand. merc. Lasse Nilsson, erhvervsøkonomi, organisation og arbejdssociologi, ansat
1/11 1970,
økonomichef, cand. merc. Ernst Nortvig, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
salgsdirektør, cand. merc. Torben Nybo, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, erhvervs-
økonomi, ansat 1/9 1968,
advokat Jacob Nørager-Nielsen, erhvervsret, ansat 1/9 1975,
fuldmægtig, cand. merc. M. Nørager-Nielsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
sekretær, cand. polit. Arne Olafsson, nationaløkonomi, ansat 1/9 1969,
sekretær, cand. polit. Hans Olsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 15/11 1972,
systemplanlægger Jens E. Parsby H. D., organisation og arbejdssociologi, ansat
1/12 1973,
revisor, cand. merc. Anders Fredslund Pedersen, regnskabsvæsen, ansat 1/10 1972,
inspektør, cand. mag. Chr. Pedersen, tysk, ansat 1/9 1949,
afdelingschef, cand. oecon. Jens Hauge Pedersen, finansiering, ansat 1/3 1976,
konsulent Jens-Peder Pedersen H. A., H. D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1973,
mag. scient. soc. Jesper Bruus Pedersen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/1 1975,
kontorchef, cand. oecon. Leif Pank Pedersen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1963,
sekretær, cand. polit. Poul Erik Pedersen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
civilingeniør Poul Henning Pedersen H. D., organisation og arbejdssociologi, ansat
1/1 1975,
lektor, civilingeniør, lic. techn. Poul Ove Pedersen, regionaløkonomi, ansat 1/9 1973,
marketingchef, cand. merc. Arne Petersen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
akademiingeniør Claus Germann Petersen, databehandling, erhvervsøkonomi,
ansat 1/9 1971,
uddannelseschef, cand. merc. Flemming Torp Petersen, erhvervsøkonomi, ansat
1/10 1973,
sekretær, cand. polit. Gert Thorslund Petersen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
nationaløkonomi (Slagelse), ansat 1/9 1973,
konsulent, cand. merc. Ove Bjørn Petersen, organisation og arbejdssociologi, ansat
1/9 1968,
advokat Mogens Philip, erhvervsret, ansat 1/9 1968,

mag. scient. soc. Merete Platz, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1972,
 statsautoriseret revisor, cand. merc. Torben Ploug, revision/skatteret, ansat 1/9 1974,
 direktør, cand. merc. Cai Qvesehl, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
 marketingchef, cand. merc. Preben Qvist-Sørensen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1974,
 siviløkonom Bjørn Ragle, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1971,
 direktør, cand. jur. Jan Ranner, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
 sekretær, cand. oecon. Birger Lund Rasmussen, erhvervsøkonomi, ansat 15/9 1975,
 direktør, cand. merc. Børge Rasmussen, afsætningsøkonomi, erhvervsøkonomi, ansat
 1/1 1965,
 økonomichef, cand. oecon. E. Vagn Rasmussen, organisation og arbejds sociologi,
 ansat 1/9 1966,
 lektor, cand. polit. Frode Rasmussen, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1960,
 cand. polit. Ib Lunde Rasmussen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 25/10 1971,
 underdirektør, cand. merc. Knud Rasmussen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1964,
 advokat Kjeld Regnarsen, erhvervsret, ansat 1/9 1971,
 advokat Lennart Ricard, erhvervsret, ansat 12/5 1975,
 amanuensis, cand. polyt. Jørgen Richter-Nielsen, forsikring, ansat 1/9 1972, (fratrådt
 1/9 1976),
 mag. scient. soc. Olaf Rieper, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/1 1975,
 civilingeniør Ole Sejer Riis, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1972,
 kontorchef, cand. oecon. Niels Chr. Roelsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
 1/9 1971,
 ekspeditionssekretær, cand. polit. Aksel Rossen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse,
 ansat 1/9 1969,
 civilingeniør Jørn Ryberg H. D., organisation og arbejds sociologi, ansat 1/8 1972,
 kaptajn, direktør, cand. merc. Erik Ryge, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1968,
 marketingdirektør, cand. merc. Hugo Rønsdal, afsætningsøkonomi, erhvervsøkonomi,
 udenrigshandel, ansat 1/9 1960,
 ekspeditionssekretær Ole Salting H. D., organisation og arbejds sociologi, ansat
 15/5 1974,
 direktør, cand. jur. Peder Schlegel, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/1 1961,
 Finn Schaadt H. A., teoretisk statistik, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1973,
 cand. polit. Jørgen D. Siemonsen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1970,
 fuldmægtig, cand. polit. Bo Simonsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1975,
 civilingeniør, lic. techn. Thomas Skousen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1972,
 advokat Leif Skov, erhvervsret, ansat 1/9 1965,
 sekretær, cand. scient. pol. Bo Smith, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1974,
 cand. merc. Katrine Steen, afsætningsøkonomi, erhvervsøkonomi, ansat 1/2 1973,
 fuldmægtig, cand. jur. Niels Chr. Steen, skatteret, ansat 1/9 1975,
 statsautoriseret revisor Ejner Søndberg, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1972,
 ekspeditionssekretær, cand. polit. Alfred Dalsgård Sørensen, skatteret, ansat 1/1 1972,
 statsautoriseret revisor Ebbe Hübertz Sørensen, revision, ansat 1/9 1974,
 prokurist Finn Carl Sørensen, finansiering, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1974,
 fuldmægtig, cand. polit. Jens Lund Sørensen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
 ansat 1/1 1976,
 cand. oecon. Jens Peter Sørensen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1974,

fuldmægtig, cand. merc. Knud Erik Sørensen, teoretisk statistik, ansat 1/8 1975,
(instructor),
kursuschef, lektor, cand. jur. Jørgen Regnar Saabye, organisation og arbejdssociologi,
ansat 1/9 1961,
konsulent, cand. stat. Ole Tamborg, teoretisk statistik, ansat 1/9 1972,
konsulent, civilingeniør Flemming Tamstorf H. D., finansiering og kreditvæsen, ansat
1/1 1972,
sekretær, cand. merc. Palle Thomsen, erhvervsøkonomi, teoretisk statistik, ansat
1/10 1973,
fuldmægtig Hans Erik Thomsen, H. D., organisation og arbejdssociologi, ansat
15/1 1973,
fuldmægtig, cand. polit. Jens Thomsen, nationaløkonomi, ansat 1/9 1975,
civilingeniør Kaj Thomsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/1 1969,
sektionschef, cand. merc. Ole Tillge, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat 1/9 1966,
cand. merc. Bent Tjørnemark, teoretisk statistik, ansat 1/9 1969,
forskningsassistent, cand. psych. Henning Transgård, organisation og arbejdssociologi,
ansat 1/9 1966,
civilingeniør Francis Trnka H. A., matematik, ansat 1/9 1962,
sekretær, cand. polit. Svend Trollegaard, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
markedsanalysekonsulent, cand. merc. Anders Ussing, afsætningsøkonomi, ansat
1/9 1975,
revisor, cand. merc. Svend Jørgen Vedde, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1975,
mag. scient. soc. Ann Westenholz, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1973,
advokatfuldmægtig Peter Wiboltt, erhvervsret, ansat 1/9 1972,
sekretær, cand. polit. Andreas Wildt, nationaløkonomi, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Klaus Willerslev-Olsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1974,
planlægger, cand. merc. Vagn Aage Voigt, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, ansat
1/9 1971,
akademiingeniør Jørgen Vorsholt, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1975,
inspektør Jørgen Waarst H. D., bogføring (H. A.-Aalborg), ansat 1/9 1973,
cand. merc. C. A. Øberg-Pedersen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/3 1972,
sekretær, cand. polit. Sv. Erik Aaen, teoretisk statistik, ansat 1/9 1962,
dispachør, cand. jur. Erik Aagaard-Hansen, forsikring, ansat 1/1 1971,
assisterende fagleder, cand. act. Poul Aarøe, teoretisk statistik, ansat 1/9 1970,

Undervisningsassistenter:

Sprogstudierne

Translatør, ingeniør Rasmus Andersen, engelsk, ansat 1/10 1972,
undervisningsassistent, exam. art. Torben Andersen, valgfri fag, ansat 1/1 1974,
licenciée, cand. phil. Françoise Andersen, fransk, ansat 1/9 1974,
adjunkt, cand. merc. Jørgen Smedegaard Andersen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
ansat 1/1 1974,
cand. phil. Else Marie Arevad, fransk, ansat 1/9 1975,
advokat Johan A. Asmussen, erhvervsret, ansat 1/9 1974,
cand. phil. Anne Lis Bang-Pedersen, fransk, ansat 1/9 1975,

adjunkt, cand. mag. Dorrit Barrett, engelsk, ansat 1/9 1975,
 cand. ling. merc. Eva Bertram, fransk, ansat 1/1 1975,
 cand. phil. Gudrun Bjørnø, tysk, ansat 1/9 1973,
 cand. ling. merc. Agnete Brink, spansk, ansat 1/9 1975,
 lektor, cand. mag. Ole Bus, engelsk, ansat 1/1 1954,
 civilingeniør Leonardo de Chiffre, italiensk, ansat 1/9 1974,
 cand. phil. Lene Elgaard, engelsk, ansat 1/9 1975,
 translator Edith Christiansen, tysk, ansat 1/9 1974,
 translator Annette Clark-Christensen, engelsk, ansat 1/9 1974,
 exam. art. Mirella Cristofoli, italiensk, ansat 1/8 1969,
 underdirektør, cand. jur. Erik Damm H. D., erhvervsret, ansat 1/9 1974,
 cand. ling. merc. Louise Denver, spansk, ansat 1/9 1974,
 cand. ling. merc. Jytte Diekmann E. A., engelsk, ansat 1/9 1973,
 diplomvolkswirt, translator Gisela Ekner, tysk, ansat 1/9 1974,
 handelsfaglærer, translator John Ellefsen, engelsk, ansat 1/8 1967,
 cand. ling. merc. Lise Grønborg Eskesen, engelsk, ansat 1/4 1975,
 cand. ling. merc. Dorrit Faber, engelsk, ansat 1/9 1975,
 adjunkt, cand. merc. Hans Friis, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1975,
 cand. phil. Lisbeth Gjerløv, fransk, ansat 1/9 1974,
 Nicole Gram, licenciée ès lettres, fransk, ansat 1/9 1974,
 Francis Grand-Clément, lic. ès lettres et en droit, fransk, ansat 1/1 1970,
 adjunkt, cand. merc. Mogens Gruelund, erhvervslære- og samfundsøkonomi, ansat
 1/9 1975,
 forstander, cand. merc. Flemming Hansen, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat
 1/8 1967,
 cand. phil. Gitte Baunebjerg Hansen, tysk, ansat 1/9 1975,
 Maria Fabricius Hansen, Bachilleraio, spansk, ansat 1/9 1973,
 translator Andreas Harboesgaard, fransk, ansat 1/9 1974,
 handelsfaglærer Anne Harries E. D., maskinskrivning og stenografi, ansat 1/8 1964,
 cand. phil. Lisbeth Heap, engelsk, ansat 1/9 1975,
 translator John W. Henriksen, engelsk, ansat 1/9 1975,
 lektor, cand. mag. Eyolf Hessellund, tysk, ansat 1/8 1971,
 cand. phil. Lise-Lotte Hjulmand, engelsk, ansat 1/9 1974,
 cand. ling. merc., translator Doris Sørensen Hornemann, spansk, ansat 1/9 1975,
 translator Birthe Husemoen, engelsk, ansat 1/8 1971,
 translator Jesper Hven, engelsk, ansat 17/1 1972,
 cand. phil. Pierre Vrasse Hyllested, fransk, ansat 1/1 1973,
 cand. phil. Lars Haarløv, fransk, ansat 1/2 1973,
 korrespondent Marianne Ingebrigtsen, maskinskrivning, ansat 1/9 1974,
 korrespondent Lis Jacobsen, stenografi, ansat 1/9 1975,
 cand. mag. Lise Neersø Jaspersen, tysk, ansat 1/9 1973,
 cand. mag. Anette Ragn Jensen, fransk, ansat 1/9 1975,
 adjunkt, cand. mag. Hans Vinther Jensen, engelsk, ansat 1/9 1974,
 cand. phil. Lars Pihl Jensen, italiensk, ansat 1/9 1975,
 fuldmægtig Per Boje Jensen H. D., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1966,

prokurist, civiløkonom Flemming Koch Jeppesen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
 ansat 1/9 1975,
 cand. phil. Lise Pilgaard Jeremiassen, fransk, ansat 1/9 1974,
 translatør Kirsten Jessen, spansk, ansat 1/8 1971,
 Carsten Bo Juhl, italiensk, ansat 1/9 1975,
 cand. ling. merc. Randi Jørgensen, tysk, ansat 1/1 1975,
 cand. jur. Hanne Koktvedgaard, erhvervsret, ansat 1/9 1967,
 folkeuniversitetslærer, cand. phil. Birgitte Krag, fransk, ansat 1/2 1973,
 korrespondent Jette Krog, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1974,
 stud. ling. merc. Alf Kullenberg, engelsk, ansat 1/1 1975,
 advokat Jørgen Langhoff, erhvervsret, ansat 1/9 1973,
 fuldmægtig, cand. jur. D. E. S. Anne Dorthe Laouedj, fransk, ansat 1/9 1974,
 lektor, translatør Verner Lindberg, engelsk, ansat 1/10 1972,
 handelsfaglærer Else Lindinger, maskinskrivning, ansat 1/9 1973,
 cand. mag. Else Marker-Larsen, fransk, ansat 1/9 1974,
 cand. mag. Barbara Melchior, fransk, ansat 1/9 1975,
 translatør Johanne Mengel, italiensk, ansat 1/8 1967,
 cand. ling. merc., translatør Ditte Obel Mikkelsen E. A., spansk, ansat 1/2 1975,
 stud. ling. merc. Gitte Müller, engelsk, ansat 1/1 1975,
 cand. mag. Dorte Myrup, fransk, ansat 1/9 1975,
 cand. mag. Jørgen Mølgaard, tysk, ansat 1/9 1974,
 cand. phil. Malene Mørk, engelsk, ansat 1/9 1975,
 korrespondent Marianne Nerving, maskinskrivning, ansat 1/9 1975,
 korrespondent Hanne Nielsen, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1974,
 adjunkt, cand. merc. Jørgen Bagenkop Nielsen, erhvervslære og samfundsøkonomi,
 ansat 1/9 1973,
 korrespondent Jette Nørgård, maskinskrivning, ansat 1/9 1975,
 mag. art. Jørgen Olsen, tysk, ansat 1/1 1975,
 universitetslektor, mag. art. Thorkil Damsgaard Olsen, valgfri fag, ansat 1/9 1974,
 translatør Ulla I. Olsen, tysk, ansat 1/9 1975,
 cand. ling. merc. Eva Lisa Ottesen, fransk, ansat 1/9 1973,
 cand. phil. Birte Pass, russisk, ansat 1/8 1969,
 translatør Benny Pedersen, engelsk, ansat 1/9 1975,
 universitetslektor, cand. mag. Viggo Hjørnager Pedersen, engelsk, ansat 1/8 1969,
 handelsfaglærer Else Pellesson, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/8 1957,
 lektor, cand. mag. & mag. art. Lene Waage Petersen, italiensk, ansat 1/9 1975,
 Rosa Maria Picht, spansk, ansat 1/9 1975,
 korrespondent Inge Lise Plejl, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/9 1975,
 translatør Eva Poulsen, italiensk, ansat 1/9 1975,
 cand. ling. merc. Erling Preisz, engelsk, ansat 1/9 1975,
 translatør Chr. Quist, engelsk, ansat 1/1 1975,
 advokat Lennart Ricard, erhvervsret, ansat 12/5 1975,
 cand. phil. Tom Rundquist, tysk, ansat 31/1 1974,
 handelsfaglærer Lise Saxov E. A., spansk, maskinskrivning og stenografi, ansat 1/1 1975,
 translatør Ebba Regitze Schlüter, engelsk, ansat 1/8 1963,
 konsulent Flemming Steen H. D., erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1974,

David Stoner M. A., engelsk, ansat 1/1 1976,
korrespondent Jane Storm, stenografi, ansat 1/9 1975,
cand. mag. Ole E. Strömgreen, engelsk, ansat 1/9 1975,
cand. phil. Tove Marianne Stølen, engelsk, ansat 1/9 1975,
Erna Sølling, spansk, ansat 1/8 1954,
Linda Thøgersen B. A., engelsk, ansat 1/9 1974,
translatør Waltraud Eva Thygesen, tysk, ansat 1/9 1975,
cand. phil. Lise Velschow, italiensk, ansat 1/9 1975,
stud. ling. merc. Birthe Vesterli, E. A., tysk, ansat 1/9 1975,
cand. ling. merc. Anette Villemoes, spansk, ansat 1/2 1975,
cand. mag. Lillian Werdelin, engelsk, ansat 15/9 1970,
universitetslektor, cand. mag. Monika Wesemann, tysk, ansat 1/9 1974,
handelsfaglærer Marie-Louise Westergaard, maskinskrivning og stenografi, ansat
1/8 1960,
cand. ling. merc. Ulla Winding, spansk, ansat 1/9 1975,
universitetslektor, cand. mag. Vibeke Winge, tysk, ansat 1/9 1974,
forskningsbibliotekar, cand. phil. Annette Bohn Winkel, valgfri fag, ansat 1/1 1974,
cand. ling. merc. Lis Witsø, engelsk, ansat 1/9 1975,
fuldmægtig John Monrad Aagaard, erhvervslære og samfundsøkonomi, ansat 1/9 1973.

Antal af lærere ved højskolen pr. ult. juli 1975

	1925	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1976
Professorer i økonomi m.v.	0	2	2	3	4	7	11	11	12	14
Professorer i jura	0	0	0	1	1	1	2	2	2	2
Professorer i sprog	0	0	0	0	1	1	1	3	3	3
Professorer i kulturhistorie	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0
Docenter, afdelingsledere og fagledere:										
i økonomi m.v.	3	2	5	4	4	3	1	7	6	6
i sprog og kulturhistorie	0	0	1	1	0	1	0	3	4	4
Adjunkter og lektorer uden forskningspligt:										
i erhvervslære og samfundsøkonomi	0	0	0	0	1	1	1	2	2	2
i sprog	0	3	6	9	9	12	22	33	30	31
Fastansatte lærere:										
i maskinskrivning og stenografi	0	0	0	0	0	0	1	3	4	4
Eksterne lektorer:										
i økonomi	0	13	13	15	10	7	8	8	3	3
i sprog	0	2	1	2	2	0	0	3	4	9
Amanuensisgruppen:										
i økonomi m.v.	0	4	3	4	6	11	26	53	70	67
i sprog	0	0	0	0	1	1	1	9	11	16
Stipendiater	0	0	0	0	0	0	4	14	20	18
Undervisningsassistenter:										
økonomiske studier	18	36	48	51	44	59	123	237	261	315
sprogstudierne	10	21	36	38	44	43	28	36	89	112
Antal lærere m.v. i alt ¹⁾	31	86	115	128	127	147	230	425	523	606
(heraf heltidsansatte)	3	11	19	24	29	39	74	154	169	167

¹⁾ En sammentælling af antal lærere inden for de enkelte kategorier svarer ikke nødvendigvis til totaltallet, idet nogle lærere kan være medregnet under begge grupper. Samlet oversigt over højskolens ansatte, pp. 50-66.

3. Gæsteforelæsninger m.m.

I beretningsåret har der været afholdt følgende gæsteforelæsninger:

Institut for afsætningsøkonomi

Direktør K. E. Nielsen, A/S Magneto, over emnet »Organisationsudvikling« for H. D. 5. semester.

Direktør Erik Ort, Dansk Management Center, over emnet »Virksomhedens organisation i fremtidens samfund« for H. D. 5. semester.

Direktør Jørgen Møller H. D., F. L. Smidth & Co. A/S, over emnet »Indkøbsarbejdet i en større industrivirksomhed« for H. D. 6. semester.

Underdirektør Lars Skov-Madsen, Monopoltilsynet, over emnet »Monopollovgivningens administrative praksis. Forholdet mellem myndighederne og erhvervslivet« for H. D. 7. semester.

Fuldmægtig Jørgen Schou, Miljøministeriet, over emnet »Miljølovgivning« for H. D. 7. semester.

Direktør Jørgen Møller H. D., F. L. Smidth & Co. A/S, over emnet »Indkøbsarbejdet i en større industrivirksomhed« for cand. merc. 1. semester.

Jacobsen og Johansen Reklamebureau A/S over emnet »Et reklamebureau's arbejde på det industrielle marked« for cand. merc. 1. semester.

Underdirektør Lars Skov-Madsen, Monopoltilsynet, over emnet »Monopoltilsynets virksomhed« for cand. merc. 1. semester.

Direktør Jan Rasmussen, Dansk Management Center, over emnet »Miljølovgivningen« for cand. merc. 1. semester.

Kontorchef Arne Reisfelt H. D., De samvirkende Købmandsforeninger, og analysechef, cand. merc. Mogens Godt, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, over emnet »Horisontal konkurrence« for cand. merc. 1. semester.

Direktør Jørgen Fritsch H. D., Fona, og direktør, cand. merc. Torben Nielsen, Wagon Lits/Cook, over emnet »Konkurrence over budgettet« for cand. merc. 1. semester.

Direktør, cand. merc. Kirsten Bech, Lintas Reklamebureau A/S og prokurist, cand. merc. Ib Lindholm, Philips Industri og Handels A/S, over emnet »Konkurrence på segmenterede markeder« for cand. merc. 1. semester.

Direktør, cand. merc. Svend Åge Birck Jakobsen, OCEKA, over emnet »Vertikal konkurrence« for cand. merc. 1. semester.

Institut for europæisk markedsret

Administrator ved EF-kommissionen, Bernhard J. Posner, holdt den 1. december 1975 en forelæsning over emnet »Europæisk selskabsstruktur. Arbejdstagernes medindflydelse og koncernret« for H. A.-studerende.

Ombudsman Lars Gunnar Flenström, ASEA-Atom, Västerås, holdt den 26. april 1976 en forelæsning over emnet »Salg af atomkraftværker – nogle forhandlingstaktiske og køberetlige problemer« for H. D.-studerende.

Professor Ulf Bernitz, Stockholms Universitet, holdt den 20. november 1975 en forelæsning over emnet »Findes der en dansk og en international markedsret?« for cand. merc.-studerende.

Institut for finansiering

Økonomidirektør, cand. polit. Anne Marie Nielsen holdt den 25. november 1975 en forelæsning over emnet »Cash management i en internationalt arbejdende virksomhed« for H. D. 7. semester.

Underdirektør, cand. oecon. Axel Johannesen holdt den 2. december 1975 en forelæsning over emnet »Investeringsplanlægning i praksis« for H. D. 7. semester.

Direktør Werner Drenck holdt den 9. december 1975 en forelæsning over emnet »Fusioner i praksis« for H. D. 7. semester.

Forsikringsinstituttet

Markedsanalysechef, cand. merc. Jens Faber holdt den 4. marts 1976 en forelæsning over emnet »Systematisk produktudvikling« for H. D.-studerende.

Direktør Adam Poulsen H. D. holdt den 19. marts 1976 en forelæsning over emnet »Produktudvikling i tarifforeninger« for H. D.-studerende.

Institut for organisation og arbejdssociologi

Direktør Per W. Nielsen, Foss Electric, Hillerød, over emnet »Produktudvikling og strategisk planlægning« for H. D.-studerende.

Underdirektør Peter Kolind, Magasin, over emnet »Organisationsplanlægning i praksis – en gennemgang af Magasin du Nord's organisation« for H. D.-studerende.

Konsulent Kjeld Andersen, LO, over emnet »LO's placering i uddannelse og medarbejderuddannelse« for H. D.-studerende.

Undervisningsinspektør Arne Højsteen over emnet »Den offentlige sektors placering i uddannelsen« for H. D.-studerende.

Uddannelsesleder Kaj Holbraad over emnet »Uddannelsesaktiviteter og problemer i en erhvervsvirksomhed« for H. D.-studerende.

Personalechef Juul Sørensen, IBM, over emnet »Lederuddannelse og lederudvikling i en virksomhed« for H. A.-studerende.

Personalekonsulent Mogens Gruelund, Magasin, over emnet »Organisationsplanlægning i praksis« for H. A.-studerende.

Organisationschef K. Bredmose, B & W, over emnet »Alternative organisationsformer og organisationsforandringer i praksis« for H. A.-studerende.

Professor Andrew Pettigrew, London Graduate School and Business Studies, over emnet »The politics of organizational decision-making« for cand. merc.-studerende.

Fuldmægtig, cand. polit. Berrit Hansen holdt i oktober 1975 et foredrag over emnet »Helhedsplanlægning af de videregående uddannelser 1974–1987« (H.planen) for lærerne ved institutterne samt studienævnsmedlemmerne ved H. D.-organisation.

Institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning

Administrerende direktør Knut Hagrup, S.A.S., over emnet »Aktuelle problemer i den internationale luftfart«.

Kontorchef, civilingeniør Elo Hartig, Industrirådet, over emnet »Industriens miljøproblemer«.

Erhvervschef Torben Hoffmeyer, Næstved Erhvervsråd, over emnet »Erhvervsråds- og egnsudviklingsproblemer«.

Forelæsningerne blev holdt for H. A.- og cand. merc.-studerende.

Institut for udenrigshandel

Forskningsmedarbejder, civilingeniør, lic. tech. Jens Müller, Center for Udviklingsforskning, holdt den 4. december 1975 en forelæsning om sin forskning vedrørende valg af teknologi for cand. merc.-studerende i udenrigshandel.

Eksportkonsulent, cand. agro., ingeniør Jens S. Clausen, BBA, Industrial Marketing Consultants, holdt den 5. december 1975 en forelæsning over emnet »Hvordan laver man industrielle markedsanalyser i Iran?« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Ambassadør, udenrigsråd G. F. K. Harhoff og fuldmægtig, cand. jur. Martin Kofod, begge udenrigsministeriet, holdt den 5. december 1975 en forelæsning over emnet »Dansk erhvervslivs chancer i Iran – og mulighederne for offentlig støtte« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Direktør Keld Jørgensen, Dansk Fryseøkonomi A/S, holdt den 12. december 1975 en forelæsning over emnet »Indgåelse af joint venture med iranske partnere« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Direktør Sv. Østrup, Kampsax A/S, holdt den 15. december 1975 en forelæsning over emnet »Kampsax' virksomhed generelt samt før og nu i Iran« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Regional marketingchef, cand. merc. Karsten Malmos, Lego A/S, holdt den 15. december 1975 en forelæsning over emnet »Internationale markedsanalyser som styringsredskab« for cand. merc.-studerende i udenrigshandel.

Direktør, civilingeniør Christian Buhl, Terma Elektronisk Industri A/S, holdt den 12. januar 1976 en forelæsning over emnet »Den danske stats kompensationsaftaler og deres betydning for dansk industrieksport« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Landsretssagfører Niels Th. Kjølbye holdt den 14. januar 1976 en forelæsning over emnet »Internationale know-how kontrakter« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Formand for Eksportfremmerådet, direktør Ole Damgaard-Nielsen, Aktieselskabet Danisco, holdt den 19. januar 1976 en forelæsning over emnet »En vurdering af den nye eksportfremmestruktur« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Professor, dr. jur. Isi Foighel, Institut for International ret og Europaret, Københavns Universitet, holdt den 21. januar 1976 en forelæsning over emnet »ICSID's potentielle betydning for danske investorer« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Bistandskonsulent, cand. polit. Ole Mølgaard Andersen, DANIDA, holdt den 22. april 1976 en forelæsning over emnet »Generelle præferenceordninger for u-lande« for cand. merc.-studerende i udenrigshandel.

Center for tværfaglige studier/Institut for ledelsesforskning

Cand. polit. Chr. Ambye og lektor Flemming Rasmussen holdt den 18. november 1975 en forelæsning over emnet »Økonomen i virksomheden – håndlanger eller rådgiver« for cand. merc.-studerende, almen økonomi.

Professor Verner Goldschmidt og Akaluk Lyng, Unge Grønlanderes Råd, holdt den 25. november 1975 en forelæsning over emnet »Grønlandspolitikken i nyt lys« for cand. merc.-studerende, almen økonomi.

Professor Th. Kristensen og cand. polit. Jens Erik Torp holdt den 2. december 1975 en forelæsning over emnet »Danmark og den nye økonomiske verdensordning« for cand. merc.-studerende, almen økonomi.

Konsulent i SID Magnus Demnitz, kontorchef Ulrich Burg, Arbejdstilsynet, samt Kjeld

Holm, Dansk Arbejdsgiverforening, holdt den 9. december 1975 en forelæsning over emnet »En kritisk vurdering af arbejdsmiljøloven« for cand. merc-studerende, almen økonomi.

Institut for spansk

Frk. Delia Maza, Argentina, holdt den 5. november 1975 en forelæsning over emnet »De sproglige forskelle mellem kastiliansk og argentinsk« for grundstudiet, 2. år.

Institut for tysk

Dipl. Volkswirt Frau Gisela Adamowsky holdt den 15. marts 1976 et kollokvium over emnet »Darstellung zur Verteilung des Unternehmensgewinns« for EK 2 + EK 1.

Studiedirektorin Renate Narrog holdt den 16. marts 1976 en forelæsning over emnet »Probleme des Bildungswesens in der BRD u. DDR« for grundstudiets 2. år.

4. Bedømmelsesudvalg

Handelshøjskolen i København opslug den 1. august 1975 et professorat i international virksomhedsøkonomi med særligt henblik på afsætning og produktion i udlandet. Opslaget specificerer professoratets indhold således:

»Den pågældende skal kunne drive forskning og undervise på Handelshøjskolens videregående studier i de særlige ledelsesproblemer, der vedrører den internationale afsætning og produktion. Han må endvidere have erfaring i og forudsætning for at kunne vejlede andre i deres forskning.

Ansøgeren må yderligere have sådanne interesser og forkundskaber, at han på kvalificeret grundlag kan bidrage til udvikling af fagområdet og deltage i en tværfaglig undervisning og forskning på Handelshøjskolen.

Endelig lægges der vægt på, at ansøgeren, for eksempel fra studieadministrativt arbejde, har et solidt kendskab til udviklingstendenserne inden for den højere uddannelse samt betydelige erfaringer i administration af videregående studier.«

Ved ansøgningsfristens udløb var der indkommet én ansøgning fra lektor, dr. merc. Frode Slipsager.

Det økonomiske Fakultetsråd nedsatte et bedømmelsesudvalg bestående af:

Professor Sune Carlson, Ph. D.,
Företagsekonomiska Institutionen,
Universitetet, Uppsala.

Professor, ekon. dr. Folke Kristensson,
Handelshögskolan i Stockholm.

Professor, ekon. dr. Arne Rasmussen,
Handelshøjskolen i København.

Professor, dr. oecon. Bendt Rørsted,
Århus Universitet.

Rektor, professor Carl Erik Sørensen,
Handelshøjskolen i København (formand).

Udvalget er ved sin vurdering gået ud fra, at international virksomhedsøkonomi er en driftsøkonomisk (foretagsekonomisk) (del)disciplin, hvorfor det må kræves, at indehaveren af det opslåede professorat har en almen orientering inden for mikroøkonomi og organisationsteori, har forståelse for de konsekvenser for driftsøkonomiens indhold, som det internationale aspekt medfører, og har kendskab til ledelsesproblemer og kompetence med hensyn til dele af dette område.

Frode Slipsager er født i 1925, er cand. merc. fra Handelshøjskolen i København (1961), erhvervede licentiatgraden sammesteds i 1965 og blev dr. merc. i 1973 fra samme læreanstalt.

Han har i årene 1952 til 1962 arbejdet i erhvervslivet, væsentligst med eksportopgaver og har fra 1962 været ansat på Handelshøjskolen i København, først som forskningsstipendiat og senere som lektor.

Til støtte for sin ansøgning har Slipsager bilagt en oversigt over sine litterære produktion:

1. Export Marketing Groups for Small and Medium-Sized Firms, OECD, Paris. 72 sider.
2. Faktorer af betydning for prisfastsættelse ved oprettelsen af et kartel. Forelæsning i erhvervsøkonomi til lic.-eksamen, foråret 1965. 11 sider.
3. Synspunkter på betydningen af kapitalimport med særligt henblik på danske forhold. Forelæsning i nationaløkonomi til lic. eksamen, foråret 1965, 16 sider.
4. Eksportsamarbejde mellem industrivirksomheder, Einar Harcks Forlag, København 1967. 176 sider. (Omarbejdelse af licentiatafhandlingen fra 1965).
5. Eksportsamarbejde mellem industrivirksomheder, Udenrigsministeriets Tidsskrift, jan. 1967 (s. 77–80).
6. Andelslagterierne bør være én enhed på hjemmemarkedet, Andelsbladet, feb. 1967 (s. 147–149).
7. Samarbejde i eksporten, Management, marts 1967 (s. 72–76).
8. Virksomhedens beslutningsproblemer i en verden under integration, Afhandlinger fra Handelshøjskolen, København 1967 (s. 244–260).
9. Konkurrencemidler i eksporten, D.B.K., 2. udgave, 1968 (første udgave udkom 1963). 116 sider.
10. Choosing the Right Middlemen, International Trade Forum (UNCTAD/GATT), April 1968 (s. 26–29).
11. Virksomhedens internationale afsætningskanaler, Nyt Nordisk Forlag – Arnold Busck 1969. 159 sider.
12. Direkte eller indirekte eksport, Markedsøkonomi, juni 1969 (s. 92–104).
13. Export Channels of Distribution, UN Group Training, Programme in Trade Promotion, sept. 1969. 18 sider.
14. Voluntary Export Marketing Groups, UN Symposium on Trade Promotion, November 1969. 12 sider.
15. Er provisionen velegnet som aflønningsform i eksporten? Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, Specialudgave 1970 (s. 194–203).

16. Valget som afgør varernes skæbne, Børsens nytårstillæg 1971 (s. 24–25).
17. Eksportsamarbejde og virksomhedens internationale konkurrenceevne. Artikelsamling udgivet af Eksportfinans i Oslo 1972 (s. 77–87).
18. Studier i decentraliseringsproblemet i international afsætning, Nyt Nordisk Forlag – Arnold Busck 1973. (Doktorafhandling) 278 sider.
19. Är företagens marknadsval på export präglad av tillfällighet? Svenska Handelshögskolans symposium om multinationell marknadsföring, 30. januar 1970. Udgivet sammen med en række andre bidrag under titlen: Studier i Internationellt Företagande, Helsingfors 1974. 15 sider.
20. Centralisering eller decentralisering af international virksomhedsledelse, Management, feb. 1974. (s. 87–100).
21. Internationale virksomheders eksterne ledelsesprofil, Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, maj 1974 (s. 87–100).
22. Afsætningsøkonomisk forskning i internationalt perspektiv. Forelæsning i forbindelse med overrækkelsen af Dansk Erhvervslivs Pris for Afsætningsøkonomisk Forskning den 10. december 1974. 10. sider.
23. Fra prisdifferentiering til parameterdifferentiering, København efteråret 1974. (Foreløbigt manuskript). 10 sider.
24. Salgsagentens rolle i international afsætning, foråret 1975. (Manuskript til Småskrifter fra Institutet for Udenrigshandel). 60 sider.
25. Styring af udenlandske datterselskaber, sommeren 1975. (Foreløbigt manuskript). 105 sider.
26. Nationalitet og ledelse, sommeren 1975. (Foreløbigt manuskript). 62 sider.
27. Medarbejderindflydelse som et led i den nationale styring af multinationale virksomheder. Foreløbigt udkast til et forskningsprojekt. Indlæg ved forskningsseminar i international virksomhedsøkonomi ved den 7. nordisk erhvervsøkonomiske konference i Åbo den 18.–21. august 1975. 22 sider.
28. Skal forskningen centralstyres? Debatindlæg i Handel den 7. februar 1975. 4 sider.

En del af disse skrifter er populær-videnskabelige sammenfatninger af hans forskningsresultater.

Andre har karakteren af undervisningsmaterialer, hvoraf flere af betydelig pædagogisk værdi (bl.a. nr. 9 og 13).

Udvalget har koncentreret sig om hans forskningsbidrag, som kan samles i visse grupper.

Ansøgerens produktion er – efter hans arbejde i praksis – stærkt målrettet mod problemerne omkring det multi (regionale) eller -nationale selskabs styringsproblemer. Derfor kan en del af de tidligere arbejder opfattes som udtryk for den erkendelsesmæssige proces, Slipsager har gennemløbet på vej til henholdsvis licentiat- og doktorafhandlingen (numrene 1, 4, 11, 15 og 18). Hans arbejder efter doktorafhandlingen består dels i værker, hvori han udnytter afhandlingens empiriske del ud fra nye indfaldsvinkler (numrene

24–26), og dels i oplæg til ny forskningsindsats inden for det hovedproblem, han har beskæftiget sig med under sin ansættelse ved Handelshøjskolen i København (nr. 27).

Udvalget ønsker dog blandt den øvrige produktion at pege på skrifterne nr. 2, 9, 15, 22 og 23, hvori ansøgeren demonstrerer kendskab til og fortrolighed med mikroøkonomisk teori.

For så vidt angår doktorafhandlingen kan udvæget tilslutte sig udtalelsen fra det nedsatte bedømmelsesudvalg (optrykt i Beretningen fra Handelshøjskolen i København 1973/74, side 121 ff.).

Ved fastlæggelsen af Slipsagers forskningsprofil mener udvalget særligt at kunne fremhæve følgende betragtninger fra bedømmelsesudvalgets indstilling:

»Til belysning heraf har forfatteren gennemført personlige interviews med ledere af 51 danske virksomheder med datterselskaber eller salgsganter i udlandet. Interviewene er gennemført på grundlag af et noget primitivt spørgeskema, men forfatteren, der selv har ført alle samtaler, har taget fyldige referater. Han har evnet at indhente en lang række nye og væsentlige oplysninger om afhandlingens emne. Samtalenotaterne er systematisk gengivet i et stort appendix, og man må i høj grad kreditere forfatteren for den rigdom af oplysninger om danske virksomhedslederes erfaringer og synspunkter på centrale organisationsproblemer, der her er samlet.

Forfatteren udnytter selv kun en del af disse oplysninger i sin teoretiske analyse, som han koncentrerer omkring problemet om centralisering versus decentralisering af beslutninger i internationale virksomheder. Analysen gennemføres ensidigt ud fra en koncerneledelses interesser og med udgangspunkt i den såkaldte management-litteratur, der ser styring og kontrol af hele virksomheden som en opgave i sig selv. Denne synsvinkel er på samme tid afhandlingens styrke og svaghed. Styrken ligger i, at den giver forfatteren en enkel og overkommelig problemstilling til analysen af det i forvejen indsamlede materiale. Men den fører samtidig til, at mange væsentlige teoretiske spørgsmål ikke berøres. Det er således en svaghed, at driftsøkonomiske teoretiske synsvinkler ikke trækkes ind i analysen, ligesom forfatteren kun i meget beskedent omfang har draget nytte af den nyere analytiske organisationsteoretiske litteratur. Man kan også sætte et spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i, at forfatteren bevidst afskærer sig fra at drage sammenligning mellem sine resultater og resultaterne af forskningen af centraliserings- og decentraliseringsproblemer i virksomheder, der kun arbejder på ét nationalt marked.

Inden for den anførte snævre afgrænsning af problemstillingen gennemfører forfatteren sin analyse på en systematisk og konsistent måde.« .....

»Denne fremgangsmåde er i princippet kun forsvarlig under en ceteris paribus forudsætning, som ikke er opfyldt i dette materiale. Det ville have været mere hensigtsmæssigt at sortere virksomhederne efter en gennemgang af alle væsentlige karakteristika i nogle få hovedtyper, og derefter at sammenligne decentraliseringsprofilerne for disse.« .....

»Som helhed er der dog ikke tvivl om, at forfatteren med denne afhandling dokumenterer indsigt i og evne for videnskabeligt arbejde. Han har tilvejebragt et materiale af høj kvalitet og har underkastet det en systematisk analyse, der inden for den af forfatteren afgrænsede problemstilling bringer nye faglige landvindinger.« .....

I tiden efter doktorafhandlingen har Slipsager arbejdet videre med sit empiriske materiale, stort set ved anvendelse af samme metode, men med andre indfaldsvinkler end afhandlingens.

I nr. 24 »Salgsagentens rolle i international afsætning« søger Slipsager at give en præsentation af de informationer, der blev indhentet om salgsagenten i forbindelse med den empiriske undersøgelse fra afhandlingen. I gennemgangen koncentrerer han sig om udvælgelse og styring af salgsagenter, idet han ved vurderingen af resultaterne anvender salgsdatterselskaber som sammenligningsgrundlag. I nr. 25 »Styring af udenlandske datterselskaber« er det udelukkende de mere vertikalt integrerede former, der har hans interesse. I skrift nr. 26 »Nationalitet og ledelse« søges belyst, hvorledes en medarbejders nationale baggrund påvirker ledelsen af udenlandske datterselskaber, i hvilken forbindelse der lægges særlig vægt på medarbejdernes eks- og interne kommunikationsopgaver.

I disse tre skrifter lykkes det forfatteren at bringe yderligere facetter frem af sit alsidige empiriske materiale.

Skrift nr. 27 er oplæg til et forskningsprojekt om forholdet mellem medarbejderindflydelse og den nationale styring af multinationale selskaber. Projektet vedrører et væsentligt problem i dagens samfund og forekommer interessant, omend den foreslåede tekniske gennemførelse forekommer vel optimistisk.

For så vidt angår de øvrige i opslaget anførte krav om, at indehaveren af professoratet skal have erfaring i og interesse for at vejlede unge forskere, at deltage i tværfaglig undervisning, at have kendskab til og erfaring inden for studieadministrativt arbejde, har Slipsager til støtte for sin ansøgning bilagt oversigter over sine aktiviteter inden for de nævnte områder:

»Medlem af det økonomiske fagråd fra januar 1974 til december 1974.

Medlem af Fakultetsstudienævnet siden dets oprettelse i foråret 1975.

Medlem af Cand. merc.-studienævnet siden den nye styrelsesordnings indførelse i 1970.
Formand siden september 1974.

Medlem af H.D.-studienævnet og Institutrådet siden 1970.

Administrativ leder af instituttets udbud af specialer på cand. merc.-studiet siden dets oprettelse i 1965.

Koordinator og kontaktperson på de efteruddannelseskurser, der tilrettelægges af Handelshøjskolens Institut for Ledelsesforskning siden disse kursers indførelse i 1972.

Hertil kommer en række mere praktisk betonedede opgaver i forbindelse med instituttets daglige administration.«

»Medlem af Handelshøjskolens prognoseudvalg fra 1965–1970.

Medlem af udvalg vedrørende opbygning af cand. merc.-uddannelse på Ålborg Universitetscenter siden september 1973.

Formand for overbygningsudvalget for dagstudierne på Handelshøjskolen i København siden januar 1975.

Formand for udvalget vedrørende fagligt samarbejde med H. A.- og cand. merc.-studiet ved Aalborg Universitetscenter fra maj 1975.

Formand for udvalget vedrørende fagligt samarbejde med H. A.-studiet ved Handelshøjskoleafdelingen i Sønderborg fra maj 1975.

Medlem af udvalg vedrørende Almen Økonomi fra juni 1974.«

Handelshøjskolens repræsentanter i udvalget har oplyst, at ansøgerens indsats inden for de nævnte arbejdsopgaver har været og stadig er tilfredsstillende.

Sammenfattende skal bedømmelsesudvalget udtale, at det finder, at ansøgeren har den fornødne almene orientering inden for driftsøkonomien, at hans forskning på dette område er præget af tillem্পning til internationale synspunkter, samt at han har tilstrækkeligt kendskab til ledelsesproblemer og har kompetence inden for den del af organisations-teorien, som repræsenteres af den såkaldte managementlitteratur. For så vidt angår stillingsbeskrivelsens øvrige punkter må Slipsagers dokumenterede store interesse og evner for empiriske studier give ham gode forudsætninger for at vejlede andre i deres forskning.

Skønt der i Slipsagers forskning savnes en samlet analytisk indsats, er udvalget overbevist om, at ansøgeren vil være i stand til at yde yderligere kvalificerede bidrag til fag-områdets udvikling, så meget mere som hans demonstrerede angrebspunkt ofte er af tværvidenskabelig karakter (herunder f.eks. inddragelse af juridiske synspunkter).

Det er udvalgets opfattelse, at Slipsager er kompetent til at bestride det opslåede professorat og udvalget indstiller énstemmigt, at han ansættes i dette.

Den 10. marts 1976.

Sune Carlson
Arne Rasmussen

Folke Kristensson
Bendt Rørsted

Carl E. Sørensen

5. Administration

Rektor: Professor Carl E. Sørensen, udnævnt for perioden 1/8 1975–31/7 1978.

Prorektor: Cand. mag. Gert Engel, udnævnt for perioden 1/8 1975–31/7 1977.

Administrator: Cand. merc. Poul Flindhardt, ansat 1/7 1975.

Fuldmægtige:

Jørgen Andersen, ansat 1/5 1963,

cand. jur. Lone Burmeister, ansat 1/7 1976,

Per Boje Jensen H. D., ansat 1/9 1966,

Thorkild Kristoffersen, ansat 15/1 1966,

cand. polit. Kjeld K. Lykke, ansat 1/3 1976,

cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen, ansat 1/1 1973.

Tekniske ledere:

A. Herbert Christy, ansat 15/9 1969,

ingeniør Finn Kempf, ansat 1/11 1975.

Overassistenter:

Kirsten Barslev, ansat 1/5 1972.

Gunna Lund, ansat 1/2 1961,

Lilli Thorngaard, ansat 1/8 1947.

Assistenten:

Lise Abildgaard, ansat 1/6 1968,
Liss Andersen, ansat 1/3 1971,
Mogens Andersen, ansat 8/3 1976,
Connie Christensen, ansat 1/8 1971,
Tove Lund Christensen, ansat 1/10 1975,
Kirsten Davidsen, ansat 1/8 1969,
Else Duelund, ansat 1/1 1972,
Anelise Frederiksen, ansat 1/6 1973,
Inger Overgaard Hansen, ansat 1/8 1967,
Bente Hardenfelt, ansat 15/12 1973,
Bent Toft Haugaard, ansat 1/10 1975,
Hanne Hendriksen, ansat 1/2 1974,
Else Marie Hjort, ansat 1/11 1966,
Jane Hjorth-Andersen, ansat 1/2 1975,
Tove Hovgaard, ansat 12/8 1974,
Birgit Jakielski, ansat 1/4 1969, (fratrådt 1/5 1976),
Else Bjørno Jensen, ansat 1/4 1970,
Grethe Toft Jensen, ansat 1/11 1971,
Kaj Jensen, ansat 1/11 1974,
Birthe Johnsson, ansat 1/2 1972,
Grete Jørgensen, ansat 1/8 1974,
Lilli Jørgensen, ansat 1/9 1972,
Kirsten Karanfilovic, ansat 1/8 1974,
Lis Langen, ansat 1/9 1968,
Britta Larsen, ansat 1/8 1972,
Ida Larsen, ansat 8/3 1965,
Tove Larsen, ansat 16/8 1962,
Kate Kjær Lauritsen, ansat 1/9 1969,
Lise Malmsjø, ansat 1/7 1973,
John Nielsen, ansat 10/11 1975,
Harriet Nilsson, ansat 15/9 1975,
Anne Lise Olsen, ansat 1/1 1973,
Ketty Petersen, ansat 1/10 1973,
Inge Randa, ansat 1/3 1973,
Inger Dam Rasmussen, ansat 1/5 1976,
Svend Ratved, ansat 1/8 1971,
Birte Schlängelberger, ansat 1/8 1974,
Brita Sloth, ansat 1/3 1973,
Merete Nedersee J. Strange, ansat 1/9 1973,
Solveig Streyffert, ansat 15/8 1967,
Aase Thiim, ansat 1/4 1973,
Rita Voss, ansat 1/7 1964.

Skolebetjente:

Kaj Aistrup, ansat 1/4 1972,

Poul-Erik Andersen, ansat 1/8 1974,
 Knud A. Brade, ansat 15/8 1971,
 Preben Gamholdt, ansat 1/3 1961,
 Klaus Boye Hansen, ansat 1/4 1975,
 Ejgil Jensen, ansat 15/12 1964,
 Tage Jørgensen, ansat 1/8 1968,
 John Kirchhoff-Jørgensen, ansat 1/6 1970,
 Albert Nielsen, ansat 4/1 1971,
 Holger Ejgil Nielsen, ansat 1/1 1967,
 Frode Paulsen, ansat 1/11 1966,
 Poul Georg Svendsen, ansat 15/5 1971.

Administrative medarbejdere ved biblioteket, EDB-Centret og institutterne, se under biblioteket, EDB-Centret og de enkelte institutter.

Antal ansatte ved højskolen pr. ultimo juli 1974:

1. Professorer	19
2. Docenter, afdelingsledere og fagledere	10
3. Adjunkter/lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi	31
4. Adjunkter i sprog	2
5. Fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi	4
6. Amanuensisgruppen	83
7. Forskningsstipendiater	18
8. Eksterne lektorer	12
9. Undervisningsassistenter	427
10. Administrative medarbejdere i administration	65
11. Administrative medarbejdere ved biblioteket	31
12. Administrative medarbejdere ved EDB-Centret	9
13. Administrative medarbejdere ved institutterne	45

I alt 756

V. Censorer

Ved de i undervisningsåret 1975/76 afholdte prøver og eksaminer har følgende medvirket som censorer:

Erhvervsøkonomi på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo; kontorchef, cand. merc. Erik Hjortkær Andersen; direktør, cand. merc. Holger Brinch-Pedersen; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, lic. merc. Torben Carlsson; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; cand. polit. Henning Christophersen MF; afdelingschef, cand. polit. Aage la Cour; direktør, cand. polit. Poul Dahlgaard; direktør, cand. merc. Verner Damm; direktør Werner Drenck H.D.; kontorchef, cand. oecon. Mogens Ebling; direktør, cand. oecon. Jens Fisker; statsaut. revisor Ejnar Fryd; studieleder, cand. merc. Bent Gram; lektor, civilingeniør Axel Gaarslev; direktør Ole Heise H. A., kontorchef, cand. polit. Thomas Henriksen; ekspeditionssekretær, cand. oecon. Ove Høeg; direktør, cand. merc. Svend Aage Birch Jakobsen; cand. polit. Jens Kampmann; konsulent, cand. merc. Ole Kerndal-Hansen; direktør, cand. polit. Henning Kirkeby; civilingeniør Jakob Krarup; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; direktør, lic. merc. Børge O. Madsen H.D.; civiløkonom Vilhelm Nørring H.D.; direktør, cand. merc. Ejvind Oxø; forskningsleder, cand. oecon. K. W. Redder; forstander, cand. merc. Per Rendtorff; direktør, cand. merc. P. Rohde; afdelingschef, cand. merc. Willy Tiedemann; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm.

Nationaløkonomi på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo; kontorchef, cand. polit. E. Bastrup-Birk H.D.; underdirektør, cand. polit. Morten Boding; kontorchef, cand. polit. William Boserup; direktør, cand. polit. Preben Bov; lektor, cand. polit. J. P. Christensen; afdelingschef, cand. polit. Aage la Cour; underdirektør Anders H. Dahl; konsulent, cand. polit. Henning Gottlieb; studieleder, cand. merc. Bent Gram; sekretariatschef, cand. polit. Folmer Hammerum; kontorchef, cand. polit. Jørgen Hansen; lektor, cand. polit. Jørgen Drud Hansen; professor, dr. polit. Svend Aage Hansen; kontorchef, cand. polit. Thomas Henriksen; afdelingschef, cand. polit. N. P. Jacobsen; direktionssekretær, cand. polit. Niels M. Larsen; informationschef, cand. polit. Henning Lindegaard; kontorchef, cand. polit. Leo Meyer; lektor, cand. polit. Gunnar Viby Mogensen; lektor, cand. polit. Axel Mossin; kommitteret, cand. polit. Henning Møller; bankdirektør, cand. polit. Kristian Møller; kontorchef, cand. polit. Erik Nielsen; fuldmægtig, cand. polit. Ole Olesen; professor, dr. polit. P. Nørregaard Rasmussen; direktør, cand. polit. Erik Stockmann.

Erhvervs- og samfundsbeskrivelse på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Kontorchef, cand. merc. Erik Hjortkær Andersen; kontorchef, cand. polit. E. Bastrup Birk H.D.; salgschef, cand. merc. Jørgen Bertelsen; ekspeditionssekretær, cand. polit. V. E. Carstensen; underdirektør, cand. polit. Ib Christiansen; direktør, cand. polit. C. J. Clemmenen; underdirektør Anders H. Dahl; direktør, konsul Paul Fabricius; kontorchef, cand. polit. Thomas Henriksen; kontorchef Vagn Isaksen; fhv. statsminister, lektor, cand. polit. Jens Otto Krag; direktionssekretær, cand. polit. Niels M. Larsen; bankdirektør, cand. polit. Poul Tage Madsen; direktør Victor Mortensen H. A.; direktør, cand. polit. Anne Marie Nielsen; sekretariatschef, cand. polit. Laurids Pedersen; direktør, cand. merc. K. V. Slot; direktør, cand. polit. Erik Stockmann; kontorchef, cand. oecon. Aage Tarp; statistikchef, cand. polit. Jørgen Wedebye; konsulent, cand. polit. Kaj Westergaard.

Statistik på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Lektor, cand. polit. Bodil Nyboe Andersen; professor Erling B. Andersen; afdelingsforstander, cand. act. M. Weis Bentzon; cand. merc. Niels J. Blunch; professor Hans Brøns; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, cand. act. H. Colding-Jørgensen; underdirektør, cand. act. Jørgen Garbers; lektor, cand. polit. Viggo Høst; direktør, cand. oecon. Knud Kappel Jensen; lektor, cand. polit. Niels Erik Jensen; lektor, cand. stat. Søren Johansen; afdelingsleder, cand. polit. Finn Madsen; professor, dr. phil. P. C. Matthiesen; amanuensis, cand. merc. Johannes Poulsen; lektor, civilingeniør Karsten Schmidt; lektor Jon Stene;

Erhvervsret på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør Knud Agbo; professor, dr. jur. Ernst Andersen; professor, dr. jur. Bent Christensen; kontorchef, cand. jur. Frede Christensen; amanuensis, cand. jur. Nils Elmelund; advokat Jan Erlund; advokat Torben Ertbøll; statsaut. revisor K. G. Jensen; afdelingschef Hans Kjems; advokat Robert Koch-Nielsen; dommer Aksel T. Koefoed; landsretssagfører Eyvind Lenstrup; advokat Arne Madsen; undervisningsinspektør, cand. jur. Hans Matzon; undervisningsdirektør, cand. jur. O. I. Mikkelsen; kontorchef, cand. jur. Eigil Mølgaard; højesteretssagfører Bent Nebelong; fuldmægtig, cand. jur. Hardy Puggaard Nielsen; landsretssagfører Rasmus Reeh; direktør, cand. jur. Lauritz Ringgård; højesteretssagfører, dr. jur. Frits Rosenquist; professor, dr. jur. Torben Svenné Schmidt; afdelingschef, cand. jur. J. Selmer; bibliotekar, cand. jur. Jens Søndergaard; kontorchef, cand. jur. P. Thorell; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

Databehandling:

Underdirektør, cand. polyt. P. V. Andersen H. D.; direktør, mag. scient. H. J. Helms.

Bogføring på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen.

Matematik på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Ingeniørdocent, mag. scient. J. Ditlev Monrad.

Kulturhistorie på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Professor, dr. phil. Gustav Albeck; dramatisk konsulent, dr. phil. Alf Henriques; professor, dr. phil. Poul Høybye; redaktør, cand. mag. Svend Kragh-Jacobsen; generalsekretær Frantz Wendt.

Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium

Adm. direktør Sven Acker; direktør Knud Agbo; oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo; højesteretssagfører Niels Alkil; lektor Bruno Amoroso; kontorchef, cand. oecon. Jesper Andreasen; professor, dr. tech. Paul Bendtsen; afdelingsforstander, cand. act. M. Weis Bentzon; direktør, landsretssagfører Mogens Bojesen-Koefoed; direktør, cand. polit. Sten Buhl; afdelingschef, cand. polit. Hans O. Christiansen; afdelingschef, cand. polit. Aage la Cour; civilingeniør Ole Engberg; statsaut. revisor Ejnar Fryd; lektor, civilingeniør Axel Gaarslev; statsaut. revisor Erik Teis Hansen; underdirektør, cand. oecon. Jørgen Harne; direktør Ole Heise H. A.; direktør, cand. merc. Mogens Bøgvad Høst; statsaut. revisor K. G. Jensen; cand. jur. Jørgen Jepsen; cand. polit. Jens Kampmann; direktør Jørgen Kjær H. A.; advokat Robert Koch-Nielsen; sekretariatschef Tyge Korsgaard; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; civiløkonom Mogens Lindhard; direktør, lic. merc. Ottomar Loff; direktør, lic. merc. Børge O. Madsen; professor, dr. phil. Torben Mønberg; direktør, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; departementchef, cand. polit. Otto Müller; forskningsassistent, cand. polit. Iver Hornemann Møller; universitetslektor, cand. scient. pol. Hans Jørgen Nielsen; fabrikkationschef, cand. polyt. Per W. Nielsen H. D.; lektor J. A. Norrdhoek; direktør, cand. pharm. Knud Overø; direktør, cand. merc. Ejvind Oxø; direktør, cand. jur. Henning Palludan; statsaut. revisor Arne From Petersen; personalechef Jan Petersen; professor, dr. jur. Allan Philip; direktør, cand. polit. Hans Paaschburg; landsretssagfører Rasmus Reeh; lektor, cand. polyt. J. O. Riis; kontorchef, cand. jur. Jens Rosman; professor, dr. jur. Torben Svønné Schmidt; personalechef, cand. psych. Hans Suhr-Jessen; cand. polit. Poul Sveistrup; professor Knud Erik Svendsen; direktør, cand. jur. H. Tranow; direktør, cand. merc. Ole Wennemoes; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

Afsætningsøkonomi på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier.

Gårdejer, cand. polit. Helge Andersen; direktør, cand. polyt. Henry Brennum H. D.; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard H. D.; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; direktør, cand. polit. E. Haunstrup Clemmensen; direktør, konsul Paul Fabricius; direktør, cand. pharm. Knud Overø H. D.; direktør Jørgen M. Thygesen.

Finansiering og kreditvæsen på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Kontorchef, cand. oecon. Jesper Andreasen; bankdirektør, cand. merc. Sv. Aage Frederiksen; direktør, cand. polit. Olav Grue; underdirektør, cand. oecon. Axel Johansen; direktør, cand. jur. Troels Jungersen; sekretariatschef Tyge Korsgaard; direktør, cand. oecon. Erik Krogstrup; vicedirektør, cand. polit. Rich. Mikkelsen; direktør, statsaut. revisor Erik Møllerup; bankdirektør, cand. polit. Kristian Møller; økonomidirektør, cand. polit. Anne Marie Nielsen; vicedirektør, cand. polit. Henning Axel Nielsen; direk-

tør, cand. polit. Hans Paaschburg; direktør, cand. polit. Jan Rasmussen; direktør, cand. jur. Arne Skjoldager; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm.

Forsikring på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør, landsretssagfører Mogens Boysen-Koefoed; direktør Preben Christensen; direktør, cand. jur. Henning Palludan; direktør, cand. jur. H. Thranow.

Organisation på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Obertsløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; oberstløjtnant, civilingeniør H. A. S. Arnoldus; professor, dr. phil. Mogens Blegvad; advokat Ole Brøns; forlagsboghandler, cand. merc. Ole Busck; civildommer C. Ove Christensen; direktør Erik Damborg H. D.; direktør, cand. merc. Verner Damm; redaktør, lektor, cand. polit. B. V. Eberling; civilingeniør Ole Engberg; lektor, civilingeniør Axel Gaarslev; direktør Ole Heise H. A.; Gerda Helms; professor N. K. Hermansen; direktør, cand. act. F. Hertz; personalechef, cand. jur. Ib Hjarlitz; direktør, cand. merc. Svend Aage Birch Jakobsen; underdirektør, civilingeniør Svend Kahr; civilingeniør, lic. tech. Klaus Kjøller; universitetslektor, cand. jur. Ejler Koch; forskningsleder, cand. psych. P. H. Kühl; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; direktør, cand. polit. Arne Lund; direktør, cand. polit. Aage Mehlbye; direktør, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; universitetslektor, cand. scient. pol. Hans Jørgen Nielsen; fabrikationschef, cand. polyt. Per W. Nielsen; direktør, cand. polit. Erik Ohrt; personalechef Jan Petersen; fagleder, cand. polyt. Bent Hesse Rasmussen H. D.; personalechef, cand. psych. Hans Suhr-Jessen; cand. polit. Poul Sveistrup; oberstløjtnant, cand. psych. J. Termøhlen; konsulent, cand. psych. Poul Vidriksen; civilingeniør, lic. techn. Aage Vølund; sekretær, cand. scient. pol. H. H. Østergaard.

Regnskabsvæsen på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen; direktør, cand. polyt. Niels Schreiner Andersen; adm. direktør Torben Bonnesen; direktør, lic. merc. Torben Carlsson; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; statsaut. revisor F. Dühring; statsaut. revisor N. B. Fabricius; statsaut. revisor Erik Gilsaa; direktør Ole Heise H. A.; direktør, cand. merc. Mogens Bøgvad Høst; statsaut. revisor K. G. Jensen; vicedirektør, statsaut. revisor Leif Juul Jørgensen; finansdirektør, cand. polit. Bent Lilholt; underdirektør, cand. oecon. Eigil Lund; direktør, cand. merc. Ditlev Saugmann; statsaut. revisor Jacob Schiøler; statsaut. revisor Per Værndal; direktør, cand. merc. Ole Wennemoes; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm.

Udenrigshandel på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Ambassadør Jens Christensen; afdelingschef, cand. polit. Hans O. Christiansen; direktør Jørgen Hooge H. D.; direktør, civilingeniør H. J. Koktvedgaard H. D.; skibsreder, generalkonsul Asger Juul Lindinger H. D.; departementschef, cand. polit. Otto Müller; direktør Allan Petersen H. D.; professor, dr. jur. Torben Svenné Schmidt.

Revision:

Statsaut. revisor Ejnar Fryd; statsaut. revisor Erik Teis Hansen; statsaut. revisor K. G. Jensen.

Skatteret:

Statsaut. revisor K. G. Jensen; advokat Robert Koch-Nielsen; statsaut. revisor Arne From Petersen; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

De erhvervsproglige eksaminer og sprogdisciplinerne på det almene erhvervsøkonomiske studium**Engelsk**

Translatør Birthe Marie Andersen; translatør Aksel A. Anslev; seminarielektor, cand. mag. Jens Axelsen; studielektor, cand. mag. Ulf Böiken; vicedirektør, translatør Mogens Dyhr H. D.; lektor, cand. pæd. Gerd Gabrielsen; lektor, cand. mag. Knud Gram-Andersen; lektor, cand. mag. Niels Chr. Bugge Hansen; professor, dr. phil. Hans H. Hartvigson; kontorchef, translatør Leo Jerstoft; afdelingsleder, dr. phil. Arne Juul; translatør Jette Lachmann; forstander Torkild Mortensen; lektor, cand. mag. F. T. Mouridsen; landsretssagfører Erik Münter; lektor, cand. mag. et art. Niels Davidsen Nielsen; translatør Kjeld Præstegaard; professor Poul Steller; professor, dr. phil. Knud Schibbye; professor, dr. phil. Knud Sørensen; forstander, translatør Egil Toke; translatør Hanne Vøhtz.

Finsk:

Translatør Sirkka Kroman; lektor Annikki Kaivola-Bregenhøj; stud. mag. Michael Larsen.

Fransk:

Lektor, cand. mag. Magnus Berg; kontorchef, cand. jur. Lars Blinkenberg; civilingeniør Michel Christian Laraignou; lektor, cand. mag. Knud Aage Larsen; førstebibliotekar, mag. art. A. Nicolet; professor, dr. phil. Morten Nøjgaard; professor, dr. phil. Birger Munk Olsen; lektor, cand. mag. Vagn Outzen; translatør A. Holger Pedersen; ambassadør, kontorchef, dr. phil. Asger Rosenstand-Hansen; direktør Kay Sonne-Hansen; professor, dr. phil. Hans Sørensen; lektor, cand. mag. Aage Frank Sørensen.

Italiensk:

Translatør Gudrun Bagge; lektor, mag. art. Hugo Ibsen; kontorchef, kgl. translatør Aage Norsker; lektor, mag. art. Gunver Skytte Schmidt.

Polsk:

Professor, dr. phil. Kristine Heltberg; ekspeditionssekretær, translatør George E. Z. Damborg; inspektør, dr. phil. cand. jur. W. Thorndahl.

Russisk:

Translatør Axel Mortensen; lektor, cand. mag. Helge Poulsen.

Spansk:

Oversætter Erik Sloth Andersen; professor Svend Atke; direktør, translatør Vagn Ganderup; translatør Inger Hall; professor, dr. phil. Poul Høybye; translatør Ellen Hylleborg Jensen; fuldmægtig, translatør Poul Madsen; professor, dr. phil. Morten Nøjgaard; lektor, mag. art. translatør Kirsten Schottländer; translatør K. P. Vorsmark.

Tysk:

Advokat Johan Asmussen; lektor, cand. mag. H. Bergstrøm-Nielsen; lektor, cand. mag. J. Borch-Madsen; direktør, cand. jur. S. Veng Christensen; translator Inger Jelstrup Christophersen; professor Ove K. Clausen; translator Esther Hedegaard; professor, fil. dr. Karl Hyldgaard-Jensen; adjunkt, cand. mag. Gerhard Jaspersen; afdelingsleder, cand. mag. Elli Jørgensen; afdelingsleder, cand. mag. Mogens Wied Jørgensen; lektor Per El Jørgensen; lektor, cand. mag. Fritz Kamp; translator Helmuth Norsker; administrator, dr. jur. translator Georg Rona; kontorchef, translator Robert Wünsch; translator Hannelore Åberg.

Ungarsk:

Overassistent Clara Hoffmann; Overassistent Sándor Kozáry; cand. mag. Bagge H. Ussing.

Erhvervslære og samfundsøkonomi

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen; direktør Allan Hansen H. A.; direktør, cand. merc. Ole Heggland.

Maskinskrivning og stenografi

Marianne Bjerre E. D.; lektor, cand. mag. J. Borch-Madsen; Jonna Sehested Grove E. D.; Gerda Helms.

Erhvervsret

Direktør Knud Agbo; advokat Andreas Fischer; afdelingschef Hans Kjems; advokat Robert Koch-Nielsen; landsretssagfører Eyvind Lenstrup; advokat Arne Madsen; højesteretssagfører Bent Nebelung; landsretssagfører Rasmus Reeh; afdelingschef, cand. jur. J. Selmer; bibliotekar, cand. jur. Jens Søndergaard.

VI. Studerende og eksaminer

1. I undervisningsårene 1974/75 og 1975/76 var der på højskolen indmeldt følgende antal studerende og deltagere, der fordeler sig således:

	1974-75	1975-76
Det almene erhvervsøkonomiske studium (H. A.)	993	1153
Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium (cand. merc.)	542	658
Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium (lic. merc.)	38	40
De erhvervsøkonomiske specialstudier (H. D.)		
1. del	1414	1583
2. del:		
afsætningsøkonomi	183	178
finansiering og kreditvæsen	142	126
forsikring	11	4
organisation	308	244
regnskabsvæsen	726	837
udenrigshandel	84	136
Revision/Skatteeret	253	216
Det erhvervsproglige grundstudium, dag (E. G.)	968	1053
Det erhvervsproglige grundstudium, aften (E. G.)	493	563
Den erhvervsproglige afgangseksamen (E. A.)	116	80
Den erhvervsproglige diplomprøve (E. D.)	263	293
Den erhvervsproglige kandidateksamen (E. K.)	115	149
Prøven i italiensk	21	14
Prøven i russisk	12	8
Prøven i spansk	70	66
	6752	7401

2. tilgang og afgang

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM

I efterårssemestret 1975 blev der optaget 579 (569 danske og 10 norske, islandske og svenske) nye studerende.

Til 1. årsprøve af den almene erhvervsøkonomiske eksamen i april/juni 1976 indstillede sig 368 studerende, hvor 308 bestod eksamen.

Til den almene erhvervsøkonomiske eksamen (H. A.) i april/juni 1976 indstillede sig 262 studerende, hvoraf 211 bestod eksamen.

DET ERHVERVSØKONOMISKE KANDIDATSTUDIUM

I 1975/76 var der en tilgang af 186 studerende og til den afsluttende eksamen i december 1975/januar 1976 bestod 50 eksamen, og i april/juni 1976 bestod 48 eksamen.

DE ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del var der i 1975/76 en tilgang af 1023 nye studerende.

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del, som er fælles for alle studerende, indstillede sig i april/juni 1976 620 studerende, hvoraf 470 bestod eksamen.

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 2. del, hvor de studerende er fordelt på specialer, indstillede sig i april/juni 1976 508 studerende, hvoraf 324 bestod eksamen.

	1976	
	indstillet	bestået
Afsætningsøkonomi	63	43
Finansiering og kreditvæsen	59	32
Forsikring	3	3
Organisation:		
Almen linie	78	54
Offentlig forvaltning	8	7
Videregående personaleadministration	6	3
Datamatik	33	24
Tillægsprøve i offentlig forvaltning (aflagt af personer, der tidligere har bestået diplomprøven)	1	1
Tillægsprøve i datamatik	3	2
Tillægsprøve i videregående personaleadministration	1	1
Regnskabsvæsen	218	126
Udenrigshandel	35	28

DET ENSPROGLIGE KORRESPONDENTSTUDIUM

Til den ensproglige korrespondenteksamen april/juni 1976 indstillede sig 19 studerende, hvoraf 15 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1976	
	indstillet	bestået
Engelsk	1	0
Fransk	1	1
Italiensk	6	6
Spansk	11	8

BEGYNDERPRØVERNE

Prøven i italiensk

I 1975/76 blev der optaget 12 nye studerende.

Til prøven i italiensk i april/juni 1976 indstillede sig 3 studerende, som bestod prøven.

Prøven i russisk

I 1975/76 blev der optaget 6 nye studerende.

Til prøven i russisk april/juni 1976 indstillede sig 2 studerende, som bestod prøven.

Prøven i spansk

I 1975/76 blev der optaget 36 nye studerende.

Til prøven i spansk april/juni 1976 indstillede sig 7 studerende, som bestod prøven.

DET ERHVERVSSPROGLIGE GRUNDSTUDIUM

I efterårssemestret 1975 blev der optaget 983 nye studerende.

På det erhvervssproglige grundstudium indstillede i april/juni 1976 380 studerende sig til eksamen, hvoraf 183 bestod den erhvervssproglige korrespondenteksamen, heraf 1 i tre sprog, 131 i to sprog og 51 i ét sprog og 197 bestod den erhvervssproglige prøve, heraf 75 i to sprog og 122 i et sprog.

Fordelingen på de forskellige discipliner var:

	1976	
	indstillet	bestået
Engelsk	348	292
Fransk	141	117
Italiensk	7	7
Spansk	45	41
Tysk	165	131
Obligatoriske bifag	439	386
Korrespondentfag	205	191

DEN ERHVERVSSPROGLIGE AFGANGSEKSAMEN

I 1975/76 blev der optaget 62 nye studerende.

Til den erhvervssproglige afgangseksamen (E. A.) i 1976 indstillede sig 15 studerende, hvoraf 7 bestod eksamen.

DEN ERHVERVSSPROGLIGE DIPLOMPRØVE

I 1975/76 blev der optaget 177 nye studerende.

Til den erhvervssproglige diplomprøve (E. D.) i 1976 indstillede sig 100 studerende, hvoraf 67 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1976	
	indstillet	bestået
Engelsk.....	40	29
Fransk.....	21	16
Italiensk.....	7	7
Spansk.....	7	6
Tysk.....	25	9

8 dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen E. A.

7 handelsfaglærere har ved aflæggelse af prøven i fagene juridisk sprog og teknisk sprog samt ved aflevering af specialeopgave erhvervet den erhvervsproglige diplomprøve.

Fordelingen på sprog var 6 i engelsk og 1 i tysk.

DE ERHVERVSSPROGLIGE KANDIDATSTUDIER

I 1975/76 blev der optaget 78 nye studerende.

Til den erhvervsproglige kandidateksamen i december 1975/januar 1976 indstillede sig 6 studerende, hvoraf 3 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1975/76	
	indstillet	bestået
Engelsk.....	2	0
Fransk.....	3	3
Spansk.....	1	0

Til den erhvervsproglige kandidateksamen i april/juni 1976 indstillede sig 16 studerende, hvoraf 12 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1976	
	indstillet	bestået
Engelsk.....	8	7
Fransk.....	4	3
Spansk.....	4	2
Tysk.....	0	0

Til den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen i april/juni 1976 indstillede sig 14 studerende, hvoraf 9 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1976	
	indstillet	bestået
Engelsk.....	9	6
Fransk.....	1	1
Spansk.....	2	1
Tysk.....	2	1

Translatøreksamen blev ved undervisningsministeriets bekendtgørelse af 14. maj 1973 henlagt til handelshøjskolerne. Eksamen blev første gang afholdt i maj/juni 1973.

Til eksamen i 1975/76 indstillede sig 23 studerende, hvoraf 6 bestod eksamen.

Fordelingen var:

	1976	
	indstillet	bestået
Engelsk.....	8	1
Finsk.....	1	1
Fransk.....	4	1
Italiensk.....	1	0
Polsk.....	1	0
Spansk.....	4	3
Tysk.....	3	0
Ungarsk.....	1	0

DIMITTENDER 1976

De erhvervsøkonomiske eksaminer

Følgende bestod **den almene erhvervsøkonomiske eksamen**:

Andersen, Bo	Bjarkov, Marie-Louise	Eriksen, Axel
Andersen, Christian	Bjarnarson, Bjarne Steen	Eriksen, Bjarne Ole
Andersen, Clint Børge Vilh.	Bjerregaard, Rudi	Frausing
Andersen, Jan Jack	Brokopp, Elo	Eriksen, Karin Anne
Andersen, Leif	Brünner, Carsten	Eriksen, Sven-Erik
Andersen, Mogens	Candela, Torkil	Filus, Michael
Andersen, Søren Boye	Carlsen, Bo Carl Lauritz	Fischer, Helge Harald
Andersen, Torben Stig	Carlsen, Sven	Fischer, Jens
Ankjær-Jensen, Alex	Carrebye, Susanne	Flodin, Jan
Michael	Christensen, Carsten	Folting, Jan Wraae
Anthonisen, Jan	Kirketerp	Foss, Pernille
Arberg, Hans Carsten	Christensen, Henrik	Friis, Jannik
Arnesen, Kim Dag	Christensen, Jan	Faarbæk, Karsten
Arp-Hansen, Henning	Christiansen, Ditte Margriet	Galatius-Jensen, Jens
Aukner, Jan	Christiansen, Georg Balogh	Gammeltoft, Signe Maria
Bahr, Henning	Christiansen, Søren	Gede, Steen
Banck, Lis Susanne	Christoffersen, Lars	Gravgaard, Lisbeth
Bardram, Michael Hans	Christoffersen, Peter	Guldager, Henrik
Andreas	Clausen, Ingolf	Gunslev, Per Hellmers
Beckmann, Erik	Claussen, Søren Boie	Gustavsen, Svend
Bergstedt, Jens Kåre	Crone, Niels Gerhard	Hannibal, Hans
Evensen	Dahm, Henrik Nørgaard	Hansen, Jens Peder
Berth, Anders	Danielsen, André	Korsholm
Beyer, Aage	Denta, Torben	Hansen, Klaus Møller
Bilde, Birte Esther	Dinesen, Jørgen Dreijr	Hansen, Mikael
Biltung, Carl-Vilhelm	Dorph, Anne-Marie	Dabelstein, Niels Andreas
Egeberg	Endresen, Svend Leon	Hansen, Otto Stenbæk

Hansen, Steen	Kristensen, Jesper Roug	Olsen, Henning Vesterlind
Hansen, Steen Hans	Kristensen, Knud Aksel	Olsen, Ole Christian
Lindholm	Larsen, Bente Elisabeth	Olsen, Torben
Hansen, Vagn Eli Haarby	Larsen, Erik Dan	Pedersen, Anrie Marie
Hatting, Anne	Larsen, Gert	Wisbech
Hedegaard, Jens Maltha	Larsen, Henning Høimann	Petersen, Birger Steen
Henden, Jarle Ottar	Larsen, Jens Bjørn	Petersen, Lars Schøning
Henriksen, Frank	Larsen, Kai Schyberg	Poulsen, Jan
Henrichsen, Jan Boss	Larsen, Keld Ravn	Rand, Michael Niels
Hindrichsen, Christian	Larsen, Marianne Dahlberg	Rasmussen, Carl Bjørn
Hornbeck, Steffen Vagn	Larsen, Ole Carlo Møller	Rasmussen, Henrik
Hjort, Claus Allan	Larsen, Rose Mary	Rasmussen, Jan Edgar
Holm, Jesper	Larsen, Stig Galberg	Rasmussen, Jens Bak
Høgsberg, Lars	Lassen, Carsten Yde	Rasmussen, Kurt Keldebæk
Høyer, Knud Erik	Laursen, Per	Rasmussen, Peter Gullen
Høyer, Niels Steen	Lehn, Annette	Rassing, Peter
Infeld, Michael	Lund, Mikael	Ravn, Henrik
Jakobsen, Ole Mogens	Madsen, Jesper Thorning	Reeslev, Per
Jappe, Lone	Madsen, Jørn Ulrik Birkjær	Rogstad, Bjørn Øivind
Jensen, Hans-Erik Vindahl	Mai, Lasse Helge	Rosenborg, Carl Johan af
Jensen, Frederik Helleberg	Marvits, Bo	Rude, Claus
Jensen, Jette Asta	Meyer, Carsten Schaldemose	Scheby, Jette
Jensen, Lene Bruno	Meyer, Finn	Scheurlein, Michael
Jensen, Niels Arnth	Midtgaard, Palle	Schulian, Søren
Jensen, Niels Dethlef	Mikkelsen, Kurt Reenberg	Sengeløv, Keld
Jensen, Steen Jorck	Mogensen, Preben	Smitt, Anton Christian
Jensen, Søren	Saugaard	Smith, Finn Viktor
Jensen, Tommy Kjærgaard	Monsen, Annelise Kirsten	Smidt, Jørgen Gundesen
Jensen, Torben	Mygind, Lars	Sommer, Erik Greve
Jeppesen, Jens Kim	Møller, Poul Calmer	Stein, Uffe
Jespersen, Peter Mørkholt	Møller, Steffen	Stephensen, Lilian
Joensen, Jøgván	Nielsen, Allan Kent	Bundgaard
Johansen, Lars-Erik	Nielsen, Else-Marie	Strunch, Peter Henrik
Johansen, Odd-Cato Vik	Nielsen, Flemming Løkke	Svendsen, Magne Heitmann
Juhl, Bjarne	Nielsen, Helle Kruse	Søe, Svend Aage
Juul, Jørgen	Nielsen, Jan Kjeld	Sørensen, John Gabriel
Jørgensen, Arne Østerlund	Nielsen, Jørgen	Sørensen, Klaus Kristian
Jørgensen, Hanne Brøsti	Nielsen, Torben Abildgaard	Sørensen, Per Råskov
Kagan, Marianne	Nonboe, Susanne Errebo	Tamstorf, Jan Peter
Kahn, Henrik	Nyborg, Henrik	Theilgaard, Peter
Kanberg, Ole Stig	Nygaard, Maja Elsebeth	Tiedemann, Ernst
Karsholt, Bjørn Kaare	Nymand, Tom Jens	Westh, Susanne
Kiaby, Michael	Næsgaard, Bjørn Arne	Willadsen, Steen Ehlers
Knudsen, Søren	Olesen, Tom	Willumsen, John Michael
Korsby, Anders	Olsen, Anne Katrine Sofie	Woldmar, Richard Norbert
Kristensen, Benny Storm	Olsen, Henning	Bamberger

Worsøe, Henrik
Zøllner, Finn

Ørngreen, Karin Negendahl
Aage, Hans Christian
Rasmussen

Følgende bestod den erhvervsøkonomiske kandidateksamen:

Vintereksamen 1975/76

Andersen, Bent Regner
Andersen, Peer Juul
Bak-Kristensen, Jan Bo
Bartoldy, Lis German
Bechsgaard, Søren
Bjerregaard, Ole Sørensen
Bramsnæs, Gorm
Brasen-Rasmussen, Nils
Jørgen
Busch, Jens
Carlsen, Hanne
Caspersen, Kjell
Chidekel, Ole
Christiansen, Jens Aage
Christiansen, Ole Hvid
Darlov, Peter Bryde
Elkjær, Jørgen Ravn
Frederiksen, Steen-Ulrik
Graubæk, Jette
Gustafsson, Jeppe
Güttler, Gert-Alfred
Hansen, Frede Sneftrup
Hansen, John Stig
Hansen, Torben Voldsted
Heineke, Kirsten
Henriksen, Ernst Meldgaard
Hvid, Steen
Haagensen, Kaj
Jans, Theis Henrik
Jensen, Johannes Højgaard
Joensen, Jens Pauli
Jæger, Hans Haller
Asmussen
Kamstrup, Leif
Laer, Rene van

Lund-Thomsen, Erik
Marquardsen, Henry Evald
Nissen, Christian
Nivaro, Flemming Allan
Olsen, Erik
Rasmussen, Torben Winther
Rohde, Erik
Raa, Terje
Schwerdtfeger, Henning
Georg
Selmar, Søren
Sørensen, Knud Erik
Theill, Peter
Therchilsen, Svend
Tholle, Henrik
Thomsen, Jan Bredenfeld
Truelsen, Peter Edvin
Wolfgang, Ole

Sommereksamen 1976

Almlund, Poul Rise Groth
Andersen, Mogens Dan
Andersen, Sune
Bjerre-Nielsen, Søren
Boesen, Bent
Brabrand, Michael
Christensen, Svend Erik
Christophersen, Arly Erik
Dueholm, John Staunbjerg
Enk, Sigge
Espersen, Henrik
Gudmundsson, Engilbert
Hamburger, Nils
Hansen, Flemming Jack
Claus
Hansen, Ivan

Hansen, Svend Aage Holm
Hilmarsson, Tordur
Holck, Mogens
Hultengren, Irving A.
Jakobsen, Henrik Friis
Jannsen, Jan
Jørgensen, Jørgen Mølsted
Jørgensen, Lars Anders
Almblom
Karstensen, Søren
Kaspersen, Carsten
Kjærgaard, Steffen
Knudsen, Steen
Kreiner, Jesper Biehe
Kruse, Nils
Kunøe, Gorm
Letman, Jan-Olaf
Steen Lorenzen
Lyngsø, Erik
Madsen, Erik Skjoldlev
Mørch, Mads
Nielsen, Ebbe Dan
Nielsen, Ib Bobjerg
Nielsen, Leif Vanting
Petersen, Ib Kaaber
Petersen, Kurt Bendix
Plenge, Jan
Rønlev, Steen
Schneider, Morten
Skjolding, Hans Christian
Sørensen, Søren Christian
Sørensen, Søren Henrik
Tvedt, Rolf Christian
Varsted, Mogens

Følgende bestod diplomprøven i Afsætningsøkonomi (H. D.):

Bonde, Jens Hein
Brandt, Poul Frederik

Bressendorff, Torben
Christiansen, Hans Peder

Christiansen, Niels Arvid
Christoffersen, Jan

Dalsberg, Børge Peter
 Damving, Søren
 Eriksen, Jens Ole
 Frederiksen, Jesper Gudman
 Grønnemose, Ole
 Hansen, Max Bjerre
 Hansen, Niels Christian
 Harden, John
 Haahr, Kristian Astrup
 Jensen, Finn Wakefield
 Jensen, Niels Wendelboe
 Johansen, Preben Steen
 Jørgensen, Esper Høy
 Knudsen, Ole Walter
 Kristensen, Frank Leon
 Brandt
 Larsen, Tage Møller
 Lauritsen, John Westi
 Lund, Erik
 Molnit, Peter Frederik
 Münchow, Henrik Ankjær
 Nielsen, Christian Henning
 Fogtmann
 Nielsen, Kirsten
 Overgaard, Niels Jeppe
 Pedersen, Henning Steen
 Pedersen, Jørgen Munch
 Petersen, Carsten
 Poulsen, Per Thygesen
 Rasmussen, Jørgen Kæraa
 Ravnsnæs, Ole
 Rüz, Jørn
 Schiarning, Erik
 Silfversberg, Claus William
 Skellingssted, Jørgen
 Frederik
 Stilling-Petersen, Ole
 Sørensen, John Duun
 Thygesen, Jesper Callø
 Toft, Lars Christian

**Diplomprøven i finansiering
 (H. D.)**
 Andersen, Steen
 Enk, Sigge
 Graungaard, Børge

Hansen, Carl Henrik
 Damkjer
 Hansen, Flemming Ellerød
 Høy, Jørgen Erhardt
 Jensen, Allan Helge
 Wolfgang
 Jensen, Arne Skovsen
 Jensen, John Kenneth
 Jessen, Niels Viggo
 Jørgensen, Jørgen
 Jørgensen, Skjold
 Hundslund
 Klitbo, Arne
 Kohl, Henrik Teibel
 Korsgaard, Niels
 Lamp, Jørgen
 Lorentzen, Poul Erik
 Morville, Mikkell
 Mynborg, Jan
 Nielsen, Hasse Strøm
 Nielsen, Kirsten Boye
 Olsen, Carl Zir
 Otteslev, Ole
 Pedersen, Leif Stål
 Petersen, Jørn
 Qvist, Steen
 Risum, Jens
 Ryttersgaard, Claus
 Schjerling
 Sjuneson, Jens
 Skouby, Mikael Arnold
 Strandesen, Karl Erik
 Vilhelm, Jens Kari

**Diplomprøven i forsikring
 (H. D.)**
 Jensen, Kaj
 Sørensen, Inge Nerup
 Wildschjødtz, Henrik Top

**Diplomprøven i organisation
 almen linie (H. D.)**
 Agervold, Flemming
 Andersen, Ole
 Beck, Arne Knud

Beck, Ole Langkilde
 Lundgren
 Berg, Jørgen
 Birkmand, Kirsten
 Brok, Lone
 Bøegh, Henrik
 Christensen, Jørgen
 Christian
 Christiansen, Kjeld
 Clausen, John Elman
 Dalhoff, Jørgen Birger
 Elkjær, Jørgen Ravn
 Glerup, Ernst
 Hansen, John Charles
 Hansen, Mogens Heinholt
 Hansen, Susanne Folmer
 Hansen, Aage Christian
 Hedegaard, Erling
 Hjort, Ole Koefoed
 Holmgård, Knud Erik
 Hovad, Helge
 Høgh, Carsten
 Jakobsen, John
 Jensen, Annette Susanne
 Jensen, Per Langå
 Jørgensen, Bjarne Bo
 Jørgensen, Kim Ernst
 Jørgensen, Per Jacob
 Kristensen, Svend Erik
 Kronberg
 Lengsfeld, Gert
 Lund, Tage
 Mattsson, Hack Palle
 Monrad, Ole
 Mortensen, Hasse Gösta
 Munck, Birger Gustav
 Anders
 Nekkman, Donald John
 Nielsen, Erik
 Nissen, Hans
 Olsen, Tommy
 Pedersen, Hans Erik
 Percinel, Omer Osman
 Petersen, Helge Rudolf
 Petersen, Jørn
 Riegg, Manfred Alois

Riis, Keld
Schmidt, Peter
Sjøholm, Sten
Stæhr, Lars Fredin
Stærmosé, Steen
Sylvander, Svend Erland
Zerahn, Anna Birgitte
Yigin J. Teoman
Windfeldt, Jørgen

**Diplomprøven i organisation
offentlig forvaltning (H. D.)**

Andersen, Erling Bull
Hansen, Flemming Borch
Jensen, Gregers Gunnar
Kristensen, Preben
Pedersen, Jørgen Søfelde
Preben-Hansen, Palle
Sørensen, Gert Amdi

**Tillægsprøve
i offentlig forvaltning
Østergaard, Per Aabel**

**Videregående
personaleadministration
Keil, Preben
Olsen, Torben Nygaard
Ørsted, Alfred**

**Tillægsprøve
i videregående
personaleadministration
Martin, Ole Ejnar**

**Diplomprøven i organisation-
datamatik (H. D.)**

Andersen, Jens Peter
Bastholm, Peter
Christoffersen, Claus Erik
Conrad, Palle
Fjelstrup, Jørgen
Flødstrup, Kjeld
Frank, Kurt
Hansen, Gert Flemming
Hansen, Knud Berg

Hansen, Per
Jørgensen, Bent
Kongslev, Ole Erling
Kristensen, Erling Henrik
Kristensen, Hans Peter
Kaasing, Nils
Markert, Erland
Petersen, Niels Peter
Rønø, Poul Erik
Sobolewski, Marek
Sørensen, Susanne Rømer
Sørensen, Svend Erling
Therkildsen, Flemming
Poul
Vammen, Asbjørn
Westergren, Mikael

Tillægsprøve i datamatik

Johansen, Carl Oscar
Waldemar
Johansen, Torben Gamst

**Diplomprøven i
regnskabsvæsen (H. D.)**

Andersen, Mogens
Andersson, John
Bang, Claus
Bang, Flemming Otto
Barfod, Mogens
Bendixen, Otto
Berg, Hans Erik
Bonnichsen, Aksel Sorvad
Bassen, Peter
Brandt-Nielsen, Mogens
Bryderup, Carl Emil
Christensen, Flemming
Thorngard
Christensen, Gunnar
Christensen, Hans Jørgen
Mayland
Christensen, Niels Carl
Wilhelm Wienmann
Christensen, Niels Thorup
Christensen, Ole
Christiansen, Allan
Hoffmann

Christoffersen, Lars
Dalskov, Niels
Dueholm, Bjarne
Faurum, Leif
Frederiksen, Henning Bech
Frederiksen, Kjeld Axel Toft
Frederiksen, Per Gunnar
Frydendahl, Johan
Løngreen
Gammelvind, Peter
Glandil, Finn Martin
Gottschalck, Carsten
Hamø, Leif
Hannenov, Peter Steen
Hansen, Finn Henrik
Hansen, Hans Valentin
Hansen, Kjeld Kristian
Hansen, Maj-Britt
Hansen, Per Johnny
Hansen, Peter
Hartlev, Holger Bonde
Haugbyrd, Jens Max
Helme, Bent Dan
Høg, Birger Poulsen
Illum, Mads
Jacobsen, Finn Lindegaard
Jacobsen, Jesper Thøfner
Jacobsen, John
Jacobsen, Karsten
Jacobsen, Svend
Jensen, Birgit Nygaard
Jensen, Eilif Damkær
Jensen, Henrik Harder
Jensen, Jens Thomas
Jensen, Marianne
Jensen, Preben Ancher
Jensen, Steen Alsing
Johansen, Flemming
Bølling
Johansen, Kaj
Johansson, John
Jørgensen, Birger Daniel
Kaiser, Poul
Kelsen, Finn
Kjestrup, Flemming
Kristensen, Poul-Erik

Kubel, Holger
 Lange, Flemming
     Bjerrisgaard
 Larsen, Egil
 Larsen, Jan Søren Bøge
 Larsen, Karsten Thormod
 Larsen, Palle
 Larsen, Palle
 Lindgreen, Ole
 Løbger, Hans Christian
 Madsen, Karl-Erik Haubjerg
 Melgaard, Gert
 Meyer, Ole Christian
 Mortensen, Ole Carl
 Mullit, Preben Carl
 Munk, Erik
 Munk, Jørgen
 Møberg, Jacob
 Mønnicke, Leif Dennis
 Nielsen, Gudrun Johanne
     Franziska
 Nielsen, Lauge
 Nielsen, Michael
 Nielsen, Peter Sembach
 Næstoft, Knud Roland
 Olesen, Knud Harding
 Olesen, Torben Nyegaard
 Oxenbøll, Hans Jørgen
     Holst
 Pedersen, Alf Jon
 Pedersen, Bent
 Pedersen, Bøje Walther
 Pedersen, Henrik
     Bjerregaard

Pedersen, Henry
 Pedersen, Kjeld Overgård
 Pedersen, Niels Lynge
 Petersen, Anders Hecht
 Petersen, Kurt
 Pfeiffer, Peter
 Piil, Claus Erling
 Pingel, Søren
 Plato, Ole
 Pommerencke, Henrik
 Poulsen, Peter Oldvig
 Paaske, Erik Gammelmark
 Raffenberg, Steen
 Rasmussen, Bent Thorkild
 Rasmussen, Ib John
 Rasmussen, Mogens Erling
     Berchtold
 Rasmussen, Ole Bohmann
 Reck, Erik-Georg Bernhard
 Røjkjær, Flemming
 Schiøth, Ole
 Schrøder, Michael Valentin
 Schuster, Ernest
 Sejling, Jørgen Peter
 Siversleth, Kristian
 Skjoldager, Henrik
 Springborg, Erik
 Stein, Michael
 Sørensen, Preben Falk
 Sørensen, Steen
 Thomsen, Ole Rex
 Winkel, Wagn
 Wisniewski, Poul
 Aanestad, Gudmund

Aasberg, Torben

**Diplomprøven i
 udenrigshandel (H. D.)**

Abrahamsen, Kaj
 Allersted, Tom
 Andersen, Per Norden
 Boserup, Inga
 Carlsen, Bjarne Stokbo
 Christiansen, Hans Henrik
 Christiansen, Niels Carøe
     Vallø
 Cordel, Ib Valdemar
 Dam, Peter
 Engdahl, Arne
 Fabricius, Erik
 Hansen, Benny Steen
 Jakobsen, Arne
 Jensen, Finn
 Jensen, Vagn
 Jørgensen, Ebbe
 Kjær, Hans
 Kryger, Svend Aage
 Larsen, Lisbeth
 Lykke, Jørgen
 Lyngsie, Kai
 Mogensen, Jens Kronborg
 Møller, Jan Holger Elias
 Pedersen, Henning
 Poulsen, Poul Børge
     Rosenius
 Selsø, Peter
 Sørig, Carsten
 Thage, Finn Ole

De erhvervsproglige eksaminer

Følgende bestod den ensproglige korrespondenteksamen:

Fransk
 Husum, Wanda Emilia

Italiensk
 Brandt, Ingelise
 Feldthusen, Tove Muriel

Frost, Kirsten Elisabeth
 Lausen
 Gabe, Merete
 Hansen, Elva Margit
 Herbst-Jensen, Susanne

Spansk
 Bjerger, Kirsten Vibeke
 Christensen, Birte
 Gutierrez, Inge Lis
     Rasmussen de
 Hansen, Knud Julius Louis

Lund, Janne
Mena, Lis Lyng Velasco

Mortensen, Birgitte
Musial, Stanislaw

Følgende bestod prøven i italiensk

Jensen, Anne-Marie
Johansen, Grete Lind
Sørensen, Erik

Følgende bestod prøven i russisk

Birn, Else Marie
Nielsen, Anne Grethe

Følgende bestod prøven i spansk

Bonnesen, Margit
Duckert, Eva
Engdahl, Arne

Hansen, Kirsten Vibeke
Jensen, Vibeke Lykke

Simelev, Birthe
Zoëga, Anne

Følgende bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen i tre sprog

Engelsk/fransk/italiensk

Nielsen, Susanne-Edelweis

Følgende bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen i to sprog

Engelsk/fransk

Angelo, Vibeke Cora
Bundgaard, Bente
Christiansen, Eva Terese
Clausen, Susanne Hundahl
Dunø, Birgit
Frederiksen, Birgit Irene
Freibert, Charlotte
Gregersen, Hanne Neustrup
Gårde, Britta
Hansen, Birgitte Daniel
Hansen, Judith Merete
Heering, Anette Louise
Hermann, Hanne
Jensen, Alice Dalhoff
Jensen, Birthe Sauer
Jensen, Elizabeth
Nejstgaard
Jeppesen, Bente Annette
Jonasson, Lene
Knudsen, Janne
Kracht, Mari Anne Elisabeth

Kriegbaum, Susanne Mette
Krogdahl-Nielsen, Bente
Ljunggreen, Birgitte Storr
Lynard, Janne
Marke, Anne-Marie Birgitte
Waldbuhm
Mæchel, Ditte
Nielsen, Annette Munck
Nielsen, Kirsten
Nielsen, Kirsten Møller
Olsen, Birgit
Olsson, Britt Eivor
Pardanaud, Annegrete
Pedersen, Marna
Prætorius, Hanne
Reimann, Ayoe Lis
Riis-Vestergaard, Tine
Schultz, Louise
Severin, Eva Maria
Sode-Pedersen, Pernille
Sund, Pia Maria Emborg
Tscherning, Christine Ingrid

Vinderskov, Lisbeth Lund

Engelsk/spansk

Becker, Marianne Birgitte
Davidsen, Winnie Lisbeth
Hansen, Anette Skov
Klemensen, Jannie
Kruse, Else Kirstine
Peitersen, Annemarie
Rasmussen, Inge Kjeldsen
Talmark, Lisa

Engelsk/tysk

Andersen, Ann Marie
Gerber
Berg, Ingelise
Brandt, Jette Annie
Damgaard, Dorte
Dorning, Gina
Friis, Helle
Froberg, Nina
Hansen, Anette

Hansen, Anna Lene	Larsen, Connie	Svendsen, Lene Margrethe
Hansen, Annette Holm	Larsen, Elisabeth Køhlert	Fedde
Hansen, Annie-Mary Holberg	Larsen, Else Preisler	Sørensen, Birgit Marie Kjerulf
Hansen, Gitte Rytter	Lindevall, Margit	Thomsen, Bente Astrid
Hansen, Hanne	Lundsgård, Åse	Wiboe, Maja
Hansen, Helle Kirstein	Mortensen, Birgitte	
Hansen, Inge Delfs	Munch, Lisbeth	Fransk/spansk
Hansen, Lisbeth Sattrup	Munck, Charlotte Ilona	Christensen, Marianne Inger
Hemmingsen, Gunhild Elisabeth	Mølgaard, Inger Marie	Hjortkjær, Karen
Henriksen, Jønna	Nielsen, Annette Eva	Holstein-Rathlau, Anne Mette von
Heyn, Annalise	Nielsen, Jytte	Larsen, Lisbeth Gutni Arnd
Holm, Birgit Agnete	Nielsen, Kate Hofsted	Seldal, Helle Falkenberg
Holmberg, Lene	Nielsen, Lone	Teglers, Cyrid Lisbet
Holst, Lisbeth Palm	Olsen, Ellen	
Jensen, Anders Ulrich Birger	Olsen, Lene Lysgård	Fransk/tysk
Jensen, Karen Lisbeth	Olsen, Peter Henrik	Hansen, Iben Nygård
Jensen, Marianne Leitner	Ottesen, Birgit	Heuman, Anne
Jensen, Rita Lene	Persson, Dorrit Kirsten	Kiilerich-Hansen, Helle Solvejg
Jeppesen, Britt Thanning	Petersen, Ann Christel Lund	Kjærulff, Claus Frederik
Karlshøj, Dorte	Rasmussen, Dagny Eleanor	Madsen, Christa Susanne
Kirkegaard, Katrine Margrethe Sofie	Rasmussen, Else	Schlüsser, Anne Birgitte Liebe
Kjærbo, Christa	Rasmussen, Kirsten	Seerup, Kirsten
Kold, Pia	Rasmussen, Lisbeth	Svendsen, Line
Kvorning, Karin	Reeder, Lis	Vamosi, Gabriella Marta
Larsen, Angelika Steinfurth	Risager, Else Meinertz	
	Schloss, Inez Hilde	
	Schmidt, Marianne	
	Schmidt, Susanne	
	Sleem, Rima Heidi	

Følgende bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen i et sprog

Engelsk (april/juni 1976)	Jørgensen, Bitten Lykke	Renouard, Annelise de
Andersen, Helle	Klinksgaard, Merete	Simonsen, Birgitte
Bardenfleth, Jacqueline	Kühl, Lis Helen	Sørensen, Anne Merete Borring
Bruhn, Margit	Larsen, Lisa Friis	Thomsen, Joan
Frandsen, Ruth Helene	Lohse, Britta Merete	Ward, Jette
Gribfeldt, Susanne Annette	Lorenzen, Hanne	
Hansen, Helle Brokmann	Manders, Bente	Engelsk
Jantzen, Bolette	Møller, Eva	(december 1975/ januar 1976)
Jensen, Hans Henrik	Nord, Cathrin Birgit	Hjort, Annette Mai-Britt
Jensen, Karen Fookan	Pedersen, Bente Helbo	Olsen, Kirsten Søndergaard
Jensen, Kirsten Lone	Pedersen, Bente Marianne	
Jensen, Lone	Pedersen, Susanne Marie	
Jensen, Lone Nedergaard	Petersen, Marianne	
	Rasmussen, Marianne	

Fransk	Lund, Bente Gurli	Christiansen, Ane Mette
Døssing, Birgitte	Schmidt, Charlotte	Hjorth, Inger-Lise
Hansen, Lisbeth Werner	Benedicte	Madsen, Alice Lykke
Hansen, Mai-Britt Bjørn	Sørensen, Helle	Meise, Birgit
Hovgaard, Merete		Pedersen, Elsebet
Jensen, Alice Emma	Tysk	Weber, Inge
Jerger, Hanne Dorte Vibeke	Andersen, Bente Weisberg	
Jørgensen, Jette Lund	Andersen, Mettelise Juhl	

Følgende bestod den erhvervssproglige prøve i to sprog

Engelsk/fransk (december 1975/ januar 1976)	Engelsk/spansk (december 1975/ januar 1976)	Larsen, Jens Christian Alleslev
Andersen, Ellen Margrethe Lykke	Arias, Hanne	Larsen, Mette Ansbjerg
Svellov, Marianne	Engelsk/spansk (april/juni 1976)	Lauritzen, Arne Bengt
Engelsk/fransk (april/juni 1976)	Christensen, Bente	Ludvigsen, Anne Marie Vind
Askholm, Susanne	Hellberg, Annelise	Lybæk, Lea
Bentzen, Annelise	Henriksen, Susanne Kirsten	Nexø, Mette Andersen
Bjerregaard, Annie	Haagensen, Ulla Weide	Nielsen, Anne Grete Møller
Berg, Flemming Christian	Kongsrud, Lena Mari-Anne	Ohlsson, Alice
Bringø, Mette Marie Schultz	Nielsen, Inge	Olsen, Birgit
Christensen, Ove Freddy	Olsen, Doris Birgitte	Pallesen, Berit
Gundersen, Kirsten Inge	Petersen, Marianne Vestager	Pedersen, Lisbeth Bjørn
Hadvig, Annemarie	Sunesen, Majbrit	Smidt, Susanne
Krarup, Gertrud Elisabeth	Thomsen, Lene	Sørensen, Heddy Bernth
Langgaard, Inger Louise Teisen	Engelsk/tysk	Fransk/spansk
Larsen, Karin Ruth	Andersen, Anne Bodil	Klaaborg, Susanne
Madsen, Lene Nordby	Bruun, Karin Anne Marie	Nielsen, Lya Valborg
Moltke, Christine Cecile Mimi	Dam, Kirsten	Nielsen, Marianne
Petersen, Steffen Raum	Frahm-Hansen, Joan	Petersen, Vibeke Normann
Petersen, Søren	Gerbild, Jette	Fransk/tysk (december 1975/ januar 1976)
Petersen, Villy	Grandjean, Lisbeth Clara	Petersen, Kirsten Merete
Pratt, Elizabeth	Halkjær-Lassen, Elisabeth	
Rasmussen, Anne	Hansen, Anne Birgitte Venning	Fransk/tysk (april/juni 1976)
Rolnæs, Peter	Hansen, Karen Lundgaard	Hindsgaul, Dorit
Schlytter, Annette	Harbak, Maria Giselle	
Schydtt, Helen	Ibsen, Robert	Tysk/italiensk
Sinius-Clausen, Jette	Jørgensen, Karin Bagge	Nielsen, Lene Brun
Starhof, Birgitte	Kromann-Larsen, Mette	

Tysk/spansk
Høyrup, Lis Helene
Lauritzen, Pia

Rasmussen, Anne-Mette
Klogh
Simmelholt, Michael

Topp, Pia Wedell
Aabye, Jørgen

Følgende bestod **den erhvervsproglige prøve i et sprog**

Engelsk

Andersen, Alice Merete
Andresen, Annie
Bardenfleth, Marianne
    Elisabeth
Barth, Gerda
Bay, Jens
Bjørn, Merete
Brems, Birgitte Bundgaard
Bruun, Nana Lisbeth
    Langballe
Caron, Anne Haunsø
Christensen, Jane
Christensen, Torben Møller
Christiansen, Birte
Christiansen, Ulla Buhl
Christoffersen, Birgit
Clausen, Karin
Dela-Andersen, Vibeke
Eriksen, Bodil
Frederiksen, Birthe
Freifeldt, Annette
From, Ulla Merete
Hald, Berit
Hansen, Anna Elisabeth
    Lillevang
Hansen, Anne-Lise
Hansen, Birgit Henriette
Hansen, Inge Buch
Hansen, Maj-Brit
Hansen, Pia Irene
Hansen, Susanne Karin
    Guldberg
Hefner, Jan
Hellesø, Inger
Helmersen, Ole Nørgaard
Henriksen, Henrik Bo
Herbst-Jensen, Susanne
Hindkjær, Annette Vejen
Ibsen, Jette Helen

Jacobsen, Elizabeth Marie
Jensen, Eileen Birte
    Haugård
Jensen, Lisbeth Gerd
Jensen, Lise Volmer
Jensen, Marianne Havbo
Jensen, Margit
Jessen, Erik Hansen
Johannesen, Birgit Bøg
Kamper, Lis Bodil
Kjærsgaard, Bodil
Klarskov, Lene
Knudsen, Ingrid Højgaard
Knudsen, Lene Harreby
Knudsen, Susanne Jenny
Kongsted, Gyda Lillian
Kofod-Hansen, Lis
    Stjernholm
Konner, Mette Jacquelin
Køhne, Charlotte
Larsen, Annette
Larsen, Annette Margrethe
Larsen, Connie Elisabeth
Lyngesen, Anne Vibeke
    Linnea
Løntoft, Ulla
Madsen, Joan Sandberg
Munck, Kathrine Karen
    Isaline
Nielsen, Anne Mette Høyen
Nielsen, Anni Sjøstrøm
Nielsen, Jill Monica
Nielsen, Solveig Borch
Pedersen, Birgit
Prause, Anne
Prytz, Margit Louise
Salmon, Kirsten
Schneidermann, Vibeke
    Inger
Staun, Gerda

Steenberg-Larsen, Preben
Stoltze, Birthe Ingeborg
Sørensen, Susanne
Thomsen, Eva
Thomsen, Gregers Holm
Valentin, Lise
Vilshammer, Anna
    Margrethe
Vorting, Tine
Wielænder, Inger Marie
    Trankjær
Wissing, Karen Vibeke Elsa

Fransk

(december 1975/
januar 1976)
Konner, Mette Jacqueline

Fransk

(april/juni 1976)
Alberg, Helga
Andersen, Anne-Marie
Carlsen, Lis Vibeke Borch
Christensen, Søren
    Stokholm
Dam, Lise
Egmos, Ida
Haugstrup, Birthe
Høj, Bodil Birgitte Holmsø
Jul-Rasmussen, Birgitte
Kåri, Mette Wulff
Lauritzen, Asta Bodil
Mathiesen, Grete
Nielsen, Kirsten Grønning
Sivertsen, Carsten Henrik
Sørensen, Lisbeth Ramløv
Ungstrup, Winnie
Weis, Helen Jermiin

Italiensk

Burg, Bengt Eckbert
Christensen, Lene Kragh
Koføed-Hansen, Kirsten
Tove
Kromanne, Helle Marie
Weile, Gunild

Spansk

(december 1975/
januar 1976)
Hansen, Lone Kilbinger

Spansk

(april/juni 1976)
Christoffersen, Birgit
Ditlevsen, Pia
Gjødesen, Anne Birgitte
Olsen, Vibeke Hylleborg
Schmidt, Satu Inge

Tysk

(december 1975/
januar 1976)
Maschke, Merete Benedikte

Tysk

(april/juni 1976)
Christensen, Bjarne Munk
Madsen, Laila Lehmann
Mangaard, Jeanette
Nielsen, Jutta Magda
Nielsen, Liselotte Birgit
Nielsen, Peter Bøegh
Petersen, Annette Holten
Poulsen, Benedikte Stechnik
Rasmussen, Erik Edmund
Witslot
Strandberg, Mona
Thomsen, Berit Annette
Vigh, Ann Lynn

Følgende bestod den erhvervsproglige afgangseksamen

Amhild, Margit
engelsk/fransk

Hansen, Merete
engelsk/tysk

Jensen, Annie Saabye
engelsk/fransk

Andersen, Inger
fransk/tysk

Holst, Birgitte Hastrup
engelsk/italiensk

Mandrup, Charlotte
engelsk/fransk

Dohlmann, Ellen Margrethe
engelsk/fransk

Følgende dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen E. A.:

Christensen, Birte Hedegaard
fransk/engelsk

Harries, Anne
engelsk/fransk

Larsen, Lone Hallberg
spansk/engelsk

Hansen, Henrik Julius
engelsk/tysk

Hermann, Marianne
fransk/engelsk

Spanggaard, Bodil
engelsk/fransk

Hansen, Karen Vibeke
Frølich
fransk/engelsk

Jørgensen, Helle Vibe
Benedicte Kretzschmar
tysk/engelsk

Følgende bestod den erhvervsproglige diplomprøve

Engelsk
(december 1975/
januar 1976)
Kampmann, Inger

Engler, Inger Marie
Eskesen, Bente
Glasius, Hanne Helene
Gliese, Pia
Gormsen, Inger

Jørgensen, Arendse Juel
Kanneworff, Jette
Kirchhoff, Tove Ida
Knuth-Winterfeldt, Gro
Larsen, Gunhild Diness
Lind, Birgit Elsebeth
Lønborg, Joan
Mortensen, Jørgen Rytter
Mørup, Jette

Engelsk
(april/juni 1976)
Andersen, Niels
Duusgaard, Søren

Gregersen, Inger Eline
Helgren, Birthe Binderup
Heltbech, Aase Jonna
Jensen, Vibeke Lykke

Nerving, Marianne Kirsten
Pedersen, Torben
Schapiro, Lis
Schlamowitz, Birthe
Shapiro, Wera Ingrid
Steenen, Jette Elisabeth
    Johanne Kudsk
Sørensen, Kirsten Rosendahl
Vangshardt, Ole

Fransk

(december 1975/
januar 1976)
Raad, Helene Kristine

Fransk

(april/juni 1976)
Berthelsen, Annemarie
    Ahlmann
Duursma, Birgit Vivi Wilder
Friis, Birthe Pagh
Hansen, Annette
Hansen, Karen Stenbæk
Lauterbach, Birgitte
    Wendelboe

Mansur, Annie Birgit
Muller, Alain
Mølbjerg, Lone
Nielsen, Anne-Grethe Brings
Nielsen, Birthe
Nielsen, Jette Schramm
Nielsen, Randi
Ulbak, Helle
Ømark, Birthe Karin

Italiensk

Andersen, Zita
Arler, Serenella
Madsen, Hanne Halling
Petersen, Anita Maria
Sassara, Merete Kock
Thrane-Jensen, Birgit
Tuxen, Frank

Spansk

(december 1975/
januar 1976)
Elmøe, Hans Peter

Spansk

(april/juni 1976)
Dam, Boyja Bianca
    Eiimogen
Efsen, Jytte
Hermansen, Anders
Otte, Pia
Petersen, Ulla Benzon

Tysk

(december 1975/
januar 1976)
Hjortboe, Inger
Lintner, Karen Bodil

Tysk

(april/juni 1976)
Bloch, Pia Judith Hammer
Hansen, Doris
Kollmann, Inga
Mathiesen, Ulla
Nielsen, Else Drabæk
Petersen, Bente Hamm
Scheel, Gregers Ulrik

Følgende handelsfaglærere har ved aflæggelse af prøver i fagene juridisk sprog og teknisk sprog samt ved aflevering af specialeopgave erhvervet den erhvervsproglige diplomprøve:

Engelsk

Djernis, Dagmar
Engberg, Mona
Ernland, Lone
Hildestad, Edith Lis
Shinkfield, Ebba
Østergaard, Inger-Christine

Tysk

Friis, Sigrid Aagot Anna
    Frieda

Følgende bestod den erhvervsproglige kandidateksamen

Engelsk

Mansfeld, Jytte Irene
Olsen, Bente Agnete
Poulsen, Carsten Stechnij
Rosenberg, Ejvind
Skram-Jensen, Iris
Svensson, Annemette Lyng
Witsø, Lis

Fransk

(december 1975/
januar 1976)
Møller, Kirsten Brøchner
Nielsen, Kirsten Carsten
Toft, Ingrid Dyhr

Fransk

(april/juni 1976)
Broomer, Julie Marie Astrid
Hansen, Eggert Hartvig
Winther, Karen Margrethe

Spansk

Engdahl, Karen Susanne
Hansen, Jesper Elis

Følgende bestod den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen

Engelsk (december 1975/ januar 1976)	Henriksen, Lisbeth Korsgaard Langkjær-Øhlenschlæger, Hanne Helga	Spansk Laursen, Hanne Juel	X
Leander, Vivian Elisabeth Bondy	Peerless, Aase Schou, Jytte	Tysk Hopstock, Henrik	
Engelsk (april/juni 1976)	Fransk Sørensen, Erik		

Følgende bestod translatørexamen

Engelsk Duvantier, Claire	Fransk Wulff, Bodil	X
Finsk (december 1975/ januar 1976)	Spansk Lings, Kjeld Kjølgaard Schelbeck, Kirsten Sølling, Erna	

Ankekommissioner

Som fastsat i styrelsesloven nedsættes der ankekommissioner til behandling af klager over eksamenskarakterer. Kommissionerne virker efter reglerne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 13. december 1973 om visse forhold i forbindelse med censorers medvirken ved bedømmelsen af eksaminer på de højere uddannelsesinstitutioner.

Formand for ankekommissionerne på det erhvervsøkonomiske fakultet er censorformanden, direktor, cand. polit. Kristian Møller, medens formand for ankekommissionerne under det erhvervsproglige fakultet er censorformanden, translatør Aksel A. Anslev.

De efterfølgende tal skal ses i lyset af, at der under det erhvervsøkonomiske fakultet ved sommereksamen 1976 blev givet ca. 20.000 egentlige eksamenskarakterer. I tallet er ikke medregnet opgaver, der er underkastet intern evaluering (bl.a. seminaropgaver på H. A.- og H. D.-studiet), ligesom øvelsesopgaver på f.eks. H. A.-studiet ikke er medregnet.

På det erhvervsproglige fakultet blev der bedømt ca. 12.000 præstationer. Der blev også her evalueret et stort antal opgaver ved intern evaluering, ligesom afløsningsopgaver etc. ikke er medregnet.

For vintereksamen 1975 indkom der én klage på det erhvervsøkonomiske fakultet over en karakter givet for en afløsningsopgave på cand. merc.-studiet. Ankekommissionen bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, afdelingschef, cand. polit. Aage la Cour og direktør, cand. polit. Hans Paaschburg, af lærerrepræsentanten, lektor, cand. merc. Søren Christensen, og af studenterrepræsentanten, stud. merc. Bent Larsen. Anken afvistes.

På det erhvervsproglige fakultet indkom i alt 7 klager. Alle klager blev behandlet i en ankekommission bestående af censorformanden, af censorrepræsentanterne, professor

Ove K. Clausen og professor, dr. phil. Hans Sørensen, af lærerrepræsentanten, lektor, cand. mag. Erling Bjørn Hansen, samt af studenterrepræsentanten, stud. ling. merc. Ellen-Marie Bentsen.

De 3 klager omhandlede evalueringen af 4-timers skriftlig opgave i teknisk sprog ved de erhvervsproglige kandidateksaminer i spansk. Klagerne afvistes.

De 4 øvrige klager vedrørte evalueringen af semesteropgaver i amerikanske realia ved E. A./E. D.-eksamen i engelsk. Klagerne afvistes.

For sommereksamen 1976 forelå der fra det erhvervsøkonomiske fakultet i alt 16 klager. Disse 16 klager blev behandlet i 6 ankekommissioner, alle under forsæde af censorformanden.

Ankekommissionen vedrørende revision og skatteret bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, statsautoriseret revisor J. O. Burch Pedersen og statsautoriseret revisor Ejnar Fryd, af lærerrepræsentanten, adjunkt, cand. jur. Jørgen Henriksen, og af studenterrepræsentanten, revisor Ole Broberg. Der forelå for kommissionen 5 klager, hvoraf de 2 afvistes, medens der i 3 øvrige tilfælde blev foretaget ændring af den givne karakter fra 03 til 5.

Ankekommissionen for cand. merc.-studiet bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, afdelingschef, cand. polit. Aage la Cour og direktør, cand. polit. Hans Paaschburg, af lærerrepræsentanten, lektor, cand. merc. Søren Christensen, og af studenterrepræsentanten, stud. merc. Bent Larsen. For kommissionen forelå 1 anke over skriftlig opgave i revision. Den givne karakter var 03. Det blev besluttet at få opgaven omvurderet ved nye bedømmere. Resultatet af omvurderingen var, at de nye bedømmere kom til samme karakter som den oprindeligt givne, 03.

Ankekommissionen for H. A.-studiet bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, underdirektør, cand. oecon. Søren Aggebo og direktør, cand. polit. Hans Paaschburg, af lærerrepræsentanten, lektor, cand. polit. Vagn Thorsgaard Jacobsen, og af studenterrepræsentanten, stud. merc. Bent Larsen.

Der forelå følgende klager til behandling.

Klage over evalueringen af 8-timers skriftlig opgave i erhvervsøkonomi I. Klagen afvistes.

Klage over mundtlig eksamen i faget erhvervsret. Denne klage blev imødekommet, således at der blev givet tilladelse til omeksamen. Den oprindeligt givne karakter 03 blev ved omeksamen ændret til 9.

Klage over evalueringen af 4-timers skriftlig opgave i nationaløkonomi. Klagen afvistes.

2 klager over evalueringen af mundtlig eksamen i erhvervsøkonomi. Begge klager afvistes.

Klage indgivet af 3 studerende over evalueringen af gruppeeksamination ved H. A.-eksamen på Ålborg Universitetscenter. Klagen afvistes.

Ankekommissionen for HD-studiets 1. del bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, afdelingschef, cand. jur. J. Selmer og direktør, cand. polit. Sten Buhl, af lærerrepræsentanten, afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, og af studenterrepræsentanten Knud Adler-Nissen.

Til behandling for kommissionen forelå klage over evalueringen af 4-timers skriftlig opgave i erhvervsøkonomi. Oprindeligt evalueret til karakteren 03. Karakteren blev af ankekommissionen ændret til 5.

Ankekommissionen for H. D.-studiet i organisation måtte deles i 2 kommissioner, da

2 af ankekommissionens ordinære medlemmer havde medvirket ved evalueringen af en af eksamensopgaverne og derfor var inhabile.

Den ene kommission bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, direktør Ole Heise H. A. og oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted, af lærerrepræsentanten, professor Egil Fivelsdal, og af studenterrepræsentanten Palle Conrad. For kommissionen forelå en klage over evalueringen 03 for en hovedopgave. Klagen afvistes.

Den anden kommission bestod af censorformanden og af censorrepræsentanterne, direktør, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies og direktør Ole Heise H. A., af lærerrepræsentanten, lektor, jur. lic. Britt-Mari Blegvad, samt af studenterrepræsentanten, stud. merc. Palle Conrad.

For kommissionen forelå 2 klager. Den ene over evalueringen 03 for en hovedopgave, og den anden for evalueringen 00 for biopgave II. Begge klager afvistes.

For det erhvervsproglige fakultet indkom der 2 klager, begge over evalueringen af 4-timers skriftlig opgave i teknisk sprog på kandidatstudierne i tysk.

Klagerne behandledes i en ankekommission bestående af censorformanden og af censorrepræsentanterne, professor Ove K. Clausen og professor, dr. phil. Hans Sørensen, af lærerrepræsentanten, lektor, cand. mag. Erling Bjørn Hansen, og af studenterrepræsentanten, stud. ling. merc. Ellen-Marie Bentsen.

Klagerne afvistes.

Fuldmægtig Per Boje Jensen H. D., Handelshøjskolens eksamenskontor, har fungeret som sekretær for samtlige ankekommissioner.

VII. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad

Cand. polit. Iver Hornemann Møller indleverede i april 1974 en afhandling med titlen: »The effectiveness of shop stewards and supervisors« til opnåelse af den erhvervsøkonomiske doktorgrad ved Handelshøjskolen i København.

Det økonomiske fagråd nedsatte ved sit møde den 6.5.1974 følgende bedømmelsesudvalg:

Professor Torben Agersnap

Professor Eggert Petersen

Professor Th. Herborg Nielsen

Bedømmelsesudvalget indstillede énstemmigt til det økonomiske fakultetsråd, at afhandlingen blev antaget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

Afhandlingen består af et tekstbind på 307 sider og et bilagsbind på 312 sider.

Forfatteren har tre formål med den foreliggende afhandling:

1. at redegøre for forskellige effektivitetsbegreber egnede til vurdering af formænds og tillidsmænds arbejde og udvikle metoder til deres måling,
2. at identificere de faktorer, der øver indflydelse på effektiviteten af formænds og tillidsmænds arbejde, og
3. at forklare samvariationen mellem disse faktorer og effektiviteten ved en rollemodel.

Det første formål er tilgodeset i kapitel II og III, de to andre formål søges opfyldt i de resterende syv kapitler. Undersøgelsens metode er omtalt i kapitel I og resultaterne er summeret i kapitel XI.

Undersøgelsen bygger videre på en serie af studier vedrørende ledelses- og samarbejdsproblemer i dansk industri. Denne serie startede i begyndelsen af 1960'erne og rummer adskillige bøger, deriblandt tre af denne bogs forfatter, men han har kun i meget begrænset omfang udnyttet denne tilknytning.

Datamaterialet til undersøgelsen stammer fra 18 virksomheder, hvor man har udspurgt 470 arbejdere, 75 tillidsmænd, 120 arbejdsledere og 93 højerestående funktionærer og ledere. Desuden er der udspurgt 10 fagforeningsledere. Interviewene er gennemført af forfatteren selv sammen med to forskningsassistenter.

Virksomhederne er alle fra den kemiske industri og fra jern- og metalindustrien og har alle hjemsted i København og omegn. Hvad dette betyder af begrænsninger i resultaternes generalitet er ikke nærmere analyseret i afhandlingen.

I hver virksomhed har man koncentreret undersøgelsen om én tillidsmand og én arbejdsleder udvalgt blandt dem, der

1. er i hyppig kontakt med flere personer i ledergruppen, arbejdsledergruppen og på arbejdsleder side,

2. har mere end ét års anciennitet,
3. er tilknyttet relativt store grupper af arbejdere, og
4. som parvist, tillidsmand og arbejdsleder, så vidt muligt er tilknyttet de samme arbejdere.

De udspurgte arbejdere og funktionærer er udvalgt blandt de personer, som de ovenfor omtalte tillidsmænd og arbejdsledere har en hyppig kontakt med. De særlige validitetsproblemer, der knytter sig til den sådan »snebold udvælgelse« er kun sparsomt omtalt i afhandlingen. I øvrigt må man sige, at der er en forsvarlig metodologisk analyse af det anvendte materiale.

Det lykkes forfatteren at udskille og præcisere fire effektivitetsbegreber, som er anvendt – men ikke altid holdt klart adskilt – i tidligere undersøgelser inden for dette område:

- a. forholdet mellem input og output, målt i tekniske, økonomiske eller socialpsykologiske enheder (uden præcisering af hvem inden for organisationen, der definerer, hvad der skal opfattes som henholdsvis input og output);
- b. graden af målopfyldelse, hvorved der eventuelt kan bortses fra inputdata og ressourceforbrug;
- c. forholdet mellem input og output som det vurderes fra omgivelsernes side;
- d. systemets evne til at overleve og tilpasse sig omgivelserne.

Forfatteren mener, at de i faglitteraturen forekommende effektivitetsbegreber kan sammenfattes under de her nævnte fire, og lægger derfor i det følgende vægt på at udvikle målemetoder for hvert af dem. Først gennemgås dog de særlige problemer, der hænger sammen med, at man i de fleste virksomheder og andre organisationer ikke finder et enkelt formål med aktiviteterne, men en flerhed og i mange tilfælde formål, der indbyrdes er i konflikt. Derefter udvikler forfatteren på en noget håndfast måde syv metoder til måling af arbejdslederens effektivitet og ti mål for tillidsmandens effektivitet. Udgangspunktet for disse mål er fortrinsvis besvarelserne på de spørgsmål, der er stillet ved de gennemførte samtaler i virksomhederne. De konstruerede mål udtrykker derfor i første række en af svarpersonerne oplevet effektivitet i arbejdslederens og tillidsmandens arbejde. Gennem en analyse af sammenhængen mellem de forskellige effektivitetsmål reduceres de syv for arbejdslederen til tre, og de ti for tillidsmanden til andre tre.

Forfatteren går nu over til at opstille en oversigt (en model) over de forhold, der ifølge den foreliggende litteratur antages at påvirke henholdsvis arbejdslederens og tillidsmandens optræden i virksomheden. Særlig betydning tillægges her med rette kontaktpersonernes forventninger til arbejdslederen og tillidsmanden under fire forskellige forudsætninger med hensyn til de samme personers formålsopfattelser. Man må forvente, at der over tid er en sammenhæng mellem kontaktpersonernes forventninger til indehaverne af de to undersøgte stillingstyper og indehavernes faktiske optræden. I et vist omfang vil indehaverne selv kunne påvirke kontaktpersonernes forventninger, men det indsamlede materiale, der vedrører forholdene på et bestemt tidspunkt er ikke egnet til en nærmere analyse af en sådan dynamisk sammenhæng. Forfatteren gør selv opmærksom herpå og sandsynliggør i øvrigt sammenhængen gennem en analyse af besvarelserne på nogle tilbageskuende spørgsmål fra samtalerne.

Den model over forskellige påvirkningsfaktorer og deres sammenhæng med arbejdsledernes og tillidsmændenes optræden, som forfatteren når frem til, er illustreret i figuren.

Diagram 1.1. General View of Variables that may Influence the Shop Steward's Effectiveness

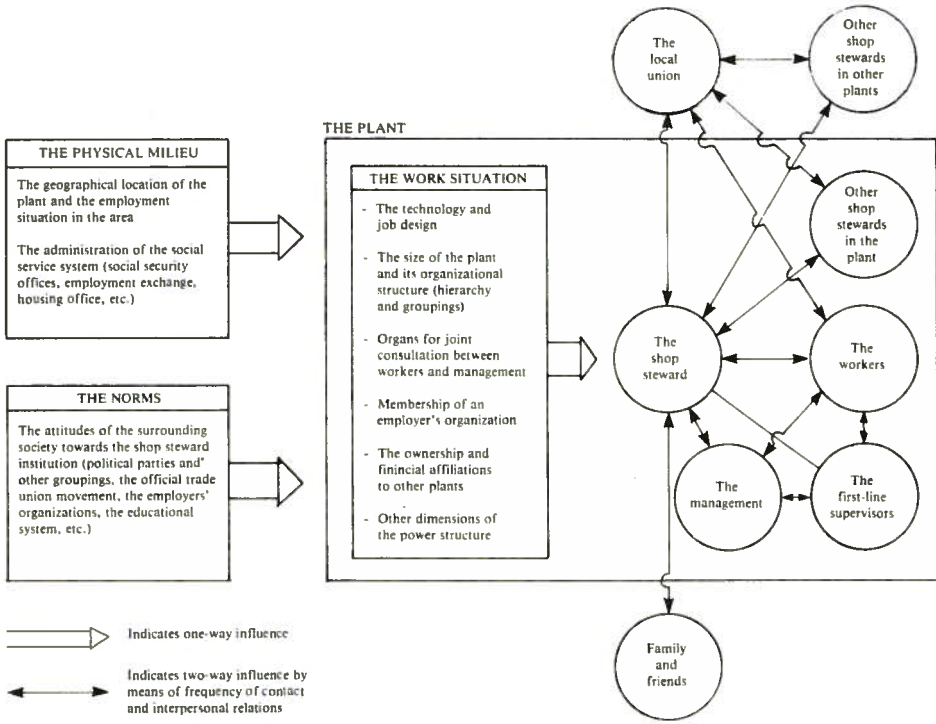
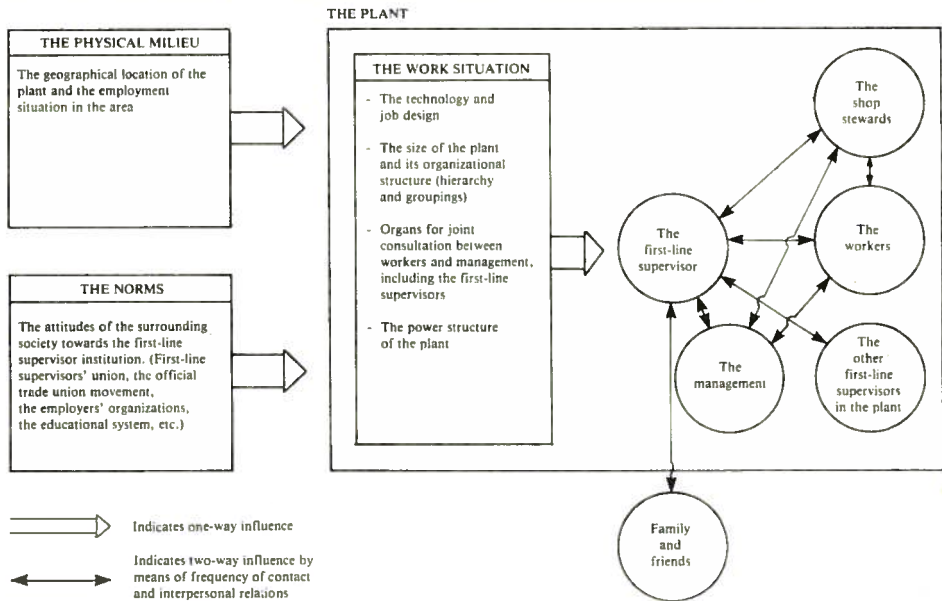

Diagram 1.2. General View of Variables that may Influence the First-Line Supervisor's Effectiveness

Den danner i det følgende udgangspunkt for en måling af de forskellige faktorer og for en analyse af den empiriske sammenhæng mellem disse og de to typer af stillingsindehaveres effektivitet.

Med udgangspunkt i litteraturen og forfatterens tidligere arbejder opstilles en række hypoteser om sammenhænge og rigtigheden af de formodede sammenhænge sandsynliggøres gennem en række AID analyser og gennem en efterfølgende kvalitativ analyse. Det er utvivlsomt et rigtigt valg, at anvende en flerfaktorteknik til denne analyse, men man kan i nogle tilfælde være i tvivl om forfatteren er nået til resultater, der også vil kunne findes ved en efterfølgende analyse.

Det er bedømmelsesudvalgets opfattelse, at afhandlingen dokumenterer forfatterens evne for samfundsvidenskabelige analyser. Han viser en betydelig erfaring og sikkerhed i anvendelsen af empirisk forskningsmetodik. Han har evnet at sætte sig ind i den væsentlige litteratur på området og bygger sine undersøgelser videre derpå og når også frem til nye resultater, som dog ikke er fortolket i en bredere samfundsmæssig sammenhæng.

Som helhed er udvalget ikke i tvivl om, at der i dette arbejde er nået sådanne faglige landvindinger, at det kan antages til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad ved Handelshøjskolen i København.

Torben Agersnap

Th. Herborg Nielsen

Eggert Petersen

Afhandlingen blev af det økonomiske fakultetsråd den 8. marts 1976 antaget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Som officielle opponenter udpegede fakultetsrådet:

Professor Th. Herborg Nielsen

Professor Einar Thorsrud

Forsvaret fandt sted 11. juni 1976.

Ex auditorio opponerede professor Eggert Petersen og professor Torben Agersnap.

Forsvaret blev ledet af rektor, professor Carl E. Sørensen.

De officielle opponenter indstillede herefter til det økonomiske fakultetsråd, at doktorgraden blev tildelt Iver Hornemann Møller.

Det økonomiske fakultetsråd konfererede doktorgraden den 7. juli 1976.

Doktordiplomet vil blive overrakt ved Handelshøjskolens årsfest i marts 1977.

Curriculum vitæ for dr. merc. Iver Hornemann Møller

Født den 27. september 1939.

1957: Matematisk student.

1964: Cand. polit.

1964: Sekretær i Arbejdsmarkedsrådets Sekretariat.

1965: Ansat ved socialforskningsinstituttet.

VIII. Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium

Studiet er tilrettelagt i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse af 28. august 1969 om den erhvervsøkonomiske licentiatgrad og ledes af lic. udvalget.

Studiet har til formål at opøve de studerendes evne til selvstændigt videnskabeligt arbejde inden for erhvervsøkonomien, og tildelingen af den handelsvidenskabelige licentiatgrad, er udtryk for højskolens anerkendelse af, at licentiaten har vist egnethed for sådant arbejde.

I beretningsperioden bestod licentiatudvalget af:

Professor Torben Agersnap (formand), professor Bjarke Fog og professor Arne Rasmussen, lektor Steffen Jørgensen, adjunkt Jens O. Elling (indtil 8.3.76), forskningsstipendiat Jens Schou-Christensen (fra 8.3.76), cand. polit. Jens Erik Torp (fra 8.3.76), lektor Hjalte Rasmussen (indtil 8.3.76) og Poul Flindhardt (sekretær).

Tildeling af licentiatgraden

I beretningsperioden er licentiatgraden tildelt cand. polit. Henrik Hassenkam, cand. merc. Finn Borum og cand. merc. Jens Oluf Elling.

Cand. polit. Henrik Hassenkam indleverede en videnskabelig afhandling, der besvarede en af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse i 1969 udskreven Tietgenprisopgave:

Prisopgaven havde følgende ordlyd:

»En fremstilling og kritik af nogle metoder, som kan finde anvendelse inden for et centralt område af en forskning, som kan danne grundlag for langsigtet planlægning på et nærmere præciseret samfundsområde, illustreret med deres anvendelse på skandinaviske forhold.«

Et bedømmelsesudvalg, nedsat af det økonomiske fagråd og bestående af direktør Arne Lund, professor Arne Rasmussen og professor Torben Agersnap indstillede afhandlingen til belønning med guldmedalje.

I henhold til fagrådets beslutning af 3/5 1971 kan en Tietgenprisopgave, der er bedømt til guldmedalje, uden yderligere bedømmelse godkendes som licentiatafhandling.

Afhandlingen er herefter godkendt i overensstemmelse med anordningen om den erhvervsøkonomiske licentiatgrad af 28/8 1969, § 4, stk. 2.

Licentiaten indleverede i marts 1975 ovennævnte Tietgenopgave »Prognosemodeller vedrørende uddannelse og arbejdskraft« til bedømmelse og forsvar for højskolens licentiatgrad.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 2. juni 1975 og blev fundet tilfredsstillende. Opponent var uddannelseskonsulent, cand. polit. Niels Hummeluhr.

Emnet til forelæsnings blev stillet af professor, ekon. dr. Erik Johnsen og lektor, lic. merc. Hans Gullestrup:

»Nogle væsentlige styringsproblemer i forbindelse med en aktiv udvikling af uddannelses-sektoren i to forskellige udviklingslande.«

Forelæsningsen over emnet fandt sted den 11. juni 1975 og blev fundet tilfredsstillende.

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fakultetsråd, at licentiat-graden tildeles cand. polit. Henrik Hassenkam som anerkendelse af videnskabelig moden-hed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiatus mercaturae (lic. merc.).

Det økonomiske fakultetsråd godkendte indstillingen den 8. september 1975.

Finn Borum indleverede i marts 1975 en afhandling med titlen:

»Organisationsændring, en kritisk analyse af to holdnings/videns-strategier og en for-mulering af en magtbaseret strategi«

til bedømmelse og forsvar for højskolens licentiatgrad.

Et bedømmelsesudvalg, nedsat af det økonomiske fakultetsråd og bestående af over-læge Jørgen Fog, professor K. B. Madsen, professor Torben Agersnap indstillede i sep-tember 1975 til det økonomiske fakultetsråd, at afhandlingen godkendes.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

Afhandlingen består af et tekstbind på 162 sider og to bilag på henholdsvis 75 sider (forundersøgelserapporten) og 65 sider (data fra operationsafsnittet). Tekstbindet er op-delt i syv kapitler, hvoraf kapitlerne 2, 4, 5 og 6 er de vigtigste.

Efter en kort indledning og oversigt udvikler forfatteren i kapitel 2 en fremgangsmåde til analyse af strategier, hvor der medvirker en konsulent, til ændring og udvikling af en kompleks organisation som fx et hospital. Analysen samles om følgende fire punkter:

1. konsulentens opfattelse af organisationer og personer indenfor disse (hans organisa-tions- og menneske-model). Der skelnes for organisationers vedkommende mellem en har-moni- og en konfliktmodel og for personers vedkommende anvendes todelingerne aktiv/passiv og forskelligartet/ensartet. Der gøres næsten intet ud af de øvrige organisations-medlemmers opfattelse i denne henseende, selvom denne utvivlsomt må være af betyd-ning for, om man vil acceptere konsulentens arbejdsform. De meget kortfattet udtrykte og stærkt forenklede todelinger, som forfatteren anvender giver en forbilledlig stramhed i afhandlingens opbygning, men man kunne i dette kapitel nok flere steder have ønsket sig en lidt mere udførlig og lidt mere nuanceret fremstilling før todelingerne gennemføres.
2. konsulentens formål med ændringsaktiviteterne, hvor der skelnes mellem om det er organisationen som helhed eller en undergruppes forhold som forsøges ændret. Også her kunne man overveje betydningen af de øvrige organisationsmedlemmers opfattelse eller formål.
3. konsulentens ændringsteknologi, som omfatter »indgrebspunkt« det er det aspekt af organisationen, der søges påvirket, og »indgrebsmetode«.
4. konsulent-klientsystem relationen, som betragtes som reguleret af konsulentens ad-færdsforskrifter og af konsulentens afhængighedsforhold til en opdragsgiver indenfor

klientsystemet. Den mulighed at opdragsgiveren undertiden er udenfor klientsystemet behandles ikke.

Forfatteren går derefter over til at analysere to centrale forfatteres ændringsstrategier. Begrundelsen for at vælge netop Chris Argyris: *Intervention Theory and Method* og Ralph Rowbottom: *Social Analysis* er lidt tynd. Men ideen med at give en dyberegående analyse af to forfattere, der repræsenterer forskellige opfattelser af betydning, i stedet for at give en oversigt over et stort antal forfattere er god, og det lykkes forfatteren at give en afklaret, systematisk og veldokumenteret fremstilling af de to teorier.

Analysens hovedkonklusion er, at de to forfattere arbejder begge med en systembetragtning, der indeholder en antagelse om fælles overordnede organisationsmål, og at de hovedsagelig tilstræber organisationsændringer gennem en påvirkning af organisationsmedlemmernes holdninger og viden. Antagelsen om fælles mål fører til at de mere eller mindre bevidst kommer til at arbejde ud fra organisationsledelsens værdier og mål. Ligeledes har de en grundlæggende opfattelse om, at konflikter i organisationen kan løses i den betydning, at modsætningerne kan ophæves fx gennem konfrontationer og ophævelse af »kommunikationsbarrierer«.

Forfatteren søger derefter i kapitel 5 at rejse tvivl om den traditionelle harmoniprægede organisationsopfattelse. I stedet kan man opfatte organisationen som et interessefelt, hvor forskellige persongrupper forfølger mål, der er mere eller mindre modstridende. Det fører til, at det må anses for tvivlsomt, om en konsulent kan arbejde for en organisation som helhed. Det sandsynlige er, at han må prioritere en interessegruppes mål højere end en andens.

Forfatteren udvikler derefter en alternativ strategi: magtstrategien, der går ud på at nå en konfliktregulering, hvor de andre søger en konfliktløsning, og hvor en opbygning af »magtbaser« går forud for en forhandlings- og formaliseringsfase i modsætning til de andres konfrontation, holdningsændring og udjævning af forskelle mellem parterne.

Dette kapitel er teoretisk nyskabende og giver et værdifuldt bidrag til organisationsændringslitteraturen. Men der er naturligt nok en del spørgsmål, som endnu står uløste eller ikke har fået sin endelige besvarelse.

Endelig gennemfører forfatteren i kapitel 6 en efterprøvning og uddybning af sine ideer, ved at gennemgå og analysere et ændringsprojekt, som han selv har gennemført på et hospital i København. Materialet i de to bilag er dokumentationer til dette afsnit. Efterprøvningen må nærmest siges at have karakter af en eksemplifikation, der dokumenterer forfatterens evne til videnskabelig analyse af sit materiale. Det er en svaghed ved alle analyser af forløb, at tidsrummet hvorigennem man følger forløbet er relativt kort, og at det derfor er vanskeligt at give en fuldgyldig bedømmelse af resultatet.

Som helhed er det udvalgets opfattelse, at forfatteren gennem denne afhandling fuldt ud dokumenterer kunnen og talent med hensyn til videnskabeligt arbejde. Problemet er klart afgrænset og problemløsningen er gennemført grundigt og systematisk i en læseværdig ordknap fremstilling. Man kunne ønske sig, at fremstillingen af de nye ideer i afhandlingen var sat i relation til den nyere litteratur indenfor beslutningsteorien og litteraturen om »conflict resolution« ligesom den psykologiske teoretiske analyse er meget forenklet.

Ud fra en naturvidenskabelig synsvinkel kan det forekomme betænkeligt, at konsulent og observatør er en og samme, især fordi konsulenten har måttet ændre metode hen ad vejen – i nogen grad til glæde for observatøren. I den givne situation kunne det natur-

ligvis ikke være anderledes, og han er da også selv klar over, at der er en svaghed her. Udvalget skal indstille, at afhandlingen antages til forsvar for Handelshøjskolens licentiatgrad.

Det økonomiske fakultetsråd accepterede indstillingen i sit møde den 8. september 1975.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 17. september 1975 og blev fundet tilfredsstillende. Opponent var professor, ekon. dr. Erik Johnsen.

Emnet til forelæsningen blev stillet af professor Egil Fivelsdal og professor, dr. merc. Otto Ottesen:

»En fremstilling og kritik af enkelte adfærdsteoretiske modeller til analyse af modstand mod forandringer i komplekse organisationer.«

Forelæsningen over emnet fandt sted den 26. september 1975 og blev fundet tilfredsstillende.

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fakultetsråd, at licentiatgraden tildeles cand. merc. Finn Borum som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiat mercaturae (lic. merc.).

Det økonomiske fakultetsråd godkendte indstillingen den 10. november 1975.

Cand. merc. Jens Oluf Elling indleverede en videnskabelig afhandling, der besvarede en af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse i 1974 udskrevede Tietgenprisopgave.

Prisopgaven havde følgende ordlyd:

»Med udgangspunkt i en analyse af finansieringsadfærden i nogle danske industriaktieselskaber ønskes udviklet beskrivelsesmodeller og forklaringshypoteser, som vil kunne danne grundlag for empiriske studier.«

Et bedømmelsesudvalg, nedsat af det økonomiske fakultetsråd og bestående af docent Sten Jönsson, lektor, cand. oecon. Niels Chr. Nielsen, professor, lic. merc. Zakken Worre og bankdirektør Willy Bent Hansen indstillede afhandlingen til belønning med guldmedalje.

I henhold til fagrådets beslutning af 3/5 1971 kan en Tietgenprisopgave, der er bedømt til guldmedalje, uden yderligere bedømmelse godkendes som licentiatafhandling.

Afhandlingen er herefter godkendt i overensstemmelse med anordningen om den erhvervsøkonomiske licentiatgrad af 28/8 1969, § 4, stk. 2.

Licentiaten indleverede i april 1976 ovennævnte Tietgenopgave »En studie i finansieringsadfærd i teori og praksis« til bedømmelse og forsvar for højskolens licentiatgrad.

Det økonomiske fakultetsråd nedsatte den 5. april 1976 følgende bedømmelsesudvalg: docent Sten Jönsson, lektor, cand. oecon. Niels Chr. Nielsen og professor, lic. merc. Zakken Worre.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 26. maj 1976 og blev fundet tilfredsstillende. Opponent var professor Morten Balling.

Emnet til forelæsningen blev stillet af lektor Flemming Agersnap og professor Carl E. Sørensen:

»En drøftelse af nogle synspunkter og metoder for virksomhedens regnskabsopgørelse i inflationsperioder med henblik på virksomhedens finansieringspolitik og forholdet til virksomhedens interessegrupper.«

Forelæsningen over emnet fandt sted den 25. juni 1976 og blev fundet tilfredsstillende. Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fakultetsråd, at licentiatgraden tildeles cand. merc. Jens Oluf Elling som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiatus mercaturae (lic. merc.).

Det økonomiske fakultetsråd godkendte indstillingen den 23. august 1976.

IX. Tietgenprisopgaver

Tietgenprisopgaver 1976

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse udsætter hvert år på C. F. Tietgens fødselsdag den 19. marts en prisopgave ved Handelshøjskolen i København. Der kan i år vælges mellem følgende opgaver:

Sprog

1. En beskrivelse og en teoretisk undersøgelse af former for gengivelse af en grammatisk konstruktion, som frembyder problemer ved oversættelse fra et af sprogene engelsk, fransk, spansk, tysk til dansk eller omvendt. Undersøgelsen ønskes illustreret ved eksempler fra et udvalgt tekstmateriale.
2. En undersøgelse af typer af leksikale neologismer i et af sprogene engelsk, fransk, spansk, tysk med belysning af forudsætninger og principper for deres dannelse samt optagelse i sproget.

Økonomi

1. En redegørelse for og analyse af de Europæiske Fællesskabers handels- og bistandspolitiske forhold til udviklingslandene.
2. *Højere uddannelse og klasser i Danmark*
Med udgangspunkt i en konkret undersøgelse af Handelshøjskolestuderendes sociale og økonomiske baggrund ønskes en vurdering af sammenfaldshyppighed mellem social klasse og valg af uddannelse. Der ønskes endvidere en diskussion af sammenhængen mellem ændringer i den sociale rekruttering og ændringer i uddannelsernes indhold.
3. *Krise og bevidsthed*
Med udgangspunkt i en analyse af opiniondannende mediers behandling af den økonomiske krise ønskes en vurdering af erhvervslivets indflydelse på debatten og den offentlige opinion.

Besvarelser skal være indleveret til Handelshøjskolens rektor inden udgangen af august 1977.

Adgang til at besvare prisopgaven har dimittender fra og studerende ved handelshøjskolerne og handelshøjskoleafdelingerne samt andre danske højere uddannelsesinstitutioner, for så vidt de ikke er fyldt 35 år inden besvarelsen afleveres. Personer der ikke opfylder de nævnte krav kan søge dispensation.

Prisen består i en guldmedalje samt 10.000 kr. En besvarelse, der ikke skønnes at opfylde kravene for tildeling af guldmedalje, men som viser, at der er gjort et påskønnelsesværdigt arbejde, kan belønnes med indtil 5.000 kr.

Besvarelse og bedømmelse af Tietgenprisopgaver 1974

Til prisopgaven:

Med udgangspunkt i en analyse af finansieringsadfærden i nogle danske industriaktieselskaber ønskes udviklet beskrivelsesmodeller og forklaringshypoteser, som vil kunne danne grundlag for empiriske studier, indkom 1 besvarelse.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsatte Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse følgende udvalg:

Bankdirektør, statsaut. revisor W. B. Hansen

Docent Sten Jönsson

Professor, lic. merc. Zakken Worre

Lektor, cand. oecon. Niels Chr. Nielsen

Udvalget afgav nedenstående udtalelse:

Den indleverede afhandling omhandler studiet af finansieringsadfærd i teori og praksis. Besvarelsen omfatter 445 sider og er delt i to hovedafsnit. I det teoretiske hovedafsnit søges på basis af litteraturstudier skabt en referenceramme for de problemområder, der analyseres nærmere i det empiriske afsnit. Analyserne i det empiriske afsnit er explorative undersøgelser af finansieringsadfærden i 4 børsnoterede selskaber med det formål at udvikle beskrivelsesmodeller og forklaringshypoteser. Formålet er således i væsentlig grad at søge at beskrive og forklare i praksis forekommende problemstillinger, attituder og sammenhænge så objektivt som muligt. Undersøgelserne er hovedsageligt baseret på regnskabsanalyser og interviews.

Det teoretiske afsnit indledes med en gennemgang af finansieringsteorien. Fremstillingen fokuserer især på de forskellige teorier for kapitalstruktur og dividendepolitik. Afsluttende redegøres for nogle danske og udenlandske undersøgelser af virksomheders faktiske finansielle adfærd og attituder over for forskellige finansieringskilder.

I erkendelse af, at virksomhedens finansieringsadfærd må indgå som en integreret del af virksomhedens økonomiske styring, søger forfatteren derefter at hæfte teorien om økonomisk planlægning sammen med den finansielle problemløsning. Dette afsnit må ifølge sagens natur blive mindre stringent i sit indhold, på linie med det teorigrundlag, der kan refereres til. Fremstillingen omfatter dog på udmærket måde en række generelle budget- og planlægnings teorier samt planlægningsmodeller, bl.a. med henblik på simultan koordination mellem drift, investering og finansiering. Der er især grund til at fremhæve forfatterens systematisering af koordinationsformer, som siden udgør et vigtigt begrebsapparat i analysen af finansieringsadfærden i den empiriske del.

Som et tredje teorigrundlag præsenterer forfatteren elementer af interessegruppeteori med særligt sigte imod den finansielle adfærd. Dette afsnit bærer præg af den ekstensive problembehandling, som karakteriserer denne del af litteraturen. Forfatterens vigtigste indsats har her bestået i at præsentere en samlet fremstilling af det meget spredte kilde-materiale inkl. elementer af den afsætningsøkonomiske kommunikationsteori. Dette af-

snit understreger med sin lapidariske form, at der her havde været et behov for at skabe en referenceramme for de efterfølgende studier af faktisk finansieringsadfærd. En sådan ville allerede på dette stadium af forfatterens arbejde have været et nyttigt værktøj i den empiriske søgeproces.

Som helhed forekommer den teoretiske del i for høj grad refererende, ligesom der savnes en sammenfatning af den teoretiske del med henblik på en klar indføring i de empiriske studier. Fremstillingen ville således have vundet betydeligt ved, at de i den teoretiske del overvejende refererede teorier var blevet vurderet i et afsluttende afsnit med henblik på målet med det empiriske arbejde og formuleringen af en begrundet analysestrategi. At der findes en analysestrategi, træder implicit frem, efterhånden som man bevæger sig igennem den empiriske del. I denne forbindelse ville det også have været værdifuldt, om den teoretiske beskrivelse af planlægningsmodeller var blevet suppleret med en kort gennemgang af praktisk anvendelige værktøjer som f.eks. »Simulationsmodeller«, som netop ville have været et godt redskab under empiriske studier. Derimod synes gennemgangen af Lerner og Carlton's model i Appendix A ikke at være at væsentlig betydning for opgavens besvarelse.

Den empiriske del vidner om et godt greb om den explorative empiriks teknik. De fire virksomhedseksempler er beskrevet dybtgående, og behandlingen er bemærkelsesværdig konsistent. De få konkrete fejl, der er i tabeller og henvisninger, må kunne skrives på tidspressets konto.

Trods det absolut gode helhedsindtryk forekommer der dog en del mangler ved den empiriske analyse. Forfatteren er således i alle fire virksomheder for ukritisk over for årsregnskaberne. Vurderings- og regnskabsprincippernes indflydelse på såvel omsætning, indtjeningsbidrag, resultat, balance og egenkapital burde være taget i betragtning. Den regnskabsanalytiske behandling tager heller ikke højde for, at analyseperioden har været underkastet en stærkt inflatorisk udvikling. Det burde også have været indset, at likviditetsreserven normalt ikke direkte lader sig udlede af et selv så informativt årsregnskab. Endvidere savnes en sammenfattende vurdering af udviklingen i finansieringsstrukturen, målt i forhold til udviklingen i aktivstrukturen. Forfatteren belyser således kun sparsomt problematikken:

Omsætningsformue/korte finansieringskilder
Anlægsformue/lange finansieringskilder.

Herved bliver risikobetragtningerne omkring finansieringsadfærden ikke helt dækkende.

Det er heller ikke altid lige klart, om den koordinationsform, der refereres til, gælder for den økonomiske koordination i sig selv eller for den kommunikationsproces, hvoraf den fremstår (eks. p. 242 og 290). Strategiske og taktiske beslutninger sammenblandes endvidere flere gange i den empiriske del (og senere f.eks. i hypotese 44). Forfatteren gør sig således ikke klart, at langtidspanen først starter der, hvor de væsentlige bindinger er ophørt (uanset om det varer 1 eller flere år).

Undersøgelsen lider generelt af den ulempe, at de undersøgte fire virksomheder ikke er repræsentative for dansk erhvervsliv. Virksomhederne er således velkonsoliderede eller indgår i en velkonsolideret koncern, og herved bliver belysningen af finansieringsadfærden i nogen grad ensidig. Man får ikke belyst de nyere sider af danske virksomheders

finansieringsadfærd (f.eks. leasing og factoring), ligesom man savner en dyberegående belysning af de hovedfinansieringskilder, dansk erhvervsliv anvender.

De foretagne undersøgelser er som nævnt udmærket beskrevne i de verbale afsnit – bortset fra en del unødvendige gentagelser. Derimod forekommer de fremstillede tabeller og figurer af mindre værdi og overskuelighed. Efter hvert virksomhedseksempel savnes endvidere i høj grad en sammenfatning af, hvad der især karakteriserer den pågældende virksomheds finansieringsadfærd set på baggrund af teoriens fremstillinger.

Den manglende sammenfatning af det teoretiske afsnit i en analysestrategi og de manglende sammenfatninger af de enkelte virksomhedseksempelers udsagn slår igennem i det afsluttende kapitels opremsning af 89 hypoteser. Her havde en strukturering med henblik på deres konsekvenser for den fremtidige forskning på området været klart at foretrække fremfor den foreliggende meget lidt strukturerede opremsning. Dette savn er så meget større, som der især ved inddragelsen af den økonomiske planlægning og koalitions teorien i finansieringsteoriens arbejdsgrundlag med dette arbejde er skabt en solid platform for en fortsat udbygning af finansieringsteorien på et virksomhedsnært grundlag.

Besvarelsen må derfor bedømmes som et endnu ikke afsluttet arbejde, der på det nuværende stade danner et omfattende og vægtigt grundlag for fortsat forskning.

Trods de påpegede mangler, hvoraf især bør fremhæves den manglende koordination og samarbejdning af de forskellige delafsnit, manglende sammenfatninger forskellige steder i afhandlingen og det ikke alt for vel gennemarbejdede centrale hypoteseafsnit, er det udvalgets opfattelse, at der foreligger et produkt, som er frugten af en betydelig arbejdsindsats. Forfatteren går grundigt og systematisk til værks, og kvaliteten af resultatet vidner om god forståelse og indsigt hos forfatteren, både hvad angår den brede teoretiske referenceramme og den explorative empiriske metode. Udvalget er derfor enige om, at der foreligger et værk, som udgør et solidt fundament for videre forskning inden for det pågældende område, og at forfatteren bør belønnes med Tietgen-guldmedaljen.

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af adjunkt, cand. merc. Jens Oluf Elling.

Prisen blev overrakt ved Handelshøjskolens årsfest den 20. marts 1976.

X. Handelshøjskolens bibliotek

Oprettelse

Biblioteket er oprettet 1922.

Personale

Overbibliotekar: Lektor, cand. polit. Per Boesen.

Forskningsbibliotekarer: Cand. jur. Hanne Abrahams, cand. merc. Erik Larsen, cand. jur. Helge Pedersen, cand. polit. Kjeld Wiene, cand. phil. Annette Winkel.

Bibliotekarer: Verner Asholt, Lone Brink (tiltrådt 1.8.75, fratrådt 31.7.76), Birgit Lysbjerg Kristensen (tiltrådt 1.1.76), Ulla Heltberg Kvist (tiltrådt 1.8.75), Birgitte Lauritsen, Mai-Britt Nielsen (fratrådt 31.10.75), Preben Rasmussen, Birgit Nellemann Støvring, Lone Foght Wessing.

Assistenter: Henning Bøge-Rasmussen, Vibeke Dahl (fratrådt 31.10.75), Lone Falther (tiltrådt 1.2.75), Tine Hansen, Jozef Jurkowski, Elsebeth Kjærstrup, Ellen Mogensén, Kirsten Birch Møller, Hanne Olsen, Inge Halling Pedersen, Inge Gotthardt Petersen, Kitti Overgaard Petersen, Kim Ryder Tønnesen, Andreas Aamand, Anna Baasch Aagaard.

Biblioteksbetjent: John Mølbæk.

Bibliotekets virksomhed

Hovedbiblioteket på Julius Thomsens Plads 10 har fra 1. september 1975 til 31. maj 1976 været åbent på hverdage: Mandag til torsdag kl. 9–20 og fredag kl. 9–17. Fra 1. juni 1976 til 31. august 1976: Mandag kl. 9–20, tirsdag til torsdag kl. 9–18 og fredag kl. 9–17. Filialen på Fabrikvej 7 har i undervisningstiden været åben mandag til torsdag kl. 9–20 og fredag kl. 9–16. Uden for undervisningstiden har der været åbent mandag til fredag kl. 9–16. Filialen på Howitzvej 60 har været åben mandag til fredag kl. 9–16.

Handelshøjskolens Bibliotek	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76
A. Tilvækst				
<i>Julius Thomsens Plads 10</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	5.987	7.057	5.590	5.753
Nettotilvækst, i m	91	113	92	80
Bogbestand, antal bd.	91.235	98.292	103.882	109.635
Bogbestand, i m	1.890	2.003	2.095	2.175
Antal løbende periodica	3.287	2.622	2.600	2.405

Handelhøjskolens Bibliotek	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76
<i>fortsat</i>				
<i>Fabrikvej 7 (sprogbipl.)</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	888	815	853	649
Nettotilvækst, i m	20	20	18	14
Bogbestand, antal bd.	7.289	8.104	8.957	9.606
Bogbestand, i m	196	217	234	248
Antal løbende periodica	222	237	240	245
<i>Fabrikvej 7 (økon. bøger)</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	799	240	230	297
Nettotilvækst, antal m	22	9	4	7
Bogbestand, antal bd.	799	1.037	1.267	1.564
Bogbestand, i m	22	31	35	42
Antal løbende periodica		152	231	240
<i>Howitzvej 60 (økon. bøger)</i>				
Nettotilvækst, antal bd.	574	355	158	125
Nettotilvækst, i m	37	7	3	3
Bogbestand, antal bd.	574	929	1.087	1.212
Bogbestand, i m	37	44	47	50
Antal løbende periodica		104	100	110
<i>Totalt</i>				
Nettovækst, antal bd.	8.248	8.467	6.831	6.824
Nettotilvækst, i m	170	149	117	104
Bogbestand, antal bd.	99.897	108.364	115.193	122.019
Bogbestand, i m	2.146	2.295	2.411	2.515
Antal løbende periodica	3.287	2.859	3.171	3.000
B. Udlån				
Antal hjemlån, i alt	37.423	39.105	39.807	48.653
heraf studerende	24.051	22.864	22.240	24.103
lærere og institutter	7.819	9.925	9.230	13.765
udenforstående	5.553	6.317	8.337	10.785
heraf danske biblioteker	1.619	1.645	1.924	2.933
Antal XEROX-kopier, der erstatter hjemlån	2.272	2.143	1.584	1.648
Udlån, inkl. XEROX	39.595	41.248	41.391	50.301
Læsesalslån	2.079	202	1.321	1.295

✓ Biblioteket udsender hver dag en liste over nyanskaffet litteratur. Bibliotekets tilvækst af udenlandsk litteratur medtages i den af Rigsbibliotekarembetet udsendte årlige Accessionskatalog. Bibliotekets løbende bestand af driftsøkonomiske udenlandske tids-

skrifter medtages i den af Danmarks Tekniske Biblioteks årlige publikation: Dansk List-Tech.

Biblioteket har enten på grundlag af Højskolens skriftserier eller Erhvervsøkonomisk Tidsskrift udvekslet skrifter med 150 inden- og udenlandske institutioner.

Overbibliotekaren er blevet medlem og formand for den af Ministeriet for Kulturelle Anliggender nedsatte Bibliotekskommission, Specialudvalg 8.

XI. Handelshøjskolens EDB-center

CENTER FOR DATAMATIK

Centeret er oprettet ved beslutning i konsistorium den 8. april 1976. Centeret består af en EDB-afdeling, som udgøres af det hidtidige EDB-center, samt en nyoprettet informationsforskningsafdeling. Den organisatoriske placering af Center for Datamatik er ikke endelig afklaret.

Gæsteforsker: Börje Langefors.

1. EDB-AFDELINGEN

Leder: Lektor, cand. stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen.

Medarbejdere:

Civilingeniør Tage Henriksen, H. D. og civilingeniør Gert Bechlund Nielsen.

Programmer: Torben Kjær.

Operatører:

Torben Boyd, Ulla Vedel Pedersen.

Tasteoperatører:

Ulla Berring, Mona Madsen.

Sekretær: Margrete Beck.

1.1. Maskinkonfiguration

Edb-anlægget består af følgende enheder:

- 1 General Automation 18/30 datamat
  - 1 centralenhed med 32K ord hovedlager
  - 1 kortlæser (600 kort/min.)
  - 1 linieskriver (600 linier/min.)
- 2 diskstationer (i alt 20M ord)
  - 1 konsolskrivemaskine
  - 1 Hazeltine 2000 konsoldataskærm
  - 1 UNIVAC 1710 hulkorthuller (36 kort/min.)
- 1 General Automation 18/30 mellemhastighedsterminal
- 2 Datel 4800 modemer
  - 1 Hazeltine 2000 lavhastighedsterminal med skriver.
- 1 IBM 2741 lavhastighedsterminal
- 4 MiniTEC 2402 lavhastighedsterminaler
- 4 Datel 300 modemer
- 2 UNIVAC 1710 hullemaskiner
- 5 IBM 029 hullemaskiner

1.2. Programmel

FORTRAN IV compiler

Assembler

Scientific Subroutine Package

Commercial Subroutine Package

Multiple Choice program

EDB-centerets subprogrambibliotek

Hasp til datakommunikation med NEUCC

Studentermatrikel for H. D. 1. dels- og sprogstuderende

Standard tabelleringsprogrammer

Emneordsregister

Standard sorteringsprogrammer

1.3. EDB-centerets virksomhed

Centeret afvikler kørsler af EDB-programmer for studerende og institutter enten på eget anlæg eller via terminal til NEUCC-anlæg. Centeret er endvidere institutterne behjælpelige med planlægning af dataanalyser, tilrettelægning af opgaver, som skal løses ved hjælp af EDB, programmering og hulning.

1.4. H. A.-undervisningen i databehandling

Der udarbejdedes lærebøger til den undervisning, som påbegyndtes i efteråret 1975.

1.5. Igangværende arbejder

Subprogrambibliotek

EDB-centeret udvikler standardrutiner, som kan anvendes i FORTRAN-programmer. Programbiblioteket indeholder ca. 100 programmer, som fortrinsvis er udviklet af Tage Henriksen.

Systemudvikling

Driftssystemet tilpasses så vidt muligt de skiftende behov, idet der lægges vægt på det uddannelsesmæssige formål. Ændringer i styreprogrammer forstås af Gert Bechlund Nielsen.

2. INFORMATIONSFORSKNINGSAFDELINGEN

Medarbejdere: Lektor, lic. merc. Niels Bjørn-Andersen (organisation, lektor, lic. merc. John Kjær (forsikring), adjunktvikar, lic. tech. Leif Block Rasmussen.

2.1. Igangværende og afsluttede arbejder

Afdelingens medarbejdere beskæftiger sig med forskning og undervisning indenfor områderne: Konstruktion og anvendelse af informationssystemer i komplekse organisationer.

Professor Börje Langefors har afholdt 4 frie forelæsninger samt 1 forskningsseminar over infologiske problemstillinger.

Niels Bjørn-Andersen har fortsat sit arbejde indenfor projektet: Computer Systems and Work Design. Han har holdt conferenceindlæg på NordData-76 samt en række foredrag for fagbevægelsen vedrørende mulighederne for en demokratisering af EDB-systemarbejdet.

Niels Bjørn-Andersen har fortsat sit arbejde som international koordinator af projektet: Computer Information Systems and Management. I dette projekt undersøges, hvorledes avancerede informationssystemer påvirker lederes rolle. Dataindsamling foregik i foråret 1976.

John Kjær har påbegyndt en analyse af indføringen af et on-line data-entry system i en dansk virksomhed.

Leif Bloch Rasmussen har detailplanlagt undervisningen i datamatik for H. A.-3. sem. 1976, samt udarbejdet undervisningsmaterialer hertil.

2.2. Publikationer

Niels Bjørn-Andersen: »Den ansattes rolle i den automatiserede bank«, artikel præsenteret på NordData-76, Helsingfors, juni 1976.

John Kjær: »EDB-projektarbejde som led i indlæring og udprøvning af handelshøjskolekandidater«, artikel præsenteret på NordData-76, Helsingfors, juni 1976.

E. S. Derviniotis, Johan Hviid, Finn Hindkjær Pedersen og Leif Bloch Rasmussen: »In Search of a Quality Concept«, artikel præsenteret på EOQC (European Organization for Quality Control) konference »Quality and Society«, København, juni 1976.

Leif Bloch Rasmussen: »Gennemfører vi transportplanlægningen rigtigt«, artikel præsenteret på TØF (Transportøkonomisk Forening) konference om »Lønsomhed på transportområdet«, København, 1976.

XII. Handelshøjskolens AV-Afdeling

AV-afdelingen blev oprettet efter vedtagelse i de to fagråd i november 1972. På sit møde den 13. februar 1976 har konsistorium vedtaget følgende ændrede organisationsplan for afdelingen:

AV-afdelingen sorterer som serviceorgan under højskolens administration og har til opgave i samarbejde med studienævn og institutterne at varetage følgende opgaver:

- arkivering, kopiering og udlån af lyd- og videobånd
- fremstilling af grafisk materiale til undervisningsformål
- fremskaffelse, installation og vedligeholdelse af tekniske hjælpemidler
- instruktion af brugerne
- assistance ved anvendelse af særligt krævende apparatur i undervisningen
- betjening af ITV- og lydudstyr

Afdelingen består således af tre sektioner:

Båndbibliotek
Grafisk Værksted
Teknisk Værksted

Afdelingens arbejde gennemdrøftes på regelmæssige medarbejdermøder og koordineres af afdelingens daglige leder.

Planlægningen af afdelingens arbejde på længere sigt og fordelingen af afdelingens ressourcer sker efter aftale med formændene for det sproglige og det økonomiske didaktikudvalg.

Begge formænd deltager derudover i udarbejdelsen af afdelingens budgetforslag, der skal fremsendes med deres påtegning og eventuelle bemærkninger.

Afdelingen har følgende medarbejdere:

Daglig leder:	Lektor Frede Boje
Båndbibliotek:	Assistent Liss Andersen Assistent Anelise Frederiksen
Grafisk Værksted:	Assistent Kirsten Karanfilović
Teknisk Værksted:	Leder: Ingeniør Finn Kempf Skolebetjent Kaj Aistrup Skolebetjent Tage Jørgensen

Af afdelingens virksomhed kan nævnes, at sproglaboratorierne har været benyttet i henholdsvis 565 og 290 timer, og at der er blevet fremstillet ca. 3.000 båndkopier til klasesæt til brug i sproglaboratorierne og ca. 2.000 enkeltkopier til individuelt arbejde og holdundervisning.

Der er fremstillet ca. 12.000 transparenter til overhead-projektorer, dels af Grafisk Værksted, dels af skolens lærere, i miniværkstedet og reproduktionsafdelingen på Hovitzvej og Jul. Thomsens Plads. Ud over tegnearbejde m.m. er der i Grafisk Værksted udført ca. 2.500 op- og nedfotograferinger.

I afdelingens lyd- og tv-studier er der optaget en række bånd med undervisningsprogrammer.

XIII. Institutter

Handelshøjskolens forskningsvirksomhed drives normalt indenfor institutter, som har til formål at drive forskning og meddele undervisning indenfor det pågældende fagområde. Et institut ledes af et institutråd, en institutbestyrer og en eventuel institutbestyrelse, nærmere opgaver og beføjelser er beskrevet i højskolens statut § 30–41.

A. INSTITUT FOR AFSÆTNINGSØKONOMI

Institutbestyrer: Professor, dr. merc. Otto Ottesen.

Professorer: Dr. merc. Otto Ottesen, ekon. dr. Arne Rasmussen.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. polit. Cai F. Christensen, lektor, cand. polit. Hans Engstrøm, lektor, lic. merc. Søren Heede, lektor, cand. merc. Stig Ingebrigtsen, cand. phil. Flemming Cumberland Jacobsen (adjunktvikar), lektor, cand. merc. Hanne Hartvig Larsen og lektor, lic. merc. Orla Nielsen.

Forskningsstipendiat: Cand. merc. Michael Pettersson.

Fondsansat: Cand. merc. Lars Benzon Nielsen.

Projektmedarbejder: Cand. polit. Bendt Bülow.

Sekretærer: Birte Andersen, Ruth Bjørstorp, Birthe Jenkins og Lise Nielsen.

Institutrådet består af ovennævnte fastansatte medarbejdere samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Marketingchef, cand. merc. Martin Lauth Lauridsen, analysechef, cand. merc. Katrine Steen.

Valgt af De Studerendes Råd: H. A.-studerende Kjeld Danneskjold-Samsøe, H. D.-studerende Jo Lyager, cand. merc.-studerende Hans Henrik Svendsen.

1. Oprettelse

Samtidig med oprettelsen af Diplomstudiet i Salgsorganisation og Reklame i 1930 opstod der behov for et institut, på hvilket undervisningen kunne tilrettelægges og en forskning gennemføres. Det oprettedes i 1931 og blev officielt indviet den 16. februar 1932 under

navnet Reklameinstituttet. Det etableredes og blev de første 7 år drevet ved hjælp af donationer fra det reklameinteresserede erhvervsliv. I 1939 blev navnet ændret til Institut for Salgsorganisation og Reklame, i 1967 igen til Institut for Afsætningsøkonomi.

Navneændringerne afspejler den udvikling, der har fundet sted med hensyn til instituttets forskning og undervisning: Fra specielt reklame til generelt afsætningsøkonomi/markedsføring.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

a. Cai F. Christensen arbejder med virksomhedens problemer og placering i relation til samfundet og dets økonomi og med problemer omkring den officielle statistiks opbygning set ud fra et driftsøkonomisk synspunkt.

Cai F. Christensen har afsluttet opgørelsen over de danske afsætnings- og reklameomkostninger for året 1973. Resultaterne er publiceret i bogform.

Cai F. Christensen arbejder med nogle oplandsanalyser i udvalgte områder af landet med henblik på at undersøge, hvorvidt Det statistiske Departements inddeling i handelsområder og -distrikter fra 1960 må anses for forældet. Resultaterne offentliggøres i en artikel i Markedskommunikasjon, 3/1976.

b. Søren Heede har i samarbejde med Michale Pettersson og Lars Benzon Nielsen påbegyndt opstilling af »en konsumentøkonomisk database«. Arbejdet finansieres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsfond.

Søren Heede arbejder videre med en monografi om markedsanalyser med små stikprøver.

Søren Heede ledede i november 1975 et seminar for Sparekasseforeningen med titlen: »Sparekassernes fremtid i Norden«.

Søren Heede er med i planlægningen af et europæisk forskerseminar, der afholdes i Bruxelles november/december 1976.

c. Hans Engstrøm har sammen med direktør Jørgen Brummerstedt, Danmarks Radio, og stud. merc. Niels Peter Møller afsluttet undersøgelsen af driftsøkonomiske overvejelser i forbindelse med folkeskolers, gymnasiers og bibliotekers anskaffelse af båndkassetter. Rapporten er afgivet til en af NFTU oprettet styringsgruppe, af hvilken Hans Engstrøm er medlem.

Hans Engstrøm har deltaget i Forbrugerkonferencen i Århus 1.-2. juni 1976 med indlægget: »Et forsøg på fastlæggelse af forbrugerpolitikens teori«.

Hanne Hartvig Larsen og Hans Engstrøm har påbegyndt en kortlægning og kodificering af litteraturen indenfor områderne konsumentøkonomi og forbrugerpolitik. Arbejdet forventes afsluttet med en rapport i første halvdel af 1977. Til projektet er knyttet cand. phil. Flemming Cumberland som forskningsassistent.

Hans Engstrøm, Hanne Hartvig Larsen og Arne Rasmussen er af instituttet udpeget som styringsgruppe for et projekt omkring varekodning. Arbejdet udføres for Dansk Varekodekomité, og Danmarks Erhvervsfond har bevilget penge til aflønning af cand. polit. Bendt Bülow, der er ansat til at udføre projektet.

d. Hanne Hartvig Larsen, har i det forløbne år afsluttet sit arbejde med projektet: »Vertikal konkurrence«. Arbejdet er foreløbigt samlet i en duplikeret rapport med titlen: »Vertikal magtkamp – aktuel konkurrence«, men forventes helt eller delvis udgivet senere.

Hanne Hartvig Larsen er i samarbejde med Den danske Bankforening i færd med at afslutte et undervisningsmateriale omkring markedsføring af banktjenester.

e. Stig Ingebrigtsen's projekt: »Studier omkring effekt af lederefteruddannelse« er under udgivelse med titlen: »Lederuddannelse – Hvorfor, hvordan og med hvilken effekt – Et studie i lederuddannelseseffekter med henblik på opstilling af en referenceramme, en model og test af modellen«.

Stig Ingebrigtsens projekt omkring problemidentifikation og problemløsning i relation til markedsføringsbeslutninger fortsættes, og en artikel herom er under forberedelse i instituttets regi. Foreløbig titel: »Afsætningsøkonomiske værdiopfattelser til debat«. Især problemudvælgelsesfasen sættes under lup i denne artikel.

f. Orla Nielsens hovedprojekt drejer sig om købsadfærden på producentmarkedet. I beretningsperioden er der i den forbindelse (sammen med Søren Heede) arbejdet på en analyse af købsadfærden indenfor den offentlige sektor, specielt vedrørende folkeskolernes køb af undervisningsmateriale. »Buyer Behavior in the Public Sector« – et duplikeret notat – fremlagdes på V. Marketing Workshop i Fontainebleau.

g. Otto Ottesen arbejder med en undersøgelse af konsumenternes forestillinger om og indstilling til reklamen i aviser og ugeblade og af disse forestillingers og indstillingers betydning for forskellige typer af kommunikationseffekt. Modelformulering og oplæg til empirisk undersøgelse er færdiggjort. Første trin af det empiriske arbejde er afsluttet. Andet trin gennemføres i 1977. Michael Pettersson medvirker ved dette projekt.

Otto Ottesen har færdiggjort manus til en ny lærebog i Markedskommunikation. Bogen udgives primo 1977.

Otto Ottesen har arbejdet videre med et projekt, der drejer sig om valg af udformning af kommunikation.

h. Arne Rasmussen har sammen med professor Bjarke Føg og lektor Leif Kristensen for Forskningsinstituttet påtaget sig at foretage en kritisk ajourføring af visse dele af: »Danmarks Detailhandel i 1980«. Arbejdet skal bruges i forbindelse med De samvirkende Købmandsforeningers jubilæumskongres i 1977.

Arne Rasmussen har påbegyndt forstudierne til en analyse af driftsøkonomiske konsekvenser af indførelsen af integrerede ordresystemer i dagligvaredistributionen. Undersøgelsen er initieret af Foreningen af Dagligvaregrossister i Danmark og af De samvirkende Købmandsforeninger. Stud. merc. Bjarne Suhr Andersen medvirker ved dette projekt.

Arne Rasmussen har fortsat sit forskningsarbejde indenfor områderne konfliktteori og vertikal magtstruktur.

i. Michael Pettersson og Lars Benzon Nielsen har deltaget i forbrugerkonferencen i Århus den 1.–2. juni 1976 med indlægget: »Det offentliges påvirkning af konsumenter samt problemer i forbindelse med oprettelsen af en konsumentøkonomisk database«.

Ligeledes har de deltaget i V. Marketing Workshop i Fontainebleau med et indlæg: »An attempt to establish a concept of purchasing power in agreement with the development of the society«.

3. Løbende publikationsvirksomhed

Cai F. Christensen (red.): »De danske afsætnings- og reklameomkostninger i 1973.« Nyt Nordisk Forlag 1975.

Cai F. Christensen (red.): »Fremtiden er nærmere end vi tror.« Det danske Forlag 1976.

Søren Heede: »Konsumenters mærkevalg som multinomisk proces.« Nyt Nordisk Forlag 1976.

Orla Nielsen (red.): »Industriell Markedsinformation.« Nyt Nordisk Forlag 1974.

Tidsskriftet »Markedskommunikasjon«:

Orla Nielsen: Forskningsrapport fra Handelshøjskolen i København nr. 3/1975.

Orla Nielsen: »Industriell Marknadsföring och Inköp«, nr. 2/1976.

Otto Ottesen: »Samspelet mellom kommunikasjonseffekten av annonser og lesernes forestillinger om og attityder til annonser i aviser og ukeblad: Riss av en modell«, nr.3/1975.

Cai F. Christensen: »Problemer i den offentlige regionalstatistikstruktur 3«, nr. 3/1976.

Tidsskriftet »Orientering« fra Reklamebureauet:

Søren Heede, Michael Pettersson og Lars Benzons Nielsen: »Indkomsten som bestemmende for forbruget, eller hvad«, nr. 1/1976.

Tidsskriftet »Civiløkonomen«:

Cai F. Christensen: »Virksomhedsmiljø og målsætningsformulering til nyvurdering.« Juni nummeret 1976.

Diverse papers:

Orla Nielsen: »Buyer Behavior in the Public Sector«, præsenteret på 5. Marketing Workshop i Fontainebleau, april 1976.

Michael Pettersson og Lars Benzons Nielsen: »An attempt to establish a concept of purchasing power in agreement with the development of the society«, præsenteret på 5. Marketing Workshop i Fontainebleau, april 1976.

Michael Pettersson og Lars Benzons Nielsen: »Det offentliges påvirkning af konsumenter samt problemer i forbindelse med oprettelsen af en konsumentøkonomisk database«, præsenteret på Forbrugerkonferencen i Århus 1.-2. juni 1976.

Hans Engstrøm: »Et forsøg på fastlæggelse af forbrugerpolitikens teori«, præsenteret på Forbrugerkonferencen i Århus 1.-2. juni 1976.

4. Instituttets øvrige virksomhed

Ud over forskningsvirksomheden udfører instituttet en omfattende virksomhed med studieadministration og vejledning af de studerende. Desuden har instituttets medarbejdere inden for fagområdet deltaget i forskelligt arbejde uden for højskolens rammer.

B. ERHVERVSRETTLIGT INSTITUT

Institubestyrer: Lektor Poul Olsen.

Professor: Jan Kobbernagel.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. jur. Kjeld Hemmingsen, lektor, cand. jur. Mogens Eggert Møller, lektor, cand. jur. Poul Olsen, lektor, statsaut. revisor Robert Sloth Pedersen, lektor, cand. polit. Orla G. Petersen, adjunkt, cand. jur. Jørgen Henriksen, adjunkt, statsaut. revisor Claus Jensen.

Sekretærer: Fru Grethe Christiansen, fru Birthe Resenbro.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Cand. jur. Hanne Koktvedgaard, advokat Lennart Ricard.

Valgt af De Studerendes Råd: Stud. merc. Bjørn Erik Skjelsager, cand. merc.-studerende Torben Lilliegreen, H. D.-studerende Peter Johnsen, H. D.-studerende Christian F. Philipsen, stud. merc. Ejvind Bisted Olsen, H. D.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1952 med det formål af drive forskning inden for erhvervsrettens område.

2. Afsluttede og igangværende arbejder og anden virksomhed

Jan Kobbernagel har bearbejdet lærebogen Erhvervsretten i Grundtræk, hvis 9. udgave udkom i august 1976. Han har endvidere udarbejdet 9. udgave af Skriftlige Opgaver i Erhvervsret. Endelig har han udarbejdet manuskript til en ny bog: Dirigenten, håndbog i mødeledelse og forhandlingsteknik, der udkommer på Nyt Nordisk Forlag i efteråret 1976.

Kjeld Hemmingsen har fortsat arbejdet med en analyse af det skatteretlige omkostningsbegreb og har publiceret »Det skatteretlige spekulationsbegreb«, en undersøgelse af spekulationsbegrebet og dets afgrænsning overfor næring og anden virksomhed.

Mogens Eggert Møller har arbejdet med nordisk og europæisk skatteret og skattepolitik og med at videreudbygge skatterettens almindelige del. Han har fungeret som næstformand for Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråd. Yderligere deltager han i et af nævnte forskningsråd påbegyndt forskningsprojekt vedrørende beskatningen af de multinationale koncerners nordiske datterselskaber. Han har skrevet: »Personbeskatningen i højskattesamfundet – beskattet indtægt, forbrug og skatteevne«, som vil blive trykt i den følgende periode i nævnte forskningsråds skriftserie, nr. 4.

Poul Olsen har ledet undervisningen i skatteret for revisionsstuderende og har arbejdet med ændring af lærebogen »Oversigt over reglerne om skattemæssige afskrivninger m.v.«.

Robert Sloth Pedersen og Claus Jensen har ledet undervisningen i revision på henholdsvis cand. merc.-studiet og aftenstudiet for dimittender med H. D. i regnskabsvæsen. Robert Sloth Pedersen har skrevet artiklen: Kontinuitet i regnskabsaflæggelsen (offentliggjort i Revisorbladet nr. 8 1975/76 s. 807–829) og oversat to amerikanske forskningsafhandlinger i regnskabsvæsen (offentliggjort i Faglige Artikler udgivet af Foreningen af Yngre Revisorer i foråret 1976). Claus Jensen har udarbejdet et forstudie til forskningsprojektet »Revisor og EDB«, som har været behandlet på et institutseminar. Siden januar 1976 har Robert Sloth Pedersen været formand for studienævnet i revision og skatteret.

Orla G. Petersen har forfattet 4. udgave af lærebogen »Skatteret H. A. & H. D.« og afleveret manuskript til trykning af en udbygget udgave af »Kort oversigt over arve- og gaveafgiftsreglerne«. Arbejdet med den kommenterede arveafgiftslov er ført videre. Desuden er forfattet artiklen »Skatteberegningen for til- og fraflyttere samt afdøde« i Revision og Regnskabsvæsen 1975, nr. 11. I forbindelse med deltagelse i et producerkursus i ITV har han sammen med to kolleger og lederen af AV-afdelingen produceret og indspillet et 20. min. billedbånd om afskrivningsreglernes betydning for virksomhedernes investering. Endelig har han som instruktør deltaget i tilrettelæggelsen og afholdelsen af interne kurser vedrørende overheadprojektorens anvendelse i undervisningen.

Jørgen Henriksen har på cand. merc.-studiet med revision som speciale inden for sine fagområder i selskabsret og skifteret med bobehandling varetaget undervisning og eksamensarbejde og fortsat udarbejdelsen af undervisningsmateriale med henblik på en samlet fremstilling af revisorrelevante juridiske emner.

C. INSTITUT FOR ERHVERVSØKONOMI

Institutbestyrer: Lektor, lic. merc. Per Ellervik.

Professorer: Dr. polit. Bjarke Fog, ekon. dr. Erik Johnsen.

Adjunkt/lektorgruppen: Adjunkt, cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, lektor, cand. merc. Leif Kristensen, lektor, lic. merc. Stig Ree.

Seniorstipendiat: Civilingeniør Ove Hedegaard, cand. merc. Flemming Poulfelt.

Andre regelmæssigt tilknyttede, ikke fastansatte medarbejdere: Cand. merc. Sigge Enk, cand. merc. Jesper Kreiner, cand. merc. Jes Thorup Jelsmark.

Sekretærer: Grete Bundgård Povlsen, Jytte Kristensen, Kamma Mathiesen.

Med undtagelse af de regelmæssigt tilknyttede, men ikke fastansatte medarbejdere, består institutrådet af ovennævnte samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Cand. oecon. Jens Goul.

Valgt af De Studerendes Råd: H. D.-studerende Knud Adler-Nissen, H. A.-studerende Vibeke Riis Rønkvist, cand. merc.-studerende Hans Olaf Vestergaard Petersen.

Gæsteforsker: Professor Börje Langefors, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm.

1. Oprettelse, formål og undervisning

Institut for erhvervsøkonomi blev oprettet i 1969, da det daværende Økonomiske Forskningsinstitut blev delt i to institutter, nemlig i Institut for nationaløkonomi og i Institut for erhvervsøkonomi.

Institut for erhvervsøkonomi har til formål at ajourføre og udvikle et moderne virksomhedsøkonomisk og ledelsesmæssigt metodeapparat ved en forskning baseret på et løbende samspil mellem tværfaglig teori og praksis.

Forskningsmæssigt er instituttet organiseret i to grupper. Den ene gruppe, Metodeforskningsgruppen, ledes af professor Erik Johnsen, og den anden gruppe, Gruppen for videregående driftsøkonomi, ledes af professor Bjarke Fog.

Metodeforskningsgruppen har til formål at udvikle problemløsningsmetodik i ledelses-sammenhæng ved tværfaglig forskning.

Gruppen for videregående driftsøkonomi har til formål at udvikle og operationalisere driftsøkonomiens metoder ved tværfaglig forskning.

På cand. merc.-studiet har Metodeforskningsgruppen udviklet et modulsystem, som omfatter 2 linier. Den ene linie, operationsanalyselinien, består af 2 moduler (faggrupper) nemlig grundlæggende operationsanalyse og videregående operationsanalyse. Den anden linie, managementlinien, består af 4 moduler, nemlig videregående metodelære og problemløsning, management metodik, strategisk planlægning og offentlig management.

Gruppen for videregående driftsøkonomi udbyder en faggruppe på cand. merc.-studiet kaldet miljø- og forureningsproblemer, hvilken faggruppe behandler de driftsøkonomiske aspekter af miljøbeskyttelsen.

2. Afsluttende og igangværende arbejder

Instituttet har i det forløbne år koncentreret sin indsats om udvikling af en operationel ledelsesteori samtidig med, at man har arbejdet med planer om at integrere ledelsesmetodik og -teori i den virksomhedsøkonomiske teori. En ajourføring af studiematerialet i virksomhedsøkonomi i overensstemmelse med de funktioner og de roller, som instituttet har erfaring for, at højskolens dimittender fra det økonomiske fakultet fungerer i og vil komme til at fungere i, har længe stået højt på instituttets ønskeliste over projekter, der naturligt falder ind under instituttets arbejdsområder.

De konkrete resultater heraf har bl.a. været påbegyndelsen samt afslutningen af en række bøger.

Med sigte på en mere elementær indføring i den moderne virksomhedsøkonomi er et nyt lærebogsmateriale i modulform planlagt og påbegyndt. Den fælles titel for modulbøgerne lyder »Virksomhedens økonomi og ledelse«. 5 modulbøger er foreløbig disponeret, af hvilke den første, kaldet »Ledelseslærens elementer« og skrevet af *Erik Johnsen*, forventes udgivet i efteråret 1976. Blandt de 5 modulbøger indgår også en casesamling.

Til brug for bl.a. instituttets undervisning på cand. merc.-studiet er en række andre bøger skrevet, hvilke bøger er et resultat af den forskningsvirksomhed, som Metodeforskningsgruppen har bedrevet bl.a. gennem en bred kontaktflade til og et udbredt samarbejde med erhvervs- og samfundslivet. *Erik Johnsen* udgav i december bogen »Teorien om ledelse« (Nyt Nordisk Forlag, Kbh. 1975). *Erik Johnsen*, *Ove Hedegaard* og *Per Ellervik* har afsluttet en ajourføring og moderniseret udgave af operationsanalysen i en bog kaldet »Introduktion til operationsanalyse« (Nyt Nordisk Forlag, Kbh. 1976). I tilknytning til denne bog har *Ove Hedegaard* og *Per Ellervik* afsluttet redaktionen af en casesamling kaldet »Operationsanalytiske cases I« (Nyt Nordisk Forlag, Kbh. 1976). *Stig Ree* har afsluttet manuskriptet til en revideret og populariseret udgave af sin licentiat-afhandling »Strategisk beslutningstagning vedr. offentlige udgifter«, hvilken bog forventes udgivet ultimo 1976. Endvidere har *Stig Ree* skrevet en bog om samspillet mellem politikere og administratorer under titlen »Ledelse af politiske systemer«. Denne bog, som forventes udgivet ultimo 1976, er bl.a. baseret på erfaringer, som *Stig Ree* har høstet gennem en løbende og direkte dialog med aktive kommunal- og folketingspolitikere samt gennem undersøgelser af nogle konkrete offentlige planlægningscases. *Kjeld Arnth Jørgensen* har afsluttet manuskriptet til sin bog »Strategisk planlægning«. *Flemming Poulsen* har afsluttet og indleveret sin afhandling til forsvar for den erhvervsøkonomiske licentiatgrad. Afhandlingen beskæftiger sig med samspillet omkring virksomhedens strategiske planlægning og dens organisationsudvikling.

Ove Hedegaard har afsluttet et projekt på Vejle Amts og Bys Sygehus, hvis formål det var at forbedre den service, sygehuset yder over for befolkningen.

Professor *Bjarke Fog* har gennemført en undersøgelse af virkningerne af de omkostningsreducerende tilskud, som staten i to perioder har givet erhvervslivet med henblik på at afdæmpe inflationstempoet. Resultaterne forventes offentliggjort i 1977. Bjarke Fog har endvidere gennemført en undersøgelse af visse aspekter af inflationsprocessen i Danmark som et led i en fælles EF-undersøgelse omkring samme fænomen i andre EF-lande. Bjarke Fog har desuden ledet to andre undersøgelser. Den ene er en undersøgelse af de interne afregningspriser i multinationale selskaber, hvilken undersøgelse er det danske bidrag til en fælles nordisk undersøgelse omkring beskatningsforhold for de multinationale selskaber. *Jes Thorup Jelsmark* er medarbejder i undersøgelsen. Den anden undersøgelse drejer sig om forskellige virkninger af medicintilskuddene. Begge undersøgelser forventes afsluttet i 1977. Bjarke Fog har ydermere deltaget i et samarbejde med Den grafiske Højskole med henblik på at udarbejde en prognose for de grafiske fag, ligesom Bjarke Fog også har deltaget i et forarbejde sammen med Journalisthøjskolen i en undersøgelse af koncentrationsgraden inden for de grafiske fag. Sluttelig har Bjarke Fog ajourført og omredigeret bind II af »Driftsøkonomi«, Bjarke Fog og Arne Rasmussen, (Nyt Nordisk Forlag, Kbh. 1976).

Leif Kristensen har fortsat sin forskning i detailhandelens sortimentspolitik. Det drejer sig dels om indsamling af illustrerende eksempler, og dels om mulighederne for at anvende konsumentadfærdsmodeller til formulering af bedre vare- og sortimentsbegreber. Delresultater er offentliggjort i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift og Butiksnyt.

3. Anden virksomhed

Gennem en bevilling fra Teknologirådet har cand. merc. Jesper Kreiner og cand. merc. Sigge Enk under faglig ledelse af Erik Johnsen arbejdet på et projekt omkring den lille kriseramte virksomhed. Flere empiriske studier har været udført. Projektets resultater forventes udgivet i bogform ultimo 1976.

Instituttets videnskabelige medarbejdere har deltaget i en række nationale og internationale seminarer, konferencer og symposier, hvilken aktivitet har styrket og udbygget instituttets kontakter med indenlandske og udenlandske forskningsinstitutioner, der arbejder med de samme problemstillinger som instituttet.

D. INSTITUT FOR EUROPÆISK MARKEDSRET

Institutbestyrer: Professor, dr. jur. Ole Lando.

Professor: Dr. jur. Ole Lando.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. jur. Jens Fejø, lektor, lic. jur. Hjalte Rasmussen, lektor, cand. jur. Elisabeth Thuesen.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende

Valgt af De Studerendes Råd: Cand. merc.-studerende Peter Weinberger og H. A.-studerende Jens Peter Illum.

Valgt af De Studerendes Råd: Peter Weinberger og Jens Peter Illum.

TAP-repræsentanter: Sekretær Una Koester og sekretær Lis Mødekjær.

1. Oprettelse og formål

Instituttet er oprettet den 1. februar 1967 med det formål at drive forskning, tilrettelægge undervisning og sprede oplysning om retsreglerne vedrørende de europæiske markeds-sammenslutninger samt om fremmed og international erhvervsret.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

I november 1975 udkom 2. supplement til EF-Karnov, hvis hovedredaktører er Ole Lando og afdelingschef i Justitsministeriet Ole Due. 3. supplement af værket omfattende perioden 1973 til medio 1976 udkommer i november 1976.

Ole Lando har afgivet beretning til Kommissionen om danske myndigheders efterlevelse af de forskrifter, som De europæiske Fællesskaber har pålagt medlemsstaterne i tiden indtil 30.9.1975 at gennemføre inden for området etableringsret og fri udveksling af tjenesteydelser.

Endvidere har Ole Lando udarbejdet en rapport til Europarådets Fourth European Conference of Law Faculties. Rapportens titel er »The contribution of comparative law to law reform brought about by international cooperation«.

Til Festskrift for professor Knut Rodhe har Ole Lando skrevet en artikel med titlen »The conflict of law rules respecting compensation. Set-off and counterclaim (compensation) and an analysis of the reasoning used«. Til Skrift in memoriam Carl Fulda har han bidraget med artiklen »The substantive rules in the conflict of laws: Comparative comments from the law of contracts«.

Endelig har Ole Lando publiceret følgende artikler: «Gyldigheden af visse klausuler i licensaftaler efter EF's konkurrenceret», Advokatbladet, 17/1975 s. 259–268. »The perspectives of Community law in Denmark«, Die Europäische Rechtsprechung nach zwanzig Jahren Gemeinschaftsleben, Kölner Schriften zum Europarecht, Band 24.

Som bidrag til EF-Karnov (supplement 1973–76) har Jens Fejø udarbejdet afsnittet om Det europæiske økonomiske Fællesskabs kartel- og monopolregler (EØFT art. 85–89). Jens Fejø er desuden redaktionssekretær ved EF-Karnov.

Jens Fejø har til Børsens EF-Håndbog skrevet supplerende afsnit. Han har endvidere udarbejdet en rapport med titlen »Danish law and mortgages«, der indgår som led i en samlet rapport til EF-Kommissionen om pant i fast ejendom i UK, Irland og Danmark.

Jens Fejø har i Tidsskrift for Rettsvitenskap anmeldt den svenske disputats af Hans Stenberg »Studier av EG-rätt. Om konkurrensbegränsande avtal och deras ogiltighet«.

Hjalte Rasmussen har påbegyndt et arbejde, der går ud på at sammenligne erfaringerne om anvendelse af forbundsforfatningens Interstate Commerce Clause med EF's retspraksis på de beslægtede områder under EØF-Traktaten (art. 30–36). Han har endvidere anmeldt »La France et les Communautés Européennes« i American Journal of Comparative Law 1976, s. 561–564 og »EF-dokumenter« (ved Københavns Universitets Institut for International Ret og Europaret) i »Europa« 1976/7 s. 15. Artikel i »Europa« 1976/6: »EF's Domstol skal sikre, at Fællesskabets retsregler fortolkes og anvendes rigtigt«. Endelig har Hjalte Rasmussen udarbejdet bidrag til supplementshæftet for 1975/76 til EF-Karnov.

Elisabeth Thuesen har fortsat en retssammenlignende fremstilling af de obligationsretlige regler vedrørende varehandelens mellemmand i de vesteuropæiske lande. Særlig

vægt lægges på adgang til erstatning ved forholdets ophør. Desuden er en kortere fremstilling om de seneste ændringer i nordisk ret inden for emnet under udarbejdelse.

3. Anden virksomhed

Instituttet har haft følgende gæsteforelæsere:

Professor Ulf Bernitz, Stockholms Universitet: »Findes der en dansk og en international handelsret?«. Ombudsman Lars Gunnar Flemström, ASEA-Atom, Västerås: »Salg af atomkraftværker – nogle forhandlingstaktiske og køberetlige problemer«. Administrator ved EF-Kommissionen Bernhard J. Posner: »Europæisk selskabsstruktur. Arbejdstagernes medindflydelse og koncernret«.

I september 1975 er Ole Lando indtrådt i en arbejdsgruppe af europæiske jurister, hvis opgave det er at redegøre for de nationale regler, som måtte have betydning ved anvendelsen af EF-Konventionen af 23.9.1968 om anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile sager og handelssager.

Ole Lando har i november 1975 ledet Juristforbundets kursus for jurister i engelsk ret.

I februar 1976 har han deltaget i en ekspertgruppe under Europarådet, som skulle udforme regler til modvirkning af urimelige kontraktvilkår i konsumentkontrakter. I samme måned har Ole Lando holdt gæsteforelæsning om agenten og eneforhandleren i europæisk ret ved Göteborgs Universitet.

I maj 1976 er Ole Lando af Det retsvidenskabelige fagråd ved Københavns Universitet blevet udpeget til medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en af cand. jur. Niels Gangsted-Rasmussen indleveret licentiatafhandling.

Ved Ford Legal Workshop 1976 på Londons Universitet har Ole Lando i juni/juli 1976 holdt foredrag med titlen: »The conflict of laws of contract«.

Pr. 1.7.1976 er Ole Lando blevet udpeget som rapportør i Commission on Law and Commercial Practice.

I september 1975 deltog Ole Lando, Jens Fejø og Hjalte Rasmussen i Deutsche Gesellschaft für Rechtsvergleichung's seminar i München.

I oktober 1975 deltog Jens Fejø, Ole Lando, Hjalte Rasmussen og Elisabeth Thuesen i Fédération internationale pour le droit européen's (FIDE) VII internationale kongres i Bruxelles om »Borgeren og Den europæiske ret«. Ole Lando holdt afslutningsforedraget med titlen »Can the EC solve our problems?«. Ved mødet valgtes Ole Lando som præsident for FIDE for en 3-årig periode.

I marts 1976 foretog Jens Fejø en studietur til EF-Kommissionen i Bruxelles. I april holdt han et foredrag med titlen »Den monopolretlige behandling af mellemmandsaftaler i EF« på et Advokatråds kursus i Grenå. Ole Lando holdt ved samme lejlighed foredrag om »Kontrakter med udlandet – deres indgåelse og fortolkning. Standardkontrakter«. Jens Fejø holdt endvidere i april 1976 et foredrag med titlen »EF's konkurrenceregler om agenter og eneforhandlere« på et kursus afholdt af FDC.

Hjalte Rasmussen blev formand for DANSK SELSKAB FOR EUROPAFORSKNING, der stiftedes den 8. juni 1976. Han er siden 4. oktober 1975 generalsekretær for Fédération internationale pour le droit européen.

I ugen 28.3.–4.4.1976 gennemførtes en studierejse til Paris og Bruxelles med en gruppe cand. merc.-studerende og nogle lærere og kandidater fra universiteterne i København og Lund. Rejsen var tilrettelagt af Elisabeth Thuesen i samarbejde med Institut for uden-

rigshandel. I rejsen deltog desuden fra instituttet Ole Lando. I Paris besøgte OECD og forskellige virksomheder, i Bruxelles EF-Kommissionen, Ministerrådet samt forskellige virksomheder.

E. INSTITUT FOR FINANSIERING

Institutbestyrer: Adjunkt, cand. polit. Henning Holten.

Adjunkt/lektorgruppen: Adjunkt, cand. merc. Cato Baldvinsson (fratrådt 1/9 1976), adjunktvikar, cand. polit. Frans Hesse (fra 1/11 1975), adjunkt, cand. polit. Henning Holten, lektor, cand. oecon. Niels Chr. Nielsen, Ph. D., adjunkt, cand. merc. Kaj Svarrer.

Sekretærer: Mya Aagaard og Birte Mikkelsen.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende *deltidsbeskæftigede lærere*, alle nyalgt i forbindelse med de ordinære valg til Handelshøjskolens kollegiale organer i november 1975: Undervisningsassistent, direktør Peder Schlegel, undervisningsassistent, direktør Flemming Tamstorf.

TAP-repræsentanter: Sekretær Mya Aagaard, sekretær Birte Mikkelsen.

Valgt af De Studerendes Råd: H. D.-studerende John Forslund, H. A.-studerende Niels Dabelstein, cand. merc.-studerende Peter Fehrn-Christensen.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1939 med benævnelsen Bankinstituttet. I forbindelse med en omlægning af bankstudiet til det nuværende H. D.-studiet i Finansiering og Kreditvæsen ændredes navnet 1/9 1967 til Institut for Finansiering.

Dets opgaver omfatter forskning inden for mikro- og makroøkonomiske finansieringsproblemer samt den faglige tilrettelæggelse af undervisningen i finansiering og kreditvæsen på H. A.-, cand. merc.- og H. D.-studierne.

2. Forskningsvirksomhed

a. Cato Baldvinsson og Niels Chr. Nielsen: »Investeringsplanlægning«, Revisionsorientering, Særtryk E 19 (45 s.).

Cato Baldvinsson har endvidere arbejdet med en artikel om vurdering af finansiel leasing, der forventes afsluttet i 1976.

b. Sammen med lektor, cand. polit. Bodil Nyboe Andersen arbejder Henning Holten med pengepolitiske problemer. I forbindelse hermed har følgende kommentarer været bragt i dagspressen: »Væk med lotteriet ved de nye statsobligationer« (Berlingske Tidende 18/2 1976).

Henning Holten og Bodil Nyboe Andersen har fra september 1975 fungeret som vejledere for forskningsstipendiat, cand. polit. Fl. Dalby Jensen ved Økonomisk Institut, Københavns Universitet, der med støtte fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd foretager en undersøgelse af statsfinansernes likviditetsvirkning. Fra undersøgelsen, der forventes afsluttet i 1976, foreligger der en delrapport som Memo nr. 46 fra Økonomisk Institut, Københavns Universitet: »Statsfinansernes indenlandske likviditetsvirkning«, I, 1976.

Endvidere har Henning Holten sammen med Bodil Nyboe Andersen for indkomstskatteudvalget, nedsat af ministeren for skatter og afgifter i november 1975, udarbejdet en redegørelse for virkningerne af afskaffelse af rentebeskatning og rentefradragsret. Redegørelsen er afleveret i september 1976.

c. Niels Chr. Nielsen, »The Price and Output Decisions of the Firm Under Uncertainty«, Swedish Journal of Economics.

Niels Chr. Nielsen, »Uncertain Demand: Price Discrimination and Allocation of Output«, EFA-Proceedings, North Holland.

Niels Chr. Nielsen, »Investment Decision of the Firm and the Allocative Efficiency of Capital Markets«, Journal of Finance 1976.

Niels Chr. Nielsen, »On the Optimal Policy of a Labor-Managed Firm and Its Optimality«, Institut for Finansiering, Working Paper 76-1.

Niels Chr. Nielsen, »Fondsdannelse, aktiekurser og formuefordeling«, Institut for Finansiering, Working Paper 76-2.

Niels Chr. Nielsen har præsenteret papers på følgende tre konferencer: European Finance Association's årsmøde, Workshop i finansiering afholdt af European Institute of Advanced Studies in Management, Bruxelles, samt årsmødet i Dallas, USA, for American Economic Association, American Finance Association og Econometric Society. Endvidere har Niels Chr. Nielsen i 1975/76 været medlem af Nominating Committee for European Finance Association og er medlem af planlægningskomiteen for næste »Nordiska Företagsekonomiska Konferensen« i Stockholm. I april og maj 1976 opholdt Niels Chr. Nielsen sig som gæstforsker ved Ekonomiska Forskningsinstitutet ved Handelshögskolan i Stockholm.

d. Kaj Svarrer arbejder sammen med Niels Chr. Nielsen på en undersøgelse af aktie markedets prisdannelse, specielt omkring tidspunktet for aktieemissioner.

3. Anden virksomhed

Henning Holten har som kursusleder og foredragsholder medvirket ved FDC's efteruddannelseskursus, »Virksomhedens valutaproblemer og international finansiering«, september 1975, december 1975, marts 1976.

F. FORSIKRINGSINSTITUTTET

Institutbestyrer: Afdelingsleder, lektor, cand. polit. Knud Hansen.

Lektor: Lic. merc. John Kjær.

Sekretær: Agnete Kitaj.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Underdirektør Erik Damm.

Valgt af De Studerendes Råd: H. A.-studerende Birgit Nielsen, H. D.-studerende Kaj Jensen.

TAP-repræsentant: Agnete Kitaj.

1. Oprettelse og formål

Instituttet er oprettet i 1952. Dets formål er at drive økonomisk forskning inden for risiko- og forsikringsområdet samt at tilrettelægge og administrere undervisningen ved H. D.-studiet i forsikring, undervisningen i faget risiko og forsikring på H. A.-studiet samt undervisningen i forsikringsfaggrupperne på det erhvervsøkonomiske kandidatstudium.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

Knud Hansen har afsluttet en større undersøgelse af aktiers forrentning i perioden 1970-74. Resultaterne er fremlagt i en afhandling i jubilæumsskriftet »Nordisk Fjerfabrik, Aktieselskab, 1901–1976«.

Knud Hansen har udformet en model og et edb-program til sammenligning af afkastet af obligationer med forskellig løbetid. Resultatet vil foreløbig indgå i de noter, der bruges ved undervisningen i forsikringsøkonomi, hvori også indgår en omtale af (forsikringsselskabers) pengeanbringelse.

Knud Hansen og John Kjær har foretaget en gennemgribende revision af det virksomhedsspil, forsikringsspillet, som benyttes i instituttets undervisning. Modellerne er udbygget, således at bl.a. inflation indgår, og nye handlingsparametre for spillerne er fastsættelse af udgifter til risikoselektion og skadebehandling. Spillet edb-programmer er fuldstændigt omstruktureret dels for at gøre benyttelsen lettere og sikrere, dels for at lette programmeringen af senere løbende udbygning og revision af spillet. I forbindelse hermed er der allerede sket udbygning med nye rapporttyper.

Knud Hansen har påbegyndt arbejdet med et nyt virksomhedsspil, hvis formål bliver at opøve deltagernes evne til at træffe risk management-beslutninger.

John Kjær har til brug ved undervisningen på datamatiklinien ved H. D.-studiet i organisation redigeret kompendiet »Styring og organisation af edb-arbejdet« (2. udgave, 1975), samt skrevet artiklen »Risk Management må starte indefra i firmaerne«, Børsen 20.2.76.

3. Anden virksomhed

Forsikringsspillet er blevet gennemført med deltagelse af studerende og medlemmer af Forsikringsklubben.

Knud Hansen var panelmedlem ved Dansk Ingeniørforenings høring »Risici, menneske, samfund« den 20.3.1976.

John Kjær holdt foredrag om »Risk Management i en dansk virksomhed« ved Industrirådets konference om Risk Management den 24.2.76. John Kjær har deltaget i »7. nordiska företagsekonomiska konferensen« i Åbo 18.–21.8.75.

G. CENTER FOR TVÆRFAGLIGE STUDIER/ INSTITUT FOR LEDELSESFORSKNING

CENTER FOR TVÆRFAGLIGE STUDIER/
INSTITUT FOR LEDELSESFORSKNING

MANGE INITIATIVER OG RESULTATER - MEN STRENGT ARBEJDE.
BERETNING OM CENTRETS FØRSTE ÅR.

REORGANISERING OG FORNYELSE

Ved begyndelsen af det nye arbejdsår i september 1975 blev Institut for Ledelsesforskning omdannet, og staben blev fornyet. Fra at være en selvejende institution betalt af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse blev det et center under Handelshøjskolen i København.

Centret er nu en samarbejdsramme for tværfaglige studier og ledelsesforskning med dertil knyttet undervisning. Centret virker som en projektgruppe, hvor medarbejderne er udlånte fra Handelshøjskolens økonomiske institutter eller fondsansatte. De er alle knyttet til centret på åremål.

Den heltidsansatte stab ved centret bestod i størstedelen af det forløbne år af:

Professor Torben Agersnap (leder), professor Verner Goldschmidt, sekretær Gurli Jacobsen, sekretær Winnie Kindler, adjunkt Aage Nedergaard, forskningsstipendiat Jens Erik Parsby, adjunkt Jørgen Lindgaard Pedersen og adjunktvikar Jan Kofoed Winther.

PLATFORM ELLER VINDUE

Jens Erik Parsby har af det Samfundsvidenskabelige forskningsråd fået bevilling til i eet et halvt år at undersøge, hvordan den danske dagspresse fungerer. Er den en platform for ledernes ideer eller læsernes vindue til det politiske-økonomiske system i samfundet. En foreløbig rapport har været forelagt ved to konferencer i England i sommer.

VIRKSOMHED, TEKNIK OG SAMFUND

Verner Goldschmidt, der er knyttet til centret som gæsteproffesor i halvandet år fra januar 1976 har udarbejdet en forskningsplan til en undersøgelse af økonomiske og sociale virkninger af olieudvinding i Grønland. Første del af undersøgelsen er igang.

Anden dels gennemførelse i mar-ken afventer forventet initiativ fra grønlandsk side. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med samfundsfags projektet ved Danmarks tekniske Højskole. Goldschmidt har desuden i Moskva og Warszawa deltaget i møder under det europæiske institut for samfundsforskning vedrørende et nyt forskningsprojekt om teknologi og samfund.

Henry Mintzberg

Lederen og hans job ★★★★★★★★

Som et bidrag til ledelsesforskningen i Danmark har vi sammen med Institut for Organisation og Arbejdssociologi taget initiativ til udsendelse af en levende og letlæst forskningsrapport om lederen og hans job. Bogen er skrevet af professor H. Mintzberg, der tidligere har deltaget i seminarer ved Handelshøjskolen. Den sammenfatter et stort antal undersøgelser vedrørende arten af og sammenhængen mellem de opgaver lederen tager sig af.

Mintzbergs bog er ikke blot et vægtigt bidrag til ledelsesforskningen. Det er også lykkedes ham at sammenfatte på en pædagogisk måde alt væsentligt, der er skrevet om bogens emne. Man får derved på samme tid de nye resultater og deres indpasning i en større sammenhæng. Derfor er vi ikke i tvivl om, at den vil være en nyttig lærebog ved Handelshøjskolens undervisning og ved kursus for virksomhedsledere. Bogen fås i boghandelen. Pris kr. 87,50.

KORTE EFTERUDDANNELSESKURSER FOR HØJSKOLENS FOLK

For Handelshøjskolens undervisningsudvalg har centret under ledelse af cand.pæd Aage Nedergaard gennemført et pædagogisk grundkursus og forskellige konferencer for højskolens medarbejdere.

Aage Nedergaard har desuden gennemført tilrettelægning af en pædagogikums undervisning for højskolens sprogafdeling og udgivet en bog: "Om at lære" sammen med Gorm Fridal.

FREMMEARBEJDER-UNDERSØGELSE

For EFs kommission for arbejdsspørgsmål m.v. har centret i samarbejde med IOA gennemført en undersøgelse af fremmedarbejdernes forhold i Danmark. En række væsentlige oplysninger - særligt om boligforhold - er indsamlet ved 800 personlige interviews på et fremmedsprog. Tilsvarende oplysninger er indsamlet i de øvrige lande, der er medlemmer af Fællesmarkedet.

Oplysningerne fra Danmark er samlet og analyseret i to rapporter af henholdsvis Jesper Bruus Pedersen og Gulla Holten/Engilbert Gudmundsson.

I forbindelse med undersøgelsen har Torben Agersnap og Jesper Bruus Pedersen deltaget i faglige konferencer i Bruxelles, Birmingham, Carlabrien, København og Paris.

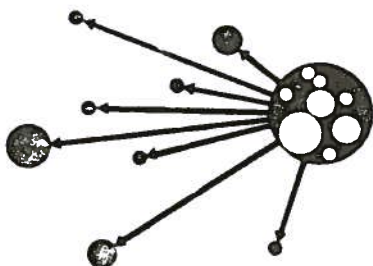
ALTERNATIV LOKALISERING AF STORBY-ERHVERV

Danske Konsulenter i Virksomhedsledelse har gennemført en indledende undersøgelse af 20 danske virksomheders lokaliseringsbeslutninger. Oplysningerne er indsamlet af virksomhedernes konsulenter, som kender

den enkelte virksomhed gennem en flerårig kontakt. Undersøgelsen er tilrettelagt i samarbejde med Torben Agersnap.

Der er udsendt en rapport fra den indledende undersøgelse under redaktion af Peter Mathiesen og Lars Kolind. Rapporten er godkendt af undersøgelsens kontaktgruppe, og der er givet bevilling til gennemførelse af en mere omfattende undersøgelse.

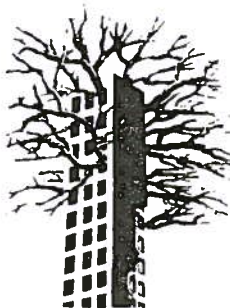
D S K V

BYGGEVIRKSOMHED, TEKNIK OG SAMFUND

Jørgen Lindgaard har sammen med professor Jøns. Munch-Petersen ved Danmarks tekniske Højskole tilrettelagt en undersøgelse af årsager til og virkninger af den tekniske udvikling indenfor byggebranchen siden anden verdenskrig. Undersøgelsen starter ved årsskiftet 1976/77 og vil strække sig over to år. Undersøgelsen er et led i centrets forskningsprogram Virksomhed, Teknologi og Samfund, der starter i efteråret med en studiekreds af teknikere og samfundsforskere, og som søges afsluttet med en international konference.

Brancheundersøgelsens omkostninger betales af Statens teknisk-videnskabelige- og Statens samfunds-

videnskabelige Forskningsråd i forening. En første rapport med undersøgelsens resultater vil foreligge marts 1978.

KURSUS I VIRKSOMHEDSLEDELSE UDSKYDES

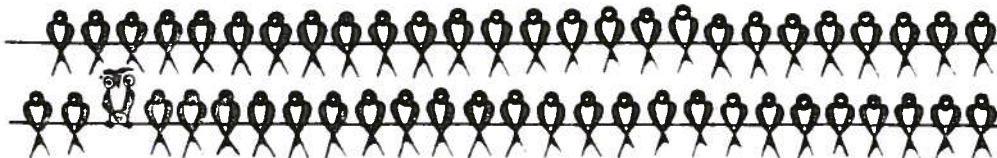
Det økonomiske fakultetsråd nedsatte i maj måned et "managementudvalg" til at følge virksomheden ved CTS/Institut for Ledelsesforskning og til at rådgive Fakultetsrådet i bevillings-, personale- og lignende spørgsmål vedrørende instituttets virksomhed. Man besluttede endvidere at udskyde gennemførelsen af højskolens 6 ugers kursus i virksomhedsledelse i et par år. Der er for øjeblikket behov for kortere kurser i efteruddannelsen.

Managementudvalget har følgende medlemmer: professor Otto Ottesen (formand), professor Erik Johnsen, professor Egil Fivelsdal, lektor Flemming Rasmussen, sekretær Lisa Borges, stud.merc. Hans Munck samt stud.merc. Helge Billington.

KULTURHISTORIE/PSYKOLOGI TIL CTS/ILF

Studienævnet for det erhvervsøkonomiske dagstudium (HA) har efter professor Hakon Stangerups død besluttet, at undervisningen i Kulturhistorie/psykologi skal varetages af Handelshøjskolens Center for Tværfag-

lige Studier. Der er 550 studerende på holdet og bevilling til én lærer. Vi er derfor gået i gang med et pædagogisk udviklingsarbejde.

ALMEN ØKONOMI TIL CTS/ILF

Studienævnet (cand.merc.) besluttede foråret 1975 efter centrets om-dannelse at overflytte undervisningen i almen økonomi hertil.

Handelshøjskolens undervisning er som helhed fagopdelt og den nødvendige integration af fagene er overladt til de studerende. Undervisningen i almen økonomi bryder med dette princip. Fra centrets vejledning til de studerende kan nævnes i uddrag:

Faget Almen Økonomi har det dobbelte formål at uddanne de studerende til kritisk at analysere virksomheds- og samfundsproblemer ud fra en tværfaglig synsvinkel - altså typiske krav, der vil blive stillet af det praktiske liv.

De studerende skal gennem deltagelse i undervisningen

- a. træne sig i problemformulering og -analyse ud fra en tværvideenskabelig synsvinkel,
- b. træne sig i at forbinde teori og praksis for derved at kunne vurdere videnskabelige teories og metoders egnethed til analyse og løsning af et konkret problem,
- c. træne sig i formidling af faglige emner til ikke-fagfolk.

I dette ligger der ikke krav om en bestemt kundskabsmængde inden for et bestemt fag, men om en tværvideenskabelig orientering. Det er problemfeltet, der må styre, hvilke videnskabelige teorier og metoder, der skal inddrages.

Man skal kunne forholde sig kritisk til de teorier og metoder, der anvendes i analysen. Det vil blandt andet sige, at de studerende må tilegne sig indsigt i forudsætningerne for de inddragne teories og metoders anvendelse, samt en forståelse for teoriernes historiske og ideologiske forankring.

Undervisningen omfatter på den ene side forskellige former for støtteforelæsninger omfattende såvel indholds- som metode-mæssig kundskabsformidling, og på den anden side bistand til et gruppearbejde omkring et selvvalgt projekt. De studerende inddeles i grupper på 6-8 personer, således at mindst tre forskellige cand.merc.fagkombinationer er repræsenteret i hver gruppe. Der kunne stilles forslag om sammensætning indtil den 25. august. Herefter har Studiekontoret ordnet resten af opdelingen.

Det selvvalgte projekt skal have en sådan karakter, at det forudsætter et tværfagligt gruppesamarbejde. Gruppen tildeles dels en proceskon-

sulent, som deltager i gruppens arbejde straks fra begyndelsen af arbejdet, dels en af højskolens faste lærere, som fungerer som fagkonsulent fra det tidspunkt i arbejdet, hvor problemstillingen er færdig-formuleret.

Gruppens emne skal omfatte en afgrænset konkret opgave, som kan opnå en rimelig grundig behandling inden for de tyve uger, der står til rådighed til det egentlige faglige arbejde.

Projektet afsluttes med en rapport skrevet af gruppen i fællesskab. Desuden skal der udarbejdes en "kronik" om samme emne. Det vil sige en alment forståelig fremstilling uden fagjargon og kun med de ord, der forstås af almindelige avislæsere.

Grupperne starter med et stormøde først i september, kl. 8-12. Herefter er fire dage optaget af debatforelæsninger i aulaen, Fabrikvej 7. Problemstillingen for gruppens arbejde samt dispositionen skal være færdigudarbejdet inden udgangen af september 1976.

Sidste uge i november præsenteres på CTS/ILF en midtvejsrapport, som indeholder dele af samtlige kapitler i mere eller mindre gennemarbejdet tilstand. Den sidste hverdag i januar forevises det færdige rapportmanuskript på CTS/ILF. Den endelige rapport afleveres i fire eksemplarer på CTS/ILF

den første hverdag i marts før kl. 16.00. Endelig afleveres kronikken på CTS/ILF i fire eksemplarer den 15. marts. Eksamen afholdes først i juni måned.

Eksamen afholdes som gruppeeksamen på grundlag af de skriftlige arbejder, der i forvejen skal være bedømt som værende tilfredsstillende. Der vil blive lagt vægt på de studerendes evne til at fungere i gruppesamarbejde. Undervisningsassistenten og den faste lærer fungerer som eksaminator. Eksaminationen foregår på grundlag af det skriftlige arbejde. Hver studerende får én karakter, som tæller dobbelt på eksamensbeviset.

Ved undervisningens afslutning udlivered centret et spørgeskema til samtlige studerende, der havde fulgt den. Samtlige 22 hold tilbagesendte skemaer, men kun halvdelen af de studerende besvarede det. Af besvarelserne fremgår, at de studerende alle har været stærkt optaget af den nye arbejdsform. Men ikke alle vurderer det positivt selv at skulle vælge emne og bestemme arbejdets art og kvalitet. Det er også åbenbart, at en del af lærerne har haft vanskeligt ved at gennemføre opgaven som "ressourceperson" for gruppearbejdet. Endelig er der hos enkelte en skepsis overfor muligheden af et tværfagligt arbejde. Som helhed er reaktionen positiv.

H. INSTITUT FOR NATIONALØKONOMI

Institutbestyrer: Professor Knud Lüttichau

Professorer: Knud Lüttichau, Poul Milhøj.

Adjunkt/lektorgruppen: Afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, lektor, cand. polit. E. Damsgård Hansen, lektor, cand. polit. Lars Lund, lektor, cand. polit. Svend Marker-Larsen, adjunkt, cand. oecon. Jørgen Lindgaard Pedersen (udlånt til institut for ledelsesforskning), adjunktvikar Hans Kornø Rasmussen (fra 1.10.1975–15.9.1976), forskningsstipendiat, cand. oecon. Bjarne Sloth Jensen.

Sekretær: Elisabeth Kornbeck.

Institutafdelingen for Erhvervs- og samfundsbeskrivelse, Fabrikvej 7.

Medarbejdere: Adjunkt, cand. polit. Jens Bjerregaard Christensen, lektor, cand. oecon. H. Duelund Nielsen.

Sekretær: Hanne Dorf Pedersen.

Institutråd: Siden 1. februar 1970 har instituttet været ledet af et institutråd. Dette består foruden af de heltidsansatte videnskabelige medarbejdere af 4 repræsentanter for timelærerne i de under instituttet henhørende fagområder samt 4 studerende udpeget af De Studerendes Råd.

Repræsentanter for timelærerne: Referent, cand. polit. Bjørn Einersen, kontorchef, cand. polit. H. O. Thustrup Hansen, cand. polit. Andreas Wildt (alle valgt af timelærerne) og cand. polit. Palle Mikkelsen (valgt af timelærerne).

Udpeget af De Studerendes Råd: H. A.-studerende Rasmus Arffmann, H. D.-studerende Hanne Krebs, H. A.-studerende Robert Mossing og H. D.-studerende Gert Poder.

Institutrådets sekretær: Elisabeth Kornbeck (valgt af institutrådet).

Institutrådet har holdt møder den 19. december 1975 og 1. juni 1976.

1. Afsluttede og igangværende arbejder

a. Poul Milhøj har fortsat sin deltagelse i redaktionen af lærebogssættet »Erhverv og Samfund«. Endvidere har han afsluttet en artikel om »Markedsføringsloven og prisdannelsen«. I samarbejde med en række økonomer arbejder han med studier i langtidstendenser i dansk økonomi og har i denne forbindelse afsluttet beregninger om 4 generationers livsindkomstforløb i årene 1900–70 og påbegyndt en redegørelse herfor.

b. Knud Lüttichau har offentliggjort en artikel vedrørende: »Diskussionen om Heckscher-Ohlin teorems afprøvning« hos forlaget for samfundslitteratur, marts 1976. Endvidere har han fortsat undersøgelsen af: »Lønglidningens og den overenskomstmæssige lønstignings determinanter for faglærte, ufaglærte og kvinder«.

c. Orla Brandt Jensen har efter revision publiceret 4. oplag af »En note om indkomstdannelsens teori« (Handelshøjskolen i København, Undervisningsmaterialer 55, Nyt Nordisk Forlag, København, 1976).

d. H. Duelund Nielsen har fortsat arbejdet med bygge- og boligpolitiske og kreditpolitiske emner og har offentliggjort artikler herom. Sammen med Lars Lund har han udarbejdet en redegørelse for problemer ved en eventuel indførelse af et terminsmarked for obligationer i Danmark.

e. Lars Lund har fortsat sit arbejde inden for den makroøkonomiske teori. Han har færdiggjort nogle artikler om pengepolitik. Endvidere har han udarbejdet planer for et arbejde om økonomisk demokrati. Sammen med H. Duelund Nielsen har han udarbejdet en redegørelse for problemer ved en eventuel indførelse af et terminsmarked for obligationer i Danmark.

f. E. Damsgård Hansen har behandlet socialpolitiske og fordelingspolitiske spørgsmål og har færdiggjort en redegørelse til forbrugerkommissionen om forbrug og forbrugerpolitik.

g. B. Sloth Jensen har fuldført arbejdet om multicollinearitet.

h. Svend Marker-Larsen har sammen med en række andre økonomer fortsat sine studier over langtidstendenser i dansk økonomi (jf. pkt. a ovenfor) især med henblik på en analyse af udviklingen i den offentlige sektor i efterkrigsårene.

j. Jens Bjerregaard Christensen har påbegyndt et arbejde indenfor bolig- og byggepolitikken. Han har udarbejdet en foreløbig rapport på 140 sider.

I. INSTITUT FOR ORGANISATION OG ARBEJDS SOCIOLOGI

Instituttbestyrer: Lektor, cand. psych. Oluf Aagaard.

Formand for institutrådet: Seniorstipendiat, lic. merc. Finn Borum.

Professorer: Torben Agersnap (pr. 1.9.1975 udlånt til Institut for Ledelsesforskning for en periode af 2 år) og Egil Fivelsdal.

Adjunkt/lektorgruppen: Cand. oecon. Flemming Agersnap, lic. merc. Niels Bjørn-Andersen, jur. lic. Britt-Mari Blegvad, cand. merc. Søren Christensen, cand. merc. Harald Enderud, lic. merc. Hans Gullestrup, sivilingeniør Tore Jacob Hegland, cand. polit. J. C. Ry Nielsen og cand. psych. Oluf Aagaard.

Seniorstipendiat: Mag. scient. soc. Ib Andersen, lic. merc. Finn Borum, cand. psych. Bjarne Herskin og Finn Junge-Jensen M.B.A.

Kandidatstipendiat: Cand. merc. J. F. Bakka, socialrådgiver Peter Duus Hansen, cand. merc. Poul-Erik Daugaard Jensen og mag. scient. soc. Ann Westenholz.

Sekretærer: Greta Andersen, Else Arndt, Marly Arnoldus, Gurli Jacobsen, Inger Jensen, Tonny Jørgensen, Dorte Klöcker-Larsen, Liza Klöcker-Larsen, Alice Müller, Margrethe Plesner og Grethe Rønn.

Gæsteprofessorer: Peter Abell (maj måned 1976) og Verner Goldschmidt (pr. 1.1.1976–31.8.1977 udlånt til Institut for Ledelsesforskning).

Erik Winther (1.9.1975 til 30.11.1975) (*adjunktvikar*).

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Mag. scient. soc. Jesper Bruus Pedersen og mag. scient. soc. Olaf Rieper.

TAP-repræsentanter: Assistent Greta Andersen, assistent Else Arndt, overassistent Marly Arnoldus, assistent Inger Jensen, assistent Tonny Jørgensen, kontorassistent Dorte Klöcker-Larsen, assistent Liza Klöcker-Larsen, assistent Alice Müller, assistent Margrethe Plesner og overassistent Grethe Rønn.

Valgt af De Studerendes Råd: H. A.-studerende Claus Frost-Hansen, H. A.-studerende Kurt Olsen, H. A.-studerende Thomas Skovsted Andersen, cand. merc.-studerende Helge

Billington, cand. merc.-studerende Gulla Holten, cand. merc.-studerende K. O. Paludan-Andersen, cand. merc.-studerende Leif Scharling, H. D.-2. del-studerende Jens G. Markussen, H. D.-2. del-studerende Anders Skov Hansen og H. D.-studerende F. Kistrup. *Projektmedarbejdere:* Bent Regner Andersen, Johny Andersen, Tove Beck Madsen, Martin Bodholt, Hanne Bræmer, Kjell Caspersen, Guldborg Chemnits, Poul Christensen, Mogens Trab Damsgaard, Jørn Daugaard, Ola Dinesen, Gert Gammelgaard, Engilbert Gudmundsson, Jeppe Gustafsson, Preben West Hansen, Gulla Holten, Steen Hvid, Radmilla Jacobsen, Eva Junge-Jensen, Karin Nysted Jensen, Torben Kitaj, Erik Bøje Larsen, Mogens Larsen, Torsten Lilleør, Hugo Linstow, Ulrik Madsen, Jørgen Monsen, Peter Nielsen, Poul B. Olsen, Tommy Olsen, Ingrid Parsby, Helene Lykke Pedersen, Nell Rasmussen, Ove Rohde, Leif Scharling, Henning Schwerdtfeger, Else Marie Sejer, Inge Rønne Steenberg, Henrik Stevnsborg, Margrethe Sørensen og Gert Walther.

Instituttets undervisning

Instituttet udbyder og administrerer undervisningen på de tre erhvervsøkonomiske studier ved Handelshøjskolen: H. D.-, H. A.- og cand. merc.-studierne.

H. D.-studiet i organisation

Undervisningen ved specialstudiet i organisation har til formål at give yngre folk med praktisk erfaring og gode forkundskaber sådanne teoretiske kundskaber, at de bliver bedre egnede til at overtage ledende administrative stillinger i privat og offentlig virksomhed i første række inden for planlægnings-, personale- og organisationsfunktioner.

Studiet udbydes i fire tilvalgslinier: Management (almen linie), datamatik, offentlig forvaltning og personaleadministration, og der tilbydes mulighed for tillægsprøver.

H. A.-studiet

På H. A.-studiet forestår instituttet faget virksomhedens organisation, der er placeret i 3. og 4. semester. Dette fag omfatter: Almen gruppeteori, metodekritik, arbejdsgrupper og virksomheders organisation. Hovedvægten lægges på at klarlægge samspillet mellem personer, materialer, maskiner og økonomiske forhold.

Cand. merc.-studiet

På cand. merc.-studiet deltager instituttet i undervisningen inden for det obligatoriske fag almen økonomi, og instituttet udbyder følgende valgfrie fag: Generel organisations-teori, generel sociologi, generel personaleadministration, generel psykologi, marxistisk økonomi og statsteori, videregående organisationsteori I (participation og forandring), videregående organisationsteori II (planlægning og konflikt), offentlig administration, arbejdsmiljø, videregående personaleadministration I, videregående personaleadministration II, samfundsvidenskabelig metodelære, organisation og samfund, videnskabsteori og massekommunikation.

Instituttets forskning

Bestræbelserne mod øget teoriudvikling, generalisering og formidling af forskningsresultaterne har været fortsat i det forløbne år. Dette har været præget af færdiggørelse af flere større projekter, udmøntet i publikation af artikler og bøger. Omgivelsernes for-

ventninger til forskningsinstitutterne ved de højere læreanstalter har sat sit præg på interne debatter og iværksættelse af projekter.

Instituttet er i en (*fortsat*) proces, der som mål har engagement i projekter, der har relevans og aktualitet, samtidig med at der sker højnelse af niveau og medarbejderkompetence.

1. Beslutningsprocesser

Harald Enderud arbejder fortsat med teoretiske og empiriske analyser af beslutningsprocesser, hvor tilgrænsende emner som indflydelse, ledelse og planlægning trækkes ind i billedet. Det er væsentligt i teoridannelsen omkring disse emneområder, at de ses i sammenhæng med hinanden. Det er vigtigt med større tværfaglighed; den traditionelle driftsøkonomi og organisationsteori må integreres mere med adfærdsvidenskaber som sociologi, socialpsykologi og politisk videnskab.

Søren Christensen har fortsat sit arbejde med undersøgelsen af beslutningsprocesserne vedrørende materielbeslutninger i en række større danske entreprenørvirksomheder. Der er tale om et tværfagligt samarbejde med Institut for Anlægsteknik ved Danmarks Tekniske Højskole, som støttes af Statens Teknisk-Naturvidenskabelige Forskningsfond. I juli 1976 afsluttedes manuskriptet til en bog om denne undersøgelse (sammen med Axel Gaarslev).

2. Industriel demokrati

Ann Westenholz, Flemming Agersnap og Ola Dinesen arbejder videre på projektet »lønmodtagerrepræsentation i aktieselskabsbestyrelser«. Undersøgelsen har nær kontakt med lignende projekter i Norge, Sverige og Tietgenskolen i Odense. Første fase af undersøgelsen er afsluttet i foråret 1976 med en foreløbig rapport, og anden fase er påbegyndt i sommeren 1976, hvor de samme virksomheder besøges igen for at belyse et udviklingsforløb i ordningen. Desuden er der kontakt med 2 virksomheder, hvor en mere indgående analyse af beslutningsprocesser foretages. Denne del af undersøgelsen forventes færdig sommeren 1977. Projektet støttes af det Samfundsvidenskabelige Forskningsfond.

Marly Arnoldus og Liza Klöcker-Larsen samt en støttegruppe bestående af Peter Duus Hansen, Harald Enderud, Flemming Agersnap og Torben Agersnap (projektleder) fortsætter deres undersøgelse af medarbejderrepræsentation i styrende organer (TAP-undersøgelsen). Undersøgelsen forventes afsluttet i løbet af 1977.

3. Institutionsprojekter

Tore Jacob Hegland fortsætter kontakten med »de alternative institutioner« (Fjordhøj, Majgården m.fl.), og et nyt projekt er vokset frem: Et pædagogisk (eller snarere »anti-pædagogisk«) udviklingsprojekt omkring »alternative livsstils-miljøer i behandlingsarbejdet«.

Tore Jacob Hedland er sammen med Jette Møller Nielsen i gang med at lave en beskrivelse af forandringsarbejdet på Nærumgaard 1970–73. En omfattende, praktisk og teoretisk beskrivelse af »de alternative institutioner« vil sandsynligvis blive den næste større skriveopgave.

Finn Borum har i samarbejde med personalet på et operationsafsnit foretaget en opfølgning af det aktionsforskningsprojekt, der dannede grundlag for licentiatafhandlingen »Organisationsændring. En kritisk analyse af to holdnings/videns-strategier og en formulering af en magtbaseret strategi«.

Bjarne Herskin har fortsat arbejdet med resultaterne fra faggruppeprojektet, en undersøgelse af faggrupper og tværfagligt samarbejde i en behandlingsinstitution. Derudover arbejdes der med såvel metateoretiske som teoretiske synspunkter på problematikken omkring procesanalyse og andre gruppeteoretiske problemstillinger.

Ib Andersen, Preben West Hansen, Tore Jacob Hegland og Jørn Daugaard Pedersen er ved at afslutte et projekt, som skal belyse effekten af et behandlingseksperiment på institutionen Højbjerggaard. Det er især de organisatoriske og behandlingsmæssige faktorer indflydelse i samspil med person- og miljøvariable, som projektet koncentrerer sig om.

Finn Junge-Jensen har sammen med Jens Carl Ry Nielsen, Tore Jacob Hegland, Jeppe Gustafsson, Bent Andersen og Eva Junge-Jensen fortsat arbejdet med databehandling og rapportskrivning til et case-studie i Anstalten Herstedvester, kriminalforsorgens specialanstalt for kriminelle med psykiatrisk behandlingsbehov. Projektets formål er at studere organisations- og samarbejdsforhold i et fængsel, der foruden indespærring også forventes at varetage en behandlingsopgave. I løbet af 1976/77 vil der komme yderligere og udbyggede rapporter fra undersøgelsen. Projektet støttes af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Britt-Mari Blegvad og Nell Rasmussen har afsluttet undersøgelsen af Sø- og Handelsretten som et alternativ til handelsvoldgift. Torben Kitaj har slutført sin analyse af relationer mellem økonomisk udvikling og valg af konfliktløsning. En samlet bearbejdelse af de her nævnte materialer og materiale fra voldgiftundersøgelsen foregår i øjeblikket ved Britt-Mari Blegvad.

Britt-Mari Blegvad har fra forskningsrådet fået bevilget midler til i samarbejde med Hugo Linstow at analysere arbejdsdriften i to danske fængsler, idet man vil undersøge, om arbejdsdriften bidrager til de indsattes resocialisering.

Britt-Mari Blegvad har sammen med en gruppe sociologer og jurister deltaget i to møder for at udarbejde et oplæg til en komparativ undersøgelse af, hvordan lovgivning og social kontrol fungerer på lokalsamfundsniveau (local legal systems). Undersøgelsen støttes af Unescos clearingscenter for samfundsvidenskabelig forskning i Wien.

4. Arbejds miljøprojekter

Olaf Rieper og Martin Bodholt har undersøgt arbejdsmiljø-opgavernes karakter og varetagelse, samt om der er sket forskydninger i de forskellige personalegruppers initiativ og indsats. Undersøgelsen er en opfølgning af sikkerhedsundersøgelsen 1972/73, og en endelig rapport er under udarbejdelse. Undersøgelsen finansieres dels af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd og dels (efter 1.11.1976) af Olaf Riepers kandidatstipendiatstilling på Københavns Universitet.

Olaf Rieper planlægger i forbindelse med den ny arbejdsmiljølov et forsøg med bedrifts-sundhedstjeneste/arbejdsmiljøtjeneste, samt en samfundsmæssig-historisk analyse af ændringer i arbejdsmiljø og arbejdsmarkedsforhold de sidste 100 år.

Følgende tre undersøgelser hører til samme internationale forskningsprogram: Auto-

mation and Industrial Worker. De finansieres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd:

Flemming Agersnap, Mogens Larsen og Poul H. Pedersen publicerer i efteråret 1976 rapporten over produktionsautomationens indflydelse på arbejdsmiljøet (Standard Study). Undersøgelsen planlægges fortsat med yderligere fordybelse i problematikken.

Niels Bjørn-Andersen arbejder med den afsluttende fase af undersøgelsen »Computer Systems and Work Design«, der sigter mod at afklare EDB-indførelsens påvirkning af medarbejdernes arbejdsforhold.

Niels Bjørn-Andersen, Kjell Caspersen, Poul H. Pedersen og Flemming Agersnap arbejder med det tredje delprojekt »Computer Information System and Management«. Projektet sigter mod at undersøge, hvordan større EDB-systemer påvirker mellemledere i forskellige afdelinger m.h.t. deres arbejdsopgaver, kommunikation, indflydelse og handlefrihed.

5. Arbejdsmarkedsforhold

Jesper Bruus Pedersen og Torben Agersnap deltager i udarbejdelsen af den fælles internationale rapport om vandrende arbejdstageres boligforhold. Rapporten udarbejdes på grundlag af de nationale delrapporter og vil formentlig være færdig i oktober 1976. Jesper Bruus Pedersen arbejder med afslutningen af en mere omfattende rapport over emnet.

Peter Duus Hansen er ved at færdiggøre et teoretisk/empirisk arbejde om arbejdsmarkeds- og socialpolitik. Projektet tager sigte på at klarlægge hvilke ændringer, der er sket i lønarbejdernes reproduktionsbetingelser, og hvorledes disse ændringer har sammenhæng med udviklingen i produktionsprocessens struktur. Projektet søger også at indkredse, hvorledes reproduktionsbetingelserne reguleres gennem ændringer i den statslige arbejdsmarkeds- og socialpolitik.

Oluf Aagaard publicerer i løbet af 1976/77 to rapporter, hvoraf den ene behandler »case-metoden« og den anden »in-basket-teknikken«, anvendt på lederkursus. Der er foretaget materialeindsamling, der viser deltageroplevelser, med reference til udbytte af kursus og dermed til undervisningsformerne. For case-undersøgelsens vedkommende gælder, at der er tale om Harvard-metoden med den intensive anvendelse af cases på kursus – en uddannelsesmodel, der ikke i videre omfang er brugt her i landet. »In-basket-teknikken« søges belyst med reference til deltagerengagement.

Oluf Aagaard afrapporterer endvidere i samme periode nogle undersøgelsesresultater, der behandler anvendelsen af intensive procedurer ved ansættelse og udvælgelse. Deltagerholdninger – forud for og efter deltagelse i prøvesituationen samt efter trufne afgørelser vedr. udvælgelse – vil blive belyst og kommenteret.

6. Lokalsamfund

Hans Gullestrup, Henning Schwerdtfeger og Margrethe Sørensen har afsluttet det egentlige arbejde med lokalsamfundsundersøgelsen i Grønland og har påbegyndt en formidlingsfase til forskellige målgrupper.

7. Offentlig forvaltning og interesseorganisationer

Poul-Erik Daugaard Jensen har med udgangspunkt i en afsluttet forundersøgelse i en større provinskommune (se »Rapport fra en forundersøgelse af et kommunalpolitisk system«, januar 1976) påbegyndt et større projekt (kommuneprojektet), som omfatter 4 forskellige typer af kommuner. Projektet har til formål at undersøge, hvorledes deltagelsen i kommunalpolitik fordeler sig mellem forskellige grupper af aktører. Gulla Holten og Leif Scharling er projektmedarbejdere. Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd har bevilget midler til projektet.

Egil Fivelsdal har sammen med Torben Beck Jørgensen og Poul-Erik Daugaard Jensen skrevet afsluttende rapport om en politisk-sociologisk undersøgelse af kommunikationskanalerne mellem de økonomiske interesseorganisationer og centraladministrationen. Rapporten behandler specielt problemer i forbindelse med interesserepræsentation i offentlige udvalg.

Egil Fivelsdal har påbegyndt en teoretisk analyse af modeller for politiske beslutningsprocesser, med særlig vægt på samspillet mellem politiske institutioner.

Jørgen Frode Bakka og J. C. Ry Nielsen påbegyndte i sommeren 1975 et kommunalt forskningsprojekt i tre kommuner omfattende evaluering af et organisationsudviklingsprogram, belysning af lederadfærd samt en analyse af et tværororganisatorisk rationaliseringsprogram. De første rapporter forventes ultimo 1976. Medarbejdere på projektet er stud. merc. Johny Andersen H. A. og stud. scient. pol. Gert Gammelgaard, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Projektet støttes af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Afhandling

Fakultetsrådet har i efteråret 1975 tildelt cand. merc. Finn Borum licentiatgraden for afhandlingen: »Organisationsændring. En kritisk analyse af 2 holdnings/videns-strategier og en formulering af en magtbaseret strategi«.

Faglige aktiviteter

Instituttets medarbejdere har deltaget i en række konferencer, kongresser og symposier, samt været engageret i forskellige udvalgsarbejder og har endvidere deltaget i planlægning og afvikling af en række kurser for virksomheder og organisationer.

Gæsteforelæsere ved instituttet

Instituttet har haft besøg af følgende gæsteforelæsere: Fuldmægtig Berit Hansen, professor Andrew Pettigrew, professor J. Bailey, professor L. Holbæk Hansen, direktør F. Rasborg, professor Peter Abell, forskningsleder Phil Bentley og professor James G. March.

Instituttets publikationer

1. Publikationer udgivet på forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne

Bøger:

Henry Mintzberg: Lederen og hans job (423 sider).

Forlaget har ladet bogen oversætte fra amerikansk efter »The Nature of Managerial Work«. Det bliver den første bog på dansk om ledelse, der tager sit udgangspunkt i le-

derens faktiske aktiviteter. Der er imidlertid ikke kun tale om nøgterne jobbeskrivelser, men også om udvikling af en teori, der viser sammenhængen mellem en leders mange forskellige opgaver. Mintzberg opdeler lederens arbejde i 10 forskellige og dog sammenhængende roller. Nogle har med kontakt at gøre, andre med information og en tredje gruppe med lederens beslutningstagen.

Bogen vil blive brugt i undervisningen på diverse handelshøjskoler. Herudover vil bogen være velegnet til undervisningsbrug ved diverse lederkurser.

Henry Mintzberg er Ph. D. og har fået sin uddannelse dels i Canada og dels i USA. De sidste par år har han været tilknyttet universitet i Aix-en-Provence, Frankrig.

Den danske oversættelse er forsynet med et forord af professor Torben Agersnap.

Hans Gullestrup: Bygdesamfund i Grønland. Rapport om nogle udviklingsproblemer. Nr. 37 (293 sider).

Henning Schwerdtfeger: Atangmik – Påtvungen udvikling i en grønlandsk bygd. Nr. 38 (287 sider).

Margrethe Sørensen: Kangamiut – Påtvungen udvikling i grønlandsk bygd. Nr. 39. (237 sider).

Disse tre bøger er et resultat af »Lokalsamfundsundersøgelsen i Grønland«.

Undersøgelsen har søgt at belyse årsagerne til de grønlandske bygders forskelligartede udviklingsforløb. Interessen har samlet sig om erhvervsudviklingen. Udgangspunktet har været, at et givet naturgrundlag kan udnyttes på flere måder, hvoraf nogle er mere gunstige for bygdebefolkningen end andre. Hovedkonklusionen er, at bygdebefolkningen på grund af en række samfundsbetingede faktorer er langt ringere stillet på det erhvervs-mæssige område, end de naturbetingede faktorer nødvendiggør, samt at man i bygderne står meget svagt med hensyn til mulighederne for at påvirke de samfundsbetingede faktorer.

Torben Agersnap har virket som konsulent for undersøgelsen.

Ann Westenholtz: Medarbejderrepræsentation i aktieselskabsbestyrelser.

Torben Agersnap: Nogle virkninger på trivsel og arbejdsvilkår på detailhandelens personale ved en liberalisering af lukkeloven.

Verner Goldschmidt og Guldborg Chemnitz: Samfund og kriminalitet i grønlandske byområder.

Kompendier:

Lars Frank: FORTRAN programmering.

Ib Andersen og Harald Enderud: Cases og bilagsmateriale til H. D.-undervisningen.

Flemming Agersnap: Strategi, planlægning og organisationstilpasning. Bind I.

Flemming Agersnap: Strategi, planlægning og organisationstilpasning. Bind II.

Flemming Agersnap: Strategi, planlægning og organisationstilpasning. Bind III.

John Kjær og J. Aaris Thisted: Styring og organisation af EDB-arbejdet. 2. udg.

Aage Jensen: Beregning af effektiv rente med beregningseksempler.

Torben Beck Jørgensen: En introduktion til Habermas: Borgerlig offentlighed.

- Niels Bjørn-Andersen og Finn Borum: Systemarbejdet i kritisk belysning. 1976.
- Finn Junge-Jensen: Organisationsændringer. 2. udg.
- Oluf Aagaard: Personaleadministration III. Uddannelsessystem og -aktiviteter. Håndbog for studerende i organisation. 10. udgave 1976.
- Flemming Agersnap: Cases til strategi og planlægning. Bind I 1976. 2. udg.
- Ib Andersen (red.): Metodelære for H. D.-studerende i organisation. 2. udg.
- Finn Junge-Jensen: Introduktion til organisationsteori. (Noter og cases).
- Ole Heise: Kompendium til »Systemarbejde«.
- Jørgen Frode Bakka (red.): Virksomhedens organisation. Noter til organisation ved H. D.-studiet i regnskabsvæsen.
- Egil Fivelsdal (red.): Kompendium til politiske processer for H. D.-studerende i organisation.
- Oluf Aagaard: Personaleadministration I. Personaleadministrative aspekter.
- Leif Bloch Rasmussen: Kompendium i Datamatik.
- Finn Junge-Jensen og J. C. Ry Nielsen (red.): Klassisk organisationsteori: Scientific Management, den administrative skole, bureaukratiet. 3. udgave.
- Forskningsrapporter:
- Torben Kitaj: Økonomisk udvikling og voldgift.
- Nell Rasmussen: Sø- og Handelsretten: Rapport om en undersøgelse.
- Britt-Mari Blegvad og Nell Rasmussen: Sø- og Handelsrettens fagkyndige dommere.
- Britt-Mari Blegvad og Nell Rasmussen: The Lay-judges of the Danish Maritime and Commercial Court.
- Jesper Bruus Pedersen: Fremmedarbejdernes boligforhold i Danmark 1975.
- E. Bøje Larsen: Organization Theory in Society. The Content and Development of German Organization Theory.
- Peter Nielsen: Ledelse på en børneinstitution.
- Hans Gullestrup, Margrethe Sørensen og Henning Schwerdtfeger: »Lokalsamfundsundersøgelsen i Grønland«, Fællesresumé.
- Arbejdsnoter:
- Jens Erik Parsby: En undersøgelse af en udvalgt del af dagspressens valgstof under valgkampene til folketingsvalgene i 1973 og 1975 – et foreløbigt arbejdsblad.
- Harald Enderud: Decision makers as part-time participants.
- Niels Bjørn-Andersen: The Design and Impact of an On-line Data Entry System on Work Design and Job Satisfaction. A Case Study from a Danish Savings Bank.
- Mogens Blegvad: Philosophical Studies in the Explanation of Human Action and Social Process. Vol 4. Finn Colling: Understanding in Social Science.

Mogens Blegvad: *Philosophical Studies in the Explanation of Human Action and Social Process*. Vol 5. Jens Henrik Olsen: *Causation and the Explanatory Patterns of Human Action*.

Jens Erik Parsby: *Communication and Behavioral Change*.

Nell Rasmussen (red.): *Kvinder i retslivet*.

Marly Arnoldus og Liza Klöcker-Larsen: *TAP-undersøgelsen. Undersøgelse af medarbejderrepræsentation i kollegiale organer*. Delrapport 1976.

Helge Tetzschner: *Tanker om en fagforbundsundersøgelse – et foreløbigt arbejdsnotat*.

Helge Tetzschner og Poul B. Olsen: *Struktur i SID. 2. delrapport*.

Olav Jull Sørensen: *Om relationen mellem erhvervslivet og det offentlige*.

2. *Andre publikationer*

Flemming Agersnap: »STRATEGI, analyse – planlægning – organisationstilpasning«
Nyt Nordisk Forlag (238 sider).

Bogen behandler virksomhedens relationer til sine omgivelser. De behandles analytisk som et interorganisatorisk problem, idet fokus rettes mod de grupperinger af organisationer (metaorganisationer), virksomheden indgår i, og samarbejdet med metaorganisationerne studeres ud fra organisationernes mål, især ud fra den interne grad af måloverensstemmelse mellem de deltagende organisationer og ud fra den grad af fasthed eller organisation, metaorganisationen har udviklet. Derefter behandles strategisk planlægning, idet der behandles forskellige former og de betingelser, hvorunder disse former kan fungere.

Til sidst tages op, hvordan virksomheden kan tilpasse sin struktur til de omgivelser og dermed den metaorganisation, den har valgt. Der behandles såvel valg af størrelse, specialiseringsform som koordineringsmekanismer.

Bogen anvendes blandt andet til undervisningen på sidste år under H. D. i organisation.

Harald Enderud: *Beslutninger i organisationer – i adfærdsteoretisk perspektiv*. Fremads samfundsvidenskabelige serie (283 sider).

Bogen beskriver og analyserer en række adfærdsteoretiske modeller for, hvordan vi bør træffe eller normalt faktisk træffer beslutninger i forskellige situationer.

Disse modeller trækker på viden fra sociologi, socialpsykologi og politisk videnskab, i modsætning til de beslutningsmodeller, som er bygget op omkring traditionel driftsøkonomi, statistik og operationsanalyse.

Endvidere tages en række emner op, som har en snæver tilknytning til beslutningsprocessen: målsætningsprocesser, styring, magt og indflydelse, kreativ/planlægning, effektivitetsvurdering og disse emner behandles i en beslutningsteoretisk ramme.

Bogen er primært ment som en lærebog for studerende på de højere læreanstalter. (bl.a. H. A. og H. D. i organisation på Handelshøjskolen).

Flemming Agersnap: »Participation Experiments and Economic Crises«. Paper til konferencen »Workers Participation at the Shop Floor« i Dubrovnik, Jugoslavien.

Flemming Agersnap: »Dansk stil – en brugerkommentar«. Artikel i dansk lærerforeningens tidsskrift.

Bent R. Andersen, Jeppe Gustafsson, Tore Jacob Hegland, Eva Junge-Jensen, Finn Junge-Jensen og J. C. Ry Nielsen: Rapport til Herstedvester. Organisations- og samarbejdsforhold i kriminalforsorgens Anstalt ved Herstedvester (220 sider + bilag).

Ib Andersen, Jørn Daugaard, Margrethe Sørensen og Preben West Hansen: Midtvejsrapport til institutionen Højbjerggård. – Hittidige forskningsaktiviteter samt foreløbige analyser og synspunkter på behandlingseffekt og -organisation.

Ib Andersen: »Har Københavns Kommune nogen narkopolitik?« Kronik til Politiken.

Ib Andersen og Finn Junge-Jensen: »Reorganisering af en salgsafdeling i en dansk virksomhed«. Paper fremlagt på Nordiska Företagsekonomiska konferencen i Åbo.

Jørgen Frode Bakka og J. C. Ry Nielsen: Organisationsændringer i Farum Kommune.

En foreløbig rapport om hovedsamarbejdsudvalget og dets drøftelser af et organisationsudviklingsprojekt i Farum Kommunes administration (48 sider + bilag).

Niels Bjørn-Andersen: »Den ansattes rolle i den automatiserede bank«. Paper til konferencen Norddata 1976.

Niels Bjørn-Andersen og Bo Hedberg: »Designing Information Systems in an Organizational Perspective«. Artikel til »Prescriptive Models of Organizations«. Paul C. Nyström og William H. Starbuck (eds). »North-Holland TIMS Studies in the Management Sciences«, Vol V. Amsterdam.

Britt-Mari Blegvad: »Participation: A discussion based on Scandinavian Experiences«.

Britt-Mari Blegvad: »Procesanalyser af institutioner«. Bidrag til 3. nordiska forsknings-symposium om narkotikaproblemer i Røros. Artiklen trykkes i Nordisk Udredningsserie. (10 sider).

Britt-Mari Blegvad: »The Choice between Litigation and Arbitration« i Friedman/Rehbinder (hrsg). Zur Soziologie des Gerichtsverfahrens. 1976. (10 sider).

Britt-Mari Blegvad: »Fru Justitia«. Artikel i Nell Rasmussen (red.): Kvinder i retslivet. Arbejdsnote 76-1. (17 sider).

Finn Borum: »Et alternativ til organisationsudvikling«. Artikel i Erhvervsøkonomisk tidsskrift, nr. 4. 1975.

Finn Borum: »Brugerindflydelse på systemudvikling – hvorfor og hvordan«. Artikel til Norddata-konferencen. (13 sider).

Finn Borum: »Et eksempel på anvendelse af magtstrategien«. Artikel til kompendiet »Organisationsændring«.

Søren Christensen og Axel Gaarslev: Beslutningsteori i praksis – en empirisk undersøgelse af materielbeslutninger i en række entreprenørvirksomheder. (198 sider).

Søren Christensen: Udviklingsstrategier for et udkantssamfund. Paper fremlagt på seminaret om humanistisk politik i Skive og på IX Nordiska Sociologkongres i Lund.

Søren Christensen: »Decision Making and Socialization«. Kap. i J. G. March & J. P. Olsen: Ambiguity and Choice in Organizations. Universitetsforlaget. Bergen 1976.

Poul-Erik Daugaard: »Et arbejdsnotat om kommunalpolitiske dagsordner«. Artikel (25 sider).

Poul-Erik Daugaard: »Rapport fra en forundersøgelse af et kommunalpolitisk system«. Artikel (48 sider).

Harald Enderud: »Decision making and recession cut-down«. Paper præsenteret på et organisationsseminar på Åland i juni 1976.

Harald Enderud: »The Perception of Power«. Kapitel i J. G. March & J. P. Olsen: *Ambiguity and Choice in Organizations*. Universitetsforlaget. Bergen 1976.

Tore Jacob Hegland: Aksjonsforskning. Artikel i bogen: »Velferdsforskning og sosialpolitikk«. Institutt for anvendt sosialvitenskapelig forskning. Oslo 1975.

Tore Jacob Hegland: Forskerrollen i behandlingsforskning. Artikel 1975.

Tore Jacob Hegland: Kollektiver i behandlingsarbejde. Artikel 1976.

Ann Westenholz: Erfaringer med lønmodtagerrepræsentation i aktieselskabsbestyrelser. Artikel i *Civiløkonomen*. Nr. 3. (5 sider).

Oluf Aagaard: AV-midler og undervisning. Handelshøjskolen (21 sider).

Instituttet udgiver i november 1976 »Årsrapport 1.8.1975–31.7.1976«, der omhandler instituttets aktivitet, lidt mere udførligt beskrevet. Interesserede kan henvende sig til instituttet.

J. INSTITUT FOR PRESSEFORSKNING

Instituttets bestyrer: Professor, dr. phil. Hakon Stangerup (†).

Amanuensis: Lektor, mag. art. Ulf Kjær-Hansen.

Professor Hakon Stangerup holdt i januar 1976 gæsteforelæsninger i pressehistorie i Thailand.

Fra 1973 til 1975 deltog Ulf-Kjær-Hansen i undersøgelsen af de danske afsætnings- og reklameomkostninger for året 1973, hvor han bidrog med vurderingen af samfundets omkostninger til annoncering fordelt på dagblade, magasiner, fagblade og tidskrifter, distriktsblade, telefonbøger, vejvisere og årbøger. Undersøgelsen blev færdiggjort under redaktion af Cai F. Christensen i løbet af foråret 1975 og offentliggjordes i efteråret 1975. Som en udløber af dette arbejde deltog Ulf Kjær-Hansen i foråret 1975 i en rundbordssamtale på Danske Reklamebureauers Brancheforening sammen med undersøgelsens øvrige medarbejdere og repræsentanter for dagspressen og bureaubranchen. I efteråret 1975 blev undersøgelsens hovedresultater forelagt ved et møde i Odense i Tietgen-skolens dimittendforening for H. D. er i afsætningsøkonomi af Cai F. Christensen og Ulf Kjær-Hansen med en påfølgende diskussion. Sidstnævnte gav ligeledes en kommentar i tilknytning til undersøgelsens hovedtal i radioens program »Spalte 9«.

Ulf Kjær-Hansen offentliggjorde endvidere en statusopgørelse over annonceringens og oplagsudviklingens situation i 1975 i »Dansk Reklame« i juni 1975, og en tilsvarende redegørelse for annonceringen i 1976 vil blive offentliggjort i »Dansk Reklame« i løbet af efteråret 1976.

Endvidere er en undersøgelse af oplagsudviklingen fra 1970 til 1975 under udarbejdelse.

I maj 1976 blev Ulf Kjær-Hansen opfordret til i anledning af professor Hakon Stangerups sygdom at overtage examinationen i kulturhistorie. Da professor Stangerup døde

i slutningen af juli, har Ulf Kjær-Hansen i fortsættelse heraf forberedt en videreførelse af forelæsningerne i kulturhistorie.

K. INSTITUT FOR REGNSKABSVÆSEN

Instituttets bestyrer: Lektor Erik Hansen (fra 14.3. til 1.12.1975), lektor Flemming Rasmussen (fra 1.12.1975).

Professor: Palle Hansen.

Adjunkt/lektor-gruppen: Lektor, cand. merc. Dennis Clausen, lektor, cand. merc. Jens Oluf Elling, lektor, cand. polit. Erik Hansen, lektor, cand. polit. Vagn Thorsgaard Jacobsen, lektor, cand. merc. Henning Kirkegård, adjunkt, cand. merc. Preben Melander, adjunkt, akademiingeniør Jørgen R. Meyer, adjunkt, cand. pæd. Aage Nedergaard, lektor, cand. polyt. Flemming Rasmussen, adjunkt, cand. merc. Jens Aaris Thisted.

Forskningsstipendiater: Cand. merc. Svend Høgsberg Kristensen, cand. merc. Ulrik Gorm Møller, akademiingeniør Jens Schou-Christensen.

Seniorstipendiat: Cand. merc. Peter Neergaard, M. S.

Sekretærer: Birthe Beckmann, Lisa Borges, Hanne Damgaard, Liff Susan Hansen, Karen Jack Petersen, Lone Rafn.

Institutrådet består af ovennævnte samt følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Kontorchef Lars Helweg-Larsen og direktør Hans Knudsen.

Valgt af De Studerendes Råd: H. D.-studerende Erhardt Andersen, H. D.-studerende Jørgen Ternskov, H. A.-studerende Elsebeth Hammerich og cand. merc.-studerende Max Winther.

1. Afsluttede og igangværende forskningsprojekter

Dennis Clausen har fortsat arbejdet med regnskabsrapporteringsproblemer i multinationale koncerner samt påbegyndt en inventering af forskningsindsatsen omkring temaet: Sociale regnskaber herunder klassifikation af virksomheders sociale aktiviteter, måle- og registreringsproblemer samt konstruktion af egnede rapporteringsmodeller.

Jens Oluf Elling arbejder litteraturteoretisk såvel som empirisk på en analyse af behovet for korrektion af perioderegnskabernes resultatbegreber med hensyn til inflation og ændringer i de specifikke priser.

Jens Oluf Elling arbejder endvidere sammen med Preben Melander på lærebøgerne: Grundbøger i økonomisk styring bind I–IV, 2. udgave.

Erik Hansen arbejder med et projekt vedrørende styring af virksomheders kapacitetsgrundlag. Projektet omfatter dels en normativ del med gengivelse og vurdering af eksisterende forskningsresultater, dels en empirisk del med indsamling og vurdering af praktiske erfaringer. Projektet har foreløbig ført til en »state of art« beskrivelse. I 1976/77 forventes det yderligere udbygget med empiriske undersøgelser.

Erik Hansen er endvidere ansvarlig for undervisningen i langtidstyring, hvor der er foregået en udbygning af forelæsninger og øvelser, ligesom Erik Hansen har forestået udviklingen af nye opgaver og cases til H. D.-uddannelsens to seminarrækker.

Palle Hansen har i årets løb påbegyndt en videreførelse af tidligere arbejder omkring spørgsmålet om årsregnskabets teori. Nogle foreløbige resultater blev fremlagt ved et symposium på Handelshøjskolen i Sønderborg i marts 1976.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har afsluttet arbejdet for Jern- og Metalindustriens Sammenlutning med udarbejdelse af et kursusmateriale vedrørende industriel markedsføring.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har fortsat arbejdet med udvikling af et lagerstyringssystem i sæsonprægede virksomheder. Systemets formål er at integrere likviditetsstyringen med de traditionelle lagerstyringsvariable. Han har desuden påbegyndt arbejdet som redaktør for en Håndbog i Markedsføring.

Henning Kirkegård arbejder fortsat med kravformulering til en økonomisk database, som støtter planlægning og styring. De foreløbige resultater indarbejdes i undervisningen på HD 6. semester databehandling samt cand. merc. R3. Det drejer sig her specielt om sammenhængen og koordinationsmulighederne mellem det operative og det taktiske niveau styresystemer samt udformning af generelle anfordringsrapporter.

Preben Melander har fortsat sit projekt omkring økonomisk styring inden for offentlige og private servicevirksomheder og servicefunktioner. Projektet har hidtil omfattet studier af en række budgetsystemer inden for en række større serviceorganisationer. Det er dernæst tanken at gennemføre en empirisk undersøgelse af anvendelsen af disse systemer, bl.a. set i relation til virksomhedens administrative og organisatoriske udviklingsstade. Arbejdet har foreløbigt resulteret i en række arbejdsnoter omkring ressourcestyringsproblematikken. Det er senere tanken at samle de fremkomne undersøgelsesresultater i en større afhandling. Projektet forventes videreført i 1976/77.

Preben Melander har endvidere fortsat sit arbejde med henblik på at udvikle økonomi- og budgetundervisningen på H. D.-studiet i regnskabsvæsen. I 1975/76 gennemførtes en større ændring af det faglige stof i retning af et mere modelorienteret og tværfagligt indhold, der bl.a. tog hensyn til de sociale og organisatoriske aspekter af gennemførelsen af formaliserede styringssystemer. Denne pensumændring kombineret med den ineffektive storholdsundervisning for 450 studerende og den begrænsede og meget teknikorienterede øvelsesundervisning gav anledning til en del berettiget kritik fra studenterhold.

I nært samarbejde med H. D.-studienævnet og provinsskolernes studieledere har Preben Melander forestået en større omlægning af undervisningsformerne på 5. og 6. semester. Af væsentlige ændringer kan især nævnes:

- en fordobling af antallet af øvelseslektioner
- en total ændring af øvelsernes indhold fra »regneeksempler« til praktiske virksomhedscases
- en ændring af undervisningsforløbet fra en lærerstyret løsningsorienteret overhøring til en elevstyret problemorienteret gruppediskussion, hvor problemløsningsprocessen udgør det centrale element.

Problemorienteret undervisning for 450 studerende med anvendelse af 14 holdlærere har medført et stærkt øget behov for sociale foranstaltninger, studievejledning, løbende evaluering og undervisning i gruppearbejde og studieteknik.

Preben Melander har i samarbejde med Aage Nedergaard, ILF, Henning Kirkegård og Erhardt Andersen, der er medlem af studienævnet for H. D.-regnskabsvæsen, forestået afviklingen af en række støttekurser og opfølgingsaktiviteter.

Ulrik Gorm Møller har i perioden arbejdet videre med sit licentiatprojekt: Skattefaktoren i virksomhedens økonomiske styring. Formålet med projektet er at kortlægge skattefaktorens påvirkning af alternativvalg i forskellige beslutningssituationer samt at be-

skrive skattereglernes betydning for forskellige virksomhedstyper. Endelig ønskes der en vurdering af alternative skattesystemer.

Peter Neergaard har arbejdet videre med sit forskningsprojekt »Implementering af EDB-system«, idet der er gennemført endnu en større empirisk undersøgelse. I efteråret 1976 har projektet resulteret i indlevering af en licentiaafhandling. Afhandlingens hovedvægt ligger på en empirisk undersøgelse af to EDB-systemer i to virksomheder og brugerne oplevelse af udviklingen heraf. Afhandlingens hovedbidrag er en analysemodel, der tænkes anvendt ved fremtidige studier af den menneskelige faktors betydning (hovedsagelig brugerne af EDB-systemet) ved udvikling af EDB-systemer, samt en række hypoteser om den menneskelige faktors betydning ved udvikling af systemer.

Flemming Rasmussen har lagt sidste hånd på en afhandling med titlen: »Investering og langtidsbudgettering i den økonomiske styring«.

Flemming Rasmussen har påbegyndt et forskningsprojekt omkring overskudsdeling og økonomisk demokrati som grundlag for økonomisk styring af erhvervsvirksomheder, samt hvilke konsekvenser dette vil få for forholdet mellem erhvervsvirksomhederne og det øvrige samfund. Arbejdet har foreløbigt resulteret i kronikker i Berlingske Tidende og Politiken.

Jens Schou-Christensen arbejder fortsat på projektet: »Kriterier for anvendelse af elektronisk databehandling inden for den økonomiske styring i industrivirksomheder«. Projektet er led i erhvervelsen af lic.-graden. Som udløber af forskningsopgaven er der for »EDB-rådet« foretaget et studie over behovet for ex post viden om dansk EDB-anvendelse. Dette arbejde er afrapporteret i hæftet »Anbefaling til statistik over EDB-anvendelsen i Danmark«.

Jens Aaris Thisted arbejder videre med projektet om virksomheder i kriser, hvor der gennem en opstillet referenceramme skal kunne systematiseres en »stimuli-responde« beskrivelse af virksomheder i krise.

2. Anden virksomhed

Jens Oluf Elling har holdt gæsteforelæsning på Institut for Finansiering over emnet: »Finansieringsadfærd i danske virksomheder«, ligesom Jens Oluf Elling arbejder i en projektgruppe under Dansk Management Center om indførelse af inflationsregnskaber i Danmark.

Erik Hansen har tilrettelagt et 2-dages seminar vedrørende H. D.-undervisningens faglige/pædagogiske udvikling med deltagelse af instituttets lærere samt indbudte foredragsholdere. Seminaret er senere fulgt op af et initiativ til kursus i undervisningsmetoder, faglig målformulering, et kommunikationsblad til instituttets undervisningsassistenter m.m. Erik Hansen har deltaget i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af et kursus i langtidsstyring for Foreningen af Danske Civiløkonomer.

Palle Hansen har i december 1975 på opfordring af Financial Times, London, deltaget med et indlæg: »The private sector in tomorrow's economy« på bladets seminar i København om offentlige og private sektorer.

I oktober 1975 talte Palle Hansen ved Foreningen af Registrerede Revisorers kongres om »Økonomisk Styring, hvorfor? hvordan?«

I marts 1976 holdt Palle Hansen to gæsteforelæsninger på Islands Universitet i Reykjavik over emnet: »Økonomisk styring under en management synsvinkel«.

I beretningsåret har Palle Hansen medvirket som medlem af bedømmelseskomiteen for to docenturer i bedriftsøkonomi ved Norges Handelshøyskole i Bergen.

Palle Hansen har i beretningsåret fortsat sit arbejde som redaktør af idéskriftet Lederskab og Lønsomhed.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har foretaget den faglige tilrettelæggelse af en konference for Trælasthanalerforeningen i Danmark. Han udarbejdede konferencematerialet og holdt på konferencen 3 foredrag om danske trælasthanalers muligheder for operationel langtidsstyring. Endvidere har han holdt foredrag og medvirket ved eksterne kurser bl.a. omkring emnerne: »Lønsomhedsstyret markedsføring« og »Udarbejdelse af prognoser«.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har desuden deltaget i en intern konference på Televerket i Sverige vedrørende opdeling i profitcentre, anvendelse af interne afregningspriser samt specielle problemer omkring leasing.

Henning Kirkegård har udviklet et kursus for FDC om »økonomisk styring i engros-handelsvirksomheder«. Desuden udvikles i samarbejde med Danske Elværkers Forening en manuale for udformning af administrative styresystemer.

Preben Melander har medvirket i Norddata-konferencen 1976 og har holdt et foredrag med titlen: »Budgetstyring inden for en større EDB-serviceorganisation«.

Preben Melander har desuden medvirket i en projektgruppe under EDB-rådet, som har til formål at udarbejde et undervisnings- og orienteringsmateriale for virksomhedsledere under titlen »EDB, ledelse og økonomi«.

Flemming Rasmussen har afholdt et internt seminar omkring overskudsdeling og økonomisk demokrati på Handelshøjskolen i Århus.

Jens Schou-Christensen har deltaget i Norddata i Helsingfors med indlægget: »Økonomisk styring af virksomhedens anskaffelse og anvendelse af EDB. Der er desuden afholdt et åbent seminar om samme emne på Institut for Organisation og Arbejdssociologi.

3. Løbende publikationsvirksomhed

Jens Oluf Elling: Har fået tildelt Tietgen-guldmedaljen og licentiatgraden på en afhandling om finansieringsadfærd, og har publiceret følgende artikler:

»Aktionærindflydelse i store, ejeranonyme selskaber«. Juristen og Økonomen nr. 10, 1976.

Nogle iagttagelser af finansiel planlægning på strategisk, taktisk og operativt niveau i 4 danske industrivirksomheder. Erhvervsøkonomisk Tidsskrift nr. 2, 1976.

Erik Hansen: Langtidsstyring: »Introduktion til langtidsstyring.« Samfundslitteratur 1976.

Palle Hansen: »Operationel økonomiinformation.« Bind I Grundmodellerne. Institutet for Lederskab og Lønsomhed, 1975.

Handbok i Budgetering, Stockholm 1975.

Det offentlige kan arbejde forretningsmæssigt. Kronik i Berlingske Tidende 1.12.1975.

Revisor, »Økonomisk styring« – og klienter. Revisorbladet nr. 4 1975/76.

Preben Melander: Grundmodeller i økonomisk styring og informationsbehandling bind I–IV. Samfundslitteratur 1976. (I samarbejde med Jens Oluf Elling).

Ressourcestyring i offentlige og private virksomheder. En note. København 1976.

Systematisk likviditetsstyring. Artikler i Lederskab og Lønsomhed nr. 6, 7 og 8, 1975 og nr. 1 og 2, 1976.

Sammenhængen mellem MBO og budgetsystemets udformning. 1975. (Ej udgivet.)

Ulrik Gorm Møller: Et udvalg af undervisningsplancher anvendt ved forelæserne i skatteret, H. D. 5. semester 1975 (med G. Maltesen, E. Nielsen og J. Ranners), december 1975.

Flemming Rasmussen: Informative regnskaber og overskudsdeling. Kronik. Berlingske Tidende den 11.8.1976.

Overskudsdeling og medansvar. Kronik. Politiken den 13.8.1976.

Systemer til økonomisk styring i mindre og mellemstore virksomheder. Civiløkonomen nr. 8, 1976.

Jens Schou-Christensen: Kunsten at styre EDB magtes kun af alt for få danske industrier. Kronik i Børsen.

Standardprogrammel. Institut for Regnskabsvæsen, 1975.

L. INSTITUT FOR TEORETISK STATISTIK

Instituttets bestyrer: Lektor, cand. merc. Jørgen Kai Olsen.

Professor: Dr. polit. Ernst Lykke Jensen.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. merc. Steffen Jørgensen, lektor, cand. merc. Jens Overø, adjunkt, cand. merc. Lars Grønholdt, adjunkt, cand. merc. Ole Nilsson.

Adjunktvikar: Stud. merc. Flemming Larsen, H. A.

Instruktører: Stud. merc. Poul Almlund H. A., stud. merc. John Dueholm H. A., stud. merc. Henriette Ejby H. A., stud. merc. Niels Østrup Olsen H. A., stud. merc. Knud Erik Sørensen H. A., stud. merc. Mogens Varsted H. A.

Sekretær: Edith Camradt.

Institutrådet består af ovennævnte samt følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Assisterende forskningsleder Anders From, kontorchef Svend Erik Aaen.

TAP-repræsentant: Edith Camradt.

Valgt af De Studerendes Råd: H. A.-studerende Erik Bresling, H. D.-studerende Øystein Pahle.

1. Oprettelse

Institut for teoretisk statistik blev oprettet i 1966.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Lars Grønholdt og Ole Nilsson har i beretningsåret ud over varetagelse af undervisning i statistik på H. A.-studiet fortsat en formaliseret videreuddannelse i central statistisk teori inden for instituttets rammer, dels gennem deltagelse i Ernst Lykke Jensens frie forelæsnings i flerdimensional statistisk teori, dels ved medvirken i ugentlige seminarer over videregående statistisk inferens samt elementer af teorien for lineære rum.

Lars Grønholdt har fortsat studierne inden for anvendelsen af statistiske metoder i mikroøkonomisk teori. Til brug i undervisningen har Lars Grønholdt udviklet en række EDB-standardprogrammer, der kan anses for et fordelagtigt hjælpemiddel ved løsning af statistiske problemer, som kræver behandling af observationsmaterialer. Standardpro-

grammerne er installeret på Handelshøjskolens lokale datamat. Et notat herom foreligger i september måned.

Ole Nilsson har fortsat studierne inden for mikroøkonomisk beslutningsteori, i første række med henblik på en sammenkobling af omkostnings- og informationsbegrebet med statistisk inferens. På længere sigt er det tanken at give en række økonomiske styringsmodeller en stokastisk formulering.

Steffen Jørgensen er i færd med at afslutte sit projekt, der vil omhandle anvendelsen af matematiske modeller indenfor den vertikale konkurrenceteori. Steffen Jørgensen har fungeret som fagleder for statistikundervisningen på H. D. 1. del og har som led heri medvirket til en revision af den anvendte lærebog, ligesom han har påbegyndt en forsøgsundervisning, baseret på noter med det formål at tilvejebringe et nyt undervisningsmateriale. Steffen Jørgensen har ledet et seminar med titlen: »Elementer af teorien for lineære rum« for instituttets adjunkter.

Jørgen Kai Olsen har fortsat arbejdet med sin disputats, hvis problemstilling er at opstille en stokastisk model for en virksomheds afsætningsfunktion, at foretage statistisk inferens om parametrene i den opstillede model og at vise, hvorledes modellen anvendes som deskriptiv model, som prognosemodel og som beslutningsmodel. Jørgen Kai Olsen har ledet et seminar »Videregående statistisk inferens« for instituttets adjunkter.

Jens Overø har fortsat studiet af samspillet mellem indkomst- og kreditskabelse og har i årets løb udarbejdet en rapport herom.

3. Anden virksomhed

Ernst Lykke Jensen har fungeret som censor i Matematisk Statistik på Landbohøjskolen.

Steffen Jørgensen har fungeret som censor ved Københavns Universitets statsvidenskabelige eksamen samt ved Handelshøjskolen i Århus. Jørgen Kai Olsen har fungeret som censor ved Københavns Universitets statsvidenskabelige eksamen og ved Handelshøjskolen i Århus.

M. INSTITUT FOR TRAFIK-, TURIST- OG BELIGGENHEDSFORSKNING

Institutbestyrer: Professor Ejler Alkjær.

Professor: Ejler Alkjær.

Adjunkt/lektorgruppen: Afdelingsleder, cand. oecon. Henning Kjølby, lektor Tage Skjøtt-Larsen, adjunkt Peter Aderhold.

Forskningsstipendiat: Cand. merc. Erik Holm-Petersen.

Sekretærer: Inge Andersen, Lillian Mouritzen.

Institutrådet består af ovennævnte samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Fuldmægtig, cand. merc. Jørgen Dan Jensen, direktør, cand. merc. Torben Nybo.

TAP-repræsentanter: Sekretær Inge Andersen, sekretær Lillian Mouritzen.

Valgt af De Studerendes Råd: H. D.-studerende Mads Bjerre, H. A.-studerende Helle Petersen.

Professor Ejler Alkjær har fortsat arbejdet på sine igangværende forskningsprojekter inden for turist-, regional og luftfartsøkonomi. Han har deltaget i Association Internationale des Experts Scientifiques de Tourisme's kongres i Beograd for at redegøre for den

skandinaviske turistforsknings udvikling og status. På den 5. internationale kongres for kongres-organisation i Kyoto forelagde han nye prognoser og image-studier vedrørende kongresturismen i det fjernøstlige område. En preliminær rapport om messe- og udstillingsvæsenets dimensioner og struktur verden over og dets lokale og regionaløkonomiske virkninger, især med henblik på København som messe-, udstillings- og kongresby, er rede til viderebearbejdelse for international publicering. Image-studierne er fortsat bl.a. i Vestafrika, i hvilken anledning der aflagdes et nyt besøg i Ghana med kontakt til den derværende turistorganisation og universitetet.

Afdelingsleder Henning Kjølby har i institutafdelingen for erhvervs- og samfundsbeskrivelse ledet gennemførelsen af faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H. D.-studiets 1. del. Han har udarbejdet en ny lærebog i faget, som udkommer i september 1976 under titlen: »Statistik og samfund«.

Lektor Tage Skjøtt-Larsen har fortsat deltaget i administrationen af den nævnte institutafdeling med særligt henblik på øvelserne i dette fag på H. A.-studiet. I forbindelse hermed har han skrevet lærebøgerne »Transport« og »Handel m.v.«, som indgår i skriftserien »Erhverv og Samfund« og vil udkomme i efteråret 1976. Han har endvidere fortsat arbejdet på et projekt om metoder til integreret planlægning og styring af virksomhedens logistiksystem og har i forbindelse hermed indsamlet oplysninger fra større virksomheder.

Adjunkt Peter Aderholds afhandling med titlen »Das Marketing von Städtekurzreisen – Rahmenbedingungen und Ansatzpunkte einer marktorientierten Fremdenverkehrspolitik unter beispielhafter Berücksichtigung der Verhältnisse in Kopenhagen« (280 sider) forskaffede ham den 8. april dr. rer. pol.-graden ved Det frie Universitet i Vest-Berlin, hvis fakultetsråd havde udpeget professorerne Karl Christian Behrens og Ejler Alkjær til officielle bedømmere.

Forskningsstipendiat Erik Holm-Petersen er i slutfasen med sin licentiatafhandling om masseturismen i udviklingslande. Afhandlingen er baseret på analyser i Senegal, Gambia og Seychellerne. Rejser til disse områder blev foretaget efteråret 1975.

Instituttet arrangerede i efterårssemestret 3 gæsteforelæsningsfor studerende (både på H. A.- og cand. merc.-studierne) såvel som interesserede udefra. Programmet var:

Aktuelle problemer i den internationale luftfart. (Adm. direktør Knut Hagrup, S.A.S.).

Industriens miljøproblemer. (Kontorchef, civilingeniør Elo Hartig, Industrirådet).

Erhvervsråds- og egnsudviklingsproblemer. (Erhvervschef Torben Hoffmeyer, Næstved Erhvervsråd).

Institutafdeling for erhvervs- og samfundsbeskrivelse

Afdelingsleder: Cand. oecon. Henning Kjølby.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. polit. Jens Bjerregård Christensen, lektor, cand. oecon. H. Duelund Nielsen og lektor, lic. merc. Tage Skjøtt-Larsen.

Sekretær: Hanne Dorf Pedersen.

1. Oprettelse

Sammen med institut for nationaløkonomi forestår instituttet undervisningen i erhvervs- og samfundsbeskrivelse. Institutafdelingen for erhvervs- og samfundsbeskrivelse varetager

den daglige administration af undervisningen i faget, som omfatter både H. D. 1. del og H. A. 1.-2. semester.

Afdelingen har været i funktion siden 1. september 1973 og er placeret i højskolens bygning på Fabrikvej, hvor al undervisning i faget foregår. Afdelingens medarbejdere henhører under det af de to institutter, hvorfra den pågældende er afgivet (se ovenfor og under institut for nationaløkonomi).

2. Virksomhed

Der er fortsat arbejdet med H. A.-undervisningen i erhvervs- og samfundsbeskrivelse under den nyordning, som gennemførtes med virkning fra efterårssemesteret 1973. I beretningsåret er der foretaget betydelige ændringer i øvelsesrækken. For forelæsninger og seminarer har der kun været tale om mindre tilpasninger ud fra de erfaringer, som er indhøstet i det første år under nyordningen.

H. D. 1. del: Der er udarbejdet en ny lærebog, Statistik og samfund, af Henning Kjølby til brug for undervisningen i faget.

N. INSTITUTTET FOR UDENRIGSHANDEL

Institutbestyrer: Studieleder, cand. polit. Lauge Stetting.

Professor: Dr. merc. Frode Slipsager.

Adjunkt/lektorgruppen: Lektor, cand. merc. Poul Schultz, lektor, cand. polit. Harald Vestergaard, H. D. og lektor, cand. merc. Ole Wiberg, adjunkt, cand. polit. Ole Mølgård Andersen (indtil 31.8.1975), adjunkt, cand. polit. Henrik Schaumburg-Müller (fra 1.1.1976).

Forskningsstipendiat: Cand. polit. Jens Erik Torp.

Institutsekretær: Jytte Beckert.

Sekretærer: Grete Colerick, Kate Bøje Larsen.

Formand for institutrådet afdelingsleder, cand. polit. Lauge Stetting.

Institutrådet består af ovennævnte fastansatte medarbejdere samt af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Docent Aage Aagesen.

Valgt af De Studerendes Råd: H. D.-studerende Ole Born (indtil 30.4.1976), cand. merc. studerende Bjarne Jensen, H. D.-studerende Søren Jensen (fra 1.5.76), cand. merc.-studerende Bent Larsen, H. D.-studerende Kirsten Tougaard.

TAP-repræsentanter: Jytte Beckert, Grete Colerick, Kate Bøje Larsen.

1. Oprettelse

Instituttet for Udenrigshandel blev grundlagt i 1932 med det formål at virke til fremme af studiet af udenrigshandelens problemer.

2. Afsluttede forskningsarbejder

a. Eksportformidlerens rolle i producentens afsætningsorganisation

Frode Slipsagers undersøgelse af eksportformidlerens rolle er offentliggjort som nummer 11 i serien Småskrifter fra Instituttet for Udenrigshandel under titlen: Salgsagentens rolle i international afsætning, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1975, 80 sider. Bogen er udgivet med støtte fra Selskabet til Fremme af Dansk Eksportforskning.

b. Virksomhedens konkurrencepolitik i eksporten

Frode Slipsagers undersøgelse er offentliggjort i *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift*, nr. 2, 1976, side 97–106.

c. Byggeeksport

Ole Wiberg har i samarbejde med Byggeeksportrådet, Håndværksrådet og Industrirådet afsluttet udarbejdelsen af Byggeeksportørens vejledning, København 1976, 128 sider. Vejledningen er udgivet med støtte fra Danmarks Erhvervsfond.

d. International ressourceallokering

Søren Kjeldsen-Kraghs samlede fremstilling af de internationale transaktioners påvirkning af den internationale arbejdsdeling, der har været omtalt i tidligere beretninger, er i beretningsåret anvendt i undervisningen i *International Økonomi* og er derefter i efteråret 1976 sendt til trykning med henblik på udgivelse i serien *Skrifter* fra Institutet for Udenrigshandel. Udgivelsen er gennemført med støtte fra Selskabet til Fremme af Dansk Eksportforskning.

3. Igangværende og planlagte forskningsarbejder

a. Internationale devesteringer

Harald Vestergaard har arbejdet med problemerne omkring internationale devesteringer. Med udgangspunkt i forskellige typer af internationale etableringer sigter arbejdet mod at klargøre internationale devesteringers placering i virksomhedernes strategi for begrænsning af internationale etableringsrisici.

b. Udenlandske datterselskabers interne og eksterne tilpasningsproblemer

Frode Slipsager har fortsat denne undersøgelsen, som forventes offentliggjort i løbet af næste beretningsår.

c. Virksomhedens personalepolitik i international afsætning

Frode Slipsager er ved at færdiggøre sin undersøgelse af den internationale afsætnings specielle personaleproblemer, som forventes offentliggjort i næste beretningsår.

d. National kontrol af multinationale virksomheder

Frode Slipsagers undersøgelse af de nationale kontrolproblemer, der opstår i relation til multinationale virksomheder, befinder sig fortsat på det forberedende stadium, hvor en systematisk gennemgang af den omfattende litteratur til sin tid skal danne udgangspunkt for et empirisk forskningsprojekt.

e. EF's relationer til udviklingslandene

Jens Erik Torp arbejder med en undersøgelse af EF's betydning for den økonomiske arbejdsdeling mellem EF-medlemslandene og udvalgte udviklingslande i Vestafrika. I forbindelse hermed har han foretaget en fire måneders studierejse til Vestafrika for i Senegal, Elfenbenskysten og Ghana at indsamle primærmateriale til undersøgelsen. Undersøgelsen forventes afsluttet i løbet af næste beretningsår.

f. De socialistiske landes bistand til udviklingslandene

Jens Erik Torp arbejder med en undersøgelse af Kinas og Sovjetunionens bistandsrelationer til udviklingslandene. De foreløbige resultater af undersøgelsen er blevet fremlagt på en konference om »New Approaches to Trade« afholdt på Institute of Development

Studies, University of Sussex i september 1975. Endvidere er undersøgelsens foreløbige resultater publiceret i tidsskriftet *Den ny Verden*, nr. 4, 1974, s. 47–90. Arbejdet med undersøgelsen vil fortsætte også i det næste beretningsår.

g. Udviklingsstrategier i Vestafrika

Jens Erik Torp har sammen med cand. polit. Frederik Crone, mag. scient. Peter Aaby og mag. scient. Jette Bukh udarbejdet en lærebog om udviklingslande med særligt henblik på Udviklingsstrategier i Vestafrika. Bogen vil foreligge offentliggjort i næste beretningsår.

h. Teorier om udvikling og underudvikling

Jens Erik Torp har revideret en tidligere forfattet publikation om Økonomiske udviklingsteorier for u-lande. Den vil i næste beretningsår foreligge offentliggjort under titlen: Økonomiske teorier om udvikling og underudvikling.

i. Øst-Vest produktionssamarbejde

Ole Wiberg har i beretningsåret videreført sine undersøgelser af det industrielle samarbejde mellem vestlige og østlige virksomheder. Som led heri er Ole Wiberg fremkommet med indlæg ved danske og udenlandske konferencer vedrørende øst-vest handel.

j. Eksportmarkedsføring

Som et foreløbigt resultat af bestræbelserne på at udarbejde en lærebog i eksportmarkedsføring til brug for undervisningen i eksport ved handelsskolernes statskontrollerede specialkursus har Ole Wiberg m.fl. udgivet *Noter til eksportmarkedsføring II*, København 1975, 121 sider. En samlet lærebog forventes af foreligge medio 1977.

k. Byggeeksport

Poul Schultz og Ole Wiberg har efter opfordring fra Boligministeriet udarbejdet et oplæg til en fællesnordisk undersøgelse af byggeeksportens udviklingsmuligheder. En undersøgelse heraf forventes igangsat primo 1977.

l. Internationale projektleverancer

Som led i instituttets forberedelser til en konference om internationale projektleverancer i efteråret 1976 har Poul Schultz, Frode Slipsager, Harald Vestergaard og Ole Wiberg udarbejdet en artikel til Udenrigsministeriets Tidsskrift, september 1976, med titlen »Projektleverancer kræver nytænkning«.

4. Løbende publikationsvirksomhed

a. Meddelelser fra Institutet for Udenrigshandel

Institutet har i beretningsperioden udsendt numrene 51–53 af Meddelelser fra Institutet for Udenrigshandel, der skal tjene som et bindeled mellem instituttet og udenrigshandelsinteresserede erhvervskredse, herunder Handelshøjskolens egne dimittender i udenrigshandel. Bladet indeholder meddelelser om instituttets kursus-arrangementer, gæsteforelæsnings-, mødearrangementer, case studies, studierejser til fremmede markeder, virksomhedsbesøg etc.; desuden indeholder bladet korte omtaler af nye forskningsresultater.

tater og interessante nydannelser inden for udenrigshandelen. Meddelelserne redigeres af Ole Wiberg.

b. Studierejserapporter

Under titlen IRLAND – etableringsmuligheder og etableringserfaringer (86 sider) har Institutet for Udenrigshandel i marts 1976 udsendt en rapport foranlediget af instituttets studierejse til Irland i februar 1975. Beretningen bygger på de studerendes forarbejder samt rapporter fra henved 25 besøg hos centrale og lokale industrialiseringsorganer, udenlandske – herunder danske – virksomhedsetableringer, forskellige hjælpeorganer (banker, markedsanalysebureauer o.l.) samt eksempler på formidlere af danske produkter på det irske marked. Rapportens udarbejdelse er forestået af en redaktionskomité bestående af studerende samt Poul Schultz, Harald Vestergaard og Ole Wiberg fra instituttet. Selve bearbejdelsen er i første række foretaget af Finn Jensen H. A. og H. D. assisteret af Bent Hansen H. D., mens Ole Wiberg har fungeret som koordinator og hovedredaktør.

5. Kontakter med andre institutter og videnskabelige organisationer m.v.

Institutet har i beretningsperioden samarbejdet med en lang række danske og udenlandske institutter og organisationer.

6. Anden virksomhed

a. Gæsteforelæsnings

I beretningsåret har instituttet arrangeret en række gæsteforelæsnings. Som forelæsere har medvirket:

Forskningsmedarbejder, civilingeniør, lic. tech. Jens Müller, Center for Udviklingsforskning, holdt den 4. december 1975 en forelæsning om sin forskning vedrørende valg af teknologi for cand. merc.-studerende i udenrigshandel.

Ekspertkonsulent, cand. agro, ingeniør Jens S. Clausen, BBA, Industrial Marketing Consultants, holdt den 5. december 1975 en forelæsning over emnet »Hvordan laver man industrielle markedsanalyser i Iran?« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Ambassadør, udenrigsråd G. F. K. Hørhoff og fuldmægtig, cand. jur. Martin Kofod, begge udenrigsministeriet, holdt den 5. december 1975 en forelæsning over emnet »Dansk erhvervslivs chancer i Iran – og mulighederne for offentlig støtte« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Direktør Keld Jørgensen, Dansk Fryseøkonomi A/S, holdt den 12. december 1975 en forelæsning over emnet »Indgåelse af joint venture med iranske partnere« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Direktør Sv. Østrup, Kampsax A/S, holdt den 15. december 1975 en forelæsning over emnet »Kampsax' virksomhed generelt samt før og nu i Itan« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Regional marketingchef, cand. merc. Karsten Malmos, Lego A/S, holdt den 15. december 1975 en forelæsning over emnet »Internationale markedsanalyser som styringsredskab« for cand. merc.-studerende i udenrigshandel.

Direktør, civilingeniør Christian Buhl, Terma Elektronisk Industri A/S, holdt den 12. januar 1976 en forelæsning over emnet »Den danske stats kompensationsaftaler og deres betydning for dansk industrieksport« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Landsretssagfører Niels Th. Kjølbye holdt den 14. januar 1976 en forelæsning over emnet »Internationale know-how kontrakter« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Formand for Eksportfremmerådet, direktør Ole Damgaard-Nielsen, Aktieselskabet Danisco, holdt den 19. januar 1976 en forelæsning over emnet »En vurdering af den nye eksportfremmestruktur« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Professor, dr. jur. Isi Foighel, Institut for International ret og Europaret, Københavns Universitet, holdt den 21. januar 1976 en forelæsning over emnet »ICSID's potentielle betydning for danske investorer« for H. D.-studerende i udenrigshandel.

Bistandskonsulent, cand. polit. Ole Mølgaard Andersen, DANIDA, holdt den 22. april 1976 en forelæsning over emnet »Generelle præferenceordninger for u-lande« for cand. merc.-studerende i udenrigshandel.

b. Virksomhedsbesøg

I løbet af beretningsperioden gennemførte instituttet to besøg i Udenrigsministeriets handelsafdeling for henholdsvis H. D. 5. sem. og cand. merc. 2. sem. Endvidere aflagde H. D. 5. sem. i oktober besøg hos Junckers Industrier A/S i Køge.

c. Studierejse til Iran

Fra 29. januar til 12. februar 1976 gennemførte instituttet en studierejse til Iran. Studierejsten havde som hovedtema: »Investeringsmuligheder i Iran og perspektiver for dansk-iransk samhandel og -samarbejde og omfattede besøg hos centrale myndigheder, investeringsbanker, uddannelsesinstitutioner, iranske og udenlandske, herunder danske, produktionsvirksomheder, handelsvirksomheder, de iranske olie- og gas-selskaber, marketing-bureauer samt handelskamre i Teheran, Isfahan og Tabriz.

Studierejsten blev tilrettelagt og ledet af Harald Vestergaard i samarbejde med Ole Wiberg. Fra instituttet deltog endvidere Poul Schultz og Lauge Stetting. Som forberedelse til studierejsten udarbejdede de studerende grupperapporter i relation til studierejsens hovedtema, blandt andet på grundlag af forelæsninger om Irans erhvervsforhold og industrialiseringspolitik samt Irans handelsrelationer med Danmark ved docent, dr. phil. Aage Aagesen, Handelshøjskolen i København, eksportkonsulent, cand. agro. Jens S. Clausen, ambassadør, udenrigsråd G. F. K. Harhoff og fuldmægtig Martin Kofod, begge udenrigsministeriets handelsafdeling, direktør Kjeld Jørgensen, Dansk Fryse Økonomi A/S og direktør Svend Ørstrup, Kampsax A/S.

En studierejserapport med titlen »Iran – økonomi og markedsforhold« er under udarbejdelse og ventes udsendt i begyndelsen af 1977.

d. Studierejse til Paris og Bruxelles

Instituttet gennemførte fra 27. marts til 4. april i samarbejde med Institut for Europæisk

Markedsret en studierejse til Paris og Bruxelles for cand. merc.-studerende med specialer inden for jura og udenrigshandel. Foruden internationale organisationer i de to byer omfattede programmet besøg i Maison du Danemark samt hos datterselskaber af Brüel og Kjær og Niro Atomizer i Paris og i Bruxelles hos Nilfisk S. A., Bang og Olufsen S. A. og Lego S. A. Fra instituttet deltog Poul Schultz og Frode Slipsager.

e. Efteruddannelse

Som et led i efteruddannelsen af Handelshøjskolens dimittender har instituttet atter i efteråret 1975 i samarbejde med Foreningen af Danske Civiløkonomer arrangeret et kursus i etablering og styring af udenlandske datterselskaber. Kurset blev ligesom sidste år tilrettelagt og gennemført af Frode Slipsager og Harald Vestergaard.

f. Dimittendkontakt

På initiativ af en kreds af dimittender i udenrigshandel stiftedes den 16. september 1975 »Udenrigshandelsklubben«, som først og fremmest skal fungere som et forum for erfaringsudveksling og faglige drøftelser, blandt andet kanaliseret gennem oprettelsen af et mindre antal temagrupper. Ole Wiberg er indtrådt i bestyrelsen som repræsentant for instituttet.

Sprogstudierne

Sproginstitutternes sekretariat: Hanne Flensholt, Tove Hovgaard, Johanne Andersen, Vibeke Maaløe, Elna Oberleitner, Ester Olsen og Helle Tindbæk.

Anvendt lingvistik

I forbindelse med sproginstitutterne har Det danske selskab for anvendt lingvistik (ADLA) holdt følgende møde:

26.11.1975: Hugh Trappes-Lomax: »Language as process«.

O. INSTITUT FOR ENGELSK

Institutbestyrer: Lektor, cand. mag. Helge Schwarz.

Fagleder: Lektor, cand. mag. Sven Sorgenfrey.

Professor: Bengt Jürgensen.

Lektorer: Translatør Jørgen Alsø, cand. mag. Paul Bay, translatør Edna Seear Christensen, cand. ling. merc., translatør Inge Gorm Hansen, translatør H. Svane Knudsen, cand. mag. Børge Larsen, cand. mag. Inge Livbjerg, translatør Knud Løwert, cand. mag. Finn Messell, translatør Paul Monrad, translatør Vagn K. Sandberg, Norman Shine, B. A., cand. mag. Tyge Stavnstrup, cand. mag. Karen Stetting.

Adjunkter: Cand. interpret, translatør Helen Fogh, M. A., cand. ling. merc., translatør Lena Flugler, translatør, cand. ling. merc. Helle Pals Frandsen, cand. ling. merc. Karen Thrysøe.

Institutrådet bestod foruden af ovennævnte medlemmer af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Translatør Svend Hansen, universitetslektor, cand. mag. Viggo Hjørnager Pedersen, lektor, translatør Svend Vesterli, cand. mag. Lillian Werdelin (indtil 1. dec. 1975), cand. phil. Lise-Lotte Hjulmand (fra 1. dec. 1975).

Valgt af De Studerendes Råd: Lise Damsgaard, Annette Juul Jensen, Kirsten Hansen (indtil 1. dec. 1975), Hanne Glasius, Agnete Nørgaard, Eyvind Rosenberg (fra 1. dec. 1975).
TAP-repræsentanter: Hanne Flensholt, Helle Tindbæk.

1. Igangværende og afsluttede forskningsarbejder

Lena Fluger har til »den engelske husavis«, nr. 4, maj 1976 bidraget med en artikel samt udarbejdet en liste over ditransitive verber og deres anvendelse. Hun har desuden udarbejdet oversættelse til 350 minikontekster inden for området »Luftreinhaltung-Analysen und Messungen«, original på engelsk (efter anmodning fra terminologicentralen i Luxembourg) samt planlagt og påbegyndt en undersøgelse af adjektiver i substantivisk anvendelse.

Inge Gorm Hansen har i samarbejde med Bodil Nistrup Madsen udarbejdet den danske del til en femsproget publikation udgivet af Tekniska Nomenklaturcentralen i Stockholm: TNC 51 Vattenordliste 3., som består af 789 termer med definitioner. Som medlem af Projektgruppen »TERMBANK« har hun som led i en systemundersøgelse af termbanker i Europa gennemført en undersøgelse af det af TNC i Stockholm anvendte system TERMDOK. Endvidere har hun deltaget i udarbejdelsen af danske ækvivalenter til ISO R/1087 »Vocabulary of Terminology, samt fortsat indsamling af materiale i forbindelse med udarbejdelsen af curriculum for faget juridisk sprog på EK. Hun har ligeledes deltaget i instituttets fællesprojekt (se u/Karen Stetting).

Bengt Jürgensen har publiceret en mindre artikel om komparationen af to-stavelser adjektiver på -y(-ly), der for det første forsøger at antyde, at dette er den eneste »åbne« klasse i kategorien, og for det andet forsøger at vise, at disse adjektiver gennemgående har et vist slangagtigt, frisk o.l. præg; for det tredje forsøges det påvist, at komparationen er ved at blive mere analytisk. En udvidelse af undersøgelsen er påtænkt som en monografi. Han har endvidere gennemført undersøgelser om anvendelsen af bestemt artikel ved organisationsnavne, indledet undersøgelser over en enkelt irsk dialekt intonation, samt foretaget undersøgelser inden for datalingvistik og kontrastiv lingvistik. Har desuden deltaget i instituttets fællesprojekt (se nedenfor).

Norman Shine har foretaget Socio-lingvistisk studium vedrørende parlamentarisk sprog: en sammenligning af Hansard lovrapporter med direkte radiotransmissioner af parlamentariske debatter.

Artikler til *Børn og bøger* (Skoleforhold og børnebøger i Danmark fra Reformationen til 1800 og *Børnebøger i England og Danmark fra 1776 til 1850 med særligt henblik på oversættelser fra engelsk til dansk*) som en del af forberedelsesarbejdet til en pædagogisk licentiatafhandling.

Karen Stetting har lavet første udkast til en behandling af to stilistiske problemer: 1) illustration af tema, 2) emfase, samt forarbejdet til en kort artikel om synonym-modeller. Disse tre emner vil senere blive udformet som kapitler i en lærebog til undervisningen i tekstlæsning og stilistik. Hun har desuden videreført arbejdet med den teoretiske baggrund for instituttets fællesprojekt: en kontrastiv sprogbeskrivelse på basis af nutidige erhvervsproglige tekster på dansk og britisk og amerikansk-engelsk. Om dette sidste projekt er hun gået ind i et samarbejde med Engelsk Institut på Københavns Universitet.

Karen Thrysoe har påbegyndt undersøgelse af især franske og latinske udtryk inden for engelsk juridisk sprog samt beskæftiget sig med terminologisk arbejde, efter at hun er blevet tilknyttet terminologiafdelingen.

2. Faglig virksomhed i øvrigt

Paul Bay har i samarbejde med K. Gram-Andersen skrevet »Looking at Britain« (Kbh. Gyldendal, 1976, 204 sider incl. kort, tabeller og diagrammer.

Lena Fluger har udarbejdet en mindre tekstsamling til brug for undervisningen i engelsk, teknisk sprog samt stileopgaver til samme disciplin. Hun har ligeledes udarbejdet opgaver til brug for undervisningen i dialogtolkning.

Inge Gorm Hansen har i samarbejde med Rochelle D. Gelman, LL. B., Principal Lecturer ved The City of London Polytechnic, arrangeret et i dagene 1.-3. april 1976 afholdt seminar for kandidatstuderende over engelske juridiske forhold. Hun har endvidere for Foreningen af Danske Civiløkonomer arrangeret et 11-ugers kursus i engelsk.

Knud Løwert har indsamlet og ordnet materiale til brug ved en eventuel undervisning i nautisk sprog og luftfartssprog, samt interviewet kompetente sagkyndige med henblik på stillingtagen til spørgsmålet om disse discipliners relevans for engelsk-studiet.

Norman Shine har indsamlet bånd til sprogstudiets båndarkiver samt stof til en lærebog om oversættelsesteknik.

Norman Shine holdt offentlig forelæsning over emnet »Definitioner vedrørende børnebøger: bøger oversat fra engelsk til dansk i perioden 1800 til 1900« ved *International Society for Research in Children's Literature's* 4. kongres i Stockholm i august 1976. Forelæsning publiceret november 1976 i selskabets kongresrapport.

Honorary Adviser for Universities of Birmingham, London, Oxford and Scotland Joint Committee for Summer Schools (i tilknytning til formandskab for »The Danish Universities' Committee for Studies in Britain«).

Han har endvidere i undervisningsåret virket som censor i engelsk sprog og litteratur for »The International Baccalaureat Office«, »The World Health Organisation« samt »The Cambridge University Local Examination Board«.

Karen Stetting har planlagt og administreret kurserne under sprogafdelingens valgfri fag samt fungeret som faglig leder af disciplinen Almen grammatik. Hun er medlem af DM's universitetslærerudvalg og af DM-sektion 23's bestyrelse.

P. INSTITUT FOR FRANSK

Institutbestyrer: Afdelingsleder, cand. mag. Jacques J. Qvistgaard.

Lektor, cand. mag. Aase Baillais, lektor, cand. mag. Anne Dueholm, adjunkt, cand. ling. merc. Gunhild Dyrberg, lektor, cand. mag. Preben Fink-Jensen, lektor, cand. art. Birgitte Friis, lektor, translator Hélène Holm, advokat, cand. jur. Niels Krogh-Hansen, lektor, translator Birthe Langballe, lektor, translator Aase Lenstrup, lektor, translator, cand. mag. et jur. Erik Juul Lund (orlov), adjunkt, cand. phil. Lita Lundquist, E. D., adjunkt, cand. phil. Hanne Martinet, professor, dr. phil. Jens Rasmussen, adjunktvikar Gérard Vergnaud, lektor, cand. art. Dorte Westrup.

Institutrådet består foruden af ovennævnte medlemmer endvidere af følgende
Deltidsbeskæftigede lærere: Pierre Hyllested, Andreas Harboesgaard, Else Marker-Larsen.

Valgt af De Studerendes Råd: Brit Volden, Birthe Nørgård Jensen, Vibeke Jørgensen, Karen Sachs, Eva Flich.

TAP-repræsentant: Tove Hovgaard.

1. Afsluttede og igangværende forskningsopgaver

Jens Rasmussen har fortsat sine undersøgelser vedrørende sætningstypologi og tekstlingvistik samt udarbejdet foredrag om »Kontraster i dansk-franske fællesord« til Statens humanistiske forskningsråds seminar over kontrastiv lingvistik (31.8.76–3.9.76).

2. Anden virksomhed

Institut for fransk har afholdt følgende gæsteforelæsninger:

27.2.1976: Professor, dr. phil. et litt. Andreas Blinkenberg og professor, dr. phil. Poul Høybye: »Problemer omkring et ordbogsværk«.

29.3.1976: René Chiroux: »Le système politique français de la cinquième république«.

7.4.1976: Forfatteren Alain Robbe-Grillet: »Conférence-débat« sur les romans et les films de Robbe-Grillet«.

4.5.1976: Professor Guy Capelle: »L'analyse des interactions dans la classe de langues.

Jens Rasmussen har været medlem af to udvalg vedrørende professoratsbesættelse samt at et udvalg vedrørende antagelse af en doktorafhandling.

Jens Rasmussen har endvidere holdt følgende faglige foredrag:

»Définition et évaluation d'un niveau de compétence dans les langues de spécialités« (SIETI-årskongres afholdt ved HHK 22.2.1976).

»Indlæring af fransk handelskorrespondance på et elementært trin« (SEL-kursus for fransklærere i Aars 1.3.1976).

»Generelle vurderinger af indholdet af en tolke/oversætteruddannelse og de uddannede kandidaters anvendelse« (Agder Distrikthøgskole, Kristiansand, den 26.4.1976).

3. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Jacques Qvistgaard har fortsat igangværende arbejder samt færdiggjort manuskript til et 3. øvelseshæfte (fransk mødesprog) i en påbegyndt serie. Endvidere har han arbejdet på et 4. øvelseshæfte (Tolkeøvelser) og oversat og bearbejdet en tidligere på dansk udgivet artikel til trykning i *Revue Romane* (Tendances actuelles de la terminologie technique en Français).

Hanne Martinet har indsamlet og bearbejdet materiale om forskellige syntaktiske områder på dansk og fransk med henblik på at foretage kontrastive analyser. Hun har desuden ud fra tekster i aviser og romaner, udfærdiget stile til oversættelse dansk/fransk, som belyser nogle bestemte syntaktiske emner.

Gunhild Dyrberg har påbegyndt en terminologisk bearbejdelse af danske og franske termer vedrørende bankvæsen.

Lita Lundquist har som medlem af Udvalget for kommunikationsforskning foretaget studier inden for tekst-lingvistik, pragmatisk lingvistik, »linguistique du discours«, og på grundlag heraf forberedt en mindre artikel indeholdende en tekstanalyse.

Hun forbereder i samarbejde med Karen Stetting et kompendium i Tekstanalyse beregnet for E. A.-studerende.

Gérard Vergnaud har været medforfatter til »«exercices Pratiques de Phonétique», 130 s. udtaleøvelser til E. G.-undervisning 1. år samt »Franske erhvervsøkonomiske tekster«, 65 s. oversættelsesøvelser fra dansk til fransk til E. G.-undervisning 2. år.

4. Internationalt samarbejde og anden faglig virksomhed

Jens Rasmussen har som repræsentant for højskolens sprogstudier deltaget i den årlige CIUTI-konference i Wien den 13.–15. maj 1976.

Jacques Qvistgaard har d. 25.–30. august 1975 deltaget i AILA's 4. internationale kongres og i forskellige kommissionsmøder i tilslutning hertil. Han har endvidere i tiden 27.11.–2.12.1975 besøgt Fællesskabernes Sprogtjenester i Luxembourg og Bruxelles med henblik på drøftelse af igangværende terminologisamarbejde og har endelig 23.–26. januar 1976 deltaget i AILA's halvårslige møde i PISA.

Gunhild Dyrberg har deltaget i »Stage pédagogique pour professeurs étrangers de français commercial« arrangeret af l'Association française pour l'enseignement international et européen i Paris i dagene 5.–16. juli 1976.

5. Kursusvirksomhed

I undervisningsåret 1975–76 har instituttet forestået intensive kurser i fransk med særlig henblik på fællesmarkedsforhandlinger for embedsmænd i Handelsministeriet og Udenrigsministeriet. Kurserne har været ledet af Dorte Westrup.

6. Italiensk

Studiet af italiensk har siden det blev påbegyndt i 1966 hørt under institut for fransk. Indtil 1974 eksisterede der kun grundstudiet som aftenstudium. I 1974 indførtes korrespondentuddannelsen også som dagstudium på linie med de andre sprog, og de første dimittender (7) blev færdige i 1976. I 1974 påbegyndtes tillige videregående undervisning i italiensk, hvorefter de første E. A./E. D'ere (8) blev færdige i 1976. Dorte Westrup har stået for opbygningen af studiet og varetager fortsat den daglige administration af faget.

Q. INSTITUT FOR SPANSK

Institutbestyrer: Lektor, cand. mag. Søren Kaas Andersen.

Professor, fil. dr. Max Gorosch, addeleingsleder, lektor, translator Jørgen Jensen, adjunktvikar, translator Kirsten Jessen, lektor, translator Niels Henning Pedersen H. D.,

adjunkt, cand. ling. merc. Heribert Picht, lektor, translator Ellen Sundbo, lektor, translator Halvor Søeborg, adjunkt, translator Erna Sølling.

Institutrådet består foruden af ovennævnte medlemmer endvidere af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Lektor, translator Vibeke Pentz-Møller, cand. mag. Merete Hjorth Jensen.

Valgt af De Studerendes Råd: Gitte Henriksen, Anette Blegvad, Lisbeth Guhle.

TAP-repræsentanter: Elna Oberleitner, Vibeke Maaløe.

1. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Max Gorosch har udarbejdet følgende publikationer:

El español hablado, del 3 Reuniones (Pequeños grupos, Conferencias, Congresos); del 4 Conversaciones de negocios. Report on the meeting of experts on diversification of methods and techniques for teaching a second language with reference to ... professional background, *System*, vol. 4 no. 1, Jan. 1976; New methods in the training of assistant managers. Some new viewpoints and some new materials to go with them in the field of Language for Professional Use, *Reciente experimenten in de taaldidactiek*, ed. Jos Nivette, Brussels, 1975. Om fagspråklig utbildning, utredning för Kungl. Skolöverstyrelsen, SÖ, *Projekt FUS*.

Begyndt redigeringen af artiklerne om El uso del futuro profético en el español de hoy, og Cómo nacen los términos urbanísticos – un estudio sociolingüístico de terminología.

Charlotte v. Haffner har på grundlag af flere kartoteker udarbejdet en systematisk opstillet juridisk ordliste (Da/S) med dansk stikordsregister.

Jørgen Jensen er ved at udarbejde en dansk version af ESO ES II (Tekstbog, øvebog m.m.) i fortsættelse af det i 1975 udgivne læbogssystem ESO ES I.

H. Picht

- 1) har ajourført bibliografien over terminologiske publikationer; sidste udgave: 1976 09 30; 405 publikationer.
- 2) Har under »Grundkursus i terminologi« givet en introduktion til terminologilæren og dens praktiske anvendelse samt nogle mindre indlæg.
- 3) Har deltaget i projektgruppe »terminologiens terminologi«, som har udarbejdet den danske version til ISO R 1087 Vocabulary of Terminology.
- 4) Udarbejder terminologisk og fraseologisk materiale til brug ved undervisning i fagligt sprog på E. G.-trinnet (spansk).

Søren Kaas Andersen og H. Picht har udarbejdet skriftlige opgaver til den danske version af begynderbogen ESO ES.

Halvor Søeborg arbejder fortsat på udgivelse af en samling faste præpositionsforbindelser i spansk.

2. Faglig virksomhed uden for højskolen

Max Gorosch har

- 1) deltaget i symposium over sociolingvistik arrangeret af Sociedad Española de Lingüística, 15.–18. december 1975;

- 2) deltaget som næstformand i AILA International Committee møde i Pisa i januar 1976;
- 3) deltaget i terminologigruppens møde i Stockholm i marts 1976, arrangeret af Tekniska Nomenklaturcentralen;
- 4) holdt forelæsning over *La enseñanza de idiomas para objetivos específicos, en la Escuela Oficial de Idiomas, Madrid, i juni 1976.*

H. Picht har

- 1) i januar foretaget en studierejse til Bundessprachenamt, Hürth med særligt henblik på orientering om terminologibankens praktiske anvendelse og funktion;
- 2) i april deltaget i symposiet NORDTERM i Stockholm og bidraget med et indlæg om uddannelse i terminologi ved HHK.

R. INSTITUT FOR TYSK

Institutbestyrer: Lektor, cand. mag. Poul Rosbach.

Lektor, cand. mag. Frede Boje, lektor, cand. mag. Liselotte Brøndlund, prorektor, lektor, cand. mag. Gert Engel, lektor, translatør, cand. jur. Ebbe Falck, lektor, translatør Pauli Gunderskov, lektor, cand. mag. Erling Bjørn Hansen, adjunktvikar, cand. pæd. Grethe Hjorth, lektor, cand. art. Hans Peter Jørgensen, lektor, translatør Flemming Koue, adjunkt, translatør Bente Kristensen, lektor, translatør Meta Pedersen, adjunkt, translatør Theis Riiber, lektor, translatør Walter Thornfield, professor Hans Peder Kro-mann, kandidatstipendiat, cand. ling. merc. Bente Horneman.

Institutrådet består foruden af ovennævnte medlemmer endvidere af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Cand. mag. Lise Neersø Jaspersen, cand. phil. Gitte Baune-bjerg Hansen, cand. phil. Tom Rundquist.

Valgt af De Studerendes Råd: Anne Marie Ludvigsen, Kirsten Petersen, Birthe Vesterli.

TAP-repræsentant: Lise Munk Pedersen.

1. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Ebbe Falck har videreført udarbejdelse af et kompendium over dansk og tysk privatrets almindelige del og påbegyndt et kompendium over dansk og tysk civilprocesret; af sidst-nævnte arbejde foreligger ca. 80 sider i manuskript.

Grethe Hjorth har i forbindelse med sine studier i kontrastiv lingvistik undersøgt terminologiens placering inden for den almindelige sprogvidenskab, specielt i forhold til den kontrastive lingvistik.

Bente Horneman har fortsat bearbejdelsen af kommunale termer. Første del af arbejdet, som især omfatter styrelsesforhold, forventes færdigt i løbet af efteråret 1976. Endvidere har hun deltaget i en projektgruppe »Terminologiens terminologi«, som har udarbejdet forslag til danske ækvivalenter til ISO R 1087.

Bente Kristensen har videreført og delvis afsluttet udarbejdelsen af fraseologisk materiale vedrørende vejbygning. Hun har deltaget i tilvejebringelsen af det grundlæggende materiale (kompendier og lærermanualer) til curriculum for E. K. 1. og 2. år i merkantilt sprog. Som medlem af projektgruppen »Termbank« har hun gennemført en undersøgelse af det af EF-Kommissionen i Luxembourg anvendte Eurodicautom-system. I en arbejds-

gruppe under Terminologiaafdelingen har hun deltaget i udarbejdelsen af danske ækvi-
valenter til ISO R/1087 »Vocabulary of terminology«.

Meta Pedersen har fortsat udarbejdelsen af curriculum for E. K. 1. og 2. år. Der fore-
ligger nu kompendium med dertil hørende lærermanualer over alle 4 moduler (oversigts-
modul, virksomhedsøkonomisk modul, samfundsøkonomisk modul, internationalt øko-
nomisk modul). Grundmaterialet suppleres gennem en indsamlingsfase med relevant
dokumentationsmateriale. Endvidere sker der en detaljeret planlægning af de enkelte
undervisningsforløb med henblik på afprøvning af projektet i en konkret undervisning.

2. Internationalt samarbejde

Den 15.3.76 afholdtes kollokvium med deltagelse af Diplomvolkswirt Frau Gisela Ada-
mowsky, Berlin over emnet: »Darstellung zur Verteilung des Unternehmensgewinns«. –
Studiendirektorin Renate Narrog, Berlin holdt den 16.3.76 gæsteforelæsning over emnet:
»Probleme des Bildungswesens in der BRD u. DDR«.

Bente Horneman har deltaget i TNC's seminar »Nordterm 76« om nordisk terminologi-
samarbejde, afholdt i Stockholm i dagene 22.–23. april 1976.

Bente Kristensen har som led i undersøgelsen af Eurodicautomsystemet besøgt Kommis-
sionens Terminologibureau i Luxembourg i dagene 26.–30. januar 1976. Hun har den
22.–23. april deltaget i et af TNC i Stockholm arrangeret fællesnordisk terminologi-
seminar. Hun har endvidere deltaget i planlægning og gennemførelse af et den 6.–7. maj
på HHK afholdt EF-kontaktmøde med repræsentanter for EF-sprogtjenesternes termi-
nologibureauer og centraladministrationen i Danmark.

3. Kursusvirksomhed

Grethe Hjorth har i dagene 31.8.–3.9.76 deltaget i symposium om kontrastiv lingvistik
på Schæffergården, Gentofte.

Bente Horneman har medvirket i det af Terminologiaafdelingen i marts afholdte grund-
kursus i terminologi.

Meta Pedersen har i september 1976 startet et audio-visuelt kursus for civiløkonomer med
særligt sigte på forhandlingssprog.

S. INSTITUT FOR ERHVERVSPRAKSIS

Institutbestyrer: Lektor Erik Otto H. A..

Lektor Finn Hagen Jespersen H. A., exam. handelsfaglærer Erna Larsen, exam. han-
delsfaglærer Jytte Halfdan Madsen, exam. handelsfaglærer Lise Saxov E. A. og exam.
handelsfaglærer Inger Vikelsøe.

Institutrådet består foruden af ovennævnte endvidere af følgende

Deltidsbeskæftigede lærere: Handelsfaglærer Hanne Nielsen.

Valgt af De Studerendes Råd: Anne Bodil Christiansen, Rita Hansen.

TAP-repræsentant: Ester Olsen.

1. Oprettelse

Institut for erhvervspraksis blev oprettet i februar 1970. Institutet dækker fagområderne erhvervslære (herunder regnskabslære) og samfundsøkonomi, maskinskrivning og stenografi under sprogstudierne og grundlæggende regnskabslære under de økonomiske studier.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

Regnskabslære

Finn Hagen Jespersen og Erik Otto har revideret og udgivet »Opgavesamling I«, der anvendes i regnskabslære ved det almene erhvervsøkonomiske grundstudium.

Maskinskrivning og stenografi

Undervisningsmaterialet i maskinskrivning og stenografi, såvel dansk som fremmedsproglig, er bearbejdet og ajourført.

XIV. Højskolens økonomi

I det følgende bringes højskolens regnskab for 1974/75 og 1975/76

1974/75	Kr.
Lønninger	39.383.376,70
Censorhonorar, honorar til eksamenstilsyn	2.086.372,51
EDB-lønkørsel	62.055,77
Tjenesterejser	118.166,48
Uddannelse af personale (herunder tilskud til studierejser)	231.830,43
Kontorholdsudgifter	1.404.086,10
Trykning af publikationer	139.572,48
Transport af materiel	8.996,25
Lokaleudgifter	7.243.473,36
Rengøring	1.077.861,40
Anskaffelse af bøger til bibliotek, inventar m.v.	753.729,57
Undervisnings- og eksamensmateriel	485.111,68
Vedligeholdelse af inventar og undervisningsmateriel	168.206,29
Kandidatstipendier	1.814.590,93
Andre udgifter	100.495,70
	<u>55.077.925,65</u>
+ Studieindtægter for revisionsstudiet	5.800,00
+ Renteindtægt	160.868,54
+ Dagpengefond	72.787,00
	<u>239.455,54</u>
	<u>54.838.470,11</u>

1975/76	Kr.
Lønninger	45.527.886,43
Censorhonorar, honorar til eksamenstilsyn	2.303.333,72
EDB-lønkørsel	59.733,70
Tjenesterejser	105.123,64
Uddannelse af personale (herunder tilskud til studierejser)	270.019,96
Kontorholdsudgifter	1.555.275,45
Trykning af publikationer	108.104,00
Transport af materiel	6.937,89
Lokaleudgifter	7.608.097,41
Rengøring	1.496.875,57
Anskaffelse af bøger til bibliotek, inventar m.v.	756.374,62
Undervisnings- og eksamensmateriel	505.660,57
Vedligeholdelse af inventar og undervisningsmateriel	183.080,43
Kandidatstipendier	2.275.812,54
Andre udgifter	207.115,25
	<u>62.969.431,18</u>
+ Renteindtægt	165.068,42
+ Dagpengefond	88.708,00
	<u>253.776,42</u>
	<u>62.715.654,76</u>

Højskolen har i finansåret 1975/76 modtaget følgende bevillinger:

	Kr.
<i>Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse har bevilget følgende tilskud:</i>	
Tilskud til rejseudgifter for udenlandske gæsteforelæsere	10.000,00
Institut for ledelsesforskning	75.000,00
International konference v/ Institut for organisation	10.000,00
Tilskud til studierejser for studerende i sprog	49.850,00
 <i>Løbende tilskud til undersøgelser m.v. igangsat tidligere finansår:</i>	
Retsplejeundersøgelsen/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	68.387,08
Fængselsprojektet/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	53.980,00
Lokalsamfundsundersøgelse i Grønland/Ministeriet for Grønland	15.482,73
Undersøgelse af den samfundøkonomiske konsekvens af den vertikale konkurrence omkring nye varers indtrængning under forskellige markedsformer/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	30.900,00
Automationsprojektet/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	164.400,00
Presseundersøgelse/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	15.000,00
Forløbsundersøgelse af et eksperiment vedrørende stofmisbrugerbehandling/ Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	132.000,00
TAP-undersøgelsen/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	58.561,00
Virkningerne af medarbejderrepræsentation i aktieselskabsbestyrelser/ Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	34.580,00
Fremmedarbejderundersøgelsen/EF-kommissionen	198.198,70
 <i>Tilskud til undersøgelser m.v. igangsat i 1975/76:</i>	
Studerendes rejse til England/Foreningen af statsaut. revisorer	15.986,57
Sikkerhedsundersøgelse/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	39.141,00
Aktieinvestering/Nordisk Fjerfabrik	9.830,94
Kapitalmarkedsprojekt/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	40.000,00
Teknologirådsprojekt/Teknologirådet	200.000,00
Konsumentøkonomisk Database/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	77.638,75
Forsøg med en bedriftssundhedsordning/Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	17.363,00
Møn-projektet/Krista og Viggo Petersens Fond	4.500,00
Regressionskoefficienter og correlationskoefficienter i den lineære regressionsmodel/ Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	5.000,00
Undervisning/EF-kommissionen	11.400,00

XV. Højskolens lokaler

Højskolens virksomhed har i beretningsåret været gennemført i følgende lokaler:

Fabrikvej 7:

Centraladministrationen
Institut for engelsk
Institut for fransk
Institut for tysk
Institut for spansk
Institut for erhvervspraksis
Institutafdeling for erhvervs-
og samfundsbeskrivelse
Institut for regnskabsvæsen
Presseforskningsinstituttet
Filial for biblioteket
De Studerendes Råd

Undervisning af og studiekontor for:

H. A. 1. år
H. D. 1. del
H. D. 2. del
Sprogstudierne

samt studiekontor for
cand. merc.

Howitzvej 60:

Institut for afsætningsøkonomi
Erhvervsretligt institut
Institut for finansiering
Institut for organisation og arbejds sociologi
Reproduktionsafdelingen

Undervisning af cand. merc.
Center for tværfaglige studier/
Institut for Ledelsesforskning

Filial for bibliotek

Julius Thomsens Plads 10:

EDB-centeret
Hovedbiblioteket
Institut for erhvervsøkonomi (incl.
Metodeforskningsgruppen)
Institut for nationaløkonomi
Institut for udenrigshandel
De Studerendes Råd

Undervisning af
H. A. 2. og 3. år
cand. merc.
H. D. 1. del
H. D. 2. del

Studiekontor for H. A. 2. og 3. år samt
H. D. 2. del

Rosenørns Allé 9, stuen og 3. sal:

Institut for europæisk markedsret
Forsikringsinstituttet
Institut for teoretisk statistik
Institut for trafik-, turist- og
beliggenhedsforskning

XVI. Stipendier og studielån

I 1975/76 er der til højskolens studerende uddelt stipendier, bevilget af følgende private legat- og fondsbestyrelser:

		Kr.
Vilhelm Christiansen's Legat	maj 1976	50.000,00
Jørgen Esmer's Mindelegat.	marts 1976	21.500,00
William og Anna Evers Legat	maj 1976	3.750,00
Evers & Co's Studiefond	august 1976	11.500,00
Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse- studiehjælp	december 1976	27.500,00
Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse- uddannelse i udlandet	januar 1976	38.500,00
Garvemester C. W. Gerickes Legat	marts 1976	12.000,00
Købmand Svend Hansen's Fond	december 1976	16.000,00
Reinholdt W. Jorck og hustru's Fond	oktober 1976	39.000,00
Grosserer Holger Laage-Petersen og hustru's Fond	marts 1976	92.000,00
H. O. Lange's Fond	december 1976	85.000,00
Frederik Larsen's Fond	maj 1976	14.500,00
Otto Mønsted's Fond	marts 1976	39.600,00
Sekretær Verner Olsen's Mindelegat	april 1976	2.000,00
Egmont H. Petersen's Fond	marts 1976	30.000,00
Julius Skrike's Stiftelse	marts 1976	3.000,00
Studenternes Venner	februar 1976	6.000,00
Grosserer Laurits Svendsen's Legat		13.000,00
Direktør Andreas Sørensen og hustru's Fond	marts 1976	24.500,00
Peter og Emma Thomsen's Legat	oktober 1976	12.000,00
Vikarkassen	januar 1976	7.500,00

Der er desuden ydet støtte til højskolens studerende fra Statens Uddannelsesstøtte efter de i lovgivningen om uddannelsesstøtte fastsatte regler.

XVII. De Studerendes Råd

De Studerendes Råd er den officielle repræsentant for de ved højskolen indtegnede studerende. Dets opgaver er at varetage de studerendes interesser og at repræsentere disse såvel over for højskolen som udadtil. Rådet opstiller kandidater til valg til de kollegiale organer ved Handelshøjskolen.

Ved Repræsentantskabsvalget i oktober 1975 fik Repræsentantskabet følgende sammensætning:

Karl Johan Rude Andersen, Birgit Nielsen, Helle Kiilerich, Torkild Enevoldsen og Niels Aggergaard, som er overført fra det foregående Repræsentantskab.

Direkte valgt:

John Forslund, Kristine Morrisette, Hanne Krebs, Marianne Bach, Jørgen Chr. Nielsen, Lisbeth K. A. Sørensen, Peter Weinberger, H. E. Them Sørensen, Elsebeth Hammerich, Trille Hee, Eva Holt, Chr. F. Philipsen, Simon Gjedde og Anker Nielsen.

Fra talsmandskollegierne blev følgende valgt:

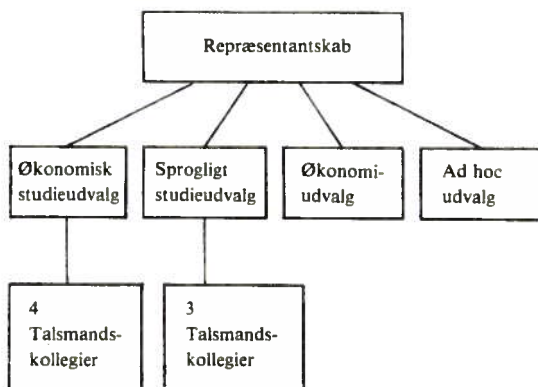
Hans Munck, Henrik Løhr Schambye, Ivan Viberg Olesen, Gert Poder, Hanne Poulsen, Jette Pøhlsgaard, Walter Øhrstrøm, Rasmus Arffmann, Mads Bjerre, Steen Boesen, Niels Crone, Lise Damsgaard, Ellen-Marie Bentsen.

Endvidere har følgende medlemmer af kollegiale styrelsesorganer haft sæde i Repræsentantskabet:

Karen Larsen, Jørgen Madsen, Iben Nørhede, Finn Kistrup, Nils Bechsgaard og Sonja Hvalkoff.

Repræsentantskabet blev på det konstituerende møde organiseret på følgende måde:

DSR's STRUKTUR

Repræsentantskabets konstitution

Formand for DSR	} Forretningsudvalg
Næstformand	
Formand for studiemæssige anliggender	
Formand for sprogligt studieudvalg	
Formand for økonomisk studieudvalg	
Formand for sociale anliggender	
Formand for internationale anliggender	
Formand for økonomiske anliggender	
Formand uden portefølje	

Forretningsudvalget:

Formand: Karl Johan Rude Andersen

Næstformand: Birgit Nielsen

Formand for studiemæssige anliggender: Lise Damsgaard

Formand for økonomiske anliggender: Niels Aggergaard

Formand for internationale anliggender: Torkild Enevoldsen

Formand for sociale anliggender: Helle Kiilerich-Hansen

Formand uden portefølje: Hans Munck

Formand for sprogligt studieudvalg: Jørgen Chr. Nielsen

Formand for økonomisk studieudvalg: H. E. Them Sørensen.

Ved det ordinære formandsvalg i januar 1976 blev Birgit Nielsen valgt.

Endvidere er i beretningsperioden foretaget følgende udskiftninger i forretningsudvalget:

Helle Kiilerich-Hansen er blevet afløst af Marianne Bach, Birgit Nielsen er blevet afløst af Mads Bjerre, H. E. Them Sørensen er blevet afløst af Ottar Nakken og Mads Bjerre er blevet afløst af Karen Fooken Jensen.

Følgende er i beretningsperioden indtrådt i repræsentantskabet:

Birte Nørgaard Jensen, Karen Slej Kristensen, Ottar Nakken, Knud Adler-Nissen, Karen Fooken Jensen, Hanne Glasius, Agnete Nørgaard, Janet Grønfelt, Jens Kvorning, Per Rasmussen, Robert Mossing, Jørgen Werner og Jannik Friis.

Rådets arbejde her i det forløbne år har været stærkt præget af de studerendes bestræbelser for at modvirke den øgede centrale styring af uddannelserne. Helhedsplanen for de videregående uddannelser er nu ved at være realiseret og har foreløbig for HHK bl.a. medført,

- at de studerende fra og med efteråret 1977 må påregne en adgangsbeholdning ikke blot ved indgangen til grundstudierne H. A. og E. G., men også til de videregående studietrin C. M. og E. A./E. D.
- at de studerendes muligheder for økonomisk støtte under studietiden er blevet yderligere forringet.
- at al studiereformarbejde på HHK må stilles i bero indtil de faglige landsudvalg har udstukket de rammer for studiernes udvikling, som den statslige uddannelsesplanlægning forudsætter og
- at styrelsesloven vil blive ændret radikalt i retning mod genindførelse af det tidligere professorvælde. Hertil kommer at nedskæringer har betydet en yderligere forringelse af de studerendes vilkår som ved efterårssemesterets start resulterede i en helt uholdbar situation, som Rådet lang tid i forvejen havde søgt at råde bod på.

ØKONOMISK STUDIEUDVALG

Udvalget er Rådets koordinerende organ på det uddannelsespolitiske område på økonomiafdelingen. Dets hovedopgave er at formidle kontakten mellem økonomiafdelingens fire talsmandskollegier.

Foruden at lægge de generelle linier for Rådets uddannelsespolitik skal studieudvalget udarbejde oplæg og indstillinger til DSR's Repræsentantskab, hvorved kontakten mellem

talsmandskollegier og Repræsentantskabet udbygges, idet der fra alle talsmandskollegier er repræsentanter i studieudvalget.

Endelig fungerer udvalget som kontaktorgan mellem DSR og Danske studerendes Fællesråd (DSF).

Fagkritik

Udvalget har i beretningsperioder lagt stor vægt på arbejdet for at studerende aktiveres i fagkritiske aktiviteter. I foråret arrangerede udvalget en week-end, hvor man søgte afklaret, hvad fagkritik indebærer for de studerende på HHK, samt at der blev diskuteret konkrete forslag til, hvordan dette arbejde igangsættes. Udvalget kom derefter frem til at støtte en studiekreds i »Politisk Økonomi«, som man mente kunne danne basis for forskellige fagkritiske aktiviteter. Denne studiekreds har fået stor tilslutning i efteråret, og der skulle dermed være gode muligheder for et bredt fagkritisk arbejde i studentermassen på HHK i fremtiden.

De kollegiale organer

Arbejdet i de kollegiale organer kræver meget af udvalgsmedlemmernes tid og mange kræfter. En stor del af møderne i udvalget går således med diskussion og information om, hvad der foregår i disse organer. Nogle af de emner som har været meget fremme er lokaleressourceproblemerne, ændring af indhold/form i faget kulturhistorie/psykologi på H. A. 1. år og etableringen af et H. A.-center. Endvidere diskuterede udvalget i foråret efteruddannelse og meritering af erhvervsarbejde og fik en afklaring på disse såvel som på mange andre områder, der berører studenterne.

Det skal her nævnes, at udvalgets arbejde omkring de kollegiale organer har været hæmmet på grund af manglende fremmøde til møderne i de kollegiale organer.

SPROGLIG STUDIEUDVALG

Udvalget er Rådets koordinerende organ på det uddannelsespolitiske område på sprogafdelingen. Dets hovedopgave er at formidle kontakten mellem sprogafdelingens 3 talsmandskollegier.

Foruden at lægge de generelle linier for Rådets uddannelsespolitik, fælles med ØS, skal studieudvalget udarbejde oplæg og indstillinger til DSR's Repræsentantskab, hvorved kontakten mellem talsmandskollegier og Repræsentantskabet udbygges, idet studieudvalget er sammensat af repræsentanter fra de forskellige talsmandskollegier.

Arbejdet under Sprogligt Studieudvalg har i det forløbne år været præget af en opprioritering af arbejdet i basis, dvs. talsmandskollegierne, specielt E. G.-talsmandskollegiet, i forhold til arbejdet i de kollegiale organer, og denne politik videreføres i studieåret 1976-77.

Den vigtigste opgave for E. G.-talsmandskollegiet bestod i et forsøg på at få ændret den usmidige og u hensigtsmæssige struktur på grundstudiet, for det første gennem afskaffelsen af oprykningssprøverne mellem første og andet år, og for det andet gennem indførelse af undervisningsfri perioder til gengæld for indførelse af problem- og projektor-

enteret gruppearbejde. Disse progressive ændringsforløb stødte dog på så stor lærermodstand, at det lykkedes disse at få blokeret indførelsen af et mere tidssvarende studium.

I forbindelse med dette arbejde blev der, ligeledes under E. G.-talsmandskollegiet, nedsat et stort antal evalueringsgrupper, som havde til opgave at beskæftige sig med eksamensproblematikken, og dette arbejde bliver videreført i det kommende år, bl.a. i forbindelse med studiekredse i politisk økonomi og fagkritikgrupper.

Som en sidste ting under E. G.-talsmandskollegiet kan nævnes udarbejdelsen af en ny og forbedret manuale til dette års introkursus. Denne manuale blev ligeledes imødegået fra lærerside, og konsekvensen af dette blev, at sprogafdelingen blev frataget den økonomiske støtte til gennemførelse af introkursus for de nye studerende således, at de studerende på egen hånd og med økonomisk støtte fra DSR måtte planlægge og gennemføre dette arbejde.

På E. A./E. D.-studiet blev der ligeledes afholdt intro-bibliotekskursus, her dog med økonomisk støtte fra HHK og i samarbejde med lærerne.

På E. A./E. D.-studiet er der endvidere nu åbnet mulighed for, at de studerende kan læse videre på tredje og fjerde semester i enkelte uafsluttede discipliner, på trods af en ikke bestået oprykningsprøve.

Endelig arbejdes der p.t. på en ændring af afleveringsfristen for specialeopgaverne, i retning af en større tidsfrist, men dette arbejde er i skrivende stund uafsluttet.

De E. K.-studerende har ligeledes arbejdet på en ændring omkring specialeskrivningsforholdene, og det er her lykkedes at få ændret den stramme tidsfrist, ligesom der på dette studium er blevet indført mulighed for deleksamen i visse discipliner.

I januar 1976 afholdtes SIETI-kongres (Sammenslutningen af europæiske tolke- og oversætterskoler) i København; denne var arrangeret og tilrettelagt af studerende på HHK, og det lykkedes at få gennemført love samt arbejds- og principprogram for sammenslutningen.

Til slut skal nævnes et netop afholdt træningsseminar for de nye studerende i samarbejde med økonomi-afdelingen. Hovedtemaet på dette seminar var den kommende og truende adgangs begrænsning, og der blev i denne forbindelse nedsat arbejdsgrupper (sprog- og økonomifolk). Disse grupper arbejder p.t. på at etablere et fælles grundlag for kampen imod adgangs begrænsning, som skal munde ud i en oplysningskampagne på HHK angående baggrunden for adgangs begrænsning samt konsekvenserne af samme, samt udarbejde konkrete aktionsforslag til den kommende kamp.

SOCIALT UDVALG

Udvalgets arbejde i det forløbne år har været præget af arbejdet med at forbedre kantineforholdene.

På initiativ fra studenterrepræsentanterne i HHK's kantineudvalg blev der foretaget en kantineundersøgelse blandt studerende, lærere og TAP'ere, og på baggrund af dette undersøgelsesresultat blev kontrakten med ISS-Catering opsagt pr. 1.9.1977. Endvidere blev visse forbedringer indført omgående.

Arbejdet med vuggestuen har »hvilet« lidet i det sidste år p.g.a. striden med Frederiksberg Tekniske Skole, men nu er sagen så afklaret, at alternative placeringsmuligheder må findes for at en vuggestue kan oprettes. Igen i år blev det fastslået, at der er et stort behov for både vuggestue og børnehave for ansatte og studerende på HHK.

Gennem Rådets repræsentation i DSF har udvalget givet sin mening til kende vedrørende de beslutninger, der fra statens side er blevet påtvunget de studerende både med hensyn til den boligmæssige, men især den økonomiske situation, som er blevet yderligere forværret igen i år.

DSR's INFORMATIONS VIRKSOMHED

Det er ifølge Rådets vedtægter pålagt næstformanden at styre DSR's informationsvirksomhed. Næstformanden har således til opgave at tage initiativ til og koordinere bestræbelser for at fremme debatten blandt de studerende om studiernes indhold og uddannelsernes samfundsmæssige placering. Endvidere at varetage informationen til de studerende om det arbejde, som udføres såvel internt i DSR som af DSR's repræsentanter i kollegiale organer samt at orientere om forhold i øvrigt, som øver indflydelse på studierne og de vilkår, hvorunder de søges gennemført. Endelig at tilvejebringe og sikre den effektive udnyttelse af medier til opfyldelse af ovennævnte informationsopgaver.

DSR har nu udgivet debatbladet SPØK for 2. år i træk. Udgivelsen af Sidste Nyt fra DSR er fortsat. Sidste Nyt er et nyhedsorgan i A4-format, der ligesom SPØK bliver trykt på DSR's trykkeri, og det må konstateres, at bladets fleksibilitet og korte produktionstid gør det velegnet til at dække behovet for information mellem de studerende, talsmænd, DSR og højskolen.

DSR har udsendt Rus-bogen i år til samtlige nye studerende. Den er en revidering af de tidligere års Merc-håndbog. I redaktionen har siddet Marianne Munch, Karen Fooker Jensen og Marianne Bach.

DET INTERNATIONALE OMRÅDE

I Rådets regi har der været afholdt en 3 måneders studiekreds om øst-vest handel forud for et besøg i Polen på vor kontaktskole SGPiS, Warszawa.

Desuden deltog vi sammen med deltagere fra 22 nationer i det 5. Internationale »East-West Trade Seminar«, hvor SGPiS ligeledes var vært.

Vi har haft genvist af 13 polske økonomistuderende, som bl.a. besøgte en række danske virksomheder og i øvrigt deltog i en række faglige og sociale arrangementer.

Indenfor NESU (Nordiske Økonomistuderendes Union) har der i år været arrangeret seminarer om inflation (Reykjavik), miljøpolitik (Uppsala), marketing (Oslo) og uddannelsespolitik (Vaasa), som alle har haft deltagelse fra studerende på HHK.

SIETI (Sammenslutning af studerende fra oversætter- og tolkeskoler i Europa) har afholdt den årlige kongres i København. Deltagere fra Antwerpen, Germersheim, Trieste og HHK diskuterede organisationens interne anliggender, bl.a. det kommende arbejdsprogram.

På DSR's sekretariat på JTP forefindes nu materiale om studiemuligheder i udlandet for studerende ved Handelshøjskolen.

KLUBPROJEKTET

I årets løb har der været afholdt 6 fester med samme høje musikkvalitet og store deltagelse.

»Slyngelstuen«, Rådets værtshus, har haft åbent tirsdag, onsdag og torsdag aften fra kl. 19.30 til de sidste gæster er gået.

Priserne holdes stadigt så lavt som muligt, og der har været god søgning af såvel studerende som ansatte. De fleste torsdage har der været levende musik af enkelte eller flere kunstnere, og især har folkemusik været populært.

XVIII. Organisationer med tilknytning til højskolen

A. FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

Foreningens bestyrelse består af 15 medlemmer:

Forretningsudvalget:

Direktør, cand. jur. C. P. Heiede (formand); sparekassedirektør Steen Madsen (næstformand); direktør John Langebæk.

Handelshøjskolens styrelsesråd:

Bankdirektør, cand. polit. H. Møgaard Nielsen, H. A. (formand); direktør Johannes Andersen, H. A.; direktør Eric A. F. Beyer (til 1.1.76); kreditforeningsdirektør, cand. polit. Erik Haunstrup Clemmensen; direktør Knud Green-Andersen, H. A.; grosserer Klavs Olsen; bankdirektør, cand. polit. Hans Paaschburg.

Købmandsskolens styrelse

Direktør Gunnar Svanberg H. D. (formand); grosserer Karl O. Christensen (næstformand); grosserer Thorvald Kortbæk; underdirektør Leif Kruse; direktør, cand. jur. Erik Langsted; manufakturhandler Axel Müller.

Handelshøjskolens rektor og Købmandsskolens direktør deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Foreningen har i beretningsåret ydet et tilskud til Handelshøjskolen på kr. 125.000,00 til institut for ledelsesforskning (management-uddannelsen). Desuden har foreningen til forskellige andre formål ydet kr. 209.049,43.

B. AMANUENSISRÅDET VED HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Amanuensisrådet, som blev stiftet den 21. maj 1965, består af lektorer, adjunkter, afdelingsledere, assistenter og stipendiater, der er tilknyttet de økonomiske studier ved Handelshøjskolen i København.

Rådet har til formål at varetage medlemmernes økonomiske og arbejdsmæssige interesser, dels i relation til Danmarks Jurist- og Økonomforbund og dels på lokalt plan.

Rådets bestyrelse består efter generalforsamlingen den 16. marts 1976 af:

Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen (formand); lektor Hans Engstrøm; lektor Ejvind Damsgaard Hansen; seniorstipendiat Bjarne K. Herskin; lektor Hjalte Rasmussen.

Sekretariat: Assistent Lone Rafn.

Rådet søger at opfylde sit formål bl.a. gennem afholdelse af informations- og debatmøder, således at det kan fremstå som en interessegruppe i forbindelse med Handelshøjskolens udvikling.

C. FORENINGEN AF HONORARLØNNEDE TIMELÆRERE VED HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Foreningen har til formål at varetage medlemmernes fælles og individuelle interesser, herunder økonomiske og arbejdsmæssige, i ansættelsesforholdet over for Handelshøjskolen, herunder føre de fornødne forhandlinger med skolens ledelse på medlemmernes vegne, samt at virke for, at de timelønnede lærere opnår rimelig repræsentation i forhold til deres antal i de af højskolens organer, der har eller måtte få forvaltningsområder, der berører medlemmernes forhold som honorarlønnede timelærere.

Foreningen har afholdt ordinær generalforsamling den 11. oktober 1976, hvor følgende blev valgt til bestyrelsen:

Cand. mag. Lillian Werdelin (formand), cand. polit. Finn Knudsen (kasserer), cand. mag. Else Marker-Larsen, cand. phil. Pierre V. Hyllested, translator John Ellefsen, cand. mag. Marianne Stølen (suppleant), cand. merc. Mogens Gruelund.

D. FORENINGEN AF DANSKE CIVILØKONOMER (FDC)

Sammenslutning af dimittender med H. D.-, H. A.- eller cand. merc.-eksamen.

Udgiver bl.a. *Civiløkonomen*, *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* og *Civiløkonomernes Lønstatistik*.

Foreningen af Danske Civiløkonomer (FDC) blev stiftet den 24. maj 1954 og havde pr. 1.10.1976 6.528 medlemmer, heraf 1.886 juniormedlemmer.

Formål

Foreningen har til formål at samle alle danske civiløkonomer til varetagelse af disses faglige, økonomiske og sociale interesser, at hævde den erhvervsøkonomiske uddannelses og forsknings betydning for samfundet samt at virke for, at medlemmerne vedligeholder og udbygger deres faglige uddannelse.

Som medlem kan optages enhver, der har bestået H. D.-, H. A.- og/eller cand. merc.-eksamen samt studerende, der har gennemført 1. semester ved de omtalte studier.

Faglig aktivitet

Ud over deltagelse i de enkelte regionale afdelingers lokale medlemsmøder m.v. har i alt 1.200 af foreningens medlemmer deltaget i et eller flere af FDC's efteruddannelseskurser, herunder de ajourføringskurser, der er afholdt i samarbejde med Handelshøjskolen i København.

Oplysningsarbejde om civiløkonom-uddannelserne har senest manifesteret sig i et særnummer af *Civiløkonomen* nr. 8/76 med artikler, interviews m.v. koncentreret omkring erhvervslivets krav til uddannelserne og en ajourført beskrivelse af alle tre studieretnin-

ger. Særnummeret er blevet trykt i 13.000 eksemplarer og foruden til medlemmer og abonnenter udsendt til virksomheder og offentlige styrelser over hele landet.

Det social-økonomiske arbejde har bl.a. resulteret i en ny overenskomst for civiløkonomer i Udenrigsministeriet og en generel forhandlingsret for FDC, hvad angår H. A.'ere og H. D.'ere i staten. Desuden er nu alle ansatte civiløkonomer og nye dimittender fra de økonomiske dagstudier optagelsesberettigede i Juristernes og Økonomernes Arbejdsløshedskasse, hvilket i alt knap 600 civiløkonomer har benyttet sig af.

Endvidere har FDC udbygget sin stillingsrådgivning væsentligt og på den måde bidraget aktivt til at begrænse den i forvejen beskedne ledighed blandt civiløkonomer.

Samarbejde med andre foreninger. I november 1975 blev en samarbejdsaftale indgået med Danmarks Jurist- og Økonomforbund omfattende bl.a. fælles medlemskab af offentligt ansatte cand. merc.'er og visse grupper af privatansatte. Samme måned blev en samarbejdsaftale med Cand. Merc. Foreningen indgået, hvorefter denne fortsætter som fagklub i FDC med egen bestyrelse. Herudover er samarbejdet med en række andre foreninger blevet udbygget i årets løb. Det gælder især samarbejdet med Afsætningsøkonomisk Klub, Københavns Handelsstands Klub af 1841, Dansk Management Center og de øvrige nordiske civiløkonomforeninger, der er sammensluttet i Nordisk Civiløkonom Forbund.

FDC's formand: Direktør, civiløkonom Bent Larsen

FDC's direktør: Cand. merc. Børge Rasmussen

FDC's adresse: Børsen, indgang B, Slotsholmsgade, 1216 København K.

Telefon: (01) 14 90 45.

E. AFSÆTNINGSØKONOMISK KLUB (HD KLUBBEN)

Pr. 1.9.76 har klubben 1005 medlemmer – en stigning på 30 i forhold til sidste år.

Klubbens bestyrelse har efterlevet den plan, der lå i min beretning sidste år.

Grundet det meget ringe fremmøde ved tidligere års »på vejen hjem« møder, har vi koncentreret os om enkelte større arrangementer, samt om at gavne vore medlemmer med andre aktiviteter end møder.

Det har bevirket, at når vi endelig samledes, har vi været mange og der har blandt deltagerne været enighed om, at vore arrangementer har været vellykkede.

Foreningsårets første møde var i december det traditionelle Andespil, der i år blev holdt på Jægerkroen i Holte med ca. 80 deltagere.

Klubbens sekretær Sv. E. Saxov og undertegnede klarede med uventet talent opråbning, og den vanskelige præmieuddeling, der i øvrigt kun var mulig fordi klubben stadig har så mange gode venner. Jeg vil hermed gerne takke alle de ædle givere.

Næste arrangement var Seminaret »Det Strategibevidste Salg«, der afholdtes 5.-7. februar 1976 på Skjoldnæsholm. Tilmeldingen var så stor, at vi gentog seminaret i maj. I alt var der 53 deltagere, der takket være proffessor Erik Johnsen, professor Arne Rasmussen, adjunkt Kjeld Arnth Jørgensen, direktør Jens Fisker, Irma og direktør Erik Rasmussen, Gutenberghus fantastisk inspirerende indsats fik megen inspiration og udbytterigt samvær.

Vi aftalte, at arrangere et 1-dags follow-up møde for deltagerne i løbet af efteråret for

at se på hvilke handlinger deltagerne havde igangsat som følge af seminaret, og hvilke resultater de har opnået.

Så fulgte årets Dimittendfest i juni på Rungstedlund. Et par deltagere frøs ganske vist lidt, men ellers nød man den spidstegte okse, Frederiks veloplagte orkester, og de skønne omgivelser.

De sidste års dimittendfester har lidt af en alvorlig mangel på lærere, censorer og tidligere dimittender. Klubben vil prøve at se, hvad der kan gøres for at genoprette de tider, hvor det var helt naturligt at disse grupper var med til at fejre de nybagte H. D.'ere.

En projektgruppe vil blive formaliseret under den nye bestyrelse, idet Kjeld Bundgaard, Vagn Andersen og Børge Rasmussen har påtaget sig at hjælpe, således at Dimittendfesten 1977 bliver en succes på alle områder.

Jeg vil opfordre alle deltagere på denne generalforsamling, og læserne af Afsætningsøkonomisk Klub Nyt til at møde op næste år.

I forbindelse med årsfesten fik konsulent *Kirsten Nielsen* overrakt klubbens opmuntringspris, som hvert år tildeles en kandidat der har ydet en bemærkelsesværdig præstation i forbindelse med besvarelse af en seminar-opgave, eller en 4-ugers opgave.

Årets sidste møde har vi lige oplevet, og jeg synes det har været et godt punktum for vor 1975/76 sæson.

Da jeg ikke har hørt fra nogen, der har savnet vore »på vejen hjem« møder, går jeg ud fra, at bestyrelsens nye linier falder i medlemmernes smag.

Ud over disse arrangementer, har bestyrelsen især brugt sin sparsomme tid på 2 store projekter.

For det første vor berømte medlemsfortegnelse, som det lykkedes at få trykt og udsendt kun ca. 7 måneder efter det forventede tidspunkt. Den kom i juni, og må holde indtil 1978 eller 1979. Den er efterhånden blevet så dyr, at vi af hensyn til medlemmernes økonomi nok må begrænse udgivelsen til hvert tredje år.

For det andet vor administration, især af vor økonomi.

I mange år har Løgstrup taget sig af dette kapitel, fordi han kunne delegere det meste af det til fru Tremel, der har været helt uvurderlig som hjælp for klubben.

Grundet fru Tremels sygdom, og en række andre omstændigheder brød dette system sammen i efteråret.

Vi har løst problemerne ved at få Sjællandske Bank til at føre vore regnskaber for et meget rimeligt beløb, og ved at få FDC til at føre vort medlemsregnskab og kartotek samt være os behjælpelig på en række administrative områder – ligeledes for en rimelig betaling.

Vi har desuden fortsat vort samarbejde med FDC om lønstatistikken og om de forskellige ajourføringskurser, og det er bestyrelsens hensigt sammen med FDC at undersøge på hvilke andre områder de 2 foreninger kan hjælpe og gavne hinanden.

FDC har ved sin samarbejdsaftale med DJØF sikret at også vore medlemmer har fået adgang til at indmelde sig i Juristers og Økonomers arbejdsløshedskasse. Lad os håbe, at vi aldrig får brug for den!

Afsætningsøkonomisk klub på Fyn, som blev stiftet sidste år kører videre med stor succes melder klubbens formand Jens Peter Hansen. De har ca. 60 senior- og 30 junior-medlemmer.

Sidste møde med emnet »Konkurrencesituationen på detailmarkedet i Odense« samlede 250 deltagere og megen avisomtale.

»Nyt fra Instituttet« fortsætter, tror jeg, til glæde for alle klubbens medlemmer og klubbens bestyrelse holder sig naturligvis i tæt kontakt med Instituttet, først og fremmest via Institutrets repræsentant i bestyrelsen, lektor Hans Engstrøm.

Til øvrige aktiviteter hører også klubbens stillingsformidling, som må anses for at være et vigtigt aktiv. Der er ingen tvivl om, at adskillige stillingstilbud, som rundsendes til klubbens medlemmer, simpelt hen aldrig nogensinde offentliggøres andre steder. Mange firmaer har i år søgt højt kvalificerede medarbejdere på denne måde. Næsten lige så mange medlemmer af klubben har tilbudt deres arbejdskraft til de virksomheder, der er repræsenteret i medlemskredsen. Denne service er gratis. Selve det personlige kontaktarbejde i forbindelse med stillingsformidlingen varetages fortsat på bedste måde af Bent Poulsen.

Det sædvanlige, årlige nummer af Afsætningsøkonomisk Klub Nyt udkom i oktober sidste år og indeholdt bl.a. referat af generalforsamlingen samt opgaveteksterne på samtlige bestående 4-ugers opgaver 1975. Afsætningsøkonomisk Klub Nyt redigeres af klubbens sekretær, Svend-Erik Saxov.

Jeg vil slutte min beretning med at sige tak til Instituttet, til mine kolleger i bestyrelsen, og til de medlemmer, vi i årets løb har kunnet trække på i bestyrelsens arbejde.

En særlig tak skal lyde til de medlemmer, der i år udtræder, nemlig vor tidligere formand Ole Strøe, vor kasserer Poul Løgstrup og Hans Engstrøm.

Endelig vil jeg gerne takke alle for den tillid I har vist mig i mine 2 år som formand.

Desværre er det jo sådan nu tildags for afsætningsøkonomer at tiden til at passe mere end det daglige job er meget knap. Jeg håber derfor på forståelse for at jeg i dag nedlægger mit formandshverv, og igen bliver menigt medlem af bestyrelsen.

F. FORSIKRINGSKLUBBEN

(Forsikringsteoretisk Studiekлуб)

blev stiftet 23. april 1926 af studerende ved Forsikringshøjskolen med det formål »at fremme interessen for teoretiske og praktiske forsikringsproblemer og at virke for god kollegial forståelse mellem medlemmerne«.

Formand: Oplysningskonsulent Jes Christiansen, tlf. (01) 13 75 55.

Forsikringsklubben har ca. 1200 medlemmer, der i den forløbne periode har fået tilbudt en række forskellige mødeemner af såvel forsikringsteknisk som af mere generel art, f.eks. »Erhvervs- og produktansvarsforsikring«, »Nyt om tyverisikring«, »Salgspolitik/salgsmetoder i dansk forsikring« samt foredrag om den nye studieordning ved Handelshøjskolens diplomstudium i forsikring.

Der har endvidere været afholdt forelæsninger vedr. den nye bygningsbrandforsikring, en studierejse til London, samt et integreret forsikringsspil arrangeret i samarbejde med Forsikringsinstitutet ved Handelshøjskolen i København.

G. CAND. MERC. FORENINGEN

Foreningen er stiftet den 23. april 1960, og dens formål er at varetage medlemmernes fælles interesser.

Ved afholdelse af møder m.v. tilstræbes det at orientere om udviklingen inden for

erhvervsøkonomiens teori og praksis, samt fremme et godt kollegialt forhold mellem cand. merc.-dimitterende.

Som ordinært medlem optages enhver, der har bestået eksamen som cand. merc. Juni-ordmedlemskab kan opnås efter indskrivning på cand. merc.-studiet.

Foreningen er fra 1975 indgået som »Fagklub i FDC«.

Formand: Revisor Henrik Rosenvinge.

Sekretariat: Fælles med FDC, tlf. (01) 14 90 45.

H. LIC. MERC. KLUBBEN

blev stiftet 28. november 1952 med det formål at samle de handelsvidenskabelige licentiater til samvirke om fælles faglige interesser.

Formand: Direktør, lic. merc. Hans C. Christiansen.

I. HANDELSHØJSKOLENS KORRESPONDENTSAMMENSLUTNING (HAK)

Stiftet 1970. Faglig organisation for korrespondenter, E. A.'ere og E. D.'ere dimitteret fra handelshøjskolerne. Formål: på partipolitisk neutralt grundlag at varetage medlemmernes faglige, økonomiske, sociale og uddannelsesmæssige interesser.

Sekretariat: Nørre Farimagsgade 33, 1364 København K., tlf. (01) 14 29 85. Ekspedition: mandag, torsdag og fredag 10–12, tirsdag og onsdag 10–14. Postgiro: 8 17 65 90.

I perioden har HAK udvidet sin fagforeningsmæssige virksomhed betydeligt, og medlemstallet er voldsomt stigende. Medlemsbladet »Korrespondenten« udkommer 15 gange årligt og indeholder et stigende antal stillingsannoncer. Sammen med Dansk Merkonomforening er oprettet statsanerkendt arbejdsløshedskasse. Der er blevet tilbudt repetitionskurser for medlemmerne i erhvervsproglige discipliner og afholdt erhvervsorienterede møder på samtlige handelshøjskoler for de studerende. Fra efteråret 1976 udsendes halvårligt vejledende normalløntarif ligesom der kollektivt og individuelt udøves en stadig mere omfattende medlemsservice vedrørende løn- og ansættelsesmæssige problemer. På handelshøjskolerne er opbygget en studenterrepræsentantinstitution til bistand for HAK's mange studentermedlemmer.

K. DANMARKS JURIST- OG ØKONOMFORBUND (DJØF)

I Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) optages enhver, som har bestået eksamen som cand. jur., cand. polit., cand. oecon., cand. scient. pol., cand. scient. oecon., cand. scient. adm., cand. scient. soc., mag. scient. soc., cand. rer. soc., cand. samf., cand. merc. og lic. merc. samt enhver, der er tilmeldt et studium, der kan afsluttes med en af disse eksaminer.

DJØF udsender til studentermedlemmerne *tidsskrifterne* »Juristen & Økonomen« og »Stud. Samf.« samt foreningsbladet »Debat & Orientering«.

DJØF administrerer for studentermedlemmerne *en praktikantordning* i sommerferien. Studerende opnår herved en mulighed for i studietiden at opnå beskæftigelse i ministerier, direktorater, dommer- og politikontorer, advokatkontorer samt i erhvervsvirksomheder og organisationer.

I forbindelse med kandidateksamen afholder DJØF *erhvervsvejledningsmøder*. Forbundet har udarbejdet en erhvervsvejledningspjece, som udleveres til de studerende.

DJØF yder *tilskud* til studenterråd og studenterklubber.

På baggrund af foreliggende prognoser må det forudses, at der i fremtiden vil opstå et ikke ubetydeligt overskud af jurister og økonomer. DJØF har iværksat en lang række *beskæftigelsesmæssige foranstaltninger* (opsøgende arbejde, iværksættelse af særlige kurser for arbejdssøgende medlemmer m.v.). Arbejdet ledes af *beskæftigelsesudvalget*.

DJØF har oprettet en *arbejdsløshedskasse* med henblik på at afbøde de væsentligste økonomiske konsekvenser af arbejdsledighed. Kontingentet til kassen betales af forbundets kandidatmedlemmer.

DJØF forhandler *overenskomst om løn- og ansættelsesforhold* for forbundets medlemmer. I tilknytning hertil administreres Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, der sikrer medlemmernes *pensionsforhold*. Pensionskassen har erhvervet en række *beboelsesejendomme*, hvis lejligheder udlejes til medlemmerne efter anciennitet.

DJØF's efteruddannelse afholder en række kurser hvert semester for at sikre medlemmernes *efteruddannelse*.

Juristforbundets Forlag udgiver en overvejende del af de *juridiske lærebøger* samt en række håndbøger. Forlagets bøger sælges til medlemmer til særlig *favørpris* ved bestilling eller køb direkte i Forlagets Boglade, Gothersgade 133, 1123 København K. Bogfortegnelse kan rekvireres. Forlaget har endvidere oprettet Samfundsvidenskabeligt Forlag med henblik på udgivelse af *økonomisk litteratur*.

DJØF administrerer endvidere nogle *grufforsikringsordninger*.

Kontingentet for studenter er for tiden 140 kr. pr. år. Studenter, der indmelder sig i efteråret, er kontingentfri indtil 1. januar 1977.

DJØF ledes af et repræsentantskab og en hovedbestyrelse, hvori også *de studerende er repræsenteret*. Studenterne er endvidere repræsenteret i Overenskomstforeningen og bestyrelsen for Juristforbundets Forlag (Samfundsvidenskabeligt Forlag).

De studerende har efter en afstemning blandt forbundets studentermedlemmer dannet deres egen forening under DJØF, *Stud. samf. foreningen*, der skal varetage de studerendes økonomiske, sociale og faglige interesser.

Indmeldelse i Danmarks Jurist- og Økonomforbund kan ske ved henvendelse til Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Gothersgade 133, 1123 København K.

Der er mellem DJØF og FDC indgået en samarbejdsaftale, hvorefter merc.-studerende samtidig optages i begge foreninger uden kontingentforhøjelse.

L. DM-SEKTION XXIII/HANDELSHØJSKOLERNE

Sektionen består af professorer, lektorer, adjunkter, afdelingsledere, stipendiater og undervisningsassistenter, der er medlemmer af DM.

Sektionen er det lokale forum, hvor DM-medlemmerne diskuterer løn- og arbejdsforhold på højskolen.

Sektionsbestyrelsen i 1976 udgøres for Københavns vedkommende af:

lektor Vagn Sandberg (formand)

lektor Karen Stetting

lektor H. P. Jørgensen

kandidatstipendiat Bente Horneman.

Handelshøjskolen i Århus vælger 2 medlemmer og Tietgenskolen i Odense 1 medlem til bestyrelsen.

Sektionsbestyrelsen har til opgave at være bindeled mellem medlemmerne og DM.